

گولبریریک

له وقاره کانی شهید

ماموستا عبدالله قه سرئ

بهشی دووهم

چاپی یه کهم

کوگردنه وهی

بوخاری عبدالله

پیداچوونه وهی

م.حسن بابکر

2010ز-1431ک

منتدی اقرا القالی
www.iqra.ahlamontada.com

مونتداى اقرأ الثقافى

للكتب (كوردى - عربى - فارسى)

www.iqra.ahlamontada.com

گولڊبريڪ له وتاره کانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

گولڊبريڪ له وتاره کانس شهيد

ماموستا عبدالله قهسرين

بهشي دووهم

ناماده کړدنې: بوخاري عبد الله

پيداچورنه وهی: م. حسن بابکر

مهوليز - ۲۰۱۰

ناوی کتیب: گولڈنیریک نه وتاره کانی شهید ماموستا عبدالله قهسری

- ناماده کردنی: بوخاری عبد الله

- پیندا چوونه وهی: م. حهسن بابکر

- نه خشه سازی ناوه وه: شاخه وان عزیز

- بهرگ: رینوار

- بهشی دوووم

- چاپی یه که م ۲۰۱۰

شونینی بلاوکر دنه وه: ((کتیبخانه ی حاجی قادری کوی))

له بهر نو دبه رایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان ژماره ی سپاردنی: ۱۶۸ ی سالی ۲۰۱۰

بلاوکر وهی کتیبخانه ی

حاجی قادری کوی

بو فروشتن و چاپ کردن و بلاوکر دنه وه

ده وینر - کوردستان - عراق

(۰۷۵۰ ۴۶۷ ۱۳ ۹۴ / - ۰۷۵۰ ۱۱۸ ۱۹ ۱۹ / ☎ ۰۶۶ ۲۷ ۲۲ ۸۶۸)

مافی له چاپدانه وهی پارتیزاوه

گولڈ پریک لہ وتارہ کانس شہید ماموستا عبد اللہ قہسریں

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُمْ مَّن

قَضَىٰ حُبَّهُ وَمِنْهُمْ مَّن يَنْتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا﴾ ﴿الاحزاب/۲۳.

پیشکشه

- به گیانی شهید ماموستا عبدالله قهسری و هارولانی.
- به دایکی بهسۆزم.
- به سرجهم بانگه وازکارانی ریگای خوا (سبحانه و تعالی).
- به خوینهرانی بهریز و سدنګین.

پيشه كىي ناماده كار

زور سوپاس و ستاييش بؤ خواى بهرزو ميهربان كه به يارمه تىي و ريتونىي پر له لوتفى نهو توانيمان هم به شى دووه مهش به چاپ بگه يه نين له (گولډبئريٽيڪ له وتاره كانى شهيد ماموستا عه بدولائى قهسرى).

هم كارو پروژه يه مان برىي يه له نوسينه وهو خستنه سر كاغه زى به شى كى زورى وتاره كانى ساوكى شهيدم كه له شى وهى (گولډبئريٽيڪ) و زنجيره چاپ ده يخه يه به رده ستى خوينه رانى نازيزه وه، بؤيه به پشتيوانى خوا هه ولده ده ين هم به رگه ي به رده ستان به رگى تر به دواى خو يه وه به يىنى ان شاء الله، له گه ناماره ش به وهى كه وتاره كانى هم گولډبئريٽيڪ ده قهسرين نه قلى سر كاغه ز نه كراون به لكو ماموستا حه سن بابه كر به ده ستكارى يه وه پيدا چونه وهى بؤ كر دوون و دواتر له شى وهى ده قى نوسراو دا دارى ژراونه ته وه.

وه له راستيدا پيوسه له ناخه وه بليم "سوپاس" بؤ نهو هه موو هانندان و دلپه روى و دل سو زى يه كه داى كى نازيزم نواندى له ناقار نه جامدانى هم كاره مدا، وه دوعا خوا زيشم خواى ميهربان ته مهن دريژى بكات و له دونياو دوا روى دا سر كه وتوو بى.

نيدى بهو نوميده ين كه هم كتيبه ببيته توتشويه كى قيامه تىي به نرخ بؤ هه موومان و خوينه رانى شى به نه ندازه ي پيويست لى به هره مهندين.

بوخارى

۲۰۰۹/۱۲/۱۹

هه وليتر

پيشه كى ماموستا عهلى باپير

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على رسول الله محمد وآله أجمعين من الصَّحْبِ والازواج والقراة والتابعين لهم بإحسان الى يوم الدين.

يه كيتك له ياساكان (سُنن)ى خوا كه له زيانى به شمر دا دايانوان نهويه، كه هر كاتيك مرؤف بوو به بنده (عَبْدُ)يه كى بؤ خوا صولجاوو خؤى به نيمان و كرده وى چاك رازانده، خواى به به زه يى و كار به جئ له لاي خه لكى ناسمان و زه وى خؤشه ويستى دهكات و ريزو حورمه تى بؤ پهيدا دهكات، وهك فهرموويه تى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا﴾ ۹۶- مريم، واته: بئگومان نهو كه سانهى نيمانيان هيناوه و كرده وه باشه كان نه نجام دهه، خواى خاوهن به زه يى خؤشه ويستيان بؤ دهره خستين.

پيغه مبهرى خواش ﷺ لهو باره وه فهرموويه تى: (إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا دَعَا جِبْرِيْلَ فَقَالَ: إِنِّي أُحِبُّ فَلَانًا فَأُحِبُّهُ فَيُحِبُّهُ جِبْرِيْلُ ثُمَّ يُنَادِي فِي السَّمَاءِ فَيَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فَلَانًا فَأُجِيبُوهُ فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ ثُمَّ يُرْضَعُ لَهُ الْقُبُولُ فِي الْأَرْضِ) متفق عليه عن أبي هريرة.

واته: بئگومان هر كات خوا به بنده يه كى خؤشويست بانگى جوپرائيل دهكات و پيى دهرموى كه من فلانه كه سم خؤش دهوى توش خؤشت بوئ، جوپرائيليش خؤشى دهوى، پاشان جوپرائيل له ناسمانى بانگ دهكات كه: خوا فلانه كه سى خؤش دهوى نيوهش خؤشتان بوئ، نيدى خه لكى ناسمانيش (كه فريشته كانن) خؤشيان دهوى، پاشان خؤشه ويستى و قبولكرانى بؤ ده خريته سهرزه ويش...

هروهها (عبدالله ى كورى عه عباس) خوا له خؤى و بايى پازى بئ گوتويه تى: (إِنَّ لِلْحَسَنَةِ نُورًا فِي الْقَلْبِ وَضِيَاءً فِي الْوَجْهِ وَقُوَّةً فِي الْبَدَنِ وَسَعَةً فِي الرِّزْقِ وَمَحَبَّةً فِي قُلُوبِ الْخَلْقِ)، واته: به راستى چا كه كردن مايه ي رووناكى نيؤ دل و گه شى پروو و هيئى جهسته و فراوانى بژيو و خؤشويسترا نه له دلئ خه لكيدا، جا من پيموايه كه

گولبژيرىكى لە وتارەكانى شەھىد مامۆستا عبداللە قەسرى

برای خۆشەويستمان (مامۆستا عبداللە) قەسرى ى شەھىد -ان شاء اللہ تعالیٰ- ھەرچەندە بەس خوا پەنھانزانە و بە بەندەکانى ئاشنايە، يەكيتىك بوو لەو جۆرە بەندانەى خوا كە خواى بەخشەر قبوول و خۆشەويستى و رىز و حورمەتى بۆ خستبوو دڵ و دەروونى خەلكىيەو و لەھەر كۆتەك بووى خەلكى دەورووبەرى خۆشيان ويستو و ھەزيان بە تېكەلىي و نزيكى كردو، ھەر بۆيەش كاتىك كە خۆى و چوار پېشمەرگە حىمايەكەى بەناھەق كوژران و ھەوالەكە بەنىتو خەلكى كوردستاندا بلاوبۆو مەگەر چۆن دەنا ھەرمالەك ئاشنايەتتيان بەو مامۆستا ديندار و دلسۆزە بووى تازيەيان بۆ گرت و بۆى خەمبار و دلتنەنگ بوون.

ئىنجا ديارە ھۆكارىكى گرنكى لەسەر ئاستىكى فراوان ناسران و خۆشويسترانى (مامۆستا عبداللە)ش برىتى بوو لە وتارەكانى كە ھەفتانە لە مزگەوتى مەلبەندى رانيە راستەوخۆ پېشكەشى خەلكىكى زۆرى (رانىە) و دەورووبەرى دەكردن و، پاشان لەپى كەنالەكانى راگەياندنەو بە زۆرى شار و شارۆچكە و گوندەكانى كوردستاندا پەخش دەبوون، ھەر بۆيەش كاتىك ھاوسەر و كورەكانى مامۆستا راويژيان پىكردم و بىرۆكەى كۆكردنەو ى گولبژيرىكى وتارەكانىيان خستەروو، پشتگيرىم كردن و رىنمايشم كردن كە چۆن چۆنى بەو كارە ھەلسن.

جا خوينەرى بەرپىز!

ئەم كىتەبەى بەردەستت گولبژيرىكى وتارەكانى (مامۆستا عبداللە)ى قەسرىيە كە كاكە (بوخارى) كورپ ژيرانە و چالاكانە لە كاسىتەو ھىنانىيە سەر كاغەز و تاپى كردوون و نايەت و فەرموودەكانىشى (تخرىج) كردوون و، بەرپىزىشم (مامۆستا حسن بابكر) كاتىكى باشى تەرخان كردو بۆ چاوپىنداگىرانەو و وردە دەستكارىيەكى ھەندىك وشەو رستەش كە جىاوازى نىوان شىوازى ناخاوتن و نووسىنىش دەيجوازى، ھەر چەندە مۆركى شىوازى ناخاوتن و وتاردان ھەر ماوئەتەو و دەستكارىي نىوەرۆكى وتارەكانىش نەكراو.

گولبئيرتيك له وتاره كانى شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

خوا پاداشتى ماموستا حسن بابكر و كاكه بوخاريش بداتمه وه و نهم بهرهمهش بكاته مايه ي بهرچاوپرووني زياترى مسولمانان، تاكو (ماموستا عبدالله)ش له م ريه شهوه خير و پاداشتيكي ديكه ي بو بچي وهك پيغه مبهري خوا ﷺ فرمويه تي: (اذا مات الانسان انقطع عمله الا من ثلاث: صدقة جارية او علم ينتفع به او ولد صالح يدعو له) رواه مسلم.

واته: مرؤف كه مرد كرده وي (چاكي) ده بري مه گهر له سي رتيانسه وه: خيرتيكي دريخايه ن و بهرده وام، يان زانباريه كه كه لكي ليوه ربگيري، يان منداليكي چاك كه بوي ده پارپته وه.

جا نوميدم وايه ماموستا عبدالله له ههر كام له م سي ريه وه خير و پاداشتي بو بچي، چونكه: ۱- (كومه لي نيسلامى) كه ماموستا مه لا عبدالله به كيك بو له مشورخوراني ماندوو و دلسوزي، پرورژه و خيرتيكي بهرده وامه و، ۲- وتاره كانيشي سوپاس بو خوا شتيكي زور چاك و به سووديان تيدايه و ههتا نيستا له تلفزيون و راديويه كانى كومه لي نيسلاميه وه سوودي باشيان لي بينراوه و له مه و دواش نهم گولبئيره يان به شيوه ي كتيبش ده كه ونه بهرده ستى خوينهران، ۳- وه له خوا به زيادبي منداله كانيشي خواناس و باشن و هيواي چاكتربوون و گه شه كردن و به ره و پيشچوونيشيان لي ده كرى، كه بينگومان داكيان خوا پاداشتي بداتمه وه، لهو باره وه كاريگه ربي زوري ههيه.

خواس به كه ردم و به زه ي بي سنووري خوي پله ويايه ي نهو برا دلسوز و خوشه ويستهمان بهرتر بكاته وه و دامه زراويي و راوه ستاويي زياتر ش به هه موو لايه كمان ببه خشن و سه ره نجامان خير بكات.

عه لي باير

بسم الله الرحمن الرحيم

※ نهم به شی دووه می (گولڊبريک له وتاره کانس شهيد ماموستا عبدالله قهسري) که ۱۴ چوارده وتاری له خو گرتوه، بهه مان شيوه ی به شی یه که م تنیا وتاره کانس یه که می پوژانی جومعن، که ناوبراو له چند کاتيکی جياوازا پيشکشی کردون.

※ به مبهستی ریکخستنی زیاترو گواستنه وهی له مهیدانی وتاره وه بؤ رووپری کتیب، به پیویست زانراوه له هیندیک شویان که شیوازی نووسین ده یخوازی دستکاری هیندیک وشه و برگه بکری.

※ به هوئی لیزانی ماموستا و چیزی تایبه تی وتاره کانس، که به شی یه که م که و ته بازاره وه له ماوه یه کی کورتدا له کتیبخانه کان ته واو بوو، به و نومیده ی نهم به شی دووه مهش به ره که تدارو جیتی سودی خه لکی بی و بؤ ماموستای شهیدیش مایه ی گرانتر بوونی تا ته رازووی خیره کانس بی له قیامه تدا.

حسن بابکر

گولڈبریڈک له وناره کانس شههید ماموستنا عبدالله قهسرين

کوشتنی به ناهق

کوشتنی به ناهه ق

تیبینی / ثم وتاره دواهمین وتاری ماموستای شهیده که له بهرواری
۲۰۰۳/۲/۲۸ ز پیشکه شی کردووه، واته چوار روژ بهر له شهید بوونی.

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ
أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلَالَ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ،
وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ
وَرَسُولَهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ
حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْحِجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ،
صَلَاةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ...، أَمَا
بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ
اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ
الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَتَأْتِيهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ
وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا
اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾

(۱) النساء.

سوپاس وستایش بۆخوای پهروهردگار، دروود و سهلام و بارانی په همت بباری
بۆسهرگیانی پاکی پیغه مبهرمان محمد ﷺ وه بۆسهرگیانی شوینکه وتوانی
له ئوممه ته که ی ههتا روژی قیامت.

خوشه ويسته كان.. نيمانداراني بهر تيز:

يەك كيك له و گونا هه گه ورا نه ي كه نينساني موسولمان پيئي ده چي ته جه هه ننه م و پيئي تاوانبارو گونا هبار ده بيت لاي خوي پوره دگار، بريتي يه له (كوشتني به ناهه ق)، دياره گونا هي گه وره زورن، (كوشتني به ناهه ق) يە كيكه له و گونا هه گه ورا نه كه نينسان باموسولمانيش بي، با نويز كه رو پوژوو گريش بي، با نه هلي جومعه و جه ماعه تيش بي، باحه جي مائي خواشي كردي، به لام به هزي نه و گونا هه وه ده چي ته جه هه ننه م!!!

به لي، زورن نه وانه ي كه سوود له نويزو پوژوو كانيان نابيين!، سوود له عيباده ته كه يان و درنا گرن!، زورن نه وانه ي كه ماندوبوونيان به هه دهر دهر وات، چونكه وه ك پيويست نه نجامي نادن و له گونا هيان ناگير نه وه، وه له نه نجامي نه و گونا هه گه وره يه دا له روژي قيامه ت خه جاله تي به رده ستي خواده بن (جل جلاله)!، شهر مه زاري مه حكه مه ي ئيلاهي روژي قيامه ت ده بن، له به رنه وه پيويسته نيمه ي موسولمان بزاني و له دينه كه ي خومان شاره زابين، بزاني كوشتني به ناهه ق چه نده گه وره يه و تاوانه كه ي چي يه؟!، حوكمه كه ي له نيسلامدا چي يه؟!، چ كاتيگ نينسان ده بيته قاتيل؟!، چه ند جوړي هه يه قاتيل؟!، با بزاني و وريابين و وشيارين بو نه وه ي ليمان تيكنه چي و نه كه وينه نه و تاوانه وه!، شهر مه زاري مه حكه مه ي پوره دگار نه بين و، ماندوبووني دونيامان به هه دهر بروات!، خوي پوره دگار له قورثاني پيرو زدا ده فهرموي: ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَاً﴾ (٩٢) النساء، واته: بو هيچ موسولمانيك نيه هيچ موسولمانيك بكوژي ته نها به هه له نه بي، كه واته هه لال نيه هيچ موسولمانيك به نياز ي كوشتن چ به گولله بي، وه چ به هه رشتيكي تر نياز ي كوشتني نيمانداريگ بكات ته نها به هه له نه بي!، - نه وه كه دوايي ديمه سه ري چو ته به هه له -، پيغه مبه ر ﷺ ده فهرموي: (إِنَّ اللَّهَ وَضَعَ عَن أُمَّتِي الْخَطَا

وَالنِّسْيَانِ وَمَا اسْتَكْرَهُوا عَلَيْهِ^۱ فہرمووی: خوی گہورہ گوناہی سی شتانی
 له سہر نومہ تہ کہی من لابر دووہ، له سی شتان لییان ناگری و عہ فووی کردوون:
 یہ کہ میان: (الْحَطَأُ) واتہ شتیک بہ ہلہ بیکات، لہ دہستی دہریجیت، ناگی لی
 نہ بی...، ٹوہ بہ ہلہ یہ!، دووہم: (وَالنِّسْيَانِ) لہیری بجی، لہیر چونوہوہ ہہیہ
 لہ گوناہو ہلہ دا، لہ توشیوونی حہرامدا، ٹوہ کہ نہ زانی حہرامہ یان لہیری
 چو بووہ، سی ہم: (وَمَا اسْتَكْرَهُوا عَلَيْهِ) شتیک بہ زور پیت بکن!، تویری و
 جہریت لی بکن، ٹوکاتہش خوی پەرورہ دگار لیتناگری نہ گہر دہستہ لاتی
 نہ کردنیت نہ بوو، رزگار بوونت نہ بوو.

بہ لی خوشہ ویستہ کاتم، سی شت خوی پەرورہ دگار لیتناگری، ٹوہوش
 عدالہ تی خوی پەرورہ دگار! کہ خوی گہورہ ٹہ گہر تو شتیکت بہ ہلہ کرد،
 حہرامیکت بہ ہلہ خوار د، کہ سیک بہ ہلہ توشی نازار بوو بہ دہستی تو، لیت
 ناگری! بہ ہلہ یان بہ لہیر چونوہوہ یان نہ گہر بہ زور پیت بگری: نینجا باتیمہی
 مسولمان لہ ژیریبہری نایہ تیکی قورئانی پیرؤزا کہ میک بہوردی تہ ماشاکہین
 بزاین تاوانی کوشتنی بہناہق چہندہ وہ کوشتنی بہناہق چو نہ وہ کین
 ٹوانہی کہ دہ بنہ قاتیل ی بہناہق؟، خوی پەرورہ دگار (جل جلالہ) دہ فرموی:
 ﴿وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمَدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا وَعُضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعْنَةُ
 وَأَعْدَاءُ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا﴾ (۹۳) النساء، با بہوردی تہ ماشای تہفسیری ٹو نایہ تہ
 پیرؤزہ بکہین، نایہ تیکہ کہ ہہ موو ئینسانیکی مسولمان دہ بی دلہی بلہ رزی،
 دہ بی بترسی، دہ بی باش تہ ماشای بکات، دہ بی گویی دلہ کانی بوکاتہوہ،
 بزانی و تیی بگا، بزانی مہ بہستی خوی پەرورہ دگار لہ ونایہ تہ دا چی یہ؟
 بوٹوہی بہ ہلہ دانہ چین، تہ ماشاکہ سہر دتا بہ کورتی تہفسیری نایہ تہ کہ
 دہ کہین، پاشان چہند خالیک وچہند دہر سیک لہو نایہ تہ و ہر دگرین:

^۱ سنن ابن ماجہ، کتاب الطلاق، باب: طلاق المنکرہ والناس، رقم الحدیث ۲۰۴۵

ده فهرموی: هرکه سیک، جا مسولمان بی یان نا مسولمان بی! شو
 مسولمانه پاریزکار (مُتقی) بی یان تنها نیمانیکی پروتی هبی، پیاو بی یان
 نافرته، هرکه سیک نیمانداریک به ناهق - به نه نقه ست - بکوژی و دستی له
 کوشتنی مسولمانیکدا هبی: (فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمَ) عیقا به کھی جهه ننه مه!!
 (خَالِدًا فِيهَا) تییدا ده میتیتوه لهو جهه ننه مه دا، (وَعَضَبَ اللَّهُ عَلَيْهِ) وه خوا
 غزه بی خویشی به سرده د بارینتی و لیتی توره ده بی!، (وَلَعَنَهُ) له عنه تیشی لی
 ده کات، دووری ده کاته وه له رده متی خوئی، (وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا) وه سزایه ک
 و عه زایکی زور گوره شی بو ناماده ده کات له جهه ننه مه، شهوه ته فسیری
 نایه ته که به کورتی، با تماشا بکهین!:

لیره دا نه گهر به وردی ته ماشا بکهین خوشه ویسته کانم، له چهنده وشه یه کدا
 ده رسی زور گوره و درددگرین:

یه که میان: ده فهرموی: {وَمَنْ} هرکه سی!.

که واته نه گهر کچی پیغه مبریش صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ شو تاوانه بکات شو حوکمه
 ده بگریته وه، بو یه نالین کوری پیغه مبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، چونکه کوری گوره ی نه بووه!
 روژیکیان پیغه مبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ به فاتیمه ی کچی فهرموو: پشت به من مبهسته بو
 روژی قیامت و بوخوت کاربکه!، من له هانات نایم له روژی قیامت نه گهر
 کرده ی باشت نه بووبی!، فهرموی: (لَوْ أَنَّ فَاطِمَةَ بِنْتَ مُحَمَّدٍ سَرَقَتْ لَقَطَعُ
 مُحَمَّدٌ يَدَهَا) ^۱ نه گهر فاتیمه ی کچی پیغه مبر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ که خوشه ویستی پیغه مبر
 بووه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دزی بکات پیغه مبر دهستی ده بری!، دیفاع له حیرام ناکات با له
 کچی خویشی دا بیته!، له بهرته وه هرکه سیک بیته، خوی گوره لیره به
 نه زانراو (نکرة) ی هیناوه (مَنْ: هرکه سیک)، پاشان ده فهرموی: (يُقْتَلُ)
 بکوژی، سبی به سه به بی کوشتنی نیمانداریک (مُؤْمِنًا)، ته ماشا بکه:

^۲ صحیح البخاری، کتاب الانبیاء، باب: حدیث الغار، رقم الحدیث ۳۲۸۸

نهيفه رموو (مُؤْمِنًا مُتَّقِيًّا) نيمانداريكي به تەقوا!، نهيفه رموو: (عَالِمًا) زانايهك! يان نهيفه رموو: (مُجَاهِدًا)؛، فهرمووي: (مُؤْمِنًا) هەر نيمانداريكي بي، جا نيمان قابيلي بهرزي و نزمي يه، ده كرى بليين كه سيكي نيماندار نيماني زور بههيزه كه سيكيش نيماني زور لاوازه كه تهنه نيماني هه يه و كرده وي نيهه؛، ياني دروست ني يه و حه رامي ههچ مسولمانتيك نيازي كوشتني نيمانداريكي هه بي با نيمانيشي لاوازي بي!!.

مادام پي بگوتري (نيماندار)، باوهري به خوا هه يه، باوهري به روژي قيامت هه يه، باوهري به پيغه مبه ران هه يه (عليهم الصلوات والسلام) باوهري به كتيبه ناسمانيه كان هه يه، باوهري به زيندوو بوونه وده به هه شت و جهه ننم هه يه، باوهري به قه زاو قه ډهر هه يه، نيمانداره، نه گهر عيباده تي زوريشي نه بي مادام نيمانداره نابي بيكوژي!.

نه وچاره له درسي سيه م سهرنجبده: (مُنْعَمًا) واته به نه نقه ست بيكوژي، زانايان ده فه رموون: سي جوړه كوشتن هه يه، هه نديكيان ده فه رموون دوو جوړي هه يه، نه وانه ي كه نه فه رموون دوو جوړي هه يه، ده فه رموون كوشتني به نه نقه ست هه يه، كه كه سيك به مه به ستي كوشتن و به شتيك كه پي ده كوژي نيازي كوشتني كه سيكي هه بي، جا چ به سيلاح لتي بدات، به ششير لتي بدات، به چه قو لتي بدات، به ناگر بيسوتيني، يان به رديكي گه وردي لتي بدات، نه وه به شتيكي وا كه غاليب وايه به وشته نه و نينسانه ده مري نه وه پي ده گوتري (قَتْلُ الْعَمْدِ) كه به نه نقه ست و به نيازي كوشتن لتي داوه، وه به شتيك كه پي ده كوژي، نه وه به نانه سته؛، وه نه فه رموون (خَطَأً) هه يه، نه وېش نه وه به نيازي خو ت شتيك كرده وه هه ده في خو ت جا نه گهر گولله بي، نه گهر تيريكي بي، يان به رديك بي يان چه قويه كي بي ده يهاويژي به لام نه پشته وه نازاني كه سيك له ويه (پياويك يان نافرته تيك له ويه) يه كسه ر نه نيشانه كه ي

خوت ږه تده دهی دچی له پشته وه نینسانیک ده کوژی و توش ناگات لی نیه که نهو نینسانه له وئییه!، تو لهوت نه گرتبوو به لام بهو کهوت، نهو پینی ده گوتیت (هه له)، دیاره وه کو باسانکرد خوی پهروه ردگار نهو نینسانه ناگات به قاتیل ی به نانقهست به لام ده بی که فارهت بدات وه هم خوتیش بدات!، زانایان هندیکیان فرموویانه: جوړیکی تریش هدی نه ویش پینی ده گوتی (عمدُ الحطأ) یان (شبه عمد) نهو دیان که که سیک به گوچانیک یان به بهردیک، به داریک، یان به دهست یان به هرشتیک که عاده تن که سی پیناکوژی له نینسانیک بدات به لام نهو نینسانه بری، نهو هس هییه، به لام دیاره هندیک ده فرمون تنها دوو، یان به نه نقهسته یان به هه له یه، جاهه رچونیک بیت نیمه باسی کوشتنی به نه نقهست ده که یین، که سیک مسولمانیک به نانقهست بکوژی و کوشته که ی پی حلال بی نهوکات که فارهتی له سهرنی یه به لکو عه زابی جهه ننه می بو ناماده کراوه! چونکه بهو حلال کردنه ی پینی کافر سووه، بویه خوی پهروه ردگار فرموی: (فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا)، جا ته ماشابکن نهو نینسانه ی که مسولمانیک ده کوژی جهزای چی یه، خوی پهروه ردگار به پینج ده ره جه عقوبه ی نهو جوړه قه تلهی داناوه که زور گوره یه!:

یه که میان: ده فرموی (فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ) شوینه که ی جهه ننه مه، چ جهه ننه میک؟ (ذات لُبِّ) جهه ننه میک که بلنسه داره!، جهه ننه میک که لهو روزه وه خوا خه لقی کردوه دهوتی و گهرم ده بی!!، جهه ننه میک که ناوی دی له دونیا نینسانی مسولمان لیتی ده ترسی!، نابی نینسان نه ونده بی ناگابی، نه ونده نه قام بی، به ناسانی خوی توشی نهو جهه ننه مه بکات به هو ی قه تلنیکه وه!، (فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ) عقوبه ی نهو نینسانه که قه تللی به نه نقهستی کردوه جهه ننه مه!، جا نه که هر جهه ننه مه، به لکو دووه میان: تییدا ده می نیتیه وه به نه به دی، و اتا وه ختیک نهو نینسانه که سیک ده کوژی و به حلالی بزانی و پینی

وابي دروسته نهو مسولمانه بکوړی، نهوه پتي کافر دهبي!!، چونکه بهحلالتي زانيوه، هرکه سيک کوشتني مسولمانيك بهحلال بزاني پتي کافر دهبي و لهدين دهچيته دهري و هيچ پهيوه ندي به ديني محمد ﷺ ساميتي، وه پيشي دهچيته جههنه، { خَالِدًا فِيهَا } تيدا ده مينتته وه به نه بهدي مادام بهحلالتي بزاني، سيهه ميان ده فرموي: { وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ }، - پاش نهوهي که دهچيته جههنه، پاش نهوهي که تيدا ده مينتته وه - خوي پهروردگار غزهبي خوي به سردا دهباريني، نينسانتيکيش خوي لبي تورهببي عهزايي ددها بهجههنه به ناگريک که خوي دروستي کردوه، دياره خوي پهروردگار عقبوهي قهتلي ناوا داناوه بوتهوهي نينسان خوي لي دوورکاتهوهو لبي برسي پيش نهوهي که توشي بي و حيساب بو روژي قيامت و پاشه روژي خوي بکات. نينجا ده فرموي: (وَلَعَنَهُ) لهعنه تيشي لیده کات، لهعنه لي کردن ياني ده کردن له ردهمي خوا، چون خوي پهروردگار شهتاني ده کردوه کاتي خوي که سهجدهي بو نادم نه بردوه ناواش نهو نينسانه ده ده کات له ژير ردهمتهي خوي و دووري ده کاتهوه له ردهمتهي خوي و بهچاوي ردهمته تهماشاي ناکات!، له مهحکمهي روژي قيامتدا غزهبي خوي لي ده گري و لهعنه تي لیده کات، نينجا ده فرموي: (وَأَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا) وه عهزايي گهورهي بو ناماده کردوه!، تهماشاکه: که سيک که سيکي نيماندار به نهقهست بکوړي پاشه روژي چوته (جههنه) و تيدا ده مينتته وه! پاشان خوا غزهبي خوي لیده گري! پاشان لهعنه تي لیده کات! پاشانيش عهزايي به تيشي له جههنه بو ناماده کردوه.

خوشهويسته کاتم، بوچي سزاي قهتل نهوهنده گه ورديه!!، چونکه نينسان مه خلوقتيکي به ريزه لاي خوي پهروردگار، خوا نه فرموي: ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِّمَّنْ

گولڊبريک له وټاره کانسې شهيد ماموستا عبدالله قهسرون

خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ الإسراء، واته: نيمه پريزمان له نهوهی نادهم گرتوهو له وشکايی و دهريادا هلمانگرتون و له شته پاک و چاکه کان پريزمان داون و بهسر هموو مه خلوقاتی تر بهر زمان کردوټهوهو پريزمان ليتاوه، خوشهويسته کاتم: دياره خواي پروهردگار که پريزي له عهبدی خوئی ناوه رازی نابي به نه نقهست و به زولم، به دوژمنکاری، به ناههق ..، نهو مسولمانه يا نهو عهبدی خوا بکوژي، بويه هر که سي به وکاره هستي نهوه جهه ننه م و نهو زنجيره عهزابهی که باسکردن بوي ناماده کراوه.

به لي دياره پيغه مبه ريش ﷺ ده فرموي: (لَقَتْلُ مُؤْمِنٍ أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ زَوَالِ الدُّنْيَا) ^۳ واته: کوشتنی مسولمان لای خواي پروهردگار گه ورده تره له تيکچوونی هموو دونيا!، يانی کوشتنی مسولمانتيک به ناههق لای خواي پروهردگار له وه گه ورده تره که دونيا تيک بچي، نه گهر که سيک که عبه بروختي، که عبهی پيروز که قبيلهی هموو مسولمانانه نه هوه نتره له وهی که مسولمانتيک به ناههق بکوژي، يان نيازي کوشتنی هبي يان دهستی تيداهه بي، چونکه نهو مسولمانه خوا پريزي ليتاوه، هموو کهون له خزمه تي نينساندا دروست کراوه، نهو نينسانه بکوژي به ناههق به تاييه ت که خواپه رسته، عهبدی خوايه و دهيه وي خوا ليی رازی بي، نيمانی له دلدايه، تو به ناههق بيکوژي، خواي پروهردگار ليت قه بول ناکات له دونياو له قيامه تيش!

به لي خواي پروهردگار (جل جلاله) فرمويه تي: ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَبْصَارِ لَعَلَّكُمْ يَتَّقُونَ﴾ (البقره، ۱۷۹) واته: له تو له دا ريان هيه، خواي پروهردگار تو لهی داناوه، نه گهر مسولمانتيک مسولمانتيک به ناههق بکوژي، ده بي نهو بکوژه بکوژي ته وه، له بهر ته وه مسولمانتيکی به نه نقهست کوشتوه.

^۳ سنن ابنيهي الكبري، كتاب النفقات، باب: تحريم القتل من السنة، رقم الحديث ۱۵۶۴۷

گولڊبرېنگ له وتاره كانې شهيد ماموستا عبدالله قەسەرن

بۆنەوہی خەلك تەمبى بىي و تەوہبە بىكات و پەشىمان بىتتەوہ، وازبىتى لەو كارە
دەندانەيە، نىسلام نايەوئى خويىنى خەلك بەفەرۆ بىروا، قورنان نايەوئى خويىنى
خەلك بىرئىي، بەلكو تۆلە (قصاص) ى داناوہ.

بۆيە دەفەرموي: {وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ} لەتۆلەدا ژيان ھەيە، چونكە
ئەگەر كەسيك كەسيكى بەناھەق كوشت تۆلەي لىكرابوہ. ئەو كاتە خەلكى تر
واناكا، ژيان بەردەوام دەبى!، بەلام كەسيك كەسيك بكوژى و كەس پىي نەلى
ھەلەت كردوہ، كەس تۆلەي لى نەستىنى ئەوہ ھەموو خەلك فىر دەبى و
خەلكى تر دەستى دەكرىتەوہ، خەلكى تر رىي بۆخۆش دەكرى، ئەو كاتە ژيان
تىكەدەچى!، بەلام ئەگەر تۆلە ھەبى خەلكى تر عىبەدەتى لى ودرەدەگرى، تەوہبە
دەكا، ئەو كارە خراپە ناكا، كە دەبىتە مايمە تىكەدانى شىرازەي مىللەت و
كومەلگا، بۆيە دەفەرموي: ﴿يَا أُولِي الْأَلْبَابِ﴾ ئەي خەوہن عەقلان، چونكە
ئەوہى عاقل بى ئەو حەقىقەتە تىدەگا، وە ھەموو كەسيك دەكوژىتەوہ، تەنھا
باوك نەبى كە كورپى خۆي بكوژى ناكوژىتەوہ، ئەگەرنا ھەموو كەسيك
دەكوژىتەوہ.

خۆشەويستەكانم، جا مادام ئەو كردارە ئەوہندە مەترسىدارە، بايزانين نىنسان
چۆن دەبى بەقاتىل؟، بۆ ئەوہى خوانەخواستە رۆژتىك لە رۆژان توشى ئەو بەلام
گەورە نەبىن!، بەلكو لەخوا بىپارىنەوہ خوا بمان پارىزى لەو بەلايە، لەو
موصىبەتە، ياردەبى خوايە بمانپارىزى، ياردەبى خوايە بمانپارىزى لە ھەموو ئەو
بىرە خراپانە، ئەو پىلان (تخطيط) د خراپانەي كە بە مېشكمان دابى رۆژتىك
لەرۆژان شەيتان فىتايىمان لىبكات بۆ كوشتنى مسولمانىك بەناھەق.

خۆشەويستەكانم، ئەگەر نىنسان راستەوخۆ بە نەنقەست كەسيك بكوژى يان
خۆي بكوژى، ئەوہ قاتىلە، خۆي پەروەردگار (جل جلاله) دەفەرموي: ﴿وَلَا
تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا﴾ (٢٩) النساء. ئەفەرموي: خۆتان

مه کوژن يان په کتري مه کوژن نهی مسولمانينه، خوا بهرهمه بهرامبر به نيوه، ﴿وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ عَدُوًّا وَظُلْمًا فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا وَكَانَ ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا﴾ (۳۰) النساء، واته: که سيک به زولم شتيکي وا بکا، نهوه خواي پهروه دگار (جل جلاله) دهيا بؤ جهه ننهم!، (فَسَوْفَ نُصَلِّيهِ نَارًا) خواي پهروه دگار (جل جلاله) دهه رموي دهيهين بؤ ناو ناگر، جا که سيک بکوژي به سلاح بي يان ژهري بؤ له ناو بکات يان له شاخي فريي داته خواره وه يان به سهياره لتي بدات، مادام به نه نقهست بي، هه چو نيتک بيت قاتيله!

وه له هه مان کاتدا نينسان نه گهر خوي بکوژي قاتيله، به داخوه له ولاتي نيهدا نهو ديارده (ظاهرة) يه به تايه تي له ناو نافره تاندا ههيه، له ولاتي نه وروپي له ناو پياواندا ههيه زياتر وه که له نافره تان، به لام له ولاتي نيهدا زياتر له ناو نافره تاندا ههيه، که سيک که له ولاتي نه وروپي و پوژناو ادا له ژياني خوي بيژار دهبي، ده چي له سر جسريکي گوره خوي (انتحار) ده کاو خوي فريي ده داته خواره وه يان له سر بينايه کي گوره خوي فريي ده داته خواره وه!، له بهر نه وه ي باوهري به دواي مردني ني يه، به لام سهير نه وه يه نينساني مسولمان باوهري به دواي مردن و به هشت و جهه ننهم و مه حکه مه ي پوژي قيامت ههيه، خوي دکوژي!، که ده زاني بهو خو کوشتنه خوي توشي جهه ننهم ده کات.

به لي، پينغه مبر صلى الله عليه وسلم فهرموي: (مَنْ قَتَلَ نَفْسَهُ بِشَيْءٍ فِي الدُّنْيَا عُدَّ بِه يَوْمَ الْقِيَامَةِ) ٤ واته: هه که سيک له دونيا خوي به شتيک بکوژي، نهوه له قيامتدا بهو شته ي عهزاب ده دريت، هه که سيک له دونيادا، پياو بي يان نافره ت، مادام عه قلي هه بي و شيت نه بي، مادام بالغ بي و مندال نه بي، مادام که سيک بي هست و نهست و شعوري هه بي، خوي بکوژي به شتيک له دونيا، به رده وام

٤ مسند المستخرج على صحيح مسلم، كتاب الايمان، باب: من قتل نفسه بمديدة، رقم الحديث ٢٩٦

گولبۇرېك له وتاره كانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

لهجهه نهنم له قيامت بهوشته عذاب دهرى و عذاب دهخوا، جا نه گهر به
سلاح خوى كوشتې، به سلاح بهردهوام لهجهه نهنمدا خوى ده كوژتېه وه،
نه گهر به ناگر خوى سوتاندى، نه وه له رۆزى قيامتدا بهردهوام بهو ناگره خوى
ده سوتېنى، وه نه گهر خوى له شاخېكدا فرېدا بېتته خواره وه، خوى كوشتې،
بهردهوام خوى له بهر زايى فرې نه داته خواره وه له جهه نهنم، نه گهر خوى به
كاره باوه كر دې، يان خوى خنكاندى يان به ژهر خوى كوشتې بههر جورېك
به چه قو خوى كوشتې، پېغه مېهر ﷺ فه رموى: بهو شته بهردهوام له
جهه نهنمدا خوى ده كوژتېه وه.

جا حيفه ئينسانى مسولمان شهيتان فيلى لېبكات، نهو بهه شته
به رينه ونه نازو نيعمه ته له دهست خوى بدات و خوى توشى نهو جهه نهنمه
بكات كه نه زانې خوى بكورې ده چېته جهه نهنم، بانويژيش بكاو با رۆزووش
بگرې، با زه كاتيش بدا، با حه جى مالى خواى كر دې، مادام خوى كوشت نه وه
ده چېته جهه نهنم، پېغه مېهر ﷺ له فه رموده يه كدا رېوايهت دهكات له خواى
پهروهر دگار (جل جلاله) كه يه كېك له مسولمانان بريندار ده بې، به لام له خوى
بېزار ده بې، له برينه كهى خوى بېزار ده بې، نازارى زور ده بې، نهو ئينسانه
چه قويه كهى له برينه كهى خوى وهرده دا بونه وهى كه زوو بمرې، خواى پهروهر دگار
(جل جلاله) فه رموى: عه بدى من په لهى كرد، رانه وهستا له سر فه رمانى من،
(حَرَمْتُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ) فه رموى: بهه شتم له سر حه رام كرد!، له بهر شه وهى خوى
كوشتووه و به ره واى زانيوه، با مسولمانيش بې، به لام خوكوشتن تاوايه نه نجام و
به ره مه كهى!

⁵ صحيح البخاري، كتاب الجنائز، باب: ما جاء في قاتل النفس، رقم الحديث ١٢٩٨

جا مەگەر كەسىك، ئافرەتتىك، كە خۆى سوتاندووه يان خۆى كوشتووه نەيزانىبى حەرامو گوناھو تاوانە، نەوہ نەگەر تۆبە بكا ان شاءاللہ خواى پەرودەرگار (جل جلاله) عەفوى دەكا، ئەما نەگەر بزانى حەرامە، وە كە گویت ئىدەبى دەزانى حەرامە دەبى خۆتى لى بپارىزى، وە واجبى ئىمەى مسولمانە نەودى كە من لىرە دەبلىم كە قسەى پىغەمبەرە ﷺ دەبى ھەموتان بەو خەلكە بلىن كە گوئىيان لى نىە، كەنايزانن، پىغەمبەر ﷺ دەفەرموى: (بَلُّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً) واتە: قسەى من بە خەلكى بگەيەنن نەگەر ئايەتىكىش بى، مەلىن ئىمە مەلا نىن، شتىك كەدەزانى حەرامەو گویت لى بسووه حەقە، كەسىك رايگەياندووه تۆش راي بگەيەنە، خىرت دەگاتى، وە نەگەر راي نەگەيەنى كەمتەرخەمى، وە لىرەشدا نەوہ پىويستە بلىم كە ھەموو نەو كەسانەى ھوكارن لەخۆسوتاندنى ئافرەت يان خۆكوشتنى ئافرەت يان ھەر پىاوئىك، ئەوانىش بەئەندازەيەك لەو قەتلەدا بەشدار دەبن!، جا نەگەر مامۇستايەكى ئايىنە، كاتى خۆى نەو كچەى بەزۆر مارە كرددووه لەپىاوئىك، نەگەر پىاوئىكەو كچەكەى خۆى بەزۆر داوہ بە كەسىك و كچەكە پىتى رازى نەبووہ بەزۆر لىتى مارە كرددووه، يان نەگەر برايەك بەزۆر خوشكەكەى خۆى مارە كرددووه لە پىاوئىك كەپىتى رازى نەبووہ، دواىى خۆى سوتاندووه، نەوہ نەو باوكە، نەو براىە: تەو مامۇستايە، وە نەو شاھىدانە، كەئەزانن و ناگايان لىيە، تەو كچە، نەو ئافرەتە، بە ناھەق، بەزۆر مارە دەكرى لەو پىاوہ، جىنگاى خۆى نىە نەو شاھىدانەش بەشدار دەبن لەو قەتلە!، چونكە سەبەبن!، دەبى ئاگادارىن نەو شتە زۆر گەورەيە، ئەو مامۇستايەى كە مارەى دەكات دەبى بزانى موشكىلەى تىدانىە، نەو پىاوہ كە كچەكەى خۆى نەداتى، ھەواو ئارەزووى خۆى نەوى، ھەواو ئارەزووى كوردەكەى نەوى كە كچى بۆدئىنى و ئافرەتتىكى بۆدئىنى، بەلكو دەبى مەبەستى رەزابونى كچەكەش بى، شوئىنى باش

بۆكچه كەش ناماده بكا، ههروه كو چوډن بۆ كورده كەي شوينى باشى دهوئ، له بهرتهوه باوك، دايك، برا، خزم و كەس، شاهيده كان، ماموستا، ته گەر قصوربان هه بئ، له بهشودانى ئافرده ته كه وهختيك كه خۆى ده سوتينى، نه وانيش ده بنه سه بهب لهو قه تلّه!، يان نهو مالهى كه نهو پياوه، نهو ئافرده ته تيدا ده ژى ده بنه سه بهب له خو سوتاندى يان خو كوشتنى نهو پياوه يان نهو ئافرده ته، يان ته گەر هه ر پياويك خو بكوژى يان خو بسوتينى، له رقى كه سانتيك كه ناره حه تى بكهن.

جا خو شه ويسته كام، يه كه م: با له و وريابين، نه خو مان بكوژين، نه خه لكيش به ناهه ق بكوژين، چونكه به هه شتمان لى حه رام ده بئ و توشى جه هه ننه م ده بين!، دووهم: وه ته گەر نينسان له گه ل كۆمه ليكدا بوو به يه كه وه هه ولياندا كه سيك بكوژن، هه موويان به شدار بوون له كوشتنى كه سيكدا نه وه هه موويان له گونا هه كه دا به شدارن، چونكه ئيمامى عومەر خودا لى رازى بئ، بريارى دا حه وت كه س يان پينج كه س له نه هلى سه نعا بكوژرينه وه له بهرته وه ي هه موويان يه ك مسولمانيان به ناهه ق كوشتبوو!، جا ته گەر سه د كه سيش بئ وه كو عبداللهى كورى ئيمامى عه بياس (ابن عباس) سه حابه و فه قيه ي سه رده مى پينغه مبه ر صلى الله عليه وسلم ده فهر موئ: ته گەر كۆمه ليك مسولمان يه ك كه سيان كوشت، نه وا ده بئ هه موويان بكوژرينه وه با سه د كه سيش بن!، له بهرته وه ي يه ك كه سيان به ناهه ق كوشتوه.

به لى خو شه ويسته كام... ستييم: نه وه كه نينسان به شدار بئ له برياردان بۆ كوشتنى كه سيك، بۆ خو ي به شدار نابئ له كوشتنه كه ي، به لام له برياره كه ي به شدار ده بئ، زور جار صولحى عه شانيرى ددكرئ، ده گوتري: ده بئ فلانه كه س بكوژرينه وه، كۆمه ليك ريش سپى و پياو ماقول كۆد به نه وه، بريار ته دهن ده بئ فلانه كه س بكوژري، پئى وايه نه گەر بۆ خو ي گولله ي لينه دات نابيته قاتيل!، له و ديوه خانه ي بريارى ليدا وه، نهو ده بئ به شه ريكي گونا هى قاتله كه!!، چونكه

نهو برياري داوه!، هممو نهوانهې بريار نهدهن بو قهتلي كهسيكي مسولمان، هممو نهوانهې كه بهشدار دهبن، قاتيلن!!، چوارهميشيان: كهسيك كه كوشتني مسولمان به رخوا بزاني، به ههقي بزاني، با ليشي دوور بي، پتي حلال بي و پتي رخوا بي، كهسيك كهسيك دهكوژي، مسولمانيك دهكوژي، پتي وابي كه شتيكي باشي كردوه، له دلي خويدا پتي دلخوش بي و تهنيدي بكا، كه له مالي خوشي دانېشتهوه ناگاشي لي نيه، مادام تهنيدي دهكا بهحلالتي بزاني، نهوهش بهراستي بهسيك لهو قهتله، بهسيك لهو موحاسبه به وهرده گري كه خواي پهروهردگار (جل جلاله) بوي ناماده دهكات له روژي قيامت.

بهلي خوشه ويسته كام... جا مادام وابي، با ئيمه وشيار بين و ناگامان له خويمان بيټ، توشي نهو هه لانه نه بين!، نه گهر كهسيك پيمان دهكا!، يان بوخومان شهيتان فيليمان لي دهكات، له بهرامبهر هر مسولمانيكدا كه نه گهر كيشه و گرفت كيشمان هاته پيشي، نهوه مان ناگا ليبي!!.

له كوټاييدا ده ليم: تنهها له چهند حالتيكدا دروسته نينسانني مسولمان بكوژرېتهوه، حالي يه كه ميان: وهكو پينغه مېهر ﷺ فه رموي: (لا يَحْلُ قَتْلُ امْرِءٍ مُسْلِمٍ اِلَّا بِاحْدَى ثَلَاثٍ) ^٦ فه رموي: مسولمان كوشتني حلال نيه تنهها لهو سي حالته تانهدا نه بيټ، يه كه ميان: (كُفْرٌ بَعْدَ اِيْمَانٍ) واته: كهسيك له دواي ئيمان كافر بوو، وهك زانايان ده ليين: نهوه كاتيكي كه ئيمان يان خهليفه به بهر ژه وندي بزاني برياري شهرعي بو نه دا، دووه ميان: كهسيك زينا بكا، دواي نهوهي كه ژني هيناوه، دواي نهوهي كه نافرته تيكي ماره بريوه له لاي ماوه تهوه، واته: نهو پياوه كه ژني هيناوه له گهل نهو ژنه دابووه، ژني به حلالتي ماره كردوه، جا نه گهر مندالي هه بيټ يان نه بيټ، گرننگ نهوه يه مادام

^٦ تلخيص الحبير، جزء ٤، صفحه ١٤، كتاب الجراح، رقم الحديث ١٦٧٧، الشافعي وأحمد والترمذي وابن ماجة والحاكم من حديث أبي أمامة بن سهل... الخ.

نيڪاحي حلالی له نافرہ تیک بووهو له گهل نافرہ ته کهی دابووه، پاشان زینا له گهل نافرہ تیک بکا، نهوه دهبی بکوژریتتهوهو ره جم بکری.

سی یمیشیان فہرموی: (وَقَتْلِ نَفْسٍ بَغَيْرِ حَقٍّ) واته: که سیک مسولمانیتک بکوژی به ناهق، به زولم، نهوهش دهبی بکوژریتتهوهو، (قصاص) ی بوڈانراوه له دنیا وه له قیامه تیشدا نهوهی که باسکرده!، به لام زانایان فہرمویانه: که سیکیش دهبی بکوژری که دهیوی مالت لی داگیر بکات یان دهستدریژی بوسه نامووست بکات یان دهیوی بتکوژی، تو دیفاع له خوت ده کهی نهوه ده کوژی با مسولمانیش بی!، به لام مادام نینزرت دایی، مادام خوت پاراست له کوشتنه کهی، مادام نهوه وازی لی نهینای و تو نهوت کوشت، نهوه نهوه کاته نهوهش حاله تیکی تایبه ته، که هه موو زانایان فہرمویانه ههقی دیفاع له خوکردنت ههیه.

کوژی وتاره کهم به فہرموده کی پیغه مبر دینم (علیه الصلاة والسلام) ده فہرموی: (مَنْ أَعَانَ عَلَى قَتْلِ مُسْلِمٍ وَلَوْ بِشَطْرِ كَلِمَةٍ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ آيِسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ)^۷ نه فہرموی: هه که سیک هاوکاری که سیک یان کومله تیک بکات بو کوشتنی مسولمانیتک به ناهق، با به نیوه که لیمه یه کیش بی، نافہرموی (بِکَلِمَةٍ)، نه فہرموی: به به شه که لیمه یه کیش بی، به شداری بکا له کوشتنی مسولمانیتک به ناهق، نهوه له روژی قیامه تدا دیت له نیوچه وانی نوسراوه (آيسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ) واته: ناٹومیڈو بیبه شه له ره جمه تی خوی پهره ردگار (جل جلاله)!، ده رده کری له ژیر ره جمه تی خوی پهره ردگار (جل جلاله)! وه هه که سیکیش ره جمه تی خوی پهره ردگاری له گهلدا نه بیت ناچیتته به ههشت، جا نهوه که سهی که به شدار دهبی له کوشتنی که سیکدا به ههشتی لی حرام ده کری، وه جهه ننه می بو خوی مسوگر کردووه!، جا با وشیار بین نیمه ی مسولمان نه

^۷ سنن ابن ماجه، کتاب الدیات، باب: التغلیظ فی قتل مسلم ظلماً، رقم الحدیث ۲۶۲۰

شەيتان فيلتمان لى بكا وه نه شوينكه وتوانى شەيتانيش فيلتمان لى بكن، نيمه مسولمانين؛ قورئانمان ههيه، سووننه تي پتغه مبه رمان ههيه (عليه الصلاة والسلام)، با قهبرى خويمان بو كهس پر ناگر نه كهين!، وه ههركاتي كيشه يه كيان ملاملا نتيهك، وه زعيكمان هاته پيشه وه، دهبي قورئان بينينه بهر چاوى خويمان!، خوا نه فهرموى: ﴿فَإِنْ تَنَازَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ (٥٩) النساء، نه گهر كيشه يه كتان له نيواندا دروست بوو، نه گهر وه زعيك هاته پيشه وه چاره سه ره كه بگيرنه وه بولاى خواو پتغه مبه ر وانا قورئان و سوننه ت، بزنان قورئان چ پر يارتان بوته دا، نه ودهك خوا نه خواسته توشى به لايهك بن دوايى له سه رى قهر زدار بينه وه، وه كو نيمامى نه همه ديش خوداى لى رازى بى فهرموى: (كُنْ مَعَ الْحَقِّ وَلَا تَكُنْ مَعَ الْخَلْقِ) نه گهر ههركه سيك داواى ليكردن بو كوشتنى مسولمانيك، بزانه ههقه يان نا ههقه، نه گهر ههق بوو، نه وه بلنى پشتگيريت ده كه م و زور پته باشه!، نه گهر ناهه قيش بوو، به هيچ شيويهك به قسه ي مه كه، مه لى نه وه فلانه كه سه و جا چو ن ده بي له قسه ي ده رچم!، ههروه كو ير ايهك قسه يه كى بو گيرامه وه كه كه سيك يه كيك له برا گه وره كاني ته كليفيان ليكرد وه بو كوشتنى مسولمانيك، نه مسولمانه ش پنى گوتو وه به و كه سه نايبا قسه ي خوات له لا گه وره تره (جل جلاله) يان قسه ي برا گه وره كه ت!، نه و يش گوتويه تى قسه ي خوا م له لا گه وره تره (جل جلاله)، نه و يش وتى باشه نه وه برا گه وره كه ت پيت ده لى برو فلانه كه سى بكوژد، كه ده شزاني ناهه قه، ده شزاني زولمه، وه خوداى پهروه رد گاريش (جل جلاله) كوشتنى نه و ئيمانداره ي لى حه رام كر دووى، لي ره خوا نه فهرموى مه چو. نه تو ش ده لى برا گه وره كه م ده لى بيكوژد، به قسه ي كامه يان ده كه ي؟ به قسه ي خوا ده كه ي (جل جلاله) يان به قسه ي برا گه وره كه ت؟!، نه و يش له ولا مدا گوتويه تى: جا برا گه وره سه و ناتوانم له قسه ي ده رچم!، مه جبورم به قسه ي بكه م!، نه وه ولا مى كه سيكه كه ئيمانى زور لاوازد، نه وه كه سيكه كه

به شهبیتان ناوړی، به نه فسی خوی ناوړی، که جهه ننه م بۆ خوی مسوگهر ده کا، که بیر له عاقیبه تی خوی ناکاته وه.

جا با ټیمه وشیار بین، شو که سهی که ده کوزری به ناهه ق، له رژی قیامت به جلی خوتناوی له مهیدانی مه حشر راوه ستاوه، شو دلویه خوتنانهی له لاشه ډینه خوارې، شو ټینسانه قاتیلش دیت له گڼ شو کوزراوه به ریز راوه وستن، شو کوزراوه هاوار ده کا ده لوی په روه دگارا شو قاتیلمه، که له تنیستم راوه ستاوه، هیچ شتیک له خوا ون نابې، با وشیار بین، خومان خه جالته تی بهر دهستی خوی په روه دگارا (جل جلاله) وه مه حکمه می (رَبُّ الْعَالَمِينَ) نه که بین له رژی قیامت.

یا ره بی خویه له و تاوانه گه وره به بمانپاریزی، ټیمه ش و هم مو مسولمانان (یا رَبُّ الْعَالَمِينَ)، یا ره بی خویه خه جالته تی بهر مه حکمه می خومان نه که ی نه رژی قیامت، یا ره بی خویه ټیمانان سه لامه ت بکه ی، یا ره بی خویه بمانکه ی به شو ټنکه و تووی راسته قینه ی پیغه مبه ر که ت وَعَلَى اللَّهِ ، یا ره بی خویه خوشه ویستی خوت و پیغه مبه ر که ت و قورنانه که ت له دلماندا بچه سپینی، یا ره بی خویه ټیمانان زیاتر بکه ی، برایه ټیمان زیاتر بکه ی، خیر و خوشیمان به سه ردا ببارینی، به سه ر خومان و به سه ر ولاته که ماندا، به سه ر میلله ته که ماندا، خویه به سه ر هم مو مسولمانانی دنیا، خویه حالی هم مو مسولمانانی دنیا چاکتر بکه ی، ټیمه و هم مو مسولمانانی دنیا له ناخوشی و نارده حه تیه کان پاریزی (یا رَبُّ الْعَالَمِينَ)، یا ره بی خویه شیفا ی نه خوشیه کانمان بیینی، خویه له مردووه کانمان خوش بی، خویه رده م به مال و مندالمان بکه ی، خویه دوعای پیره کانمان قبول بکه ر. خویه هیدایه تی گه نجه کانمان بده ی، خویه هر که سیك خیر و خوشی ده وی بر مسولمانان خویه ته و فیقی بده ی. وه هر که سی که ناخوشی و نارده حه تی ده وی بۆ مسولمانان خویه ته و فیقی نه ده ی، خویه شو فیل و مه کرو پیلانانه ی به سه ر خویدا بشکینه وه، آمین.

كوليتيريك له وتارمكائى شهيد ماموسنا عبدالله قهسرين

أقول قولي هذا وأستغفرُ الله لي ولكم ولسائرِ المسلمين فاستغفروه انه كان
غفّاراً،

اعوذُ باللهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

(رَبَّنَا أْتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ)

أمين.

گولڈن ٹریپک له و تاره كانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

برايه تبي مسوئمانان

برایه تیی مسولمانان

بسم الله الرحمن الرحيم

اِنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيْهِ، وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرٍ اَنْفُسَنَا وَسَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مَضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ، هَذَا الرَّسُوْلُ الَّذِي بَلَّغَ الرِّسَالَةَ وَاَدَّى الْاَمَانَةَ وَنَصَحَ الْاُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلٰى الْحِجَّةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يَزِيْغُ عَنْهَا اِلَّا هَالِكٌ، صَلَوةَ اللّٰهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُ اِلَى يَوْمِ الدِّيْنِ ...، اَمَّا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللّٰهِ اَوْصِيْكُمْ وَاَنْفُسِيْ اَوْلًا بِتَقْوٰى اللّٰهِ وَطَاعَتِهِ، فَاِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَالَّذِيْنَ هُمْ مَحْسُوْبُوْنَ، قَالَ اللّٰهُ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰى فِيْ كِتٰبِهِ الْحَكِيْمِ، بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ: ﴿يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا وَنِسَاءً وَاَتَقُوا اللّٰهَ الَّذِي تَسَاءَلُوْنَ بِهِ وَاَلْاَرْحَامَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْنَكُمْ رَقِيْبًا﴾ (۱) النساء.

سوپاس و ستایشی بی پایان و نهراوه بوخوای گهوره (جل جلاله)، وه دروودو سهلام و بارانی ردهمت بو سهر گیانی پاکی پیغمبره رمان محمد ﷺ. مسولمانانی بهریتز، سهلام و ردهمته تی خوای پهروه ردگار تان له سهر بیت لهه پروره پروردها و، بهتایبهت لهه کاته پروردها.

بهریتزان: خوای پهروه ردگار (جل جلاله) نازو نیعمه ته کانی خوی زور به سهه ر نیمه دا رشتوون، به کیتک لهه نیعمه ته گه ورانه بریتی به له نیعمه تی تیمان، وه پاشان نیعمه تی برایه تی که به هوئی تیمانه وه دروست ده بیت، هه لبه ته تیمانانی مسولمان چ پیاو بیت چ ژن، هه موو هه ول و ته قه لایه کی بو نه و دیه خوای گهوره له خوی رازی بکات، وه به هه شتی بهرین وده دست بی نیت، به کیکیش لهه مهرجانهی که تیمان به هه شت و رده زابونی خوای گه وردهی پی وده دست

دهيٽيٽ بریتی به له برايہتی و به کتر خوشويستن له بهر خاتری خوا، به تايبهت له بارودوڄيڪي وه کو نه مڙوی دنيا، که مسولمانان له ههر کوٽيهه ههن پيويستيان بهيه کتری ههيه، پيويستيان به دعواي خيڙي به کتری ههيه، پيويستيان به پالپشتي کردنی به کتری ههيه، پيويستيان به مشورته و راو هلوٽي به کتری ههيه، له هه موو دنيا، وه به تايبهتي تر له کوردستاني خوماندا له رڙگار يڪي وه کو نه مڙو که هه موو جيهان پييدا تيده پهري، کوردستاني ٽيمهش له ناو نابلقهه نهو موعانات و کيشه و مملاتييهي جيهاندايه، که پيويسته ٽيمهه مسولمانيش: به کم، شوکری خواي پهروهردگار (جل جلاله) بکهين که نهو نازادي و به خششهه خوی به ٽيمه به خشيوه، که چند ساله تيدا دهڙين به نارامي، ٽيمه نه مڙو پيويستيمان به وه ههيه دواي سوپاس و شوکری خواي پهروهردگار (جل جلاله) خوشمان وه کو ميللهتي کورد هه موو تیکرا ناگامان له برايہتي به کتری بيت، وه ناگامان له وه زعی دنيا بيت، وه بتوانين به کريزو بهه هلوٽيست بين به رامبهه به هه په شه کاني کوفري جيهاني، که دهست و بازوی خويناوی خویان لي هه لکردوه به رامبهه به مسولمانان، وه به رامبهه به ميللهته لاوازو بي دهسه لاته کان به گشتي.

جا له بارودوڄيڪي وه کو نيستاي کوردستان و عيڙاق و دهوروبهه، وه جيهان به گشتي، ٽيمهه ميللهتي کوردي مسولماني کوردستان، پيويستيمان به برايہتي و دروستکردنی نارامي و ناشتي زياتره له هه موو کاتيک.

برايہتي چوڻ دروست دهبيت؟:

به پريزان، نايا برايہتي به پاره دروست دهبيت؟، نايا برايہتي به ترس و چاو لي سوورکردنه وه توڦاندين دروست دهبيت؟، نايا برايہتي راسته قينه کامهيه؟، نهو برايہتيهه که مهسلههتي دنيا دروستي دهکات؟، نهو برايہتيهه که بهيڙي مادده دروست دهبيت؟، يان به هيڙي ٽيمان؟!، ٽيمهه مسولمان

له پروانگه قورثانی پیروو سوننه تی پیغه مبه رمان محمد ﷺ، له ده لاقه ی نیسلاموه ته ماشای دروستیونی برایه تی ده کین، ده لئین، برایه تی له دوو خالان دروست ده بیئت:

یه که میان: نیمان، دوو میشیان: یه کتر خوشیستن، نهوش له ژیر سیبهری فرموده ی صحیحی پیغه مبه رمان ﷺ، که فرموی: (لا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُوْمِنُوا وَلَا تُوْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْلَا ادْلُكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُو تَحَابَبْتُمْ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ) ^۸، فرموی: نهی نوممه ته که م نیه ناچنه به ههشت ههتا نیمان نهینن، وه نیمانتان نابیت ههتا یه کترتان خویش نهویت!؛ نایا شتیکتان پیبلیم شهگر جیبه جیستان کرد یه کتریتان خوشبوی؟، فرموی، سه لام زور له یه کتری بکهن!، بوئه پیوسته بزاین سه لام کردن و هاتوچوی یه کتری کردن و پنه و بونی په یوهندی کو مه لایه تی مایه ی به هیزی نیمانه، ئینجا با بزاین یه کتر خوشیستن به چی دروست ده بیئت؟:

جاری پیسه کی ده بیئوه بزاین که تنها نیمانداران برای یه کن، وه کو خوی پوره دگار (جل جلاله) فرموی: ﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾ (۱۰) الحجرات، واته: تنها نیمانداران برای راسته قینه ی یه کترین، نهوه نایه تی قورثانه، له دنیا نهوانه ی که به گیان و به دل، به مال و به روح، خو فیدایی یه کتری ده کهن تنها بهوی نیمانه وه یه!، تنها برایه تی نیمانیه، هه رنه وانیش له قیامه تدا به که لکی یه کتری دین، نهوانن که له قیامه تدا تنها برایه تی به که لکیان دیت، نهوانه نیمانداران، وه کو خوی پوره دگار ده فرموی: ﴿الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ﴾ (۶۷) الزخرف، واته: هاورپیان و براده رانی دنیا، هه موویان له قیامهت له پروژی مه حشر له گه ل یه کتری دا دوژمنن، تنها پاریزکاران نه بیئت، تنها له خواترسان و ته قواداران برای یه کن له پروژی قیامهت، نهوانه ی له خوا

^۸ صحیح انسلم، کتاب الایمان، باب: بیان انه لا یدخل الجنة إلا المؤمنون، رقم الحدیث ۵۴

گولبترتیک له و تاره کانی شهید ماموستا عبدالله قهسور

ترساون، وه پیغه مبریش وَعَلَيْهِ ده فرموی: (المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضاً)^۹ واته: نیماندار بۆ نیماندار وه کو خشتی دیوار وایه یه کتری ده به ستنه وه، (وَشَبَّكَ بَيْنَ أَصَابِعِهِ) په نجه کانی له ناو یه کتری نا و فرموی: ناوا نیمانداران یه کتری ده به ستنه وه!، نه یفرموو نینسانه کان یه کتری ده به ستنه وه، نه یفرموو عه ره به کان یه کتری ده به ستنه وه، نه یفرموو فلانته بنه ماله و تیره و هوزه، فلانته عه شیرت، فرموی نیمانداران!، جا که ده شلین نیمانداران مبه ست له پیاوان و نافرته تانه (برایان و خوشکان)؛، چونکه ﴿وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٌ﴾ (۷۱) التوبة، واته: نیمانداران پیاوان و نافرته تانیان دۆست و پالپشتی یه کترین، ته و او کبری یه کن، نه و برایه تیی و خوشکایه تیبیه له نیتوان نیمانداران، له نیتوان پیاوان و نافرته تانی نیماندار دا چۆن دروست ده بیت؟.

نیمان واته پروابوون به هه موو فه قهره کانی نیسلام، به هه موو به شه وردو درشته کانی نیسلام، هه چچی له قورنان هاتووه، له (ب) یی (بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ) هه تا (س) ی (مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ)، باوه رمان پیتی هه یه، وه کو نیماندار، وه کو مسولمان، به هه موو فه قهره وه به شه کانی، وه به هه موو به ننده کانی نیسلام که سه رچاوه که ی قورنانی پیروزه، خوی گوره (جل جلاله) ریزی له نیمه ناوه به وه ی که نه و قورنانه پیروزه ی بۆ نیمه ناردوه، خودایه کی داناو زاناو به ده سه لات، خویه کی گوره وه ده وله مهند (جل جلاله)، بۆ عه بدیکی نه فامی بی ده سه لات و بچوکی فه قیر، په پیام (رسالة) ی هیدایه تی بۆ ناردوه، نه وه گوره ترین ریزی خوی گوره له به نی ناده می ناوه! ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ﴾ (الإسراء، واته: به راستی نیمه ریزمان له به نی ناده م ناوه.

باوه رمان به هه موو وشه کانی قورنان هه یه وه کو یه ک، له به رنه وه خوی په روه ردگار (جل جلاله) که بریاریکی دا نیمه ی تیدا سه ریشک (مُحَوَّلٌ) ناکات،

^۹ صحیح البخاری، کتاب الصلاة، باب: تشبیه الأصابع فی المسجد وغیره، رقم الحدیث ۴۶۷

نه گهر له مه سله حه تان بو چيه جتي بکهين، نه گهر له مه سله حه تيشمان نه بو نهء! نایا نيسلام به پتي ژيان د پروا يان ژيان به پتي نيسلام؟، نایا ده کري بو بهر ژوه ندي خومان ده ستکاري فه قه ريه کي دين بکهين؟، بو بهر ژوه ندي دونيامان مه سله حه تي کاره که مان، مه سله حه تي نيش و کارو وه زيفه که مان ده ستکاري به نديکي نيسلام بکهين؟، يان و دکو خزي ده بيت جبهه جي بکريت؟، خوي په روه ردگار (جل جلاله) ده فهرموي: ﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا لِمُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا مُّبِينًا﴾ (٣٦) الاحزاب، واته: هيچ نيماندارنک پياو بيت يان ژن، بوي نيه نه گهر خوي گه وره يان پيغه مبه ره که ي محمد ﷺ برياريکيان دا ده ستکاري نه و برياره بکهين، تييدا سه ريشک (مخير) نين، سه ريه خو نين، بريار برياري خواو پيغه مبه ره ﷺ، که س بوي نيه ده ستکاري برياري خوا بکات، که س بوي نيه ده ستکاري برياري پيغه مبه ره ﷺ بکات.

وه ختيک خوداي نيمه (جل جلاله) پيمان ده فهرموي: ﴿وَلَا تَجَسَّوْا﴾ (١٢) الحجرات، واته، جاسوسي مه کهين، ده ليتين: به سه رچاوان!، ملکه چين!، وه ختيک پيمان ده فهرموي: ﴿اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ﴾ (١٢) الحجرات، واته، خوزان له زور گومان پيازيژن، ده بي بلتين به سه رچاو!، وه ختيک پيمان ده فهرموي: ﴿وَلَا تَقْرُبُوا الرِّثْيَةَ﴾ (٣٢) الإسراء، واته: نزیکي زينا مه که ونه وه، ده بي بلتين به سه رچاوان، وه ختيک پيمان ده فهرموي: ﴿وَلَا تَقْرُبُوا مَالَ الْيَتِيمِ﴾ (٣٤) الإسراء، واته، نزیکي مالي هه تيوان مه که ونه وه چونکه شاگرد، ده بي بلتين به سه رچاوان، خويه نيمه نازانين تو باشتر ددزاني!، وه ختيک پيمان ده فهرموي: ﴿وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ﴾ (٣٦) الإسراء، واته: وه دواي شتيک مه که وه که زانياريت دهراره ي نيه، ده بي بلتين به سه رچاوان، وه ختيک پيمان ده فهرموي: ﴿وَالسَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمْ﴾ (٣٨) المائدة، واته: دز پياو بيت يان نافردي ده ستی برين، ده بي بلتين: به سه رچاوان، وه ختيک پيمان

ده فہرموي: ﴿الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِئَةَ جَلْدَةٍ﴾ (٢) النور،
 واتہ، زيناڪہر پياو بيت يان ٺافرهت، مادام ڪورو ڪچ بن، سہد جهلديان ليدهن،
 دہبي بلين بہ سہرچاو!، نابي رڙهمان پتياندا بيتہوہ، خواي پەروہردگار (جل
 جلالہ) دہ فہرموي: ﴿وَلْيَشْهَدْ عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ﴾ (٢) النور، واتہ:
 با خہلڪيش نامادہي عہزابہ ڪہيان بي و بيني چونڪہ ٺہوہ پاداشتي
 ڪردہوہ ڪہيانہ، ودهختيڪ خواي گہورہ (جل جلالہ) پيمان دہ فہرموي: ﴿لَا يَسْخَرُ
 قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ﴾ (١١) الحجرات، واتہ: با ھنديڪتان گالتہ بہ ھنديڪي تر نہ ڪن
 لہ پياوان، دہبي بلين بہ سہرچاو، ودهختيڪ خواي گہورہ (جل جلالہ) پيمان
 دہ فہرموي: ﴿وَلَا نِسَاءٌ مِّنْ نِّسَاءٍ﴾ (١١) الحجرات، با ٺافره تانيش ھنديڪيان
 گالتہ بہ ھنديڪ ٺافره تاني تر نہ ڪن ڪہ مسولمانن، دہبي بلين بہ سہرچاوان،
 ٺيمہ نازانين، چونڪہ خواي گہورہ (جل جلالہ) دہ فہرموي: ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا
 تَعْلَمُونَ﴾ (٢١٦) البقرہ، واتہ: خوا دہيزاني و ٺيوہ نازانين، دہليين بہ سہرچاو
 خوايہ، خوا دہيزاني ٺيمہ نازانين، ودهختيڪ پيمان دہ فہرموي: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ
 أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ﴾ (١٥) فاطر، ٺہي خہلڪينہ
 ٺيوہ ھزارن، پتيوستيتان بہ خوا ھيہ، خوا دہولہ مہندہ ڪہ پتيوستي بہ ھيچ
 نيہو بي نيازو جي نياز(صمد)ہ، دہبي بلين: بہ سہرچاوان ٺہي (رَبُّ الْعَالَمِينَ)،
 ٺہتو دہولہ مہندي و ٺيمہ فقيرين، ٺہتو گہورہي و ٺيمہ بچوڪين، ٺہتو خالقي و
 ٺيمہ مہخلاقين، ٺہتو ٺيئہرو مرتنہري، ٺيمہين دہمرين و دہٺين بہ برياري تو
 ﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ﴾ (٥٤) الأعراف، بريارو دروستڪردن ھمووي بہدہستي
 تويہ يا (رَبُّ الْعَالَمِينَ)، بومان نيہ دہستڪاري ديني خوا بڪہين.

ٺايا ٺيسلام بہ پتي ٺيان يان ٺيان بہ پتي ٺيسلام؟، ٺيسلام لہ گہل ٺيان
 بگونجيتن، لہ گہل مہسلہ ھتي خومان بگونجيتن يان خومان و
 مہسلہ ھتہ ڪہ مان لہ گہل ديني ٺيسلام بگونجيتن؟، ٺايا خومان زاناترين يان
 خوا (جل جلالہ)؟.

خوای گه وره (جل جلاله) ده فرموی: ﴿وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (۲۱۶) البقرة، ﴿فَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا﴾ (۱۹) النساء، واته: زور شت هه يه نيوه پيتان ناخوشه به لام خيره بو تيوه وه به پيچه وانده شه وه، جا خوا (جل جلاله) ده فرموی: خوا ده زانې و نيوه نيزانن! بويه ده بي بلين (رَبُّ الْعَالَمِينَ) نيمه بي ده سه لاتين و تو به ده سه لات، نيمه نه فامين، نه زانين، نه و عيلمې كه تو به نيمه ت داوه هه نه وه ونده مان هه يه، نه و عيلمه ش زور كه مه!، ﴿وَمَا أُوتِيتُمْ مِّنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (۸۵) الإسراء، بويه ده بيت نه و نيمانه مان هه بيت، ده بي نه و نيمانه تيه مان هه بيت، نيا ده كړې براهه كي مسولمان له بهر نه وه دي قازانجي زياتر له معامه له كه بيدا ده كات بلي خوايه گيان نه و نايه ته ي هه لگړه له قورنان؟، يان به و نايه ته ليم مه گره؟، نيا ده كړې براهه كي مسولمان بلي (رَبُّ الْعَالَمِينَ) له بهر نه وه دي كه پاردم نيه، موجهم نيه ليم گهړې با له گه ل زولم و سته مدا تيكه ل يم بهس موجه يه كم به ده ست بكه وي بو مال و مندالم؟، نيا ده كړې نينسان بلي خوايه نه و نايه ته با له قورناندا له سر من نه بيت كه نه مړې پيوستيم به پارديه خو م توشي حرام ده كه م؟، موعامه له كه م توشي حرام ده كه م؟، نيا ده كړې بليم خوايه گيان من له بهر نه وه دي نه نس م پي خو شه مه شروياتي بخومه وه ليم مه گره؟، نه و نايه ته با نه و ماويه موحاسه به ي له سر نه بيت؟، يان نه و نايه ته با له قورناندا نه بيت؟، ده كړې خوشكيكي مسولمان بلي خوايه له بهر نه وه دي پيم خو شه بچه ده روه ناو پياوان و له گه ل پياوان گه شتوگوزارو سهيران بكه م خوايه ليم مه گره؟، يان خوايه گيان نويژ ده كه م و رژو ده گرم به لام سه رم روته و له چك له سر ناكه م؟، يان ده كړې له بهر نه وه دي بازارو سهيران و گه شتوگوزاري زور پيخوشه بلي خوايه گيان ليم مه گره بي پرسې ميترده كه م ده چه م ده روه؟، يان ليم مه گره له بهر ده رگا داده نيشم؟.

مادام خوای گهوره حيرامی کرده حيرامه، حيرام نهويه که خوا حيرامی کرده، وه حاليش نهويه که خوا حالتي کرده، نيمانان بهه موو فقهريه کی دینی نيسلام هديه، جا بائيمه ی مسولمانيش نيقتيدا به پتغه مبر محمد ﷺ بکهين، با هموو پتغه مبران بکهين به سرمه شقی خويمان، شونکته وتوانيان بکهين بهغونه بوخويمان، گوی بگرن لهغونه يه کی قورثانی پروژ که خوای گهوره (جل جلاله) بو هموو نيمانداران دهيه نيتمهوه: خيترانی فيرعون، نهو فيرعونه ی کهخوی به پروهردگاری سهرزوی دهزانی!، به قهومه کی دهگوت: ﴿فَقَالَ أَنَا رَبُّكُمُ الْأَعْلَى﴾ (٢٤) النازعات، نهمن پروهردگاری هره بهرزی نيوه، بم پرستن!، خيترانه کی لهبهرئوه ی نيماندار بوو و نيمانه کی نهونده بهخوای پروهردگار پتهو بوو داوای دونیای نهده کرد، بيزاربو لهو ژيانه ی دنيا، بيزاربو لهو باخچهو روياره ی که به ژير قهسری فيرعونی ميړده کهيدا دهرویی، بيزاربو لهو قهسرو ناومالهی که فيرعون ههيوو، بيزاربو لهو غولام و خزمه تکارانهی که فيرعون ههيوو، بيزاربو لهو پارهو سهروته و سامانه ی که فيرعون ههيوو، بيزاربو لهو زوی و زارو ميوه جاته ی که فيرعون ههيوو، بوچی؟! لهبهرئوه ی باوهري ههيوو بهخوای گهوره، پي و ابو که ژيانی دنيا ژيانی راسته قينه نيه، ژيانی دواړو ژيانه که ههتا ههتاييه!، قورثان - لهسر زمانی نهو نافرهته - دهفرموی: ﴿رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَتَجْنِي مِنَ فِرْعَوْنَ وَعَمَلِهِ وَتَجْنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ (١١) التحريم، بزانه چ دوعايه کی کرده!، بزانه چ داوايه کی کرده لهخوای گهوره (جل جلاله)!، نهو نافرهته ی که له دنيا لههیچی کهم نهبووه، بهلام نيماندار، ددهفرموی: پروهردگارم، قهسرو خانوو پتکم بو دروست بکه لهلای خوټ لهبههشت، وه رزگاريشم بکه له فيرعون و له کرده وه کانی، وه رزگاريشم بکه له قهومی زالم و سته مکار.

ته ماشاکمن چنده عیږه تیډان ټو داوایه!، ټو داوایه گه وره و شه رعی
 یه که خوی گه وره له سر زما نی ټو نافرته ده دا بو نیمه ی نومه تی محمد ﷺ
 ده گتیر ټه وه، بو ټه وه ی عیږه تی لی وهر بگرین:

یه که عجار ده فرموی (رَبِّ) په روه ردگارم، بو داخواری و پیویستییه کانی خو ی
 هاوار ناکات بو که سی تر، به لکو بهس بو خوی گه وره (جل جلاله)؛ داوای چی
 لیده کات: ﴿رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا﴾ خوی به سر و خانویه کم بو دروست بکه
 له به هشت له مو قایل ټه وه قه سره ی که نیستا همه له دونیا، چونکه بی قیمته،
 چونکه نیما نی پیوه نیه، چونکه زانیله و دروا، خانویه که کوی؟ (عِنْدَكَ) له لای
 خو ت؛ ټه که له دونیا، له لای خو ت، له کوی؟ (فِي الْجَنَّةِ) له به هشت؛ ته ماشاکه
 نیسان ی مسولمان داوای دونیا ناکات، داوای قیامت ده کات، بو دونیا نا زی
 به لکو بو قیامت ده ژی، چونکه ټو دونیا به ته نها نیمتیحانه.

دلنیابن خو شه ویسته کام، ټو دونیا به ته نها نیمتیحانه، وه لاهی خوی
 گه وره پیویستی به عیباده تی نیمه نیبه؛ برایان و خوشکامان با شانازی
 به عیباده تی خو یانه وه بکه ن، شانازی به رو ژوه که یانه وه بکه ن، شانازی به
 میړده که ی خو یانه وه بکه ن، شانازی به مو عانات و درده سر ی و ناخو شی
 خو یانه وه بکه ن که له سر نیسلام تووشیان ده بیته، وه ده بیته دلنیابن که ټو
 دونیا به ته نها دونیا ی تا قی کرده وه یه، خوا پیویستی به عیباده تی نیمه نیبه
 چونکه عیباده ته که شان قازاچی خو مانی تیډایه، خوا پیویستی به وه نیبه نیمه
 حو کمی نیسلام ده هیڼینه وه یان نایه ټینه وه، خوا پیویستی به نیمه نیبه به وه ی
 نایا به هو ی نیمه وه نیسلام به عزیزه ته ده بیته؟، چونکه نیسلام عزیزه تی هر
 هیه و هر عه زیزه؛ نایا به هو ی نیمه وه حو کم و ده سه لاتی نیسلام
 ده گه ر ټه وه یان نا، خوا منه تی پی نیبه، خوا ده سه لاتداره، خوا ده وله منه ده
 پیویستی به هاو کاری کردن نیه؛ ټو دونیا به ته نها نیمتیحانه: ﴿الَّذِي خَلَقَ
 الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْعَفْوُورُ﴾ (٢) الملك،

خوای گهوره ژيان و مردنی داناوه تهنها بۆ تاقي کردنهودی نئودهیه، هیچی تر نا، نه گهرنا تهماشای پیغه مبهران بکهن (خلیهم الصلواة والسلام)، تهماشا نه کهین پیغه مبهری وا ههیه له روژی قیامت نومه ته کهی دوو کهسه!، هی را ههیه نومه ته کهی یه کهسه!، هی وا ههیه نومه ته کهی هیچ نهی نیه!!، کهسی له گهلدا نیه له روژی قیامت، تو بلتی نهو پیغه مبهره خزی ماندوو نه کردبی؟!، تو بلتی نهو پیغه مبهره حیکه تهی نه بویی؟!، تو بلتی نهو پیغه مبهره ودحی بۆ نه هاتی؟!، لینه زان بویی؟!، نه خیر! (تعود بانته)، پیغه مبهران هه موویان زانا برون، هه موویان به غیرهت برون، هه موویان به حیکه ته برون، نهی بۆ پهریزی دیار نه بوه له دونیا؟!، چونکه حیکه تهی خرا و ابوده خه لکه که کهله ردق بوود، دیاره دونیا هیچ نییه، دیاره سنگی مه حه ک دونیا نییه، تهرازوو دونیا نییه، نه نجامی هه لسه نگاندن له دونیا نییه، بنه مایه که نییهت و بۆ خوا ماندوبون و بۆ خوا کارکردنه، له بهر نه وه دونیا جینگای تاقي کردنه و دیه و بهس، نه گهر تو شهوو روژ نه خوی بهسه دان و تار بلتی و بهسه دان کتیب ته تلیف بکهی، وه بهسه دان له شکرکی نیسلام و مسولمانان پرچک بکهی تهنها تاقي کردنه وهیه، کاره که به نییه ته، وه خوا هه ر به ددسته لانه وه له دهسه لات و ددوله مه ندیه کهی هیچ زیاد ناییت، وه نه گهر که سیش له سه ر زهوی عیباد تهی خوا نه کات قهت له دهسه لاتی خوای گهوره کهم ناییت و له ددوله مه ندی خوای گهوره کهم ناییت، وه کو خوا (جل جلاله) دده رموی: ﴿إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ﴾ (۸) ابراهیم، واته: نه گهر نئوه هه رچی له سه ر زهوی یه هه مووتان کافرین، خوا هه ر ددوله مه ندوه هه ر سوپاسی ددکریت: ﴿تُسَبِّحُ لَهُ السَّمَاوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِّنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ وَلَكِنْ لَا تَفْقَهُونَ تَسْبِيحَهُمْ إِنَّهُ كَانَ خَلِيفًا غَفُورًا﴾ (۴۴) الإسراء، واته: هه ر جهوت ناسمانه کان و شه رزیش، وه هه رچی تیاندایه ته سه بجاتی خوا ده کهن!، خوا منه تی به نئمه نیه ناخو نئمه

ته سبيحاتی ده که یان یان نا، به لآم تنها تاقی کردنه ویه له دونیا، خوی گوره (جل جلاله) ده یه وی یتیمه نیسپاتی بکه یان ناخو تا چنده ناماده یان له پیناوی خوادا مالمان بهخت بکه یان، له پیناوی خوادا خو شیمان بهخت بکه یان، له پیناوی خوادا مال و مندالمان بهخت بکه یان، له پیناوی خوادا لؤمه و لؤمه کاری خه لکمان بیته سر، تنها تاقی کردنه ویه، بویه خیزانی فیرعه ون ده لی چی؟ ﴿رَبُّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ نَبِيًّا فِي الْجَنَّةِ﴾ (۱۱) التحريم، خوايه له لای خو ت، له به هشت شو یم بؤ دابین بکه، نه و دونیا یه زائیله و دپروا هیچ نیه، ﴿وَنَجِّنِي مِنَ فِرْعَوْنَ﴾: خوايه رزگار یم بکه له فیرعه ون، چونکه لی بیزارم، لی بی تاقه تم، کافر د، ﴿وَعَمَلِهِ﴾ و له کرده و کانی شی رزگارم بکه، چونکه کرده و خراپی چاندووه له سر روی زه ویدا، نیازم و دستوری خراپی داناوه له سر زوی، نه و هس به لگه یه بؤ خوشکانی به ریزمان، خوشکانی به ریزی یتیمه ش ده بی نه گهر می رده کانیان توشی گونا هو تاوان و کوفرو نیلحداد بون، ددبی بلین: خوايه رزگارمان بکه ی له کرده و می رده کانمان، چونکه کرده و کانیان پیسن، کرده و کانیان بی شهرعین، کرده و کانیان مایه ی تورهبونی خوان، ده بی ت خوشکانی یتیمه ته ماشای نه و نافرته مسولمانه بکه ن که خیزانی فیرعه ونه، نینجا ده لی ت: ﴿وَنَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ﴾ خوايه له قهومی زالمیش رزگارم بکه ی، که مه بهستی قهومی زالم ده ورو بهری خوی بووه، خزم و که سه کانی خوی بوون، بیزار بود له خزم و که سی خوی چونکه مسولمان نه بوون، ددبی سه نگی مه حهک له لای ینسانی مسولمان نیمان بی ت، نهک له به رنه و دی نه و باوکیه تی (با کافریش بی ت) هر فرمانی به سر به سر و به سرچاوا! نه و له به رنه و دی برای دایک و باوکیه تی با کافریش بی، به لآم هر فرمانی به سر به سر و به سرچاوا، نه خیز برایه تی نه گهر نیمانی تیدا نه ما؛ برایه تی نایب ت، دوو برا نه گهر یه کیان مسولمان بی ت ونه ویت کافر بی ت، میراتی له یه کتری ناگرن!، باوک و کور نه گهر

په كيان كافر بې و نهوېتر مسولمان، ميراتي له يه كترې ناگرن، له بهر نه وه ئيسلام سهنگې مه حه كه و تهر ازووه.

خوشه ويسته كانم، نه وه ئيمانې!، ده بيت ئيمانان واييت، به هه موو فقه روه به شه كانې ئيسلام، نه و ئيمان مان هه بيت، له سر بنه ماي نه و ئيمان به توانين له دونيادا شه ريعه تي ئيسلام پياده بكه ين.

ئينجا نه توانين ده ست به دروست كردني خالي دووم بكه ين، كه له بهر خاتري خوا يه كتر خوشويستنه: مادام ئيمانې ته واومان هه بې ته و جار له بهر خاتري خواش يه كتر يمان خوش ده و يت، يه كتر خوشويستن به ده ست خو مان نيه خوشه ويسته كانم، چونكه پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) فرموي: (وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا) و اته: نيمانيشتان نييه هه تا يه كتر يمان خوش نه و يت، جا نه گه ر كه سيك بلي من نيمانم هه يه به لام نابي مسولمانيشم خوش بوين!، نه وه راست ناكات!، پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) راست ده كات، نايه ده كرى بليين پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) راستي نه كردووه؟! ناكري، له بهر نه وه نينسان نه گه ر نيمانې هه بې ده بيت مسولمانيشي خوش بوين، له بهر نه وه هه ر كه سيك رقي له مسولمانان بيته وه، نه وه مو خاليفي نه وه فرموده يه ي پيغه مبه ري ﷺ كردووه!، وه به پتي نه وه فرموده يه ي پيغه مبه ري ﷺ يان ئيمانې نيه يان ئيمان كه ي زور لاوازه، پيغه مبه ر ﷺ فرموي: (ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ) ^{١١} و اته: هه ر كه سيك سي شتي تي دا هه بن ئيمانې ته واوه و شيرنايه تي ئيمانې چي شتووه: (أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولَهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا) و اته: خوا و پيغه مبه ره كه ي ﷺ له هه موو شتيك زياتر خوش بوين، نه وه نيشانه ي ئيمانې ته واوه، و اته له پيناوي ره زابوني خواو ره زابوني پيغه مبه ره كه ي ﷺ ناماده ي هه موو شتيك بيت، وه پاشان: (أَنْ يُحِبَّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا اللَّهُ) و اته: مسولمانې

^{١١} صحيح البخاري، كتاب الايمان، باب: حلاوة الايمان، رقم الحديث ١٦

خوښبوين تنهها له بهر خاترى خوا، وه پاشان پيى ناخوش بيت بگهريتموه سهر
كوفرو نه فامى، وه كوچون پيى ناخوش بيت بيخه نه ناو ناگر!

جا يه كترخوشويستن مهرجى ئيمان ه وه بهرهمى ئيمانيشه، (مَنْ أُعْطِيَ لِلَّهِ
وَمَنْعَ لِلَّهِ وَأَحَبَّ لِلَّهِ وَابْغَضَ لِلَّهِ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ الْإِيمَانَ)^{۱۱} واته: هر كه سيك له بهر
خاترى خوا شت ببه خشى، وه له بهر خاترى خوا شت مهنع بكات، وه له بهر
خاترى خوا كه سيكى خوښبويت، وه له بهر خاترى خوا رقى له كه سيك بيته وه،
نه وه ئيمانى ته واوه!، فهرمودى پيغه مبهرد صلى الله عليه وسلم، پرسيازيان له پيغه مبهر
صلى الله عليه وسلم كرد: (الرَّجُلُ يُحِبُّ الْقَوْمَ وَلَمَّا يَلْحَقْ بِهِمْ)^{۱۲} فهرمويان: يا رسول الله جارى
وا هديه پياويك قهوميكى خوښدهويت، پياويك كومه ليكى خوښدهويت به لام
له گه ليشياندا نيبه نايا نه وه حوكمى چيه؟، فهرموى: (الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ)^{۱۳}
ئينسان له گه ل نه وه كه سه دا له قيامه تي حشر ده كريت كه خوشى ويستوه له
ديادا، خو به لى له گه لياندا نيه به لام كيت خوښويستى له دونيا له گه ل نه ودا
حه شرت ده كريت له قيامه ت.

جا با بوخومان سهر پشك بين له دونيا كيتمان خوښبويت؟، يه كتريمان خوښبويت
وده كو مسولمان يان كافرو بى دين و موشرىك؟، كه نه و كاته له روى قيامه ت
له سهرى تووشى عه زاب ده بين، له بهر نه وه فهرمودى پيغه مبهر صلى الله عليه وسلم له سهر چاوانه،
وه ئيمى نيزان و نه فام نه گهر جار جار سهرمان لى ده شوي و جار جار ليتمان تيك
ده چى، ليتمان ون ده بيت، با خومان به و فهرموده پيروزانه وشيار بكهينه وه.
خوشه ويسته كانم، به كورتى ده ليم خوښه ويستى به چهنده شتيك دروست
ده بيت، له وانه:

۱۱ سنن ابى داود، كتاب السنه، باب: الدليل على زيادة الايمان ونقصانه، رقم الحديث ۴۶۸۱

۱۲ صحيح البخاري، كتاب الادب، باب: علامة حب في الله عزوجل...، رقم الحديث ۵۸۱۸

۱۳ صحيح البخاري، كتاب الادب، باب: علامة حب في الله عزوجل...، رقم الحديث ۵۸۱۶ و ۵۸۱۷

ليپورډن له يه کتري، وه خو به که مزانين له بهرامبهر يه کتري (تواضع)، جا سهاره ت به چاوپوشي له يه کتر کردن و عه فوکردن، راسته خواي گه وره (جل جلاله) له قورناني پيروزدا له موقابيلي هله ي مسولمانتيک، له موقابيلي زولميکي يان ته حه ددایه که مسولمانتيک ده يکات توله ي داناه، به لام ده شفهرموي، ﴿فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ﴾ (٤٠) الشوري، واته، که سيک له موقابيلي توله سه ندنه وه، عه فوي بکات و چاکه له گهل موقابيلي بکات پاداشتي ده که ويته لاي خوا، جا ده شفهرموي، ﴿وَلْيَعْفُوا وَلْيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ (٢٢) النور، واته: چاوپوشي له يه کتري بکه ن و يه کتري عه فوو بکه ن، ناي پيتان خو ش نيه خوا عه فوتان بکات؟، زور براي مسولمان هيه له سر قسه يه کي که م دلتي له براي مسولمان ده هيشي، له سر هله يه کي که م که مسولمانتيک له موقابيليدا ده يکات، قسه يه که يان رده فتاريکه، برياري خوي له سر نه دات قسه ي له گهل ناکات نيدی هه تا مردن يان ده لتي هه تا ده مري گهر دنت نازا نه بيت!، يان ده لتي قه ت ليت خو ش ناي، هه و براي ته ييه به و شيويه دروست ناييت، نينسان له دونيا بي هه له ناييت، ته نها پيغه مبه ران (عليهم الصلاة والسلام) مه عصوم بوون نه ما نينسانه کان - ته نانه ت صه حابه کانيش - بي هه له نه بوون له به رامبهر يه کتري دا، ناي ده کري نينسان بلتي نايي هيچ هه له ت هه بيت؟، ده ي له و کاته دا هونه رده نينسان له موقابيلي هه له يه کدا عه فوي بکا، نه گهر هيچ هه له ي نه بن چ عه فو بکه م؟، ته و کاته خو هونه ر نيه!، له به رنه وه زور برامان هيه - ته نانه ت براي دا يک و باوکي - برا له گهل برا قسه ناکات، له سر ميرات جاري وا هيه، يان له گهل خوشکه که ي قسه ناکات يان خوشک له گهل برا قسه ناکات، له به رنه وه ي به شي له شتيک نه داوه ده لتي گهر دنت نازا نه بيت!، يان ژن و ميړد له به رامبهر يه کتري دا رپوژتيک له رپوژان دلتي يه کتريان شکاندووه، ته و ده لتي قه ت گهر دنت نازا نه بي تا مردن، وه ته و يش ده لتي گهر دنت نازا نه بي!

گولډبريٽيڪ له وٽاره ڪانن شهيد ماموستا عبدالله قسرين

يان ڪور بهرامبر باوك يان باوك بهرامبر ڪور يان داڪ بهرامبر منداله ڪانن، وه ههروهه منداله ڪانن بهرامبر به داڪ و باوڪيان، وه خزمه ڪان، جيرانه ڪان، زور جار شتي وا دهبي لهسهر شتيڪي ڪهم، لهسهر مندالتيڪ، لهسهر بسته زهويهڪ، لهسهر دارتيڪ، لهسهر چند دينارتيڪ، لهسهر شتيڪي ڪهم عاجزي دروست دهبيٽ، پتي دهلي گهر دنت نازا نهبي!، په جمهتي خوا له نيمامي شافعي بيت ڪه ڪاتيڪ گتوگوي له گهل ڪه سيڪ ڪرده، پتي خوش بوه ههق لهسهر زماني موقابيلي ده رڪهوي، وه خاوهني عهفو و سهماحت بوه^{۱۴}.

پيغمبرمان محمد ﷺ له مه ڪه دا نهويهري ناخوشي و ناردهه تيان بو هينيه پيش، له ڪه عبه له سهجده دا!، ڪه عبه له هه موو ڪاتيڪ زياتر له خوا تريڪه!، ههتا فاطمه ي ڪچي (په زاي خوي لهسهر بيت) هاتوهه پيسايي و پيچولي ورگي حوشتر ي لهسهر سهري لاداهو پيغمبر ﷺ خوي پيهه نه ستاوه ته وه، ساوا نه زيه تيان داوه!، لهه (طائف) بهرد باراني ده ڪهن خوي به لاق ي دا ديهه خواروهه!، سي سالان له دواي ڪوچي دواي نه بو طالب گه ماروي نابوري و ڪومه لايهتي و هه موو لايه ڪانن ده خرته سهر ڪس هاتو چوي ناکات، زن و زنجوازي له گهل ناکهن، نان و ساو نيهه مه گهر به نهيني به شهو بويان بچي، ناچار دواتر له مه ڪه وهه ڪوچ ده ڪات بو مهدينه، له گهل نه وهشدا ڪه فهتي مه ڪه ده ڪري، دواي چند سال له مهدينه ده گهريته وه بو مه ڪه، پيغمبر ﷺ به نه هلي مه ڪه ده فهرموي: نايا تيوه پيتان وا به چيتان لي ده ڪهم؟!، نه وانيش ده لين (أخُ كَرِيمٌ وَإِبْنُ أَخٍ كَرِيمٍ): تو براي ڪي بهريزي و برازيه ڪي بهريزي.. نيمه و تهاشات ده ڪهن، چونڪه ده زانن پيغمبر ﷺ چونه! نه ويش ده فهرموي: ((إِذْهَبُوا فَأَنْتُمْ الطُّلَقَاءُ))^{۱۵}، فهرموي: ده پرون تيوه

^{۱۴} ردكو ده فهرموي: (وَوَدِدْتُ إِذَا نَظَرْتُ أَحَدًا أَنْ يُظْهَرَ اللَّهُ الْحَقَّ عَلَيَّ يَدِي).

^{۱۵} ((عن أبي هريرة رضي الله عنه - فذكر الحديث قال فيه فجاءت الانصار فأحاطوا برسول الله صلى الله عليه وسلم عند النصارى فجاء أبو سفيان فقال يا رسول الله ابعدت خضراء قريش لا قريش بعد اليوم فقال

هه مووتان نازاد بن!، نهو نازاره ی پیغه مبهه (علیه الصلاة والسلام) به دهست شههلی مه کههوه بینوییه تی له ژمار نایهت، چهند سال!، نه که چهند رۆژو چهند مانگ!، نینجا لیره له بهرخاتری خوا فهرموی: برۆن نیوه نازاد بن!

نایا نینسانی مسولمان شه گهر هه له یه کی له موقابیلدا ده کهریت، مسولمانیک هه له یه کی له موقابیلدا ده کات، قابیلی نهوه نییه عه فوو بکهریت؟، یان ژن و میژد بهرامبهه یه کتری یان براو خوشک، براو برا، خزم و خزم، وه جیران و جیران...، له بهر نهوه خوا ده فهرموی: ﴿أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ﴾ (۲۲) النور، واته: پیتان خۆش نیه خوا عه فوو تان بکات، توخوا عه فوو و لیخۆش بوونی لای خوا خۆشتره، نه جرو پاداشتی لای خوا خۆشتره یان نینتیقام و تۆله سه ندنه وه ی دونیا؟، جا من بهناوی قورنانی پیروز، که نایه تی قورنانه بو تان ده خوینمه وه، داوا له هه موو مسولمانان ده کهم به تاییهت

من دخل داره فهو آمن ومن القى سلاحه فهو آمن ومن دخل دار أبي عفيان فهو آمن ومن اغلق بابيه فهو آمن - اخرجته مسلم في الصحيح من حديث يحيى بن حسان عن حماد الا انه لم يذكر قوله من دخل داره فهو آمن - (أخبرنا) أبو عفيان الروذباري أنبأ أبو بكر بن داسه ثنا أبو داود ثنا مسلم بن ابراهيم ثنا سلام بن مسكين ثنا ثابت البناني عن عبد الله بن رباح الانصاري عن أبي هريرة رضى الله عنه ان النبي صلى الله عليه وسلم لما دخل مكة سرح الزبير بن العوام و ابا عبيدة بن الجراح و خالد بن الوليد على الخيل وقال يا ابا هريرة اهتف بالانصار قال اسلكوا هذا الطريق فلا يشرفن لكم احد الا اغتموه فننادى منادى لا قريش بعد اليوم فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم من دخل دارا فهو آمن ومن القى السلاح فهو آمن وعمد صناديد قريش فدخلوا الكعبة فغص بهم و طاف النبي صلى الله عليه وسلم و صلى خلف المقام ثم أخذ بجنبى الباب فخرجوا فبايعوا النبي صلى الله عليه وسلم على الاسلام - زاد فيه القاسم بن سلام بن مسكين عن ابيه بهذا الاسناد قال ثم أتى الكعبة فأخذ بعضادى الباب فقال ما تقولون وما تظنون قالوا نقول ابن اخ وابن عم حليم رحيم قال وقالوا ذلك ثلاثا فقال رسول الله صلى الله عليه وسلم اقول كما قال يوسف (لا تشرب عليكم اليوم يغفر الله لكم وهو ارحم الراحمين) قال فخرجوا كما نثاروا من القبور فدخلوا في الاسلام - (أخبرناه) أبو بكر بن المؤمل أنبأ أبو سعيد الرازي ثنا محمد بن أيوب أنبأ القاسم بن سلام - فذكره (وفيما حكى الشافعي) عن أبي يوسف في هذه القصة انه قال لم حين اجتمعوا في المسجد ما ترون انى صانع بكم قالوا خيرا، اخ كريم وابن اخ كريم قال اذهبوا فانتم الطلقاء)) سنن الكبرى، جزء ۹، كتاب السير، باب: فتح مكة حرسها الله تعالى، صفحة ۱۹۹، رقم الحديث ۱۸۲۷۵.

له پړوډگارتيکي وهکو نه مېرډدا، نو شته بچوک و گچکه لانه له نيوان يه کتري نه خوښنه وه، دايک و باوک له بهرامبهر منداله کانيان، ژن و ميترد له بهرامبهر يه کتري دا، خوشک له بهرامبهر برا دا به پيچمه وانه وه ش...، خزم و کهس، جيران و جيران، هم مووتان گهردي يه کتري نازاد بکه، نه جرتان ده که ويته لای خوا (جل جلاله)، کي پيې خوښ نيه خوا عه فووي بکات؟، پاداشتي لای خوات ده وي يان نو شته ي که وتوته: که ده لپي گهردي نازاد ناکم...!، نا... له بهر خاتري خوا بلې: خوايه گيان له بهر خاتري تو گهردي هم موو مسولماننکي سره رووي زه وي نازاد بي!، له نافرته تان و له پياوان، با هقي منيشيان له سر بي، مادام ناتواني بمداته وه، مادام منيش ناتوانم لپي وهر بگر مه وه.

به لپي خوښه ويسته گام، پاشان خو به که مزانين: نه وه ش به راستي خالتيکي تره که کات مؤلتم نادات له سهر ي پرؤم، به لام ده بي به راستي نه و نايه ته مان له بهر چاوبې که خواي گه وره (جل جلاله) ده فهرموي: ﴿وَلَا تَمْسِرْ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا﴾ (٣٧) الإسراء، واته: له سهر زه وي به خويه زلزانين (تکبر) هوه مه رؤ، بو خوت لي ده گورې مسولمان؟، خوت به چي ده زاني؟، له سهر زه وي که شخه (تکبر) ليمه ده!، ﴿إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ الْجِبَالَ طُولًا﴾ (٣٧) الإسراء: خو نه نه تواني زه وي شق بکه ي، وه نه نه تواني دريژاييه که ت بگاته شاخه کان!، نيقتيدا به پيغه مبه ره که ته وه ﷺ بکه، خوا (جل جلاله) نه فهرموي: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا﴾ (٢١) الأحزاب، پيغه مبه ره که مان (عليه الصلاة والسلام) به لای پيرد و نيک دا تپه رپوه کوله دارتيکي ليکه وتووه، کوله داره که ي له سهر پشتي خوي داناوه بو ي هه لگرتووه، خوي به گه وره نه گرتووه، پيغه مبه ره که مان (عليه الصلاة والسلام) گه وره تريني خه لقه له سهر رو ي زه وي، نه بجا فونه يه بو نيمه، نه خانوي جيا بووه له صه حابه کان!، نه خواردي جيا بووه له صه حابه کان!، نه جلوبه رگي جيا بووه

له صحابه کان!، کابرا هاتوته لای پیغه مېهر (عليه الصلاة والسلام) له گڼل صحابه کان دانيشتووه، وتويه تی: (أَيُّكُمْ مُحَمَّدٌ^{۱۶} كَيْتَانِ مُحَمَّدٌ؟!)، چونکه نه جلو بهرگی جیا بووه!، نه قهسری جیا بووه، نه سهياره ی جیا بووه - واته نه سپ و وشتری سواری نه وکاته -، نه خانووی جیا بووه، جاری وا هه بووه میوانی هاتووه، صحابه یه ک فرمویه تی: کس میوانی پیغه مېهر (عليه الصلاة والسلام) ددبته وه مالی خوی؟، نان نه بوه له مالی خوی!، له بهرته وه نیمه ش به راستی نه گهر بمانه وی بجینه به هه شت، نهو به هه شته ی پیغه مېهر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لیه تی، وه صحابه کانی لیتن، ده بی نیمه ش بلین خواجه گیان نیمه ش وا لیبکه و وه کو نه وان بین، نه گهر هه رنا توژیک به نه وان بچین، بو نه وه ی له گڼل نه وان بچینه به هه شت، با نیمه ش خو به که مگیری (تواضع) مان هه بیټ و خو به که م بزاینن، با به خو سه رسامبوون (عجب) نه مان گری، چونکه {له خو ژا زیبوون و به خو سه رسامبوون} گونا هیک ی گه وره یه!، نه گهر که سیک پیمان بل ی له خوا بترسه یان ناگات له خو ت بیت، یان له سه ر ړنگای راست به یان نهو هه له یه ت چاک بکه وه، با له خو زمانه وه توره نه بین!، به لکو با قسه ی خیر وه رگرین، وه لاهی برای راسته قینه نهو که سه یه که ناموژگاری چاکت ده کات، برای راسته قینه نهو که سه یه که ړنگای به هه شت نیشان ده دات، برای راسته قینه نهو که سه یه که ده ستت ده گری و له گونا هان ده تگری ته وه، نه ک نهو که سه ی له دنیادا مووجه (مه عاش) ت بو ده بری ته وه یان پاره ت بو په یدا ده کات!، یان مه سله حه تیکی دنیات بو جی به جی ده کات!، به لکو خوشک و برای راسته قینه نه وانن که ناموژگاری چاک پیشکه ش به تو ده کهن، له بهر نهو مه منونیان به!، ده ست خو شییان لیبکه!

^{۱۶} صحیح البخاری، کتاب العلم، باب: ما یذکر فی المناوٰلة، رقم الحدیث ۶۳

جا له خواى گهوره داواکارم که نهو چهند سيفه تهمان تيدا بينتتهدى بو
 نهوى برايه تى راسته قينه مان هه بى، که نيمان و يه کتر خوشويستن برايه تى
 راسته قينه دروست ده کات، يه کتر خوشويستن به ليه کترى بوردن و خو
 به که مزاتين به رامبه به يه کترى و چاکه و هاوکارى يه کترى وسه لام ليه کترى
 کردن و پرؤشى يه کترى و (ايشار) واته خه لک هه لېژاردن به سه ر خوټ و
 به ماناى وشه برايه تى دروست ده بيت، ياره بى خوايه برايه تى راسته قينه مان
 بو دروست بکهى، خوايه تيمانان سه لامه ت بکهى، چونکه نه گهر نيمانان
 سه لامه ت بى ره زابونى توو به هه شتى به رينمان هه يه، ياره بى خوايه له
 خراپه وه هيدايه تمان بدهى بو چاکه، خودايه نه وهى چاکه چاکترى بکهى، نه وهى
 خراپيشه هيدايه تى بدهى، خوايه داوات لى ده که ين و نه توو ده پارينه وه هيمنى
 و نه من و ناسايش بو ولاته که مان بنيرى، ياره بى خوايه له ناخوشى و
 نارېحه تيه کان بمانپاريزى و دوورمان بکه يه وه، ياره بى خوايه نه و گهرده لول و
 ره شه بايهى که له دونيادا به پرئوده بو ولاتانى لاوازو مسولمان، خوايه له هه صوو
 مسولمانانى لادهى، ياره بى خوايه نه وهى که خيترى بو نيسلام ده وى ته و فيقى
 بدهى، ياره بى خوايه نه وهى شه ريشى بو مسولمانان ده وى، خوايه پشتى
 بشکيتى، ياره بى خوايه خوشه ويستيمان له نيواندا زياتر بکهى و
 هه لوئسته کانان له گه ل يه کترى شه رعيى و باش و جوان بن.

نامين

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } أمين.

گولڈنبرگ لہ وتارہکانی شہید ماموستا عبداللہ قہسری

نیسلام نہمانہتہ

تيسلام نه مانه ته

بسم الله الرحمن الرحيم

اِنَّ الْحَمْدَ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيْهِ، وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرٍ اَنْفُسَنَا وَسَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مَضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلْ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيْكَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنْ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُوْلُهُ، هَذَا الرَّسُوْلُ الَّذِي بَلَّغَ الرِّسَالَةَ وَاَدٰى الْاَمَانَةَ وَنَصَحَ الْاُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللّٰهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلٰى الْمِحْجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كِنَهَارُهَا، لَا يَزِيْغُ عَنْهَا اِلَّا هَالِكٌ، صَلٰوةَ اللّٰهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُ اِلٰى يَوْمِ الدِّيْنِ ...، اَمَّا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللّٰهِ اَوْصِيْكُمْ وَنَفْسِيْ اَوَّلًا بِتَقْوٰى اللّٰهِ وَطَاعَتِهِ، فَاِنَّ اللّٰهُ مَعَ الَّذِيْنَ اتَّقَوْا وَالَّذِيْنَ هُمْ مُحْسِنُوْنَ، قَالَ اللّٰهُ سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰى فِيْ كِتٰبِهِ الْحَكِيْمِ، بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ: ﴿يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَّاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا رُوْجَكُمْ وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا وَنِسَاءً وَاَتَقُوا اللّٰهَ الَّذِي تَسٰءَلُوْنَ بِهِ الْاَرْحَامَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيْبًا﴾ (١) النساء.

نيماندارانى بهرپرېز، نهى نومېتى محمد المصطفى ﷺ، ميهره بانى وړه مېتى خواى گه وړه (جل جلاله) برېزى به سهر نيمه مى مسولمان و هم موو مسولمانانى دونيا لهم روژه پيروژه دا.

خوشه ويسته كان، هم موو ماندوو بونىكى نينسان، بؤ نه وويه كه خواى په وړه دگار له خوى رازى بكات، وه خواى په وړه دگار (جل جلاله) نه گهر نيمه مېتى ره زابونى خوى رشت به سهر عه بده كاندا گه وړه ترين نيمه مېتى پيداون، وه كو ده فهر موى: ﴿وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللّٰهِ اَكْبَرُ﴾ (٧٢) التوبة، واته: ره زابونى خواى په وړه دگار گه وړه ترين نيمه مېتى، وه بينگومان نينسان ناتوانى ته و نيمه مېتى ته وده دست بينى هتا كومه لىك پله و كومه لىك ده رده جه هن وده دستيان نه هينى، نه و جا ده بى به خوشه ويستى خوا جل جلاله (حبيب الله)، به كىك له وده رده جانه

دورهې نه مينداريتيه، نينسان بېي به نه مين، نهو کاته خواي پهروهردگار (جل جلاله) خوځي دهويت، نهو پلهيهي که خواي گهوره (جل جلاله) داويه تي به پيغه مبهران (عليهم الصلوات والسلام)، که له قورناني پيروژدا وهختيک پيغه مبهران ناموژگاري نومته کاني خوځيانيان کردوه، پييان گوتوون (اټي لکم ناصح أمين) وتويانه: نيمه بو نيوه ماموستايه کي دلسوزو نه ميندارين و به خمين بو نيوه، وشه ي (امين)، نيمه تي نه مينداريه تي، که گه ورتين نيمه ته خواي پهروهردگار (جل جلاله) بو ره زابوني خوځي داويه تي به پيغه مبهران (عليهم الصلوات والسلام).

نينجا پيغه مبهرانيش نهو پلهيهيان به خشيوه به شونتکه وتواني خوځيان، وه به تايه تي زانايان و ماموستاياني ناييني، که ريبازي نهو پيغه مبهره پياده نه کهن وَعَلَيْهِمُ، که له فمرموده به کدا فمرمويه تي: (الْفُقَهَاءُ أَمْنَاءُ الرُّسُلِ مَا لَمْ يَدْخُلُوا فِي الدُّنْيَا وَيَتَّبِعُوا السُّلْطَانَ فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ فَاَحْذَرُوهُمْ^{١٧}) واته: زانايان نه مينداري پيغه مبهرانن (عليهم الصلوات والسلام)، به لام به مهرجيتک له گهل دنيا تيتکه نه بوين و به دواي دهسته لاتداران نه که وتبن و ملکه چيان نه بوين، به لام نه گهر تيتکه نه بوين له گهل دهسه لاتداراني دنيا خوړو دنيا پرست نهوکاته پيغه مبهره وَعَلَيْهِمُ به نومته که ي خوځي ده فمرموي: (فاحذروهم) خوټان لهو زانايانه بياريزن، وهختيک زانا شونتکه وتووي پيغه مبهره وَعَلَيْهِمُ که ريبازه که ي نهو بگريته بهر، سوننه تي نهو جيبه جي بکات که برتیه له راگهيان دني حقه يقه تي خواپه رستي و ديني نيسلام، چونکه پيغه مبهره (عليه الصلاه والسلام) فمرموي: (الْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ)^{١٨} واته: زانايان ميراتگري پيغه مبهرانن (عليهم الصلوات والسلام)، به لام بابزانن که

^{١٧} العسكري من حديث العوام بن حوشب عن أبي صادق عن علي بن مرفوعا وهو ضعيف السنه. انظر:

(المقاصد الحسنة في بيان كثير من الاحاديث المشتهرة على اللسان)، صفحة ٣٠٧، رقم الحديث ٧٤٦.

^{١٨} صحيح ابن حبان (الطبعة الثانية - مؤسسة الرسالة/بيروت)، كتاب العلم، ذكر وصف العلماء، رقم

پيغهمبران (عليهم الصلوة والسلام) دينارو دره ميان به جی نه هيشتووه، به لكو زانستان جيهيشتووه، به لكو راگه ياندى نهو زانسته يان كه وتوتته سر شان، بويه فمرمووى: وه ختيك زانايان نه ميندارى پيغهمبران (عليهم الصلوة والسلام) كه له گهل دونيا تيكه نه بن، شويني دونيا نه كهون، دونيا هه ليان نه خه له تيني، شيعارى نهو دينه به رز بكه نه وه، شيعارى نهو دينه پاكه را بگرن، نهو كاته ده بن به نه ميندارى پيغهمبران (عليهم الصلوة والسلام).

به لى خو شه ويسته كانم: وشه (امين)، نيعمه تى نه مينداريه تى، پيغهمبريش (عليه الصلوة والسلام) به خشيوه تى به نومته كهى خو و له سرورى هه مورشيانه وه نهو ماموستايانهى كه به حه قيقه ت دينى خوا راده گه ينن و شوينكه وتوى پيغهمبران (عليهم الصلوة والسلام)، هه روه كو به نه بو عوبه يدهى كورى جه راحى فمرموو (امين هذه الامه)^{١٩}: نه وه نه مينى نهو نومته يه، نه مينى نهو نومته نه بو عوبه يدهى جه راحه (ره زاي خواى له سر بيت) كه يه كيكه له {عشرة المبشرة}^{٢٠}.

خو شه ويسته كانم، نه مينداريه تى پلهو پايه يه كى چهنده گوره يه له نيسلامدا؟، وه نيمه مسولمان چون نهو پله يه وه ده ست ده ينن؟، بونه وهى خواى په روه رداگار خو شى بوين، وه نه مانه ت چى يه و چهنده جوړى هه يه؟، خواى په روه رداگار پشتيو انيمان بكا له وتارى ته مرؤى هه ينى دا له سر نهو باسه ده دوين، هيو دارم هه موممان گوچكهى دلمان هه لخنه ين بو رى نيشاندان و رينمونى (رب العالمين)، رى نيشاندان و رينمونى پيغهمبرى نه مين ﷺ، بونه وهى نيمه مسولمان بزائين نرك (وظيفة) ي نيمه چى يه هتا بگه ينه نهو پله يه، بو نه وهى خواى په روه رداگار خو شى بوين.

^{١٩} صحيح البخاري، كتاب المغازي، باب: قصة أهل نجران، رقم الحديث ٤١١٩، وفي صحيح مسلم:

كتاب فضائل الصحابة، باب: فضائل أبي عبيدة، رقم الحديث ٢٤١٩

^{٢٠} ده هاوه له موژده پندراوه كه كه پيغهمبر ﷺ موژدهى به هشتى پندان {ره زاي خوايان ليتي}.

خۆشەويسته كانم، ئەمانەت پېچەوانەكەى خىانەتە، (أمين) پېچەوانەكەى (خائىن)ە، جا بەراوردىان بىكە، بزانه وشەى ئەمانەت لەگەژ ئەمىن، بەرامبەر بە خىانەت وخائىن چەندە جىاوازيان ھەيە؟، چەند خۆشە بە يەكېك بلىن ئەھلى ئەمانەتە، چەند خۆشە بە يەكېك بلىن {ئەمىن}ە، بەلام چەند ناخۆشە كاتى ئىنسان گوتىي لە وشەى خىانەت و خائىن دەبىت، ئىنسانى ئەمىن لەناو مىللەت و ناوهدانىدا ناسراوہ، خۆشەويستە، باوہر پىكراوہ، جىگای باوہرە، خەلك خۇشيان دەوى چونكە كارى مسولمانان رادەپەرتىن، مسولمانان كارى پى دەسپىرن، بەلام ئىنسانى خائىن خەلك رقى لىتەتى، بەلايدا تىناپەرى، دوغای لىدەكرى، بەلكو كەس ناچىتە مالى، كەس خۇشى ناوى، كەس پرس و راي پىناكات، بەلام بەپېچەوانەوہ ئىنسانى ئەمىن و دەست پاك و داوتىن پاك، خۆشەويستە لەلامى خەلك، خۆشەويستە لەلامى خوا (جل جلاله)، جا بۆيە زانايان فەرمويانە: ھەر كاتىك كۆمەلگای ئىنسان ئەمىنى تىدا ئەما، ئەوہ دونيا تىك دەچى، چونكە يەكېك لە نىشانەكانى ناخىر زەمان ئەوہيە ئەمىن كەم دەبن، وە ئىنسانى ئەمىن نامىنن، بۆيە فەرموودەى پىغەمبەرە ﷺ دەفەرمووى: لە ناخىر زەماندا كە ئەمانەت كەم دەبى و ئەمىن كەم دەبن، دەگوتى: (إِنَّ فِي بَنِي فَلَانَ رَجُلًا أَمِينًا) ^{۲۱} واتە: لە ناخىر زەماندا دەلەين فلان تىرە، فلان عدشیرەتە پىاوتىكى ئەمىنى تىدايە!، ئەوئەندە ئەمىن كەم دەبن!!.

خۆشەويستە كانم، بۆيە ئىنسان ئەگەر بەراوردىك بىكات لەنىوان ئەمىندارو خائىن دا، ئەو جىاوازيە گەورەيەى بۆ دەكەوتىت، عدلى كورپى ئەبو طالب (خوای لى رازى بىت) دەگىرتتەوہ دەفەرمووى ^{۲۲}: نىمە لە خزمەت پىغەمبەر (عليه الصلاة والسلام) دانىشتبوين، پىاوتىك ھات و گوتى: (يا رَسُولَ اللَّهِ، أَخْبِرْنِي

^{۲۱} صحیح البخاری، كتاب الرقاق، باب: رفع الأمانة، رقم الحديث ۶۱۴۲

^{۲۲} مسند البزار، رقم الحديث ۸۱۹

بِأَشَدِّ شَيْءٍ فِي هَذَا الدِّينِ وَالْيَنِيهِ) گوتې: نهی پیغهمبهری خوا گهوره ترين و قورسترين شتم پي بلي لهو دينه دا وه ناسانترين شتیشم پي بلي لهو دينه دا، فرموي: (أَلَيْتَهُ شَهَادَةٌ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ) فرموي: ناسانترينيان نهو هيه نينسان بلي (أشهد أن لا اله الا الله وأشهد أن محمدا رسول الله)، شايه تمان بيتي، نهو دوو شايه تيه هه قيقيه بيتي، كه هه موو كهس نه تواني نهوه بلي، نهوه ناسانترينيانه!، وه فرموي: گهوره ترين و قورستريني نهركي نهو دينه بريتي به له (الأمانة) نه مانته!، (إِنَّهُ لَا دِينَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ) فرموي: هيج نينسانيك ديني نيه نه گهر نه مانته تي نه بي، وه فرموي: (وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ) واته: نينسان ديني نيه نه گهر په يمان (عهد) نه بي، خاوه ني به لتي و په يمانی خوځي نه بي، نه گهر به ليني دا نه يياته سهر، نه گهر نيمزاي كرد نيمزايه كه نه ياته سهر، نه گهر په يمانی دا په يمانه كه نه ياته سهر، نه گهر كه سيك په يمانی شكاند نهوه ديني نيه!، يان دين وئيمانی لاوازه.

به لي خوځه ويسته كام، فرموي: (وَلَا صَلَاةَ لَهُ وَلَا صِيَامَ لَهُ) واته: نوځيشي نيه، وه روژووشي نيه، واته كه سيك نه گهر نه مانته تي نه بي، نوځيشي به كه لك نايه ت، وه روژووشي به كه لك نايه ت به پي نهو فرموده ي پیغهمبهر (عليه الصلاة والسلام).

جا بزيه نه مانته نه گهر نه ما، سيفه تي دوو روويي (نفاق) له نينساندا په يدا ده بي!، چونكه پیغهمبهر (عليه الصلاة والسلام) فرموي: (آيَةُ الْمُنَافِقِ ثَلَاثٌ: إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَإِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَإِذَا أُؤْتِيَ خَانٌ)^{٢٢} واته: نيشانه ي نينساني دوو رووي كرده يي سي شتن، به كه م: نه گهر قسه ي كرد درو بكات، زماني به درو بيت، دووم: نه گهر په يمانی دا، په يمانه كه ي خوځي جي به جي نه كا، جا په يمان له گهل خوا (جل جلاله) بدات يان په يمان له گهل عهده كاني خوا بدات، سي يه م:

^{٢٢} صحيح البخاري، كتاب الايمان، باب: علامة المنافق، رقم الحديث ٣٢، وفي رقم آخرى ٢٥٣٦ في كتاب الشهادات، باب: من أمر بانجاز الوعد وفعله الحسن...

کاتیک خه لک به نه مینی دده نی خیانهت بکات، وه خیانهت ده کات له خوا، خیانهت ده کات له پیغه مبهړ (عليه الصلاة والسلام)، خیانهت ده کات له نیسلام، خیانهت ده کات له خه لک، شهوه نیشانه ی نینسانی دووړووه، هر که سینک شهوانه ی تیدا بوون شهوه سیفاتی دووړو (منافق) ی تیدا هاتوته دی. بویه نه مانی ته مانه تیش به کیک له نیشانه کانی قیامت، چونکه پیغه مبهړ (عليه الصلاة والسلام) فرمووی: (إِذَا ضُيِّعَتِ الْأَمَانَةُ فَانْتَظِرِ السَّاعَةَ)^{۲۴} فرمووی: نه گهر نه مانهت به زایه ع درا، پشتگوی خرا، جی به جی نه کرا، شهوه چاوه پتی هاتنی قیامت بکه ن!، یه کیک فرمووی: (يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَمَا تُضَيِّعُهَا؟) واته: نه مانهت به زایه دان چی یه؟، چونه؟ له وه لامدا فرمووی: (أَذَا أُسْنِدِ الْأَمْرِ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ) فرمووی: کار بسپتردی به کهسانی ناشیاو، کهسانی ناته هل، شهوه یه کیک له نیشانه کانی قیامت و شهوه نه مانهت به زایه دانه، وه ختیک که ساینک ده بنه پیشه وای نوممت و پیشه وای خه لک، که نه هلی شه شوینه نین، شایه نی شه شوینه نین، جا هر له سه روکی ده ولته شهوه بگره هتا خواری، هتا کویتخاو هتا نه نجومه نی دیک، نه گهر بریارو پرس و رای خه لک و شهوه فرمانی خه لک کهوته دهستی خه لکی ناشیاو، شهوه نه مانهت به زایه چوه و چاوه پتی هاتنی قیامت بکه ن.

خوشه ویسته کاتم، نایا چون ده توانین پله ی نه مانهت وه ده ست بینین؟، نه مانهت چند جوری هیه له نیسلامدا؟، با هه موومان گوی بگرین له فرموده ی (رَبُّ الْعَالَمِينَ)، که خوی گه وره (جل جلاله) ده فرمویت: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (۲۷) الأنفال، واته: شه ی نیماندارینه، خیانهت له خوا مه که ن، وه خیانهت له پیغه مبهړی خوا ﷺ مه که ن، وه خیانهت له سپارده کانتاندا مه که ن واتا

^{۲۴} صحیح البخاری، کتاب الرقاق، باب: رفع الأمانة، رقم الحديث ۶۱۳۱

نهوشتانهي که خواي گهوره پيٽي داون و نيعمه تي خوان بؤ نيٽوه وهك عه قتل و نه دنامه ڪاني لهش و عيلم و... له کاتيڪدا که نيٽوه نهوه ده زانن.

کهواته يه کهميان: کاتيڪ نينسان ده بي به نه مين، نهو نيعمه ته گهوره ي پي نه دري، که له گهل خوادا راست بي، له گهل پيغه مبه ر ﷺ راست بي، له گهل نيمانداراندا راست بي، هر وه ختيڪ نينسان خيانه تي له خواو پيغه مبه ر نه کرد، وه پاشان خيانه تي له مسولمانان نه کرد، نهو کاته ده بيته نه مين، دووه هميش: لهو نايه ته دا بؤ مان ده رده که وي که نه مانه ت چند جور پکن، هه تا نيستا خه لکي مسولماني نيتمه زوريه ي وا حالي بووه که نه مانه ت نه نها برتي يه له وه ي که سيڪ بيت پريسکه يه کت له لا دابني، يان شتيکت له لا به جي بهيٽي، بلتي نهوه نه مانه ت بي هه تا ده گه ريمه وه، به لام نه مانه ت هر نه وه نييه، به لکو نهوه بچو وکتريني به شي نه مانه ته!، بويه پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) فهرمووي: نه گهر که سيڪ نه مانه تي نه بي، ديني نييه، نينسان به شتيڪي ناوا له دين ناچيته ده ر!، که و ابو نه مانه ت شتيڪي گه وره تره، که نيتمه ي مسولمان به راورد مان نه کرد وهو لمي حالي نه بووين و تي نه فکريوين و نه چويونه ته ناو ناو ده ر وکي قورنانه وه تا بزاني هه قيقه تي نه مانه ت چي يه، نه مانه تي گه وره چي يه و نه مانه تي بچو چي يه، بويه ده ليين وه کو زانايان فهرمويانه: نينسان کو مه لنيک هه قي له سهره، هه قي خوا (جل جلاله)، وه هه قي خه لک، نه وه ي هه قي خوايه پيٽي ده گوتري (حق الله)، نه وه ي که هه قي خه لکه پيٽي ده گوتري (حق الناس)، هه موو نهو مافانه ي که ده که ونه سهر نينسان نه مانه تن به رامبه ر به خوا (جل جلاله) و به رامبه ر به خه لک.

خوشه ويسته ڪانم، با بزاني گه وره تريني نه مانه ت چي يه؟، گه وره تريني نه مانه ت برتي يه لهو دينه ي که بؤ مان هاتووه، برتي يه لهو قورنانه که له به ر ده ستمان دايه، چونکه خوا (جل جلاله) فهرمووي: ﴿إِنَّا عَرَضْنَا الْأَمَانَةَ

عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالْجِبَالِ فَأَيُّنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
 الْإِنْسَانُ إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ الأحزاب، واته: ټيمه ټهو ټه مانه ته مان
 نارده سهر ناسمانه کان و زهوى و شاخه کان، به لآم قبوليان نه کرد، ټهوه خوا (جل
 جلاله) ټه فهرمووى! ټه مانه ټ چى به؟!، ټه مانه ټ واته فهرمان به ريتى، ټاعه ټ
 و به ندياهه ټى، واته ملکه چ بون بو خوا (جل جلاله)، ناسمانه کان نه يانتوانى بلين
 خوايه ټه توانين ټهو ټه مانه ته هه لگرين!، شاخه کان نه يانتوانى!، زهوى
 نه يتوانى! ﴿فَأَيُّنَ أَنْ يَحْمِلْنَهَا﴾ گوتيان پيمان هه لنگري، به لآم خواى گوره
 (جل جلاله) پرووى له نادم کرد، پيى فهرموو: ټهى نادم ټه ټو نامادهى ټهو
 ټه مانه ته هه لگري؟، گوتى: (يا ربى) ټهو ټه مانه ته چى تيدايه و چى بکه م
 باشه؟، خوا پيى فهرموو: ټه گهر گوترايه ليم بکهى پاداشتى به هه شتت دده مى،
 ټه گهر گوترايه ليشم نه کري، سزاي ټهو کهسه ټه دهم که ټه مانه ټم رانگري و
 گوترايه ليم ناکات، ټه فهرمووى نادم هه لى گرت، بويه راقه وانان (مفسرين)
 دده فرمون: کاتى خوى خواى په روه ردگار (جل جلاله) ناواى به نادم (عليه
 الصلاة والسلام) فهرمووه، بابه گوره ټيمه، يه که م پيغه مبهري نينسان بو
 سر زهوى، ﴿وَحَمَلَهَا الْإِنْسَانُ﴾: نينسان هه لى گرت، به لآم ﴿إِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا
 جَهُولًا﴾ (٧٢) الأحزاب، واته: هه رچه نده ټه مانه ته کهى هه لگرت به لآم
 سته مکارو نه زانيشه، نه يزاني هه قيقه ټى ټهو ټه مانه ته چنده گوره يه!، به لى
 نيستا ټهو ټه مانه ته مان هه لگرتووه!، ټهو ټه مانه ته برىسى يه له دين، بويه
 پيغه مبهري (عليه الصلاة والسلام) له پرووى قيامت له لاي خواى په روه ردگار
 (جل جلاله) شکايه ټ ده کات له نومته کهى خوى ټه گهر دينيان پشتگوى
 خستبي، خويان لى بهرى ده کات، قورشان له سر زمانى ټهو پيغه مبهريه ﷺ
 دده فهرمووى: ﴿وَقَالَ الرَّسُولُ يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا﴾ (٣٠)
 الفرقان، واته: ټهى په روه ردگار نومته کهى من له دواى من وازيان له قورشان

هيتابوو، وازيان له نه مانه تي خوا (جل جلاله) هيتابوو، چونکه هر که سيک له و
 دونيابه دا واز له نه مانه تي خوا بيتي که دینی خوايه، پشتگويي بجات و
 پياډه ي نه کات، گرنګي بي نه دات، خوي گه وره (جل جلاله) هم له دنيا
 کويري ده کات هم له قيامه تيش به کويري حشري ده کات!، کويري کويري چاو
 ني يه!، به لکو کويري دل!، نينسان به دل کويري بي ته وه موسي به تتي کي
 گه وره يه!، وه کو خوي گه وره (جل جلاله) فه رموي: ﴿فَانْهَآ لَآ تَعْمَى الْاَبْصَارُ
 وَلَکِن تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾^{٢٥} (٤٦) الحج. ﴿وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ
 اَعْمَى فَهُوَ فِي الْاٰخِرَةِ اَعْمَى وَاَضَلُّ سَبِيْلًا﴾^{٢٦} (٧٢) الإسراء. ﴿وَمَنْ اَعْرَضَ
 عَن ذِكْرِي فَاِنَّ لَهُ مَعِيْشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ اَعْمَى﴾^{٢٧} (١٢٤) طه.

رږږي قيامت له سهر حوزي که وسر کومه لیک له نومه تي پیغه مبر (عليه
 الصلاة والسلام) ده يانه وي بيتن ټاو بخونه وه، مه لانيکه ته کان رينگا نادهن،
 پیغه مبر (عليه الصلاة والسلام) که ته و کاته له ويته، ده فه رموي: ته ي
 مه لانيکه ته کان بو رينگا نادهن، نه وانه نومه تي من بوون، نه وانيش ده فه رمويون:
 نه وانه له دواي تو دینی تو يان گوړي و پرويان له دینی تو ودرگير، ټا له وي
 پیغه مبر (عليه الصلاة والسلام) به و که سانه ده فه رموي: (سَحَقًا سَحَقًا لَّكُمْ)^{٢٨} ،
 واته: به هيلاک بچن ياخوا، به هيلاک بچن که ناواتان کرد، بو واتان کرد، بو دینی
 خواتان پشتگوي خست، بو رينباز ده که ي منتان پشتگوي خستود؟.

^{٢٥} واته: . . . جا و نه بي چاوان کویر بووین، به لکو نو دلانه کویر دهن که وان له سینه کاند {چونکه هر
 ره والته د دینن و ناوهر وک لیک ناده نه وه} .

^{٢٦} واته: جا شه وي لم دنيا به دا - دل و دهر وون و بروهوشی - کویر بیت. شه له قیامه تدا چای کویره و
 زور سرگره دانت و سرلینشیتاو تره!، چونکه چای سهری بو بینایی و تیفیکرین به کار نه هیتاوه له دنیا دا.

^{٢٧} واته: شه وه که رو و در بگيریت له بهر نامه وادی من و پشتی تی بکات، بیگومان بو شه جوز
 که سانه ژيانیکي ټال و ناخوش دیته پیش، له رږږي قیامه تيشدا به کویری حشري ده که ين . . .

^{٢٨} صحیح البخاری، کتاب الرقاق، باب: فی الخوض وقول: لله تعالی (انا اعطیناک الکوثر...).

بويه خوښه ويسته كام، گوره ترين نه مانهت بریتی يه له هه لگرتنی نهو دینه، نيمه نيسا نهو دینه مان هه لگرتوه و مسولمانين، باوه رمان به خوا هيه، باوه رمان بهو دینه هيه، نه گهر به شتويه کي رتيك و پتيك نهو نه مانه ته هه لگرتين، نهو قورنانه شكايه تمان لي ده کات له رږږي قيامت، چونکه پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) فرمووي: (وَالْقُرْآنُ حُجَّةٌ لَكَ أَوْ عَلَيْكَ)^{٢٩} واته: نهو قورنانه له قيامت يان شاهيديت بږ ددات، يان شاهيديت له سر ددات، چهند خوښه نينسان قورنان شاهيد بيت بوي!، به لام چهند ناخوښه قورنان شاهيدي له سر نينسان بدات!، بلي خوايه گيان هر به زمان دهی وت باوه رم به قورنان هيه، باوه ري به من نه بوو، پشتی له من وه رگيږا، نه گهر نهو قورنانه شكايه تمان ليتکات نهو کاته چ ده که ين؟، خوا (جل جلاله) ده فرمووي: ﴿فَأَيْنَ تَذْهَبُونَ﴾ واته: بږ کوي ده چن؟، هر ناگه رينه وه بهر دهستی خوا؟!، دوايي نهو مه حکه ميه هه رناکري؟!، نه مرږ نيمه که خو مان به شوتينکه ووتوي پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) ده زانين، سونه ته که ي پياده ناکه ين، نه وه نه مانه تي پيغه مبه ر ﷺ فه وتان دو مانه، هه موو نهو فرمودانه ي پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) نه مانه تن له ده ستمان، نه مانه تي نهون بږ نيمه، کوا نهو فرمودانه ي که نيمه پياده مان کردوون؟، کوا نهو سونه ته ي که ريزمان ليتاوه؟، کوا ري و شوتني پيغه مبه رمان گرتوه (عليه الصلاة والسلام)؟، به لکو که سانتيک که ريگا و شوتني پيغه مبه ريان (عليه الصلاة والسلام) گرتوه له سر ددهم و زه موني نه مرږ دا، خه لک به نامو ته ماشايان ده کات، به سه ير ته ماشايان ده کات، دنيا ليتان بږ ته دوژمن، ناشيرين ده کرتين به هزار ناوو ناتوره و درو پرويا گهنديان بږ هه لده به سترې، به لام ان شاء الله هه وله کانين بي به ره هم ده بن.

^{٢٩} صحيح مسلم: كتاب الطهارة، باب: فضل الوضوء، رقم الحديث ٢٢٢

بۆيه پيغه مبهړ (عليه الصلاة والسلام) موژدهی داوه بهو کهسانه ی که له ناخیر زه مان په پیدا نه بن و نه مانه ت رانه گرن، دینی پیغه مبهړ ﷺ رانه گرن و سوننه ته که ی زیندوو نه که نه وه که نه فرموی: (مَنْ أَحْبَبَ سُنَّتِي فَقَدْ أَحْبَبَنِي وَمَنْ أَحْبَبَنِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ) ^{۳۰} واته: هر که سیک سوننه تی من زیندوو بکاته وه، نه وه منی خو شده وی، وه هر که سیکیش منی خو شویست نه وه له گهل من دایه له به هشت، صه حابه یه که بهرام بهړ پیغه مبهړ ﷺ راوه ستا فرموی: (طُوبَى لِمَنْ رَأَى وَأَمَّنَ بِكَ) واته: مزگینتی بۆ نه وه که سه ی که تو ده بینتی و باوهرت پی دینتی! پیغه مبهړ ﷺ فرموی: (طُوبَى لِمَنْ رَأَى طُوبَى لِمَنْ لَمْ يَرَانِي وَأَمَّنَ بِي) ^{۳۱} واته: سی جار مزگینتی بۆ نه وه کهسانه ی که نه یان بینوم و نیمانم پیدین، موژده ی داوه بهوانه ی که له کو تایی زه ماندا دوا ی نه وه په پیدا دهن، دینی پیغه مبهړ ﷺ راوه گرن، رپیازه که ی به بهرز را ده گرن، سوننه تی پیغه مبهړ ﷺ پیاده ده که ن و زیندوی ده که نه وه، روژتیک پیغه مبهړ ﷺ له سه ر گورستانیک راوه ستابوو له گهل کو مه لیک صه حابه فرموی: (وَدِدْتُ أَنَا لَوْ رَأَيْتُنَا إِخْوَانًا) ^{۳۲} واته: خو زگه برایه کانی خو مانمان ده بینتی!، یه کیک فرموی: (أَوْلَسْنَا إِخْوَانَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟) واته: نایا نیمه برای تو نین نه ی پیغه مبهړی خوا ﷺ؟، فرموی: (أَنْتُمْ أَصْحَابِي وَإِخْوَانُنَا الَّذِينَ لَمْ يَأْتُوا بَعْدُ مِنْ أُمَّتِي) واته: نیوه هاوه لی من، برایه کانی نیمه نه وانن که نیمه نه مان بینون و تانیستا نه هاتون له نومه تی من.

جا نیمه نه گهر خو مان به برای پیغه مبهړ (عليه الصلاة والسلام) ده زانین، خوشکافان که خو یان به خوشکانی پیغه مبهړ (عليه الصلاة والسلام) ده زانن، با

^{۳۰} في الحديث قصة طويلة، هذا حديث حسن غريب من هذا الوجه وضعفه الالباني.

سنن الترمذي، كتاب العلم عن رسول الله (صلي الله عليه وسلم)، باب: ما جاء في الاخذ بالسنة واجتناب البدع، صفحة ۶۰۴، رقم الحديث ۲۶۷۸.

^{۳۱} مسند أبي يعلى، من مسند أبي سعيد الخدري، رقم الحديث ۱۳۷۴

^{۳۲} صحيح مسلم، كتاب الطهارة، باب: استحباب اطالة الغرة والتحجيل، رقم الحديث ۲۴۹

سوننه تي ټو پياده بکهين، بؤ ټوهی بېين به څو شه ويستی ټو، ټه مانه ته کهی ټو که له بهر ده ستماندایه، چونکه ټه گهر ټو وه فاتی کردووه، به لام سوننه ته کهی زيندووه، فرموده کانی زيندوون، پړی و شوينه کهی زيندووه با بپاريزين و پيادهی بکهين، ټه گهرنا خوا نه خواسته هم موو ټه وانه شکايه تمان ليده کهن له پړوژی قيامه ت.

زور جار منه ت له سر نیسلام ده کهين، منه ت له سر خوا ده کهين، که ټيمه زورمان کردووه، زور ماندوو بووين، زور بؤ نیسلام ماندوو بووين، به لام نازانين که واجب و ټه مانه ټيکه و جيبه جيمان کردووه، بؤيه خوی گه وره (جل جلاله) ده فرموی: ﴿يَمُنُونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُلْ لَّا تَمُنُوا عَلَيَّ إِسْلَامَكُمْ﴾ (١٧) الحجرات، واته: منه ت له سر ده کهن که مسولمان بوون، بلای منه تی مسولمان بووتان له سر من مه کهن!، به لکو خوا منه ت له سر نيوه ده کات که خوا هيدايه تی داون بؤ نيمان، ټيمه خوا هيدايه تی داوين، ټه گهر خوا هيدايه تی نه دا باين مسولمان نه ده بوين!، خوا هاوکاری کردوين، کاتيک که نييه تی څومان و ابووه که به ره خوا بيتن خوا هاوکاری کردوين، خوا زولم له هيچ که سيک ناکات، خوا له هيچ که سيک ناگوري تا څوی له څوی نه گوري!، به لام به هاوکاری خوا ټيمه له سر ټو دينه راوه ستاوين، ده بی ټو نيعمه ته زور به بهر زبازين.

بازانين ټه مانه تی خوا چون راده گرین؟، خوی گه وره (جل جلاله) ده فرموی: ﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَابِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَتَعَدَّوْا مَعَهُمْ﴾ (١٤٠) النساء، واته: ټه گهر له مه جليسيک دانيشتن، باسی دينی خوا به خراپه کرا، گالته و کوفر به دين کرا، قه بول مه کهن و له ووی دامه نيشن، څو ټه گهر هيچيشت پی نه کرا، پيت پی له خراپه نه گيرا، برې ده ره وه له ووی دامه نيشه، له گه ل که سانيکدا مه گه ری که کوفر به دينی خوا ده کهن و نارازين به دينی خوا، يان گالته به سوننه تی پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) ده کهن، خوی گه وره (جل جلاله) فرموی: ﴿إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ﴾ (١٤٠)

النساء، واته: نه گمر نيوه بهوه پازي بوون و هر دانيشتن، نيودش وه كو نهوان، وه كو نهوان وان، هر كه سيك له گهڼ كه ساني بي دين هه لسي و دانيشي كه نهو قسه دهكات نهو يش گوڼي بؤ شل بكات، نهو كوفر دهكات، نهو يش گوڼي بؤ پاده گري، نهو قسه به مسولمانان بلې و به نيسلام بلې و نيسلام ناشيرين بكات، نهو يش به دده ميهوه دابنيشي، نهوه حيسابي له گهڼ نهوه له رږږي قيامت!، خوا (جل جلاله) فه رموي: ﴿إِنَّكُمْ إِذَا مَثَلْتُمْ﴾، كه لاميتكي پاست (صحيح)، كه لاميتكي ره وان (فصيح)، كه لاميتكي روون (بليغ)، هه موو كهس تتي دهكات: نيوه نهوكاته وه كو نهوان!، نه نوږږي به كه لك ديت، نه رږږي به كه لك ديت، نه زه كاتي به كه لك ديت، نه خيري به كه لك ديت.

راگرنتي نه مانه تي خوا تاوايه، ديفاع له نه مانه تي خوا بكه، تا خوا بتكات به نه مين، نه گمر دههوي خوا بتكات به نه مين، دهبي ديفاع له ديني خوا بكه، كه نه مانه تي خواهه نينسان هه لي گرتووه.

جا هه يفه به پراستي نينساني مسولمان بؤ پينج و دوو رږږيكي دونيا، قيامت له دهست خوي بدات، هه يفه هه يفا!! نينسان نهو ته مهنه پر له بهره كه ته ي كه له دونيا پي دراوه، دونيا له سهر شاني خوي داني و قيامت له بير بكاو وازي لي به يتي، بؤ چند رږږر شه ويكي دونيا نينسان تا گاي له قيامت خوي نه مي تي كه ده زاني له سه دا سه د زيندوو ده كرتيه وهو مو حاسه به ي ده كرت.

خوشه ويسته كان، به شي دووه مي نه مانه ت: نه مانه تي خه لكه كه بري تي يه له (حق الناس): يه كيك لهو نه مانه تانه باوك و دايكن، كه ته مانه تن به سهر نينسانه وه، خوي گه وره (جل جلاله) زور ته نكي د له سهر مافي دايك و باوك دهكات، وه له زور و تاردا باسكراوه، نينسان بهر پرسياريه تي له سهره بهرام بهر دايك و باوكي، وه بهرام بهر مال و مندالي، وه بهرام بهر خيزانه كه ي، هه وه ختيك نينسان نهو بهر پرسياريه تيه ي به چاكي جيه جيه نه كرد مو حاسه به

دهدكړيت له روژې قيامت، گوناډبارن ټولو كهسانهې كه مافي باوك و دايكي
 ځويان نادهن له دونيا، له روژې قيامت روو زهردن ټولو كهسانهې كه باوك و
 دايكي ځويان په نجان دووه!، په شيمانن ټولو كهسانهې كه له دونيا دا مافي
 خيزانه كانې ځويان خوار دووه مافي منداله كانې ځويان نه داوه، چونكه
 پيغه مېر (عليه الصلاة والسلام) فرموي: (كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ
 رَعِيَّتِهِ)^{۳۳} واته: هه مووتان چاوديرن، وه هه مووشتان بهرپرسيان بهرامېر
 شوينكه وتوانتان و نهركي سرشاني ځوتان!، سه روځي ده و ټه چاوديرو
 بهرپرسه، سه روځي ماله وه شوانه بهرپرسه و مندالي ځوي، نيا ټه گهر شوانتيك
 مېرو مالته كهې جوان نه له وه پيښي، ټولو ټه مانه تهې كه له بهر ده ستې دايه كه
 مېرو مالته باش به ځويان نه كاو خوار دنې خراپيان بداتي و زهريان پيكاو
 تووشې نه ځويان بكات، نيا مو حاسبه به ناكړيت؟، ټي ټو كه خوي په روهر دگار
 (جل جلاله) نهركي پي سپاردوي له سر رووي زهوي، باوك و دايكت كه
 به سالچوون له ژير ده ستې ټوي داناوه، مال و مندالي ځوي له ژير ده ستې
 داناوي، ټولو ټه مانه ته تانه گرتي، چوون مو حاسبه به ناكړي؟، زورن ټولو كهسانهې
 كه ټه مېرو باوك و دايكيان په نجان دووه فرتيان داوون، حيسابيان بو ناكهن، حيساب
 بو ره تيان ناكهن، حيساب بو قسه يان ناكهن، حيساب بو هه ستيان ناكهن، وه
 زورن ټولنهې كه له بهرامېر خيزانه كانيشياندا تاوانبارن، بهرامېر مال و
 منداليان تاوانبارن، ته ربه تيان نادهن، كه ټه مانه تن به سه ربه وه، خوا (جل جلاله)
 ته فرموي: ﴿قُلْوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾ (۶) التحريم، واته: ځوتان و مال و
 مندالتان له دوزخ پياړين به تيگه يانندن و ناموزگاري و په روهر دهې نيسلامې.
 به ټي ځوشه ويسته كان، به شيكي تر له نه مانه ت، ميلله ته، ميلله ت،
 نه مانه ته به ده ستې ده سه لاتدارانه وه!، پيغه مېر ﷺ فرموي: (الإمام راع

^{۳۳} شعب الايمان، رقم الحديث ۲۷۴۳

گولڈبرېک له وتار وکانه شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

وَهُوَ مَسْئُلٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ) واته: سهروکي دهولت چاوديرهو بهرپرسياره لهو خه لکهي له ژيردهستي دايه، نه گهر به چاکي سه پرهرشتياري نه کردبن، نه وه به راستي دهبي له خوځي بترسي، پيغه مبهه (عليه الصلاة والسلام) فرمووي: هر که سيک بهرپرسياريه تي پتسيپردرا، بوو به سه پرهرشتياري کومهلتيک خه لک، مافي نهو کومهلته خه لکهي نه داو دلسوژ نه بي بوي، (إِلَّا لَمْ يَجِدْ رَائِحَةَ الْجَنَّةِ)^{۳۴} فرمووي: نهو ئينسانه بوني به ههشت ناکات!

جا نه گهر سهروکي دهولت بيت، نه گهر سهروکي شارتيک بيت، نه گهر نه نجومه ني دتيهک بيت، نه گهر سهروکي مالي خوشت بيت، مادام وهک پتويست مافي نهوانهي که له بهر دهستت دانه جيبه جتيان نه کهي و که مته رخميسان تيډا بکهي نه وه بوني به ههشت ناکهي، بزيه پيغه مبهه (عليه الصلاة والسلام) به نه بو ذهرري غه فقاري فرموو: (يَا أَبَا ذَرٍّ إِنَّكَ ضَعِيفٌ)^{۳۵} فرمووي: نهي نه بو ذهر ته تو لاوازي، (وَأَنَّهَا لِأَمَانَةٍ) فرمووي: نهو مه سنوليه ته نه مانه ته! دياره نه بو ذهر پتي خوژش بوو ببي به مه سنول بو کومهلتيک سه حابه، به لام پيغه مبهه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ پتي فرموو: تو لاوازي، (وَأَنَّهَا خِزْيٌ وَتَدَامَةٌ) فرمووي: نه وه سهه شوږي و په شيماني يه له روژي قيامت بو که سيک له تواناي دا نه بيت و بهر پرس بيت، مه سنوليه ته سهه شوږي و په شيماني يه له روژي قيامت، روو زهردي يه له روژي قيامت، (إِلَّا مَنْ أَخَذَهَا بِحَقِّهَا وَأَعْطَى الَّذِي كَانَ فِيهَا) فرمووي: ته نها که سيک به ههق وهري بگري، وه نه وهي که له سهريه تي جيبه جتي بکات، نهو مافانهي که له سهريه تي جيبه جتي بکات، نهو بهرپرسياريه ته به ههق ودر بگري، نهک بوخوي وه پيش

^{۳۴} صحيح البخاري: كتاب الاحكام: باب: من استرعى رعية فلم ينصح: رقم الحديث ۶۷۳۱

^{۳۵} صحيح مسلم: كتاب الامارة بغير ضرورة، رقم الحديث ۱۸۲۵

خه لڪ بڪهوي و ديڪتاتور بيت، به لڪو ده بيت خه لڪ لهو شورينه دابني، وه مافه ڪانيشيان بدات نه گه رنا بوني به ههشت ناکات.

خوشه ويسته ڪانم، جوړيڪي تر له نه مانه ته ڪان، برتي يه لهو زينده وه رانهي ڪه له ده ورو بهر مان ده زين (حيوانات): نه گهر ڪه سيڪ مهرو مالتي هيه نه مانه ته له بهر دهستي، نه گهر ڪه سيڪ گوڊريٽوڙيڪي هيه وه باري ليده نيٽ نه مانه ته، چونڪه يه ڪيٽ له نافره تان به هوي سجن ڪردني پشيله يه ڪ ده چيٽه ناو دوزخ، پيغه مبهرو ﷺ ده فرموي: نافره تيڪ ده چيٽه ناو جهه نهم، به هوي نه وه پشيله يه ڪي سجن ڪردوه، نان و ناوي نه داوه تي ههتا مردوه: (عُدَّتْ امْرَأَةٌ فِي هَرَّةٍ حَبَسَتْهَا حَتَّى مَاتَتْ جَوْعاً فَذَخَلَتْ فِيهِ النَّارُ) ^{٣٦} فرموي: نافره تيڪ چوه ناو جهه نهم به هوي نه وه پشيله يه ڪي سجن ڪردو نه ناوي داوي و نه ناني داوي ههتا مرد، جا نه گهر خواي پهروه دگار (جل جلاله) له سره ناڙه لنيڪ ڪه بهسته زمانتيڪه نينسان ببات بو جهه نهم، نه ي نه گهر نينسان نينسائيڪ بچه وسينيته وه! نه گهر نينسان ميله تيڪ بچه وسينيته وه! نه گهر نينسان باوك و داڪي خوي بچه وسينيته وه! مال و مندالي خوي بچه وسينيته وه! ده بي خوا له سر نه وه چيمان ليٽيڪات؟! نه گهر پشيله يه ڪ نه ونده قه درو قيمه تي هه بي و لاي خواي گه وره (جل جلاله) مافي بزر نه بي، خاوه نه ڪه ڪه حبسي ڪردوه و پتي مردوه بچيٽه جهه نهم، ده بي نيمه نه گهر مافي خه لڪ بفه وتينين ده بي حالمان چون بيت!؟

به شيڪي تر له نه مانه ته، نه وه نه مانه تانهن ڪه له لمان دائه نري و نيمه به نه مانه تي هه قيعي ده زانين: نه گهر سه ياره يه لمان به جيده هيلدي نه مانه تي

^{٣٦} صحيح البخاري، كتاب انساقاء الشرب، باب: من رأى أن صاحب الحوض والقرية أحق، رقم الحديث

که سیتکه، دوکانیتکه له لاملان به جیده هیلدریت، که سیتکه و سه فر ده کات ده لئی ناگات له ماله کم بیت تا ده گهریمه وه، شتیکه له لات داده نی، شهریکه و ده لئی ناگات له که لوبه له کان بیت، تا ده گهریمه وه، نه وهش نه مانه ته، خوی گوره (جل جلاله) ده فرموی: ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ (۵۸) النساء، واته: خوا فرماتان بیته دات که نه مانه ته کان بگهریمه وه بو خاونه کانیان، له کوی نه مانه ته که تان بو هاتوه، بیگهریمه وه شوینی خوی، خیانه تکرده له نه مانه ته خیانه تکرده له نه مرو فرمانی خوا (جل جلاله).

به شتیکه تر له نه مانه ته وه یه که سیتکه قسه یه کت له لا داده نی و ده لئی نه وه نه مانه ته بیت: نه وه نه مانه ته ده بی بهرز رابگری، نابی نه وه قسه یه بگهریمه وه بو هیچ که سیتکه چونکه نه و نینسانه گوتویه تی: با نه مانه ته بی!، که گوترا: نه مانه ته...! نیدی نه مانه ته و نابی لای که س باسی بکه ی، به لام زور که س به داخوه که یه کیتکه پیی ده لئی: کاکه با نه وه قسه یه نه مانه ته بی له به نی خوماندا بی!، له وی ده لئی به لئی، به لام دواپی دروی له گم ده کات و ده بگهریمه وه له لای خه لک!، دوا ی نه و نه یی نه و که شف ده کات، جا ته وه یه خیانه تی نه مانه ته له خه لک که نینسان به هوی نه وه وه له رژی قیامه ت نالایه کی بو هه لته دری و پیی نه گوتری نه وه نالای فلانه که سی غادیرو خائینه!، که خیانه تی له نه مانه تدا کرده، به که می مه زانه!، پیغه مبه ر (علیه الصلاة والسلام) ده فرموی: (إِذَا حَدَّثَ الرَّجُلُ بِحَدِيثٍ ثُمَّ التَّمَّتْ فَهُوَ أَمَانَةٌ)^{۳۷} واته: نه گهر که سیتکه له مه جلیسیتکه دا قسه یه کی کرد، پاشان به نه م لاو نه ولای خوی دا روانی نه وه نه مانه ته، نه گهر نه شلی نه مانه ته بی، نه وه نه مانه ته له لای توی کرد چونکه به و روانینه ی مه به سته نه وه بووه خه لکی دیکه گویی

^{۳۷} سنن البیهقی الکبری، باب: ما یکره من روایه الأرجاف...، رقم الحدیث ۲۰۹۵۰

لیتی نه بی، نه گهر که سیک قسه یه کی له لا کردی و دوا بی پزیشیت، نهو قسه یه له لای تو ده بیته نه مانه ت.

به شیک تر له نه مانه ت، کاتیک که خه لیک دیت پرس و رات پیده کات: بو چاره سهری کیشه یه ک، پیغه مبه ر ده فهر موی: (وَإِذَا اسْتَنْصَحَكَ فَانصَحْ) ^{۳۸}، وده فهر موی: (المستشار المؤمن) ^{۳۹} واته: که سیک که نیستیشاره ی پی ده کری، نه مینداره و ره نی وهر ده گیری، ده بی چی به هق ده زانی وا بلتی، شاهیدی هق بدات، نه ک شاهیدی به درو (زور) بدات، نه ک درو بکات به رامبه ر نهو که سه ی که داوی ناموزگاری لیده کات، که سیک هاتوه کیشه یه کی هیه، هاتوه ره نی وهر گری و پرست پیده کات، نه تو چی به هق ده زانی ده بی نه وه ی پی بلتی، نه گره نا خیانه ت لیکردوه، نه وه جوړیکه له نه مانه ت، چونکه پیغه مبه ر (علیه الصلاة والسلام) ده فهر موی: (المستشار مؤتمن) واته: نه وه ی که پرس پیده کری، به نه مین دانراوه نه مینداره.

به لیتی خو شه ویسته کام، وه ههروه ها ده نگدانی نه مانه ت: ده نگدان نه مانه تیک کی گه وره یه، خه لیک که پرس و رات پیده کات بو سه ره رشتیاریتیک، بو به پرس یاریه تیه ک، بو سه رو کی ده ولت، بو هه ر به پرس یاریه تیک تر... ده بی نهو نه مانه ت به هق رابگه یه نی که ده نگدانه، گوئی بگرن له فهر مووه ی پیغه مبه ر (علیه الصلاة والسلام) ده فهر موی: (مَنْ اسْتَعْمَلَ رَجُلًا عَلَى عِصَابَةٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ وَفِيهِمْ مَنْ هُوَ أَرْضَىٰ اللَّهُ مِنْهُ فَقَدْ خَانَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْمُؤْمِنِينَ) ^{۴۰} واته: هه ر که سیک که سیک بکات به به ر پرس یار به سه ر مسولمانانه وه، هه ر که سیک ده نگ بدات به که سیک، که له وی چاکتر هه بیته له ناو مسولمانان دا، نه فهر موی: خیانه تی له خوا کردوه، له پیغه مبه ر (علیه

^{۳۸} صحیح مسلم. کتاب السلام. باب: من حق المسلم، رقم الحدیث ۲۱۶۲

^{۳۹} استدرک علی الصحیحین، کتاب الأطعمه، رقم الحدیث ۷۱۷۸

^{۴۰} استدرک علی الصحیحین، کتاب الأحکام، رقم الحدیث ۷۰۲۳

الصلاة والسلام) كړدووه، له نيمانداران كړدووه، جا كه سيك تنها بو قه له ميك ناماده بيت خيانهت له خوا (جل جلاله) بكات، له پيغه مبهر (عليه الصلاة والسلام) بكات، له مسولمانان بكات، نه وه ده بي چ فه ميكي هه بيت؟، چ دين و نيمانتيكي هه بيت؟، كه واته ده بي زور به ورياييه وه له و مه جاله شدا هه نگانو بنين و هه لويس بنونين و راي خومان بو كه سيك بده دين كه پاك و چاك و ليها تووه و له خوا ده ترسي.

له كو تايشدا ده ليين: نايا نه گهر كه سيك خيانه تي له ته مانه ت دا كړد بهرامبهر تو، تو وه لامت چي به بو نه و؟، پيغه مبهر (عليه الصلاة والسلام) ده فه رموي: (أدُّ الْأَمَانَةَ إِلَى مَنْ أَنْتَمَنْكَ وَلَا تُخْنُ مِنْ خَائِكَ)^{٤١} واته: ته مانه تي خاوه نه كانيان بگه يه نه وه شوي تي خوي كه به ته ميني داناوي، وه خيانهت له و كه سه مه كه كه خيانه تي لي كړد ووي، نه وه ئي سلامه!، نه وه ئي سلامه كه عه قل و په حمت و به زه بي و ناشتي و خوشگوزه راني و سه عاده تي بو نينسان ده وي، نه گهر كه سيكش خيانه تي لي كړد خيانه تي لي تمه كه وه، نه گهر كه سيك له ئي سلام حالي بيت، غه يري ئي سلامي ناوي چونكه ئي سلام سه عاده ته و سه ركه وتني د و نياو قيامه تي تي دايه.

كو تا يي وتاره كه شم به فه رموده يه كي پيغه مبهر ﷺ ديسم كه هه ر له سه ر ته مانه ت ده فه رموي: له روژي قيامه ت، خوي گوره (جل جلاله) كه سيك ديني، نه مانه تي فه وتان دوه، نه مانه تي خواو پيغه مبهري فه وتان دوه (عليه الصلاة والسلام)، نه مانه تي مسولماناني فه وتان دوه، خوا (جل جلاله) بيتي ده فه رموي: نه ي نينسانه (أدُّ أَمَانَتَكَ)^{٤٢}: ده ي. نه مانه ته كه ت بده وه!، ليره نه مانه ته كه ت

^{٤١} المستدرک علی الصحيحین، کتاب البيوع، رقم الحديث ٢٢٩٦ و ٢٢٩٧

^{٤٢} سنن البيهقي، کتاب الوديعة الكبرى، باب: ماجاء في الترغيب في اداء الامانات: رقم الحديث

جېبه جې بکه!، نهو نينسانهش ده لې: (ياربې آتې وَقَدْ ذَهَبَتِ الدُّنْيَا)، چوَن بتوانم نهو نه مانه ته جېبه جې بکه م و بده مه وه خو نېستا دونيا نه ماوه!، نه وهی که له دونيا بوم ده کرا نېستا قیامه ته و ليرده چوَن بتوانم؟!، خواي پوره ردگار (جل جلاله) جاري دووهم پتي ده فرموي: (أَدُّ أَمَانَتَكَ): نه مانه ته که ت بده وه، نه ویش هه مان وه لآم نه داته وه، جاري سييهم خواي گه وړه ده فرموي: (أَدُّ أَمَانَتَكَ) نه مانه ته که ت بده وه، نه ویش هه ر نهو وه لآمه نه داته وه و هيچ ده سه لاتيکي ديکهي نيه، نینجا خواي پوره ردگار (جل جلاله) فرمان ده کاو ده فرموي: (إِذْهَبُوا بِهٖ اِلَى الْمَآوِيَةِ)، واته: برون بيبن بؤ جهه ننم که ناوي (هاويه) يه، (هاويه) نه وهی که له کو تايي سوره تي (القارعة) خواي گه وړه (جل جلاله) باسي ده کاو ده فرموي: ﴿فَأَمُّهُ هَاوِيَةٌ، وَمَا أَدْرَاكَ مَا هِيَهٗ، نَارٌ حَامِيَةٌ﴾ (۹-۱۱) القارعة، (هاويه) له زماني عه ر بيده دلين: به شويتيکي نه ونده قول ده و تری نه گه ر شتيکي بکه ويته ناو جاريکي ديکه ده ر نه يه ته وه، بيريکه له ناو جهه ننم نه ونده قوله!، بؤ نهو که سانه ي که خيانت له نه مانه تدا ده که ن، خوا بمانباريزي، نيمه ده بي چ جور نه تيکمان ه بيته له سر ناگري جهه ننم، ناوا به بي منته تانه خيانت له نه مانه تدا بکه ين؟، چ نه مانه تي خوا بي، وه چ نه مانه تي نينسانه کان بيت.

خوشه ويسته کانم، جا له وده دا بزمان ده رده که ويته که نه مانه ت ته نها نه مانه تي نينسانه کان نيه، نه مانه ت هه موو نهو هه قانه ي که له سر نينسانه، هه قي خوا م له سر ده نه مانه ته، ته نانه ت مافي له شم نه مانه ته به سر مه وه، نه گه ر هه قي چارم نه دهم نه مانه ته به سر مه وه و گونا هبار ده بم، هه قي هه موو نه دنامه کاني ديکهي جهسته ش به هه مان شيوه ده بي له شتي چاک به کاريان بهيتم، وه نه گه ر هه قي مال و مندا ل و باوک و دا يک و جيران و خه لکي گه ر هک و ميلله ته که م نه دهم گونا هبار ده بم و نه وانه نه مانه تن به سر مه وه، نه گه ر که سيک دوکاني هه يه، نه مانه تي خه لکي به سره وه يه، نه گه ر که سيک نازوقه ي بايه عي

گولبۇرېك له وتاره كانس شهيد مامۇستا عبدالله قەسرىن

ھىدىيە ئەمانەتى خەلكى بەسەرەوھىيە، ئەگەر كەسىڭ نەوت دابەش دەكەت ئەمانەتى خەلكى بەسەرەوھىيە، ھەرودھا ھەموو سەرپەرشتىيارىك كە ئىش و كارى خەلكى بەدەستە، جا با نىمەش بىر لە حاللى خۆمان بىكەينەو بەر لەوھى بېچىنە ئەو رۆژەى خوا (جل جلاله) پىيمان بفرموى: ئەمانەتە كەتان بەدەنەو ھە دەسەلا ئىشمان نەبىت.

يارەببى خوايە حالمان چاك بىكەى، يارەببى خوايە ھاوكارىمان بىكەى بۆ ئەوھى بتوانىن ئەو ئەمانەتەى لەسەر شانمانە جىبە جى بىكەىن، ئەمانەتە كانمان بەدەينەو، يارەببى خوايە ھاوكارىمان بىكەى لەسەر خىر، يارەببى خوايە ئەوھى كە شەرپو نازاۋو ناخۆشى و بى شەرعى يە خوايە لىمان دوور بىكەيمو، خوايە خۆمان و مىللەتە كەمان ناسودە بىكەى لەژىر سىبەرى قورئاندا، يارەببى خوايە رەحم بە مال و مندالمان بىكەى، يارەببى خوايە شىفاى نەخۆشە كانمان بىنى، خوايە رەحم بە پىرە كانمان بىكەى، خوايە لە گوناھمان خۆشېبى، خوايە لەپرا بردومان خۆشېبى و داھاتوشمان بۆ بەخىر بىنى، يارەببى خوايە حاللى ئىمەو ھەموو مسولمانانى دونيا چاك بىكەى لەو رۆژە پىرۆژەدا، خوايە دوعاى ئىمەو ھەموو مسولمانان قەبول بىكەى (يارب العالمين).

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين، فاستغفروه إنّه كان
غَفَّاراً ،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

گولڈن ٹریک لہ وتارہ کانئ شہید سامؤسنا عبداللہ قاسم

پاکی و ساغی دل و دہروون

پاکي و ساغبي دل و دهرورون

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ
أَنْفُسَنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلَالَ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ،
وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ
وَرَسُولُهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَّغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ
حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْحِجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ،
صَلَاةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ
الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

تیماندارانی بهریز، نهی شوینکه وتوانی پیغه مبهری پیتشه و امان موحه ممد
ﷺ، نهی عاشقانی خوا (جل جلاله)، عاشقانی پیغه مبهری خواو دینی خوا،
نهی نهو که سانهی خوا و پیغه مبهری و دینه که تان له خوتان و له خزم و کهس و
هه موو دونیا خو شتر ده ویت، سه لامی خوای پهروه درگارتان له سهر بیت،
میهره بانینی و په جمه تی خوای گه وره برژی به سهر نیوه و هه موو مسولمانانی
دونیا لهو پرژه پیروزه دا، یاره بی خوایه تیمه و هه موو مسولمانانی دونیا
له به هشتدا بهیه که وه کونیکه یه وه، یاره بی خوایه به گوناھی تیمه له گهل تیمه
نه که ی و په جمی خوت به سهر ماندا برژینی، قه له می عه فو به سهر گونا هه کافاندا
بینی، خوایه شیقای نه خو شیه کافان بدهی، خوایه دل و دهر وغان بوخوت ساغ

بکيه يوه، خوايه له مردووه کاتمان خوښې، خوايه هيدايه تان بده ي بونه وي زياتر بتوانين عه بدي راسته قينه ي تو بين، يارب العالمين، ثامين.

به پريزان، هم موو نينسان تيك دوو ديوي هه يه: ديوي ناوه وي، وه ديوي دهره وي، ناوه روكي نينسان كه بريتي يه له قه ناعمت، بريتي يه له بيرواوه ر (مبدأ)، بريتي يه له نييه تي ساغ، نه وه په يوه ندي به ناوه روكي نينسان و به ديوي ناوه وه لايه ني مهنه وي نينسان وه هه يه، ديوي دهره وي نينسان بريتي يه له و كار و نهر ك و فرمانه ي كه نه ندامه كان: به چاو، به زمان، به دست، به جوله ي به دهن ي تر...، كاريان له سر دد كريت، دياره ديوي ناوه وي نينسان گرن گتره له ديوي دهره وه، نه گهر خوانه خوسته ديوي ناوه وي نينسان بوخوا يه كلا نه بيته وه نه وي كه له ديوي دهره ودا به روا له ت دهبينري نيستيفاده ي لي ناكات، بونونه خواي گه وړه (جل جلاله) ده فرموي: ﴿إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ﴾ (٢٧) المائدة، واته: خواي گه وړه (جل جلاله) ته نها كرده وه كاني ته قوا داران وهرده گري، وه خواي گه وړه (جل جلاله) پاداشتي خيريان له سر نه داته وه، ته قوا له كويته؟!، بيغه مبه ر ﷺ نيشاره تي بوسينگي موباره كي خو ي كرده فرموي: (التَّقْوَى هُنَا) ^{٤٣}، واته: ته قوا لي ره يه، له ناو سينگدايه، ته قوا په يوه ندي به دل و دهره وونه وه هه يه، نه گهر نينسان تيك دل و دهره ووني پاك بيت نه وه ماناي وايه نه ندامه كاني تريشي پاك دهره وچن، وه زيفه و كاري روا له تي تريشي پاك دهره وچن، جا نيتمه له سر نيخلاص و پابه نديون به شهرع و له سر صه برو سوور بوون و مانه وه له سر نيخلاص و پابه نديون به شهرع له وتاره كاني رابردوودا له سره يان دواين، له وتاري نه مپوشماندا ده موي له ژير روشنايي چهنه نايه تيك و فرموده يه كدا ناماژه به گرنگي ديوي ناوه وي نينسان بكم كه دل و دهره وونه.

^{٤٣} سنن البيهقي، كتاب الحدود، باب: ما جاء في تحريم القذف، رقم الحديث ١٦٩٠٦

ده گوتري فلانه كهس پياوې چاكه، پياوېكي پاكه، ماناي وانپيه كهده گوتري پياوېكي پاكه، تنها پاكې جلويه رگ بيت!، له بهر شهوه پيې بگوتري پياوېكي پاكه، له بهر شهوه نيپه شهمره چوته همام و جوان شهرو له شي خوي شورده وه هاتوته د شهروه پيې دهوتري پياوې پاك!، شهگر شهو دهسته واژه پيه راست بيت، دهبي شهو كهسانهي كه همر روظيك نا روظيك، جاريك نا جاريك به لاي كه م ده چنه همام و دينه د شهروه، بهوانه بگوتري پياوې پاك و پياوې چاك و شهويشي كه رهنك و روخساري له نارقه مي نيشكردن و ماندوبون و كريكاري و جوتياريدا دهينري شهوه پيې نه گوتري پياوې پاك و پياوې چاك كه شهمه وانپيه.

دياره شهبهست له پاكې و چاكې، پاكې و چاكې كرده شهوه شهعنهوي شه، كهده گوتري فلانه كهس چاوي پاكه، يان زماني پاكه، يان داويني پاكه، يان دهستي پاكه، يان دل و د شهروني پاكه، ماناي وايه له پرووي شهعنهوي شهوه پاكه، ماناي وايه گوناو و تاواني به سهدا ناپهن، كهده گوتري ددهمي پيسه، ماناي وانپيه شتيكي پيسي به دده شهويه!، كهده گوتري دهستي پيسه، ماناي وانپيه شتيكي پيسي به دده شهويه!، ماناي وايه دهستي له خراپه به كارديني، له دزي به كارديني، له لينداني چه وساوه شه زلومان به كارديني، دهستي له خيانهت و فيل و تهله كه بازي به كارديني، كهده گوتري داويني پيسه، ماناي وايه له بي شه رعبيدا به كاري ديني، كهده گوتري د شهروني پيسه، ماناي وايه دل و د شهروني پره له خيانهت، دل و د شهروني پره له فيل، دل و د شهروني پره له غهش، دل و د شهروني پره له له حيقد و بوغز به رامبه ر مسولمانان و پره له لايه نكري ناهق و پره له شهسد و... شه كه گوترا زماني پيسه واته كاري برپتي شه له درو و بوهتان و جاسوسي كردن، له قسه هيئان و بردن له ناو مسولمانان، كهده گوتري د شهروني پاكه، ماناي وايه د شهروني له پرووي شهعنهوي شهوه پاكه، خيانهتي تيدا نيپه، غهشي تيدا نيپه، پره له ئيمان و خوشويستي خوا، دروي تيدا نيپه، بوهتان و فيل و پيلاني خراپي بو مسولمانان تيدا نيپه،

قهناعه‌تی پاك، واته قهناعه‌ت له‌سه‌ر بنه‌مای دینی خوا (جل جلاله)، دلی به‌رامبهر خوا (جل جلاله) پاكه، دلی به‌رامبهر پیغه‌مبهر ﷺ پاكه، دلی به‌رامبهر به‌ئیمانداران پاكه، مانای وایه به‌رامبهر به‌خوا (جل جلاله) یه‌قینی هه‌یه، وه‌كو له وتاریکی رابردودا باسی یه‌قینمان کرد، ئینسان به‌رامبهر به‌خوا (جل جلاله) ده‌بی‌ت یه‌قینی ته‌واوی هه‌بی‌ت، نه‌ك گومانیش!!، وه به‌رامبهر پیغه‌مبهر ﷺ، به‌رامبهر به‌نی‌سلام، یه‌قینی ته‌واوی هه‌یه، دل و ده‌روونی پاكه، وه به‌رامبهر مسولمانانیش گومانی چاکی هه‌یه!، قهناعه‌ت و مه‌بده‌نی له‌دل و ده‌رونییدا، ئی‌سلامه‌کی وای پی‌ده‌لی، كه دلی پاك بی‌ت به‌رامبهر به‌ئیمانداران. خۆشه‌ویسته‌كانم: خوا (جل جلاله) پاكه، ئایینه‌كه‌یشی پاكه، پیغه‌مبهره‌كه‌ی ﷺ پاكه، مزگه‌وته‌كانیشی پاكن، بۆیه نه‌وانه‌ش كه‌خۆیان به‌شوئینه‌كه‌وتووی دینی خوا ده‌زانن، نه‌وانه‌ی كه‌خۆیان به‌خواه‌نی په‌یامی (ربُّ العالمین) ده‌زانن، خۆیان به‌ته‌هلی مزگه‌وت ده‌زانن ده‌بی‌ت پاك بن، چونكه خوا (جل جلاله) پاكه، چونكه پیغه‌مبهره‌كه‌یان ﷺ پاكه، چونكه ئاین و به‌رنامه‌و مه‌نه‌جه‌كه‌یان پاكه، خوی گه‌وره (جل جلاله) ده‌فه‌رموی: ﴿لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ﴾ (٤٢) فصلت، وه له‌ سوڤه‌تی (المَلِك) دا ده‌فه‌رموی: ﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمَلِكُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ (١) المَلِك، خوا پاكه، نه‌و خوايه‌ی كه‌ خاوه‌نی مولكه، نه‌و خوايه‌ پاكه، له‌هه‌موو كه‌مو كورتيه‌ك بی‌عه‌بييه، ﴿اللَّهُ أَحَدٌ ، اللَّهُ الصَّمَدُ ، لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ، وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ﴾ (١-٤) الإِخْلَاص، سوڤه‌تی (الإِخْلَاص) نه‌و سوڤه‌ته‌یه كه‌ سیفاتی پاکی (ربُّ العالمین) ده‌رده‌خا، خودا پاكه، محمد ﷺ و دینه‌كه‌ی كه‌ بۆی هاتوو به‌ پاكه، نه‌و دینه، نه‌و ئی‌سلامه‌ عمزیه، خوی گه‌وره (جل جلاله) عمزیه‌تی داناوه بۆخۆی، پاشان بۆ پیغه‌مبهره‌كه‌ی، پاشان بۆ ئیمانداران: ﴿وَلِلَّهِ الْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (٨) المنافقون.

خۆشهويسته كانم، نه گهر بهر اوږد بكهين: پيچهوانه‌ي دلپاكي دلپيسي يه، پيچهوانه‌ي دهسټپاكي دهسټپيسي يه، نه گهر پياويك پاك نه بيت، دهبي پي پي بگوتري پيس، نه گهر ساغ نه بيت، دهبي پي بگوتري نه خوښ، له پروي معنه‌وي يوه نه خوښ واته فيلباز، واته دهر وون پيس، واته بي قناعه، نه قناعه ته‌ي كه له سهر بنه‌ماي دینه‌وه بزي دروست نه‌بووه، قناعه تيكه كه له سهر بنه‌ماي راستي بزي دروست نه‌بووه، بزيه نينسان كاتيك پاكه: له زمانه‌وه، له گويچكه يوه، له دم و زماني يوه، له چاويه‌وه، له دهر و نيه‌وه، له دهست و قاچيه‌وه، له داو نيه‌وه.. نه و كاته پاكه كه ثيماني ته‌واو له دل و دهر و نوي دا هبي و له سهر بنه‌ماي نيسلامه‌تي قناعه ته‌كه‌ي بزي دروست بوويت، وه بوي هم مووشيان سهر چاوه‌ي پاك بوون په يونده‌ي به دلته‌وه هيه.

خۆشهويسته كانم، دل مه لېه‌ندي برياره، سهر چاوه‌ي پاك بونه‌وي نه‌ندامه‌كانه، وه سهر چاوه‌ي پيس بونه‌وي نه‌ندامه‌كانيشه، بزيه پيغه مبه‌ر صلى الله عليه وسلم فرموي: (الا ان في الجسد مضغة اذا صلحت صلح الجسد كله واذا فسدت فسد الجسد كله.. ألا وهي القلب) واته: يهك پارچه گوشت له‌ناو لاشه‌ي نينساندا هيه، نه گهر نه‌و پارچه گوشته بوخوا صولحا، چاك بوو، ساغ بوو، پاك بوو، هم موو نه‌ندامه‌كاني تر چاك دهن، نه گهر نه‌و پارچه گوشته فاسدو خراب بوو، هم موو نه‌ندامه‌كاني تر پيس و خراب دهر دهن، (ألا وهي القلب) واته: ناگادارين نه‌و پارچه گوشته دل، بزيه نه گهر كه سيك بلي دل پاكه، له پاش نه‌وه‌ي له گهر گوناهندا غه‌رق بووه، نه‌وه راست ناكات، چونكه نه گهر دلي پاك بيت چاويشي پاك دهبي و دهسټيشي پاك دهبي و داو تيشي پاك دهبي، هم موو نه‌ندامه‌كان به‌سترونه‌ته‌وه به‌دل، چونكه دل مه لېه‌ندي برياره، بهر له‌وه‌ي كه

^{٤٤} صحيح البخاري، جزء ١، كتاب الايمان، باب: فضل من استبرأ لدينه، صفحة ٢٨، رقم الحديث ٥٢، وأطراف الحديث في البخاري ((١٩٤٦)). وأخرجه مسلم في المسألة. باب: أخذ الخلال وترك الشبهات، رقم الحديث ١٥٩٩.

چاو گوناھيٽڪ بڪات دھيٽ دلڙ برياري بڙ بدات، بيڪات يان نھيڪات، بهرلهوهي
 ھھرڪھسيڪ بهدھست خيانهٽيڪ بڪات دلڙ برياري بڙ نھدات، بيڪات يان
 نھيڪات، وهڪو گوتمان له وتاريڪي رابردوودا ھھر ئينسانٽيڪ كه دھيهوي
 قسهيهڪ بڪات يان دھيهويٽ برياريڪ بدات، نھو برياره برياري فھردى بيت يان
 جھماعى بيت، دھيٽ بهدلڙ دوو شت ليڪبداتھوه، يھڪم: نايان نھو برياره
 بهپي شھرعه؟، وه بزاني لهگھل شھرعه تيڪ دھكاتھوه يان نا، چونكه نهگھر
 لهگھل شھرعه تيڪ نهكاتھوه ھموو ماندوبونھڪھي بهخسار دھچي،
 دوودھمينيش: نايان بريارهڪھي، قسهو گوفتار و کردارهڪھي لهبھرخاتري خوايه
 يان لهبھرخاتري خويھتي يان دونيايه يان مھصلھھتھيڪي تره، گوتمان نھو دوو
 شتھ زور پيويستن، بويھش ھموو جار پيغھمبھروﷺ كه دھيهويست نھشيڪ
 بڪات دھيفھرموو: (بسم الله)، نينسان كه كار دھكات دھيٽ بلي (بسم الله)،
 بهناوي خواوه دھست بهھموو نھشيڪ بڪات، نهگھر لهمھجليسيڪ دھيهويٽ
 قسه بڪات دھبي بلي: (بسم الله)، نهگھر بيهوي ھلبيستي لهمھجليسيڪدا دواي
 تھواو بون، سوپاسي خوا دھكات، ناوي خوا دينيت، نهگھر بيهوي دھست
 بهكارٽيڪ بڪات (بسم الله) دھكات، بجيٽھ سھفريڪ (بسم الله) دھكات، دھست
 بهكارٽيڪھوه بگري، موعامهلهيهڪ دھستيٽدھكات دھيٽ بلي (بسم الله)، (بسم
 الله) ماناي چييه؟ (بسم الله) واتھ سي شت، يھڪم: خوايه بهناوي تو دھست
 پيٽدھڪم، بهپشتيواني تو دھست پيٽدھڪم، دووھم، واتھ: خوايه لهبھرخاتري تو
 نھو نيشھ دھڪم، سيھم، واتھ: خوايه لهسھر بنھماو بنچينھي بهرنامھڪھي تو
 دھست بهو كارد دھڪم، جا ھھر ئينسانٽيڪ له ھھر كارو کردوهويهكيدا نھو سي
 شتھي تيٽدا بهدي كرا نھوه نيشھڪھي تيٽدا سھردھڪھوي و ناجيھ دھيٽ، با
 لهدونياشدا ناجيھ نھيٽ بهلام له قيامتدا چونكه لهبھرخاتري خوا کردوويهتي
 پاداشتي نھراوھي لهسھر وھردھگري، بهپشتيواني خوا، لهبھرخاتري خوا، لهسھر
 بنھماي ديني خوا.

خۆشه‌ويسته کام: دلې پيس هېچ کاتيک هق وه‌رناگرې، بۆيه خواي گه‌وره (جل جلاله) له‌قورناندا ده‌فرمويټ: ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا﴾ (١٧٩) الأعراف، واته: ئيمه بؤ دۆزه‌خ خه‌لکيکمان ناماده و دروست کرده که هيدايه‌تيان وه‌رنه‌گرتووه، دلّيان هه‌ن به‌لام به‌دله‌کانيان تيناگه‌ن و هق وه‌رناگرن، نافر موي دلّيان نين؛ ده‌فر موي دلّيان هه‌يه به‌لام به‌دله‌کانيان هق تيناگه‌ن، هق وه‌رناگرن، حالي نابن، زور جار که سيک داده‌نيشي له بهرام‌بهرت ده‌ته‌وي حالي بکه‌ي له بابه‌تيک و تبي بگه‌يه‌ني، داده‌نيشي به‌لگه‌ي نايه‌ت و فرموده‌ي بؤ دينيه‌وه، خوا (جل جلاله) و ده‌فر موي، پيغه‌مبه‌ر ﷺ و ده‌فر موي، زانايان (په‌زاي خويان له‌سر بيت) و ده‌فر موي، راستيه‌که ناوايه، به‌لام خوي قه‌ناعه‌ت ناکات، له‌بهر چيه‌ه که قه‌ناعه‌ت ناکات، له‌بهر نه‌وه‌ي دلّي نه‌خۆشه‌!، چونکه هه‌ر که سيک دلّي ساغ بيت ده‌بيت ته‌سليمي ناياتي (ربّ العالمين) بيت، هه‌ر که سيک دلّي ساغ بيت نابي موناقه‌شه له‌به‌رام‌بهر فرموده‌ي پيغه‌مبه‌ر ﷺ بکات.

به‌لّي خۆشه‌ويسته کام: دلپاکي واته ته‌سليم بوون به‌خوا، واته نه‌و دلّهي خوا به‌پاکي ده‌زانيټ، نه‌و دلّهي ئيسلام به‌پاکي ده‌زانيټ، نه‌و دلّهي سوننه‌تي پيغه‌مبه‌ر ﷺ پياده ده‌کات، بۆيه هه‌موو کاتيک جياوازي نيوان دلّي مسولمانان و دلّي بي پروايان و دووروان برتي يه له‌چهند شتيک: دلّ و ده‌رووني ئينساني مسولمان له‌گه‌ل نه‌ندامه‌کاني ده‌ره‌وه‌ي دا موافيقه، گوتمان ئينسان ديوي ناوه‌وه‌ي هه‌يه، وه ديوي ده‌ره‌وه‌ي هه‌يه، له‌ده‌رووندا برياريک ده‌دات، به‌زمان جيبه‌جتي ده‌کات، به‌ده‌ست جيبه‌جتي ده‌کات، به‌چاو جيبه‌جتي ده‌کات، مسولمان نه‌وه‌ي که له‌ناو دلّي دايه له‌گه‌ل نه‌وه‌ي که جيبه‌جتي ده‌کات موافيقه، به‌پيچه‌وانه‌ي ئينساني کافر و ئينساني دووروو.

خواي گه‌وره (جل جلاله) سه‌باره‌ت به‌ئينساني مسولمان و دلّکه‌ي نمونه به‌حه‌زره‌تي ئيبراهيم دينيه‌وه و ده‌فر مويټ: ﴿إِذْ جَاء رَبَّهُ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ﴾ (٨٤)

الصفات، حمزه ته نيراهيم بهره وپه وروډگاري خوی چوو به دلتيکی سوليم، دلتيکی سوليم واته دلتيکی سلامت، دلتيکی پاک و به نيمان، دلتيکی بی غهش، دلتيکی بی فيل، دلتيکی بی خلتو خال، دلتيکی له سر بنه مای دینی خوا، ﴿إِذْ قَالَ لَهُ رَبُّهُ أَسْلِمْ﴾ (۱۳۱) البقرة، واته: خوی گوره (جل جلاله) پیتی فهرموو نهی نيراهيم ته سوليم به، نيراهيم چی فهرموو؟ ﴿قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ (۱۳۱) البقرة، واته: ته تسليمی په وروډگاري جيهانيان (رب العالمين) يووم.

به لى خوښه ويسته کاتم: نا نمو نيراهيمه دواى نه وهی که خووی په کلا ده کاته وه يو خوا کاتيک فريتي دده نه ناو ناگر دلکه هی نه وهنده پاک بوته وهو نه وهنده پر له نيمان و قناعه ته به رامهر به خوا، ده فهرموى: ﴿حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾، واته: به سه خوا يو من، وه باشرين په ناو پالپشته، که سی له ده ورويه نه بوو، چ سوپای له ده ورويه نه بوون، چ پاسه وانی له ده ورويه نه بوو، چ هيزی له ده ورويه نه بوون تا به هيزی نه وانه وه بنازی، به لکو که فريتيان دايه ناو ناگر، ده فهرموو: به سه خوا پالپشته بيت، ﴿وَنِعْمَ الْوَكِيلُ﴾: وه باشرين په ناو يارمه تيده ره يو من، باشرين پالپشته يو من، ﴿نِعْمَ الْمَوْلَى وَنِعْمَ النَّصِيرُ﴾، خواش (جل جلاله) فهرموى: ﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾ (۳) الطلاق، هر که سيک پشت به خوا به سستی و راست بکات له گهل خوا، خوا به سيه تی، خوا به هانای ديت، بويه حمزه ته نيراهيم بهو قناعه ته، بهو ده ورون پاکي به، بهو مه بده نه راسته قينه په روښت يو ناو ناگره که، کاتيک که خوی گوره (جل جلاله) حمزه ته نيراهيم ده بينی بهو شيوه په قناعه ت و مه بده نی دامه زراوه و يو خوا گونجاوه، خوی گوره (جل جلاله) به ناگر ده فهرموى: ﴿يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ﴾ (۶۹) الانبياء، واته: نهی ناگر سارده، سارديکی سلامتيش به له سر نيراهيم، نه وه له سر بنه مای چی؟، له سر بنه مای قناعه ته که هی حمزه ته نيراهيم، له سر بنه مای عه قیده که هی حمزه ته نيراهيم، ده بی عه قیده و بروای نينسان ناوا دامه زراو بيت، يو خوا بگوښيت، له بهر خاتری خوا بږی، وه له بهر خاتری خوی گوره (جل جلاله) بری.

بهلى، بويه حهزرتى موسى كاتيك كه رووبهرووى فيرعون دهبيتوه نهوانهى كه له دهووبهري حهزرتى موسى دهرسن: ﴿قَالَ أَصْحَابُ مُوسَى إِنَّا لَمَدْرُكُونَ﴾ (٦١) الشعراء، واته: برادهرانى حهزرتى موسى گوتيان سويى فيرعون ده مانگاتى، بهلام حهزرتى موسى فهرمووى: ﴿كَلَّا إِنَّ مَعِيَ رَبِّي سَيَهْدِينِ﴾ (٦٢) الشعراء، واته: نهخير وانيبه، بهلكو پهروهردگارى من له گهله مندايه، وه هاو كاريمان ده كات، پڙيوونيمان ده كات، خوا به فيرؤمان نادات.

خوشهويسته كاتم: كه سيك نيمانى به خوا ههبيت، له گهله دينى خوادا بيت، قهناعهتى پاك بيت وهك نهوهى كه نيسلام فهرمانى پيكر دوه، خواى گهوره (جل جلاله) قهت به فيرؤى نادات، پيغهمبهرووي صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ چونكه دهروونى پاك بوو، چونكه به (بسم الله) دهستى پيكر له نه شكهوتى (حراء)، چونكه به (بسم الله) له ماله كهى خويهوه دهستى پيكر، كه خوى و خيزانه كهى (خهديجه) و نه بوبه كرى صيديق - له پياوان- و عهلى كورى نه بى تاليب - له مندالان- بوون، بهلى پيغهمبهريك و پياويك و نافرتهتيك و مندالتيك.. بهلام چونكه به (بسم الله) دهستى پيكر، خواى گهوره (جل جلاله) پشتى گرت و بهره كهتى خسته شيشه كهى، خواى گهوره (جل جلاله) واى كرت گه شهي به دينه كهى و به بيروباوهر ده كهى بدات، بويهش دواى نهوهى كه ماوهيهك وهى راوده ستا وكافره كانى قورهيش نهو پرويا گندهيان بلاؤ كرده وهو گوتيان: خواى موحه مهده وازى له موحه مهده هيتاوه، چيتر وهى يو نايڙى و پهيوه ندى له گهله پچراندوه، خواى گهوره (جل جلاله) پيلانى هاوبهش دانهران و بى باوه ران پوچ ده كاتوه، نايهتى نارده خواره وه له سوره تى (الضحى)، فهرمووى: ﴿وَالضُّحَى، وَاللَّيْلِ إِذَا سَجَى، مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَى﴾ (١-٣) الضحى، خوا نه فهرمووى: سويند به چيشته نگاوه، وه سويندم به شهو - كاتيك كه به تاريخيه كهى زوى داده پوشى - خواى پهروهردگار وازى لى نه هيتاوى، ﴿وَمَا قَلَى﴾: وه ليشت توره نييه، نينسانتيك له گهله خوادا بيت خوا قهت لى تورده ناييت، له گهله خوادا بيت خوا

قوت پشتمې بهرنادات، له گهڼ خوادا بيت خوا قوت ريسواى ناکات له دونياو له قيامت، به لام خواى گوره (جل جلاله) ده فرموى: ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ﴾ (۱۸) الحج، واته: هر که سيک خوا سوک و ريسواى بکات، که س ناتوانى ريزى بگرى، به لام که سيک خوا ريزى لينا که س ناتوانى بى ريزى بکات، ﴿تُوْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ﴾ (۲۶) آل عمران، واته: نه وهى که عه زيزى ده کات هر خوايه، نه وهى که زه لیلی ده کات هر خوايه، نه وهى که مولک و ده ست لاتی ده داتى هر خوايه، نه وهى که مولک و ده ست لاتی لى ده ستيتته وه هر خوايه (جل جلاله).

خوشه ويسته کاتم: دلى نيماندار دلتيكى پا که، بويه خواى په روه ردگار (جل جلاله) ده فرموى: ﴿مَنْ خَشِيَ الرَّحْمَنَ بِالْغَيْبِ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُنِيبٍ﴾ (۳۳) ق، واته: دلى نيماندار نهو دل به که له خوا نه ترسى و به ته ويه کارى ده گه رپتته وه لای خوا، به لام دلى کافر چونه؟، دلى کافر، موافق نييه له گه گن کرداره کانسې، نه وهى له دلى دايه له گه گن نه وهى ده رى ده برى له گه گن مسولمانان شتيكى تره!، خوا له قورنان ده فرموى: ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاهِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ﴾ (۱۶۷) آل عمران، واته: شتيک به زار ده رده برن که له دل و ده رونيان دا نييه، خوا فرموى: ﴿يَقُولُونَ بِالسِّنْتِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ (۱۱) الفتح، واته: شتيک به زمان ده رده برن که له ناو دل و ده رونيان دا نييه، ﴿قَالَتِ الْأَعْرَابُ آمَنَّا﴾ (۱۴) الحجرات: نه عرايه کان و تيان باوه رمان هيئاوه نهى موحه مه د، ﴿قُلْ لَمْ تُؤْمِنُوا﴾: نهى موحه مه د پتيان بلتى نيمانان نه هيئاوه، ﴿وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا﴾: به لکو پتيان بلتى ته تسليم بوون له ناچارى!، ﴿وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيمَانُ فِي قُلُوبِكُمْ﴾: هيشتا نيمان نه چوته ناو دلتان!، که و ابو نينسانى بى دين و نينسانى بى باوه هر هميشه نه وهى که به زمان ده لى له گه گن دل و ده روني تيك ناکاته وه، براى مسولمانم: کهم وايه نينسانيتک باوه رى به خوا نه بيت له به رامبه ر تودا راست بکات!، مه گه ر کوم لىک په يمان و به لىن يان له سه ر بنه مای هاوپه يمانى يان

له سمر بنه ماى بهر ژه وڼدى هر دوولا، مه گهر ليرهدا راست بكات، بويه خواى گه وړه (جل جلاله) له قورناندا بؤ نيمه ي روونكردو ته وه.

نينجا نينسانى دووړو دلته كهي پيچه وانه ي دلتي نينسانى مسولمانه، خواى په وړه دگار (جل جلاله) سه باره ت به دلتي دووړو وان ده فرموي: ﴿فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ فَزَادَهُمُ اللَّهُ مَرَضًا وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ﴾ (١٠) البقرة، واته: له ناو دلياندا نه خوځشى هه يه، نه و نه خوځشيه ي كه هه يانه نه خوځشى دووړو ويى يه، به روويه ك له گهل مسولمانان به جوړيكيه و له گهل خه لكي غه يره مسولمانيش به جوړيكي تره، هه وړه كو خه لكي زه مانه ي خوشان نه مړو به داخه وه زوري وا هه يه له بهرام بهر مسولمان ده ستى له سينگي ده دات، له بهرام بهر نا مسولمان ده ستى له سينگي ده دات، به پيى مه سله حه تى خو ي، مه سله حه تى له كوي بيت رووي له وي ده كات، ته ماشاى قيامه ت و بهر ژه وڼدى قيامه تى خو ي و داهاتوى خو ي ناكات، له كوي دونياى ده سته كه وي ت روو له وي ده كات، وه خوا نه خوځشيه كه يان بؤ زياد ده كات به هو ي به رده و امبوونيان له سمر نه م نه خوځشيه، به پرتان: نه خوځشى دووړو ويى گه وړه ترين نه خوځشى يه، پيغه مبه روي ﷺ ده فرموي: (إِنَّ شَرَّ النَّاسِ ذَا الْوَجْهِينَ) ^{٤٥} روژي قيامه ت خراپ ترين كه س نه و كه سانه ن كه دووړوون، (الذِي يَأْتِي هَوْلًا بَوجِهٍ وَهَوْلًا بَوجِهٍ) واته: كه له گهل نه و كو مه له به روويه ك قسه ده كهن به جوړيكي، له گهل نه وانى تر به جوړيكي تر قسه ده كهن، دياره نينسانى مسولمان يه ك رووي هه يه وه دل و ده روونى موافيقه له گهل كرده وه كاني خو ي، نه وه ي كه به دل قه ناعه تى پي هه يه هه ر نه وه ش ده لي، نه فيل له خوا ده كات چونكه فيل له خوا ناكريت،

^{٤٥} صحيح البخاري، كتاب المناقب، باب: قول الله تعالى (يا أيها الناس إنا خلقناكم من ذكر وأنثى...)

نه خيانت له خوا ده کات، نه له ديني خوا ده کات، وه نه له مسولمانانيس ده کات، نه وهی که به دلې قهناعتی پيې هيه هر نه وهش درده بري.

به لې خوښه ويسته کاتم: دياره هر نه قهناعت و بيو باوه رپه و له نينسانې مسولمان ده کات که ماندوو بيت بوخوا، گيانې خوې بهخت بکات له پيتناوی خوا، نه گهر نينسانينک قهناعتيکي پاکي هه بوو، نه وکاته سرفي نه زهر له حالې خوې و له مال و مندالې خوې و له خزم و کس و عهشيره تي خوې و کارو که سابه تي خوې ده کات له پيتناوی نه وهی که خوا ليې رازي بيت، نه گهر مال و مندالې بو خوا پرستي نه هاته پالې، نه وه مال و مندالې خوې وه لاده ني، به لام ته زحيه به ديني خوې نادات، ديني خوا زور به قيمه ته، ره زابوني خوا زور به قيمه ته، هر نه قهناعت و مېده نه يه که مسولمان هيه تي که نه مېرو له فله ستينک که جو له که به هه مو هيزي خوې زولم له مسولمانانې فله ستين دکات، نه وانيس به بېردو به و بيو باوه رپه پاکي که هيه نه به رپه رچي دورژمنانې دين و دورژمنانې خوا، دا گير که راني قودس ده د نه وه، نه قهناعت و مېده نه يه مسولمان به وه زيفي خوې ده زانې ماندوو بيت له بېر خاتري خوا، خوې به وه نه به ستوته وه ده لته تي نيسلامي پي ته شكيل ده کري يان نا، نه گهر له سېر بنه ماي نه وه بيت که نينسان نه گهر بتوانيت بيکاو نه گهر نه توانيت نه يکا، ماناي وايه ده بيت زورينه ي ثابته کاني قورنان فراموش بکين له کارخه ين (تعطيل) يان بکين، جهاد هر نه مينې، به لام هر نه قهناعتيه که واي له مسولمانانې فله ستين کردوه، ده شزانن چه که کيان به رامبېري چه که کي جو له که کاري گهري واي نيه، به لام چونکه به واجبي ده زانن، چونکه به بي غيره تي و به بي عيززده تي ده زانن که (بيت المقدس) که هيه ان له ژير ده ستي جو له که دابي و نه وانيس له مالې خوېان له سېر دوکان و بازارو کريکاري و جوتباري و موعامه له کي خوېان بېرده وام بن، نه قهناعتيه وايان ليده کات، با له پيتناوی خوادا شهيد بن، با له پيتناوی خوادا درېده ر بن، با خانووه کي

بروخی، با منداله کې بکوژری، بهلام با خوا لئی رازی بیت؛ خوا نهو دینهی که ناردووه دینیکی گرانه، خوی گوره (جل جلاله) به موحمه دﷺ ده فرموی: ﴿إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا﴾ (۵) المزل، واته: نیمه قسهیه کی قورسمان به سر تودا ناردوته خواره نهی موحمه دﷺ، که قورسانی پررژه، {ثقیل} واته: قورس، نهو دینه دینیکی قورسه، نهو کهسهی که بیهوی که بهناسانی دینه کهی بگری و پاشان خواش بیاته بههشت، خهیالی خاوه؛ نهو دینه دینیکی قورسه، ده بیت نینسان به گرنگی بیگری بژ ته وهی خوا بیاته بههشت، نهو مسولمانانهی که خویان به کوشت ددهن له هر شوینیکی نهم دنیا به دا قناعه تیان بهوه هیه که هرکی خوی جیبه جی ده کن، وه زیفهی خویانه، گیان به خشین و خوین به خشین له پیناو خواو رزگاری چه ساوان، نهو مسولمانانهی له قورنان حالی بووین، حالی بووین لهو نایتهی که خوی گوره (جل جلاله) ده فرموی: ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ﴾ (۲۱۶) البقرة، بژ حالی نه بین لهو نایته؟ بژ تینه گهین لهو نایته؟ ده فرموی: جهنگتان له سر فهرز کراوه، ﴿وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ﴾: پیتان ناخوشه!! چون ده فرموی: ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ﴾ (۱۸۳) البقرة، واته: رژووتان له سر فهرز کراوه، به همان عیبارت ده فرموی: ﴿كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ﴾، واته: جهنگتان له سر فهرز کراوه، بهلام له رژووه که نافر موی: ﴿وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ﴾ پیتان ناخوشه، بهلام له جهنگ و جیهاده که دا ده فرموی: ﴿وَهُوَ كُرْهٌ لَّكُمْ﴾ جهنگ و جیهادتان له سر فهرز کراوه بهلام پیتان ناخوشه!، ته بیعه تی هه موو نینسانیک وایه، ته بیعه تی هه موو نیمانداران، صه حابه کانی پیغه مبریش دﷺ له سره تادا پینان ناخوش بوو، بهلام نایا قیاس پیناخوش بوونی نینسانه؟، نه خیر خوا (جل جلاله) ده فرموی: ﴿وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ﴾ (۲۱۶) البقرة، واته: زور شت هیه تیره پیتان ناخوشه بهلام خیری تیدایه بوخوتان، وهک جیهاد، وهک عززده تی نیسلام و مسولمانان، ﴿وَعَسَىٰ أَنْ تَحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ﴾ (۲۱۶) البقرة، واته: زور

شت ههيه نيوه بيتان خوښه به لام خراپه بو نيوه، ﴿وَاللّٰهُ يَعْلَمُ وَاَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾
(۲۱۶) البقرة، واته: خوا نه زانې و نيوه نايزان.

به لې خوښه ويسته گاتم: ماندوبون له سر بنه ماي شو قه ناعه تيه كه
ئينسان له دل و دهر وونيدا ههيه، نه گهر ئينسان قه ناعه تي به شتيك هه بوو
له سهرې به دنگ ديت، تو خيزانه كهي خوټ و ناموسي خوټ خوښده وي، ناي
قه بولته كه سينك جوين به خيزانه كه ت بدات؟، نه گهر كه سينك له بهرامبهر تدا
جوين به خيزانه كه ت بدات، خوټ له سهرې نادهي به كوشت؟، بيگومان ههركات
كه سينك هه ره شهي كوشتن و هه ره شهي ته حه ددا كردن و نيهانه پيكردن بهرامبهر
به دا يكت، بهرامبهر به خوشكت و كچه كه ت و خيزانه كه ت يان بهرامبهر به
دايك و باوكت بكات، لتي قه بول ناكهي؟، نه ي نه گهر نيهانه به ديني خوا
بكرت؟، نه ي ديني خوا خوښه ويستر نيه له خيزان و دايك و باوك؟، ديني
خوا خوښه ويستر نيه له هه مو شتي؟، كه وابو نه وه ي كه له فه له ستين خوټي
به شهيد كردن ده دات، له سر بنه ماي حيكمه تي كه، له سر بنه ماي بهر گري له
ژيان و دينه، نه گهر نا نه گهر مه به ستي نه وه نه بيت چو ن چه ند مليون كه س
نيستا موهاجير وه له فه له ستين چو ته ده ري! چه ند مليونيش ماوه له ژير زولم و
سته مي صه هيونيه كان شهيد و مال كا ولده كري، نه وه هه مو وي چونكه
نه وگله چوك دانادات و خوټي به قورباني پيروزه كان ده كات .

بويه به ريزان: ماندوبون و خزمه ت كړدني ديني خوا عه قيدو مه بده نه، بويه
ده بيت نيمه ي مسولمان دل و دهر وونمان پاك بيت له بهرامبهر ديني خوا،
عه قيد هه كي پاكمان له دل و دهر ووندا هه بيت، بير له وه نه كه ينه وه شاخو له
دونيدا ده گه ينه نامانج؟، گرنه نه وه يه له قيامه تدا له بهرامبهر خوا روو سوور
بين، وه شهرمه زاري روټي قيامه ت نه بين.

دياره ئينساني مسولمان له بهرامبهر خوادا ده بيت دلتي پاك بيت،
له بهرامبهر پيغه مبهرې خوادا ﷺ دلتمان پاك بي، چونكه گه وره ترين

خوښه ويستيمان ده بيت بؤ خواو پيغه مېهر بيت، (أَنْ يَكُونَ اللهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا)^{٤٦} واته: مسولمان ده بيت خواو پيغه مېهر كهى له هه موو شتيك زياتر خوښوېت، واتا به دل و به قه ناعه ته وه ته تسليمى دينى خواو ته تسليمى سوننه تى پيغه مېهر ﷺ بيت، چونكه هه كه سيك بلئ خواو خوښده وى (جل جلاله)، ده بئ شوينكه وتوى ديه كهى بيت، هه كه سيك بلئ پيغه مېهرم خوښده وى ﷺ، ده بيت شوينكه وتوى سوننه ته كانى بيت، وه پاشانيش له بهرامېهر ئيمانداراندا دل و قه ناعه تمان قه ناعه تيكي پاك بيت، گومانى خراب به خه لك نه بهين، گومانى چاكان بهرامېهر به مسولمانان هه بيت، خواو (جل جلاله) ده فهرموى: ﴿اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ﴾ (١٢) الحجرات، واته: خوټان له زور گومان بپاريزن، هه رچى كه گومانه به خه يالته ديت، به دلته ديت بهرامېهر به مسولمان بيناى له سر مه كه، خواو (جل جلاله) ده فهرموى: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا﴾ (٦) الحجرات، واته: نهى ئيماندارينه كاتيك كه سيكي فاسق ديت خه بهر يكتان بؤ ديتت، لتي بكولنه وه نه وچار بريارى له سر بينا بكن، هه روا به گوتهى كه سيك كه قسه به كتان بؤ ديتت باوهر مه كهن، كه سيك بيت بؤ لات بلتت: فلائه كهس پياوى خراپه، به كسه زه ربى سفرى مه كه و زه ربتيكى به سر دا مه هينه، كه سيك بيت بؤ لات بلتت: فلائه كهس زه مى كردى، به كسه بريارى ناشيرين كردن و بريارى حيقدو بوغزت بهرامېهرى مه ده، دياره نه وه پيچه وانمى نه و نايه ته پيروزه يو پيوسته رو نكر دنه وه بكرى، ده بيت ئينسانى مسولمان قه ناعه تى دل و ده روونى پاك بيت له بهرامېهر ئيمانداران، له بهرامېهر دايك و باوكى، چونكه هه نه و قه ناعه ته شه كه وا له ئينسان ده كات، رواله ته ظاهره كهى پاك بيت، من نه گهر دلتم پاك نه بيت زمانيشم پاك ناييت، دلتم پاك نه بيت رووشم خوښ و شيرين ناييت،

^{٤٦} صحيح البخارى، كتاب الايمان، باب: حلاوة الايمان، رقم الحديث ١٦

مسولمان نه گهر دهيووی له مالیش رووخوش بی و له بهرو بازار رووخوش بی و له ناو رسولمانان رووخوش بیټ، با دل و دهر وونی ساغ و پاک بیټ، نهو کاته رووی خوش ده بیټ، به داخه وه زور کس که ده چیته وه مالی پتی عه یبه سلام له مال و مندالی خوی بکات، رووی نه ونده گرزه؛ پتی وایه ته نازوله نه گهر سلام له خیزانه که ی بکات؛ له سه فهر دیته وه له جیاتی نه وه ی بلی: نه ری خاوو خیزانم حالتان چونه؟، حالتان چون بوو؟، هیچ قسه ی وای له گهل ناکا، له وانه یبه خوی به شایه نی نه وه نه زانیت که زور قسه له گهل خیزانی خوی بکات؛ له وانه یبه خوی به شایه نی نه وه نه زانیت که هاته وه سلامی لی بکات بلی (السلام علیکم ورحمة الله وبرکاته)، خو سلام کردن هر بز کومه لیک نیسه؛ نینسان که ده چیته وه مالی خوی با که سیش له مالی نه بیټ با سلام بکات له مال نه وه؛

﴿فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ تَحِيَّةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ﴾ (٦١) النور، که ده چیه وه مال نه وه، به رووی گه شه وه له گهل خیزانیت و منداله کانت، به رووی گه شه وه له گهل دایک و باوکت و دراوسی و نه هلی مورعامه لهت هه لسوکه وت بکه، چونکه قه ناعه تی دل و ات لیده کات رووت خویش و گه ش بیټ، نه گهر قه ناعه تی دل و دهر وونت پاک بوو نه وکاته نه ندامه کانی دهر وه شت پاک دهر ده چن، به پیچه وانه وه، نه گهر دلټ پاک نه بوو، قسه ی پیسیش به سر زمانتدا دیت و نه وکاته ده ستیشت پیس ده بیټ.

وه لاهی برا به ریزه کاتم: که سیک له گهل خوادا راست نه بیټ، خیانهت له گهل دایک و باوکی خویشی ده کات، خیانهت له گهل خزم و که سی خوی ده کاو له گهل خیزان و مال و منداله کانی خویشی ده کات، چونکه پیغه مبه رمان صلى الله عليه وسلم فهر مووی: (إِذَا لَمْ تَسْتَحِي فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ)^{٤٧}: نه گهر حیات به خوت نه بیټ و

^{٤٧} صحیح البخاری، کتاب الانبیاء، باب: أم حبت أن أصحاب الکهف، رقم الحدیث ٣٢٩٦.

شهرم له خوا نه كهي، ههرچي ده كهي بكه!، وانا كه سيك شهرم له خوا نه كات شهرم له هيچ كه سيك ناكات.

جا با شهرم له خوا بكهين، به دل و دهر وون له گهل خوادا بين، دلمان پاك بيت، له سر بنه ماي دين بهر توه بچين، با له لومه لومه كاران نه تر سين، خواي گهوره (جل جلاله) له سيفه تي مسولمانه راسته قينه كاندا ده فرموي: ﴿وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ﴾ (٥٤) المائدة، واته: له لومه لومه كاران ناتر سين، جا نه گهر تو له بهر خاتري ته وهي لومه نه كرى خوت شهرم زاري قايي خوا ده كهي، تو ههر دهرمي، خو نهو خه لكه لومه ههر ده كات!، نه ري به راستي له بهرو بازاري نه مرؤ كي هيه كبرا با وهري به خوا نه بي و به ديني خوا نه بيت، مه دحي خواو پيغه مبهري خوا بكات؟، كي هيه نه گهر دوستي خواو ديني خوا نه بيت مه دحي خواو مسولمانان تو بكات؟، بيگومان كه سيك رقي له تو بيته وه شتي چاكت بو نالي، كبرا هاتوه يه خهي پيغه مبهري ﷺ گرتوه وه پي گوتوه: (إِعْدِلْ يَا مُحَمَّدُ!!)^{٤٨}: بو داد گهر نيت نه ي موجه مه د؟، عه داله ت كه، پيغه مبهري ﷺ توره نه بوو، عومهر ي كوري خه تتاب فرموي: يار رسول الله ليتم گهري با به شمشيرت كه له ملي بدهم!، پيغه مبهري ﷺ فرموي ليتم گهري (وَيَعْلَمُ مَنْ يَعْدِلُ إِذَا مَا أَعْدِلُ) واته: مالوتيران نه گهر من عادل نه يم كي عادل!، له گهل نه وه شدا هيمن بووه، به لام مبهست ته وه يه كه هه موو خه لك ليت رازي نايبت، خه لك ي ناحمز و خه لك ي نامسولمان قهت له مسولمان رازي نه بووه تا مه دحي بكات!، كه واته نايي له لومه لومه كاري خه لك بگه رپيه وه، له سر بنه ماي ديني خوا بهر توه بچو خواي گهوره (جل جلاله) پالپشتت ده بيت هه مه لدونيا وه هه مه له قيامه تيش، ئينسانيش بو دونيا نازي، به لكو بو قيامه تي خوي ده زي، جا خوشحالي بو نه و كه سه ي له بهر خاتري خوا ده زي و

^{٤٨} صحيح البخاري، كتاب استنابة المرتدين، باب: من ترك قتال الحوارج، رقم الحديث ٦٥٣٤

گولبئیریک له وتاره کانسی شهید ماموستا عبدالله قهسری

له بهر خاتری خوا ده مری، له سهر بنه مای دینی خوا بهر پیوه ده چی، قه ناعهت و دل و زمانی به که، و ده له گه ل مسولمانان ساغ و سافه، بۆ دینی خوا ده گونجی.
یاره بیی خوییه حالمان چاک بکهی، یاره بیی خوییه عاقیبه تی هه مرو لایه ک
خیر بکهی، یاره بیی خوییه دین و ئیمانان سه لامهت بکهی، یاره بیی خوییه
نه وهی راسته راستری بکهی، یاره بیی خوییه نه وهی خواره راستی بکهیه وه،
یاره بیی خوییه وامان لیبکهی ته نها له بهر خاتری تو بژین، وه به مسولمانی تی
برین، خوییه شیقای نه خوشیه کانمان بی نی، خوییه له مردوه کانمان خوشبی،
خوییه مسولمانان له هه موو دونیا سهر بجهی، خوییه له ژیر نیری زولم و سته م
رزگاریان بکهی، یاره بیی خوییه دینی خو تمان بۆ عه زیزو سهر که وتوو بکهی،
ئیمه ش به هوئی نهو دینه وه عه زیز بکهی، خوییه نهو عیززه ته مان
لینه ستینی وه، آمین.

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين، فاستغفروهُ إِنَّه كان
عَفَّاراً ،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

گولڈنڈیریک له وتاره کانس شهید ماموستا عبدالله قوسری

پوټی گه نج له ئیسلامدا

ړولۍ گه نج له ئیسلامدا

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيهِ ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ
أَنْفُسَنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا ، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلِيلَ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ ،
وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ
وَرَسُولَهُ ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّ الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ
حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْحُجَّةِ الْبَيْضَاءِ ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا ، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ
صَلَاةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ ، صَلَاةً وَسَلَامًا إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ... ،
أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوَّلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ
الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ، أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ : ﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۖ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ
وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ۝ ﴾ (٧٠-٧١) الأحزاب.

ئیماندارانی بهرېز، شوینکه وتوانی پیغه مبهري پيشه و امان موحه مهده صلى الله عليه وسلم ،
عاشقانی خوداو پیغه مبهرو پیاوچاگان... ، سه لامی خوی پهروه دگارتان لیبت
له روتیکې موباره کی وه کو شه مروی جومعه دا داوا له خوی پهروه دگار
ده کهین و ده لئین یاره بی خوی به رحم به حالی ئیمو هه موو مسولمانانی دویا
بکهی، یاره بی خوی له سه ره ساسی ئیسلامه تی بمانثی تی و بماغری تی و ، به
مسولمانی تی زیندوو مانکه یه وه ، یاره بی خوی به رحم به حالی ئیمو
نه خوشه کاغان بکهی، شیقایان بو بنیری، له مردوه کاغان خوشی، هیدایه تی
خومان و مال و مندالمان بدهی ، یاره بی خوی به رحم به مسولمانان بکهی که
له جیهان دا له هه رشوینیکدا هه ن و نارحه تن له دهره دو کو سپ و گرفت و
نارحه تی پرگاریان بکهی .

خوشهويسته کاتم، خواي پهروه دگار نينساني که دروستکردوه به جوړتيک غه ريزه يه کی تايبه تي پيداوه که خوشويستني دونياو ژياني دونياو نارو زووی نفس و خوشگوز درانيه، که هموو نينسانیک هه ريه که به پتي خوي هستي پيددکات، خواي پهروه دگار ده فرموي: ﴿كُلُّا اِنَّ الْاِنْسَانَ لِرَبِّهِٗٓ اَكْرَهًا ۚ اَنْ رَّاهُ اسْتَغْنٰی﴾ (٦-٧) العلق، واته: بهراستي نينسان خوي لي ده گوړي و، ياخي ده بي، له سنوور در ده چي، وه ختيک که خوي ده بينيت ده وله مهندهو بي نيازه!، ده وله مهندي نهک تنها ده وله مهندي مال به لکو وه ختيک که خوي ده بيني له ژيانتيکی خوشدايه، له گوزه رانيکی چا کدايه، خوي لي بايي ده بيت و خوي لي ده گوړي و خوي له بير ده چيته وه که له چي دروستکراوه له لايه ن خواي پهروه دگار وه!، به لام خواي گوره وه بيري دنيته وه هه رداي نه وه پتي ده لي: ﴿اِنَّ اِلٰى رَبِّكَ الرَّجْعٰى﴾ (٨) العلق، واته: بهراستي ده گه رتيه وه لاي خوا، نه ي نينسان خوت لي نه گوړي، خوت لي ون نه بيت، خوت بناسه که تو دواي مردن ده گه رتيه وه لاي خوا بو لي پرسينه وه دادگايکردن.

جا بويه خواي پهروه دگار کومه ليک بنچينه ي داناون که نينسان له سر نهو نه ساسانه بهو ريگايه دا پروات بوته وه ي که خوي لي نه گوړي و سهري لي نه شيوي، هه ست بکات به مه سنولييه تي خوي، شعور به بهر پرسيارتي خوي بکات له دونيا، نهو عومره ي خوي له شتي پروپوچ سرف نه کات، نهو وه قته ي خوي به فيرؤ نه دات!، پيغه مبهرو صلى الله عليه وسلم فرموي: (اِغْتَنِمَ حَمْسًا قَبْلَ حَمْسٍ)^{٤٩} واته: نه ي نينسان پنج شتان نيستيغلال بکهو به فورسه ت بزانه پيش نه وه ي پينج شتي ترت بو بيت که نهوکاتي چارت ناچاره، ته تسليمي واقع ده بي.

له دونيادا نينسان ده حالت و قوتاغی هه ن بويه پيغه مبهرو صلى الله عليه وسلم نيشاره ت بهو ده حالته ده کات لهو ده ديسه دا، نه فرموي (شَبَابُكَ قَبْلَ هَرَمِكَ) واته:

^{٤٩} المستدرک على الصحيحين. كتاب الرقاق، رقم الحديث ٧٨٤٦

گه نجايه تيت پيش پرېوونت!، دوو قوتساغن: گه نجايه تي قوتناغي که پرېوونيش قوتناغي کي تره، نه فهرموي ناگات له گه نجايه تي خوت بي که پرېوويت دوايي ده ستلا ت ناميني!، خوژگه به وه ختي گه نجايه تيت ده خوازيت نه وکاته که ده ستلا ت نيه!، دوو حاله تي تايهت به رامبر يه که زور ليک جياوازن!، دوايي ده فهرموي (صِحَّتْكَ قَبْلَ سَقْمِكَ) واته: له ش ساغيت پيش نه خوشيت، نينسان که له شي ساغه، جهسته و هوشي ساغه، نه تواني کار بکات و ماندوو بي، دلسوژيت و چاکه کار بيت، خزمه تکاريت، به لام نه گهر نه خوش بوو له سر جينگا ده که وي، چاري ناچاره و ده بي رازي بي به نه خوشييه که وي خوي و خوژگه به کاتي له ش ساغي و هوش ساغي ده خوازي!، وه ده فهرموي (فَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ) واته: نه و کاتانه ي که بي نيشي به فورسه ت بزانه پيش نه ودي که کاروبارو مه شغه له ت و سه رقالي ت به سه ردابي و خوژگه به وکاتانه بخوازي که نيشت نه بووه بوته ودي کاري خيري تيدا نه نجام بده ي، نه و کاتانه ي بي نيشي به فورسه ت بزانه، بويه زانايه که ده لي: (الْوَقْتُ سَيْفٌ إِنْ لَمْ تَقْطَعْهُ يَقْطَعْكَ) واته: کات شمشير يکه نه گهر نه يري ده تيري!، نه و کاته ي که نيشتا نيمه به فيروي نه ده بين به پاره ده ست ناکه وي!، به لام نيمه قه دري نازانين نه و کاته چه نده به نرخه!، کات له لاي بي باوه ران نه مړو به نرخه که شه ووروژر ده خنه سه ريده که ولاتاني نه وروپاو روژناوا، شه ووروژر ده خنه سه ريده بوته ودي وه قتيان لي نپروات بو دنياي خويان، بو وه ده سه تيناني نامانج و ده ستلا تي دنيايي خويان، به لام به داخوه کات له لاي نيمه ي مسولمان زور بي نرخه به راستي!!، وه زور به زايه ي نه ده بين!، بويه پتغه مبر ﷺ فهرموي: نه ي مسولمان کات به زايه مده، ناگات له خوت بيت نه و کاتانه ي که بي نيشي نيشتيغلا لي بکه و

^{٥٠} جد الحيث، باب الواو، رقم ٥٩٥، فيه يقول: .. من كلام بعض الحكماء، وأيضا: كشف الغطاء، باب

حرف الواو، رقم ٢٩٣٥

گولڊبرېک له وتار، کانن شهيد ماموستا عبدالله قەسەرن

به فورسەتى بزانه پېش ئەو هوى قوتاغى ئىشکردنت بەسەر دابى؟! پاشان فەرموى (عِنَاكَ قَبْلَ فُقْرِكَ) واتە: حالەتى دەولەمەندىت بە فورسەت بزانه پېش ئەو هوى كە فەقېرىت، زۆر كەس هەيە كە ئىستا فەقېر بووه، پېشتر لە حالەت كەدا بووه كە دەولەمەند بووه، دەلى: خۆزگە لە حالەتى دەولەمەندىم دا يان لەسالانى رابردووم، يان لە فلانە زەمەندا چاكەو خىرو پياو دەتىم بەمالە كە مەو بەكرادىه!

بەريزان: قوتاغى گەنجىتى قوتاغى كە نىعمەتى خوايە بو ئىنسان و پاشان لىي وەر دەگرىتەوه! بۆيە پىويستە هەموو ئىنسانىك بە حەقى خوى ئەداى بكات، جا يان لە دونيا لىي وەر دەگرىتەوه يان بە مردنى لىي وەر دەگرىتەوه و ئىدى ئىستىفادەى لى ناكات كە لە حالەتى ژيانى دا ئىستىغلالى نەكردووه.

وہ كوتايىشى دەفەرموى (حَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ) واتە: ژيانت پېش مردنت ئىستىغلال بكە، ئىنسان ئەگەر مرد هەموو كردهوه كانى دەپچرېن، جا هونەر ئەو دەيە ئىنسان لەژيانى دونيادا ناگاي لە خوى بيت خوى لى نەگۆرې و بزانى تەوژيانە بوچى دروست بووه؟، بزانى ئىنسان بوچى هاتوتە سەر ئەو دونيايە؟!، وەزىفەى ئەو ئىنسانە چىيە و بو كوى دەروات؟، لەكوى هاتوين ، بوچى هاتوين و، بو كويش دەروين؟!

بەلى خۆشەويستە كام، نىمە لە وتارى ئەمروى جومعهدا لە خزمەتى يەك حالەت لەو حالەتانه دەبين كە ئەوئىش رولتى گەنجە، كە حالەتى گەنجىتى يە، خواى گەوره چۆن رېزى لە گەنج ناو، ئىسلام چۆن دەروانىتە گەنج؟، گەنجى مسولمان دەبى چۆن بيت؟، وەزىفەو واجىي گەنجى مسولمان چىيە؟ گەنجى مسولمان چۆن داها تويەكى چاك لە دونياو لە قىامەت بوخوى وە دەستبەيتى؟، خۆشەويستە كام: لە سى خالاندا دەمەويت لە خزمەتى براو خوشكە گەنجە كاماندا بە تايبەتى بۆيە دەلىم گەنجە كان چونكە دەمەوى زياتر لە وتارى

گولڊن ٻيڙيڪ له وٽاره ڪانس شهيد ماموٽنا عبداللہ قهسرين

نه مڙوي جومعهدا ڀرو له گه نجه ڪان بڪم به راستي زور ٿيڪ له گه نجه ڪان ڀڙم
بويان ٿاگايان له خو نيهه خويان دوراندوه!، له ئي سلام دهر چوون!، سنووريان
به زاندوهه!، يان هر مسولمان نين!، ده بي نيمه ي مسولمان به زه ييمان
پتياندا بيته وه، نهو راستيانه ي که له لاي نينساني مسولمان ده ست نه که ون
له ڪانياي ڀرله گه وههري قورٿان وسوننه تي پتغه مبهرو ﷺ ده ست نه که ون ده بي
براو خوشکه گه نجه ڪان لتي ناگادار بن.

بويه ده بي چند خالتيڪ بزائن:

يه که م: قوتاعي گه نجه ٿي چنده گرنکه، وه چنده ئي سلام ڀڙي ليتاوه.

دوهه م: خو پتنگه ياندي گه نجهي مسولمان چون ده بي؟.

سيهه م: نه رک وهه زيفه ي گه نجهي مسولمان چيهه؟.

خوشه ويسته ڪانم: نه گهر به اورديڪ له نيوان قوتاعي گه نجه ٿي و قوتاعي
ڀڙي تي بکهين زور شتي ناشڪرامان ده ست نه که ون و ده بينين، له قوتاعي
گه نجه ٿي دا نينسان هوشي ساغه، فيڪري تي هه، له شي ساغه به هيزه، نه تواني
ڪاروبار ڀاڙي ڀڙي و به هيزو جورٿت و به توانيه، به لام ڪاتي ڀڙيو ديارده ي بي
هيزي له هممو لايه نه ڪانه وه تي دا دهرده که وي!، سهري ديشي، چاري زه عيف
ده بي، دداني ده که ون، گو ييه ڪاني زه عيف ده بن، به ده نگی به رز نه بي شت
نابيستي، ده ستي ده له رزن، دلي کوهه کوهه ده ڪات و ده يان نه خوشي وه کو زه ختي
خوي و شه که وه هممو نه خوشيه ڪاني بي هيزي لي پهيدا ده بن!، لاق و نه زوني
ده له رزن، نهو نه ندامنه ي که تادوي ني ساغ و سه لامه ت بوون و شان وشکو و
ده ست و بازوي له ڪار ڪردن و به ڀڙيو به ردي ڪاروباري دنيا به ڪارده هينا نه مڙو
نه وانه ي نه ماوه!، با به اورده بکهين بزائين جياوازي نيوان گه نجه و ڀڙ چيهه؟،
بزائين چنده فهرقيان هه يه، بويه به راستي زور جار نه گهر گه نجه ٿي له لاي پساويڪي
ڀڙ داده نيشي نهو پساوه ڀڙه ده لي: خوزگه م به ڪاتي گه نجه ٿي!!، نه گهر بزائيباه

وام ده ڪرد و وام نه ده ڪرد؛ بهراستي نه وه دهرسيڪي زور گورهيه بو نهو گهغجه که گويي لي دهبيت نهو پياوه پيره چي دهلي جا نه گهر ژنه يان پيره پياويکه نهوقسهيه دهڪات، دهرسيڪي زور گورهيه بهعني نهی گهغجه توش بزانه نهوقوناغته بهسرداددي، نهو قوناغهي گهغيتي ههناميٽتهوه؛ توش روزيڪ دي دهگهيه نهو قوناغهي که من نه مروٽييدام؛ جا به فورسهتي بزانه، بوته پيغهمبر ﷺ ناگادارمان دهکاتهوهوپيمان دهفهرموي ناگاتان له قوناغهي گهغجايهتيتان بي.

قورناني پروٽ مهدهحي نهوانه دهڪات که له گهل پيغهمبر ﷺ بوون و زوريهيان گهنج بوون، دهفهرموي: ﴿مُحَمَّدٌ رَسُوْلُ اللّٰهِ وَالَّذِيْنَ مَعَهُ اَشِدَّاءُ عَلٰى الْكٰفِرِيْنَ رُحَمَآءٌ بَيْنَهُمْ﴾ (٢٩) الفتح، واته: موحه مهده نيردراوي خودايه (جل جلاله) وه نهوانهي که له گهلي دان دوو سيفهتي زور گورهيهان ههيه: بهکيکيان رهق و توندن لهسر بي باوهران لهکاتي جهنگدا، بهجورنهت و بهغيرهتن لهسر کافرو بيباوهران، له نيوان بهکريشدا زور بهبهزهيه و بهرحم و ليبوردهن، براييهي يان زور بههيزه، که نهوه بهراستي دوو دهري زور گورهين: بهکهميان نينساني مسولمان دهبي بهغيرهت بي، چاونهترس بي، لهخوبوردوو بي... چونکه نينسان بهک جار دهمرئ نهويش نهو مردنهيه که خوا ديارى کردوه؛ گياني خوئي لهخزمهتي ديني خوادا بهخت بکات، مسولماناني خوش بوين، بي ديناني رق لي بنهوه، لهبهر خاتري خوا، وه له نيواني خوشياندا مسولمانان دهبي تبا و برابن، ريک و پيک بن، بهبهزهيه و نهرم و نيان بن، خوئهور نهزانن و، دل و سينهيان فرهوان بي، حيقده و بوغزو هسهديان بهرامبهر بهيهکري له دلدا نهبي، قورنان ناوا مهدهحي صهحابهکان دهڪات، صهحابهکاني پيغهمبر ﷺ که لهسهرهتاوه ههموويان گهنج بوون تهنها کهسانتيکي کهم نهبي؛ نهبووهکر (رهزاي خواي ليبي) دهفهرموي: خوٽ دهيني لهناو نهوههموو گهغجانهدا ريشم

سپيه، هم موويان گنج بوون له سرده مي هيجرهدا، دهولته تي مهدينه يان دامه زراند هم موويان گنج بوون، نهوه ده رسي زوري تيدايه، نه گهر ته ماشاي سيره ي پتغه مبهريش ﷺ بگهين نهو نيسلامه بهر پيرو پيروو به نرخه كه به نيمه گهيشتوه له ريگاي نهو گهجانوه به نيمه گهيشتوه!

به لي خوشه ويسته ڪانم، قورنان مه دحي نهو ڪومه له گهجهش ده ڪات كه پتيان ده گوترا (اصحاب الكهف) ده فرموي: ﴿إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى﴾ (۱۳) الكهف، واته: نهوانه چند گهجيڪ بوون باوهريان به پهروه ردگاري خويان هيتابوو، چند گهجيڪ بوون!!، نهو گهجانهي كه خوي پهروه ردگار قانوني كهوني بو گوزين كه نينسان له شهوو روتريڪدا دهبي چند سعاتيڪ بجهوي، نهوان سيسه دونو ۳۰۹ سال له نهشكه و تتيڪدا خهوتن!، نهوانه باوهريان به خوا هيتاو مليان كهچ نه ڪرد بو سته مڪاراني سرده دم و لتيان راپه رين و رتي هيجرهد و ده ربه دهريان له وييناوه دا گرته بهر، له بهر نهوه خوي گهوره مه دحيان ده ڪات، بويه پتغه مبهريش ﷺ وهسيه تيكي تايهت بو گهجه ڪان ده ڪات و، ده فرموي: (أُوصِيكُم بِالشَّبَّانِ خَيْرًا فَإِنَّهُمْ أَرْقُ أَفْنَدَةً) واته: نه ي نيمانداره ڪان (پياوان و نافرهدان) گوستان ليبيت، ناگادارتان ده كه مهوه كه ناگاتان له گهجه ڪان بيت (چ برايان و چ خوشڪان) چونكه دلنه رمترين كه سن!، گهنج وهكو داريكي شك وايه، داريڪ كه تازه پتده گات، نهو باو په شه بايهي كه دي دهيسوريني به ولايه دا و به ولايه دا.. له بهر نهوه ناگاتان لتيان بيت زور جار براو خوشكي گهنج به دلدانه وهيه ڪ ديتسه سر ڪاري خيتر، زور جار يش به ڪاردانه وهيه كي خراب، به قسه يه كي ناشيرين، به هه لوستيكي نه گونجاو له لايه ن بهرامبه ره كه يهوه نه گه باوكي يان دا يكي يان برايته ي.. ريگايه كي هه له ده گرتبه ره رو دوايي له ده ست هم موويان ده چيٽ، بويه فرموي ناگاتان له گهجه ڪان بيت دلان نهرمه و زوو شت وهرده گرن و، زوو رد فعل پهيدا ده ڪهن! بو چاڪه زوو دينه پيش به لام له بهر نهوه ي شعوريان ناسكه له گهجيٽي دا زور

جار وهکو رد فيعلتک بهر وه خهراپه ده گورين نه گهر هه لوتستيتکي خرابتان له بهرامبهريان هه بي، بويه فهرمووي ناگاتان له گه نجه کان بيت!

نيسلام ناوا ته ماشاي گه نج ده کات به لام گه نجه کاغان چون خويان پتبه گه نه نن؟
 يه کهم ههنگاويان: به مزگهوت پتبه گه نن، مزگهوت نينسان دروست ده کات،
 مزگهوت که شويتني خواپه رستيبه نينسان ده گه نه نيته پله يه کي بهرز به تايبه تي
 گه نجه کاغان، پتبه مبهري خوتسه ويستان ﷺ ده فهرموي: (سبعة يضلهم الله في
 ضلله يوم لا ضل الا ضله) ^{٤١} واته: ههوت جوړه نينسان له روژي قيامه تدا خوي
 گه وړه ده يا نخته ژير سي بهري خويه وه که نه وروژه هيج سي بهرين جگه له
 سي بهري نهو، يه کتک له وانه: (شاب نشأ في عبادة الله) گه نجتک که له ناو
 خواپه رستي دا گه وړه بووي چ کوربي چ کچ!، گه نجتک له مزگهوت په وړه وړه
 بوويت، پتبه مبهري ﷺ فهرموي: (إذا رأيتم الرجل يتعاهد المسجد فاشهدوا له
 باليمان) ^{٤٢} واته: نه گهر پياوکتان بيني به وړه وام هاتوچوي مزگهوت ده کات،
 هاتوچوي جومعه و جه ماعت ده کات نهوا شاهيدي بو بدهن که نينسانيتکي
 نيمانداره!، نه وه ي که دلي په يوه سته به مزگهوت و دلي له لاي مزگهوت، نه وه ي
 که نويزه کاني له مزگهوتن و هاوه لي مزگهوتو نه هلي مزگهوتو خوا مه دحي
 ده کات، پتبه مبهري ﷺ مه دحي ده کات، له بهرنه وه براي گه نج يه کهم ههنگار
 ده بي له مزگهوتو ده دستيبکات، ده بيت له مه دره سه ي موحه مه د ﷺ
 بخويتني که مزگهوتو، وه له کتبي خدا (جل جلاله) که قورثاني پيروژه دهرس
 وه ربرگري، نهو خودايه ي که دروستي کردوه نه ويش ده زاني چ بو وي باشتره بو
 دونياي، خوا نه فهرموي: ﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ (١٤) الملك،
 خوايه ک که دروستي کردوي هه نهو ده زاني بهرنامه ت بو دابني! هه رنهو

^{٤١} صحيح البخاري، كتاب الجماعة والائمة، باب: من جلس في المسجد وانتظر الصلاة، رقم الحديث ٦٢٩

^{٤٢} سنن الترمذي، كتاب الايمان، باب: حرمة الصلاة، رقم الحديث ٢٦١٧.

دهزانی چ بۆ دونیای تو، وه چ بۆ دواى مردنی تو باشه! بینگومان خواى گه وړه به نيمه زاناره له خويمان بۆخومان!

خوشه وويسته گانم، دووهم ههنگاو بریتى یه له فیربونی زانست و زانیاری، به دهرس خویندن له لای ماموستایان وه له حهله قاتى دهرسى مزگه و ته کان، وه به دهرس خویندن له لای پیاوړیک، یان خوشکان له لای خوشکیک که شاره زایه به دین، نینسانی مسولمان ههتا زور بزانی هیشتا هیچی نه زانیوه! چونکه نایینی نیسلام زور فراوانه!، نه وه وخته ی که نینسانی گنج هه هتې دواى به دهستیه وه نامینى و له دهستی دهروات و په شیمان ده بیته وه!، نه وه عومره چاکه ی با له خواپرستی دا به کارى بهینى نه ک خوانه خواسته روژى له روژان بوى په شیمان بیته وه که نه وکاته دادى نادات!، سه د حه یف و محابن بو نه وه گه نجانه ی که کاتى خویمان به فیرو نه دن! سه د حه یف و محابن بو نه وه گه نجانه ی که ناگایان لى نییه وه و قت به خیرایى به سه ریاندا تیده په رى به لام به فورسه تى نازان!، ته ماشاکه ن پیغه مبه صلی الله علیه و آله فرمووی: (اغتنم) فرمووی: به غه نیمه تى بزانه کاتى گه نجیتیت!، غه نیمه ت مال و سهروه ت و سامانیکه که مسولمانان به شهر له کافره کانی ده گرن!، بویه پیغه مبه صلی الله علیه و آله فرمووی: کاتى گه نجیتیت به غه نیمه ت بزانه!، به لام به راستى نیمه زور به بى نرخ ته ماشای ده کهین، بویه ده لاین حه یفه، سه د حه یف بو نه وه گه نجانه ی به روژو به شه و تنها خه ریکى نه و دن نارده زوى جینسییان تیرکه ن!، به داخه وه که له کوردستانمان خه لکیکى زور ته قلیدى روژناوا ده کات و، خه ریکه نه وه سه موو داب و نه ریته ی روژناوا له کوردستانى نیمه شدا پیاده ده کریت به تاییه ت له بابه تى ثافره ت و به په لایى ثافره تان له فیلم و زور ده زگاگانى نیعلام دا...، که کاریکه رى له سه ر نه خلاقى میلله ت هه یه، به راستى خه ریکه به شیوده کی گشتگیر ته قلیدى روژناوا ده کهین، که نه وه ش خه ته ریکى گه وړه یه له سه ر هه موو میلله ت!، بویه ده لاین حه یفه بو نه وه گه نجانه ی که ناگایان له خو نییه به ناراسته وخو به ریکای شهیتان

دهرڙن و شهيتان فيلتي ليٽڪردوون، وه حميفه بير له هيچي تر ناكه نه وه له وه نه بي تاخو ڪهي ٻروڙن بو ڇاريچ، تاخو ڪهي سهريان ديت و نه وائيش دهرڙن، ڪهي له گهل فلانه ڪه سه ريڱاي ده بي و ده روا بهو شاخ و ڪيويه دا تا ده گاته لاي براده ڪاني يان لاي فلانه ولاته، ڪه پي وايه نه گهر روڙشت بو نه وي نيت هر موشتي ته و او ڪرد، دين و دنياي هر مو له وي مسوگره!!، ناگامان لي نيه زور ڪس هيه له سهري قه رزار بو ته وه ديني له سهرداناوه، زور ڪس هيه سهرو مالي له سهرداناوه، مال و مندالي له سهرداناوه، سومعهي خوي له سهرداناوه، تنانته زياني به سومعهي ميلهت و ولاته ڪهي گهياندووه، ده لئين نه وه فلانه ڪورده له فلانه شوينه فلان نيشي ڪردووه، فلانه قسهيه ده ڪات، بويه خوشه ويسته ڪاتم: زور باوك و داياڪ هه نه نه مړو شاخ و داخيان له سهردانهويه ڪه ڪور ڪهيان روڙشتووه پرسيشي پتيان نه ڪردووه! مال و منداله ڪهي خوي به جيته شتووه، به بي پرس و مه شوڙه تي مال و مندالي شي سه فري ڪردووه روڙشتووه، حميفه نه وه گه نجانمان تنها بير له وه ده ڪه نه وه چون ٻروڙن پارديه ڪه پيدا ڪن و بدهنه قاچا ڇهيه ڪ و ٻروڙن بو ڇاريچ!!، بهراستي حميفه براهي ڪي گهنج ناوا روڙشبير له قوتناغي ڪي پرله هتيز و تواناو فيڪردا تنها بير له وه بڪاته وه چون ولاتي خوي به جيته لئي، ولاتي له داياڪ بروني، ولاتي باوك و باپيري! تنها بروات بو شويني ڪه له وي نازاني خزمهت به چ ڪافريڪ ده ڪات!!، ريزم بو نه و براو خوشڪه مسولمانانهي ڪه له وي دين و نابرووي خويان و ميله ته ڪهيان پاراستووه، ده ستخوشيان لي ده ڪم، به لام بهراستي خه ته ريڪه رووي له ميله ته تي نيمه ڪردووه نه وه بهراستي به لاو موسي به تيڪه بو ميله ته تي نيمه، ڪه گه نجه ڪانمان بير له هيچي تر نه ڪه نه وه تنها نه وه نه بي ٻروڙين بو ڇاريچ، به لڪو ده بي بير له وه بڪه نه وه داهاتووي خويان له دنيا و له قيامهت چون داين ده ڪن!

نينجا خالي کوتايي، وه زيفه ي برا و خوشکه گه نجه کافان چييه؟، ناياب هوه
 خوي گه وره لييان ده گه رې که تنها بوخويان مسولمان و ديندار بن و، نه هلي
 مزگوت و قورناخوين بن، وه له ده رسي عيلم دابنيشن، به وه لييان ده گه رې
 تنها قوتايي بن؟ بينگومان نه خير!، تادويني نه گهر قوتاغی منداليتي بوو،
 نه مړو قوتاغی گه نجيتيته، تادويني نه گهر يه کي بهرپرست بوو نه مړو تو
 بهرپرسی!، تادويني نه گهر باوک و دايکت تويان به ختوده کرد له ژيانت، له
 په روره ده کردنت، له شموو روژت نه وان بهرپرست بوون نيستا تو بهرپرسی لييان،
 خوا له قورثان ده فهرموي ده بي بلتي: ﴿ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيْتَنِي صَغِيرًا ﴾
 (۲۴) الإسراء، خوايه له دايک و ساوکم خوش بهو به زه ييت پتياندا بيته وه
 هره وه کو منيان به گچکه يي په روره ده کردوه، به لام به داخه وه نه مړو زور گه نج
 هن باوک و دايکی خويان فريداوه!، ناگايان لي نيهه، ليشي ناپرسنه وه!، يان
 به جتيان هيشتووه و روشتوون بو هنده ران!، مندالي مسولمان ده بي به وه فابي
 به رامبه ر باوک و دايکی، له بهر خاتري خوا نه ويان به گچکه يي په روره ده کردوه و
 به ختويان کردوه، شه و نغوونيان له سه ر کيشاوه!، (هه روه کو له چهند وتاريکی
 رابردودا باسکراوه) بويه ده لپن واجبي يه که مي گه نج به رامبه ر باوک و دايکی
 يه تي، تادويني نه ويان به ختو کردوه و ژياندوويانه، غه ميان پيوه خواردوه، ده بي
 نه م له وه ودوا ريزيان بگري قسه يان نه شکيني وه ده بي له وه ودوا حورمه تيان
 بو دابني، نيشيان بو ثاسان بکات، به ختويان بکات، ماندوويان نه کات!.

مه سئولييه تي دووه مي به رامبه ر به ختزانه که يه تي: که هتا دويني بي ختزان
 بوو نه مړو مالي داناوه، ختزانتيکی له بهر ده سته، ماليکی بو داناود، نافر ته تيکه
 له بهر ده ستي نهو پياوه دايه، نهو پياوه لي ي بهرپرسه، پيغه مبه ر صلى الله عليه وسلم فهرموي:
 (كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ) هه مووتان چاوديرن، وه هه مووتان بهرپرسن
 له وه ي له بهر ده ستاندايه!، نينسان له مالي خوي مه سئوله به رامبه ر مال و مندالي
 خوي، بهرپرسيا ره لييان و له روژي قيامت ليني ده پرسريته وه، هه روه کو چون

گولڊبريٽڪ له وٽاره ڪانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

ره نيسي دهولت بهرپر سه له ولاتته ڪهي خوي و بهرام بهر به ميلله ته ڪهي خوي، هر وه ڪو ڪوي خاي دنيه ڪان يان نه نجومهني دنيه ڪه ڪراوه ته براگه وره، ره نيسي شاري ڪه ڪراي ته براگه وره بهرپر سه له قازانچ و بهرزه وه نديه ڪاني نه و ميلله ته و نه و دانيش توانهي ڪه له بهر دهستي دايه، به نه ندازهي ڪه مته رخه مهي له روي قيامت ليئي ده پر سر ته وه و موحاسه بهي ده ڪريٽ!

پاشان بهر پر سياري تي بهرام بهر منداله ڪاني، پهروه رده ڪردنيان ولي پي چانه وهيان، له بهرام بهر چاڪه ڪردندا ته شجيع ڪردنيان و، له بهرام بهر هله ڪردنيان موحاسه به ڪردنيان، نه وه بهر پر سياري تي گه نجه ڪه قوتا غيٽ ڪه و ديتي پيشي، نينجا بهر پر سياري تي ترش نه وه به بهر پر سياره بهرام بهر به واقعي ڪي نابه جي، بهرام بهر خراپه ڪاريه ڪه له ناو شارو ولاتته ڪهي هيه!، ده بي نه و گه نجه هولندا بيگوي، ڪورد ده لي: نه گهر برا له پشت برا بي مه گهر قهزا لاي خودابي! خو نه گهر گه نجه ڪان پالپشتي يه ڪري بن و ريزه ڪانيان تووندو ته وه او بيت، نه گهر مسولماناني دنيا نه مروي هه موويان يه ڪه هه لويست (موقف) ده بن ده توان واقعي خراپ بگورن!، به لام گه نچ نابي ته نها بير له وه بڪاته وه به يانبيه ڪهي پروا بوسه دو ڪاني و نيواي بيته وه، وه زيفه ڪهي به جورني ڪه نجهام بدات ڪه ده وامي ته وه او بوو بيته وه ماله وه، پاروويه ڪان نان بز مال و مندالي په يدا بڪات و نير ته وه او... نه خير!، واجبي گه وره تري له سه رشانه ڪه بريتي يه له هه لگرتني دروشم و شيعاري دين!، هه لگرتني نه ڪه و وه زيفه ي نيسلامه تي، خوي پهروه رديگار له سه ري داناوه، بويه خوي گه وره ده سه رموي: ﴿مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رَجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ﴾ (٢٣) الاحزاب، واته: له نيمانداران پيا وائي ڪه هه لئه ڪه ون ڪه راستيان ڪردوه له وه په يمانه ي به خواياندا وه، نه و پيا وانه ڪين؟ نه و پيا وانه زور به يان نه و گه نجهانه بوون ڪه له سه رده مي پيغه مبهردا نه و نيسلامه تي يه يان به نيمه گه يانندوه وه، به رده وه اوام بوون تا هه ندي ڪيان شهيد بوون وه دوايي نه وائي ترش هه ر به پلهي شه هاده ت

روښتن، گنج دهبي واپي...، نو پياوانه چ پياوانتيکن که خوي گوره مهديان دهکات ددهرموي: ﴿رِجَالٌ لَّا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ﴾ (۳۷) النور، واته: نهوانه پياوانتيکن که نه تيجارته غافلان دهکات له دين و خواپهرستي و نه کرين و فروشتن مهشغوليان دهکات نه دوکان و بازار، دهبی نينساني مسولمان هموو نهوانه و هکو وهسيله يک بز خزمه تي دين به کاربهيتي، به لام نابي له سهرووي هموويانه وه ديني له بير بچيته وه!، خزمه تکردي به نيسلامي له بير بچيته وه، خوي گوره مهدي نيبراهيم دهکات (عليه الصلاة والسلام) - که باوکی پيغه مبرانه - ددهرموي: ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلَّهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ﴾ (۱۲۰) النحل، واته: نيبراهيم به تهنه نومه تيك بوو، بوچي؟، چونکه گنجيک بوو بز خوا ساغ بووويه وه، نو گنجهي که خوي گوره له قورنان به نيتمه ددهرموي: ﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ﴾ (۴) الممتحنة، وهختيک که نيبراهيم به باوکی و قومه کهي خوي وت: ﴿إِنَّا بَرَاءٌ مِّنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ﴾ (۴) الممتحنة، واته: نيتمه بهرين له تيوه له نهوانه ش که دهيانپهرستن جگه له خوا!، بهرين له تيوه وه له پهراوه کانيشتان و له بيروباوه رده کشتان، نيبراهيم ناوای وت به قومه کهي و ناوای به باوکی خوي گوت، تهنه گنجيک بوو، هموو بته کاني به تهنه شکاندن!، نهوه رولي گنجه، نهوه وه زيفه و اجبي گنجيکه، بته کاني هممو شکاندن نينجا که گراويه له بهرامبر کافره کانداه تهنه راپاوه ستاو موناقه شهی کرد، وه به لکو ناماده ش بوو خوي بخاته ناو ناگر دواي نه وه ش که خرايه ناو ناگر خوا له بهر حورمه تي نو گنجه که بز خوا ساغ بوتسه وه فدهرموي: ﴿يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَيَّ إِبْرَاهِيمَ﴾ (۶۹) الانبياء، واته: نهی ناگر سارده بوو و سارديکی سهلامه تيش به!، خوي گوره قانوني ناگري که سوتاندنه گوري به سارد له بهر گنجيک که بوخوا ساغ بوتسه وه!، بويه خوشه ويسته کاتم نيتمه ش بهراستي دهبی تهماشای نو پيغه مبره پايه بهرزانه

بکمين که له تمهني گهغجتي دا هاتنه مهيداني، هموويان پيش تمهني پيري وهحيي يان بو هاتووه که تمهني گهغجتي و کامل بوونه، عيسا پيغمبر(عليه الصلاة والسلام) له تمهني سي و سي سالي دا بووه به پيغمبر، له پيري گهسه ندني بونيهي گهغجتي نينساندا، بويه نابي گهغه کانيشمان هروا به خوianeوه خريک بن ناگيان له واقيع و دهوروبهري خويان نهبي، تماشاي نه صحابه کاني پيغمبر ﷺ بکمين هموويان گهغج بوون، وه تماشاي هاو لاني پيغمبره کاني دیکه بکمين (عليهم الصلاة والسلام) گهغج بوون، بويه کافره کان به پيغمبر نوح (عليه الصلاة والسلام) دهالين: * مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشْرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ أَتْبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا بِادِّئِ الرَّأْيِ وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ ﴿٢٧﴾ هود، واته: نيتمه نابنين کسي چاک وه دوای تو کهوتبي تنها نهوانن که تازه گهغج و پنده گن و هرزه کارن، په نييان لاوازه (به پي ياي نهوان)؛، دياره گهغه کان هه لگري مهشخه لي خواپه رستي بوون بويه به راستي ده بي نيتمه ش گهغه کانمان براوخوشکه کانمان بير له وه بکهنه وه...، سد حيف و مخابن بو نهو گهغه نهی که کسيکی وه کو موحه محمد ﷺ پيغمبريکی وا سه رکرده هه بي، دينيکی وا گشتگري بو هينابن که باسي هموو لايه نه کاني ژيان ده کاو به چاکترين شيوه ريکی خستووه به لام ريگاي شهيتاني بگري؛، پيغمبره ي به قانيد و سه رکرده ي خوي نه زاني؛، ده رسي لي وه رگريست، که نه مړو سوننه ته پيروزه کاني له ناوماندا هيه، پيغمبره که مان له نيتواناندايه بهو حه ديس و فرمودانه ي که فرمووني و بو نيتمه ي به جيپشتون، که فرموويه تي نه گه ر قورناني خوا له گه ل سوننه تي من ده ستيان پيوه بگرن سه رتان لي ناشيوي، جا نهو گهغه نه ي خوشمان نه گه ر ده يانه وي دونياشيان هه بي و قيامه تيشيان هه بي با ده ست به دينه وه بگرن، ده ست به نيسلامه تي يه وه بگرن سه ربه رزي دونيوا قيامه ت ده بن، نهو گهغه نه ي که وشيارن با به دوای راستي دا بگه ري و بزائن راستي له

کوی ههیه؟، بزائن دکتوری دهرده کان له کوی ههیه؟ زور گه نجهان ههیه زورچار له خوی بیزارده بی له وه زعی خوی بیزار ده بی خه ریکه خوی ده کوژی، بی پارهیه، یان وه زعیکی به سرده اها تووه نه خوشی نه فسی ههیه که به داخه وه نه مرو له چاره سوری نه خوشی نه فسی دا زور کهس تیدا به هه له چوه!، هه موو نه و براو خوشکانه ی که نه خوشی نه فسیان ههیه بیرکرنه وه و خه یال و غه م و دل تووندی و نه وانه...، هه مووی عیلاجه که ی له قورنانی پیروژدا ههیه!، چ به وه که گوئی لی بگری وه چ به وه ی که جیه جی بکات، عیلاجه که ی هه نه وه یه و بهس چونکه خوا فهرمووی: ﴿وَنَزَّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ﴾ (۸۲) الإسراء، نه و قورنانه شیفایه، خوا راست نه کات نیمه راست ناکه ین نه گهر بلین شیفامان له قورناندانیه!، خوا فهرمووی شیفایه له قورناندانیه ههیه، خوا چاک ده زانی!، خوا فهرمووی: ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (۶۶) آل عمران، واته: خوا ده زانی و نیمه نایزان!، جا خوشه ویسته کانه به راستی وه ختیک نینسان سرکه وتوه که سهربازی خوا بی، خوا نه فهرمووی: ﴿وَإِنَّ جُنَدَنَا لَهُمُ الْغَالِبُونَ﴾ (۱۷۳) الصافات، واته: به راستی سهربازده کانی نیمه سرکه وتون، نینسانیش نه گهر له گهل خوی خویدا ساغ بوو له هه موو شتیک گرنگتره!، نه گهر له گهل خوی خویدابی خوا واده کات له گهل خه لکیش چاک بی!، به لام نه گهر له گهل هه موو خه لکی دا چاک بی له گهل خوادا چاک نه بی ههچ نییه!، پیاو نه و پیاهیه خوا به پیای چاک بزانی نه ک من و تو به پیای چاک بزاین!، پیاو نه و پیاهیه که خوی گه وره له ریزی پیاوچاکانی دابنی و ریزی لیبنی نه ک نیمه ریزی لیبنین!، زور کهس ههیه له دونیا ریزی لی دهنری و له قیامه تیشدا بی ریزه!، خوا نه فهرمووی: ﴿وَمَنْ يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ﴾ (۱۸) الحج، واته: که سیك خوا بی ریزی بکات و ریزی لی نه نی ههچ که سیك ناتوانی ریزی لی بنی و هه بی ریزه!، ﴿وَمَنْ لَّمْ يَجْعَلِ اللَّهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ﴾ (۴۰) النور، واته: هه رکه سی خوا نوور و پرووناکیی نه داتی، نوری

دهستناکړې؛ بويه حديفه بو گه نجه کاغان نار ه زووی نه فسيان زال بکهن به سهر
 خواپه رستی دا؛ پيغه مبر صلى الله عليه وسلم فهرمووی: ﴿الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَ عَمِلَ لِمَا
 بَعْدَ الْمَوْتِ﴾ واته: عاقل نه وکسه يه له دنيایي خوئی به کم بزانی و سهرکوڼه ی
 خوئی بکاو کاربکا بو دواي مردن؛ نهک کاربکات بو دونيواو ناگای له مردنې
 نه بی؛ رايه ی عده دوی ره جه تي خواي لیبی دوعای کردو له خوا پارايه وه
 فهرمووی: (إِذَا صَحَّ مِنْكَ الْوُدُّ فَالْكَلُّ هَيْنٌ، وَكُلُّ الَّذِي فَوْقَ الثَّرَابِ تُرَابٌ)^{۴۳}
 نه وه تيمانه!! نافرده تیکي گهنج، شوی نه کردوه له بهر خواپه رستی، فهرمووی:
 ياره بی نه گهر نه تو ليم رازی بی نه وی تر هه مووی ناسانه، تنه نه ته تو
 خو شه و يستيت له گهل من هه بی نه ویت هه مووی ناسانه؛ نه تو لوتفت هه بی
 نه ویت هه مووی ناسانه، وه نه وی له سهر خو له و له دونيایه ته مړو هه مووی
 ده مړی و روژی له روزان ده بیته وه خو له؛ نه وه تيمان و عه قیده و مه ده نه؛
 نه وه تیگه یشته له نیسلام؛ که سينک پی وانه بی سبه ی ده بیته وه خو له به هه له
 حالی بووه له ژيانی خوئی؛ نیمه ده بی بزانی به یانی ده بیته وه خو له؛ نه مړو
 که به لای گوړستان تینه پهرين وانه زانين به ناو بهرداندا نه روین؛ نازانين روژی له
 روزان نیمه ش بولای نه و گوړستانه دین؛ ده ماخنه سهر داره مه يتک و بو نه و
 گوړستانه مان دینن، به جیمان دینن به ته نهایی؛ نه و مردنه بو هه مووانه
 خو شه و يسته کاتم، جا ده بی گه نجه کاغان براو خوشکه کاغان به راستی ناگایان
 له خو یان بی شیتان فیلیان لی نه کات، هاوړتی خراب فیلیان لی نه کات و به
 گوئی پيغه مبر بکهن صلى الله عليه وسلم که پییان ده فهرمووی: (لَا تُصَاحِبِ إِلَّا مُؤْمِنًا)^{۴۴}
 ته نه هاوړی ته تيماندار بکه؛ به گوئی پيغه مبر صلى الله عليه وسلم بکهن که فهرمووی:

^{۴۳} يتيمة الدهر: الروميات من غرر أبي فراس، جزء ۱: صفحة ۹۵، فيه: ... ولقد أحسن أبو الفراس في

هذا المعنى... في قوله: إذا صح منك الود... الخ. وأيضاً: ديوان عبدالغني النابلسي، رقم ۱۲

^{۴۴} صحيح ابن حبان. باب: الصحبة والمجالسة، رقم الحديث ۵۵۴

گولڊبريڪ له وتاره كانى شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

(المرءُ على دين خَلِيلِهِ)^{٥٥} نينسان له سهر دينى هاوړيټه كه يه تى!، واته نه گهر هاوړيټه تى كه سيكي كرد له گډل وى حشر ده كړى له روژى قيامت!، بوټه د دې و شيارو ناگدارين له خوتمان وردبينه وده خوتمان بناسين، د ونياش بناسين و ناگامان له قيامه تى خوتمان بى.

له خواى گوره داواكارم ده ليم: ياره بې خويه هيدايه تى گه نجه كانان بدهى، ياره بې خويه دين و نيسلامه تيمان سه لامه ت بكهى، ياره بې خويه خوښه ويستى خوټ و پيغه مبره كه ت و دينه كه ت له دلماندا بچه سپينى، ياره بې خويه هيدايه تى گه نجه سرليشيتواوه كانان بدهى، خويه هيدايه تى گه نجه كانان بدهى، خويه نيسلامه تيمان له دلدا خوښه ويست بكهى، ياره بې خويه ته و فيقى پيره كانيشمان بكهى، ياره بې خويه دوعاى چاكى پيره كانيشمان قه بول بكهى، خويه عيباده تى گه نجه تى پيره كانيشمان قه بول بكهى، ياره بې خويه شيفاي نه خوښه كانان بهيتى، خويه له مردووه كانيشمان خوښى، خويه حالى مسولمانان له هم موو دونا خوښ بكهى و چاك بكهى، خويه ميلله ته كه شمان له هم موو دوردو به لايه ك پياريزى، ولات و شارو ناوه دانى يه كانان به نوورى نيمان و نيسلام و به ناشتى و به برايه تى ناوه دان كه يوه يا رب العالمين.

ثامين

أقول قولي هذا وأستغفرالله لي ولكم ولسائر المسلمين، فاستغفروه إِنَّه كان غَفَّاراً

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

^{٥٥} المستدرك على الصحيحين، كتاب البر والصلة، رقم الحديث ٧٣١٩

گولڈنڈیرتک له وتاره کانس شهید ماموستا عبدالله قسری

شاردنه وهی عیلم تاوانه

شاردنه وهی عیلم تارانه

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنُستَعْفِرُهُ وَنُستَهْدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ
أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ،
وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ
وَرَسُولَهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّ الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ
حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْحِجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ
صَلَاةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ...، أَمَا بَعْدُ يَا
عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا
وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ
اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

ئیماندارانی بهرێز، ئەهی ئوممەتی محمد المصطفی ﷺ، لەهەرۆژی هەینی
پەرۆزدا لەخوای گەورە دەپارێتێنەوه، دەلێن یارەببی خوایە قەلەمی عەفو بەسەر
گوناهەکانمان داویتنی، یارەببی خوایە لە گوناهەکانمان خۆشبێ، یارەببی خوایە
شیفای ئەخۆشیهکانمان بێتنی، یارەببی خوایە عاقیبەتی کردەوه کانمان خێر
بکە، لەسەر ئیمان و ئیسلام بمانزێتتی، وه لەسەر ئیمان و ئیسلام بمانزێتتی،
وه لەسەر ئیمان و ئیسلام زیندوویمان بکەیتەوه، لەگەڵ محمد المصطفی ﷺ
حەشرمان بکە و لەبەهەشتدا کۆمان بکەیتەوه.

ئیمانداران: خواناسین و خواپەرستی فەرزه لەسەر هەموو نادەمیزادەکان،
ئەو فەرزه تەش جیبەجی ناکرێ بەبێ زانیسی زانست و عیلم، بۆیه

گولڊبريک له وټاره کانسې شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

پينغه مېرمان عليه السلام ده فرموي، (طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ)^{٤٦} واته: فيربوني عيلم واجبه له سر هر موو مسولمانيك، چ پياو بيت چ نافرته، چونكه نينسان نه گهر زانيارى نه بى بهرامبهر به نيسلام، زانيارى نه بى بهرامبهر به خواى پهروه دگار (جل جلاله)، بهرامبهر به پينغه مېره كهى عليه السلام، بهرامبهر بهو نيسلامهى كه ناردويه تى يو ناده ميزاده كان ناتوانى خواپهرستى بكات!، نازانى خواپهرستى بكات، له شتيك شاره زان نه بى ناتوانى پياوهى بكاو بهرپوهى بهرى، بويه فيربوني عيلم واجبه.

جا له راستيدا فيربوني عيلم نه كه هر بوخت بهلكو يو ده وروبه ريشته واجبه فيرى بى و بيگيه نى، بويه له وتارى نه مرؤى هه ينيدا باسى بابه تيك ده كه ين، له بابته گرنه گه كانى نيسلام، باسى گونا هيك ده كه ين له گونا هه كانى گه وره كه مسولمانان به تايهت نه هلى عيلم پتي توشى سزى سهختى دونياو دواړوژ دهن كه برى تى به له شاردنه وهى عيلم، كه ده لئين شاردنه وهى عيلم، مهبه ستمان هر ماموستايانى نايى نيبه!، بهلكو مهبه ستمان هه موو مسولمانان، زانايان نه وندهى زانستيان هه به ده رياره نيسلام، مسولمانان نه وندهى كه فيرى بوون له وتاره كانى هه ينى، له كوړو مناسبات، له مناسه باتى ته عزيه، له شوينه گشته كاندا، له شوينه تايه تيه كاندا، لاي ماموستايان، يان بهوئى نهو خوئينده واريه كه هه يانهو خوئيان به ديراسه كردنى كتيبه كان وهر يان گرتوه، واجبى سه رشانيانه هر چى فيرى بوون بيگيه نن به خه لكى.

عيلم دهره جاتى هه به بويه خواى پهروه دگار (جل جلاله) ده فرموي: ﴿وَقَوْقُ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ﴾ (٧٦) يوسف، واته: له سهرووى هه موو خاوهن عيلميكه وه زانتر هه به، له سهرووى هه موو زانايه ك، زانايه كى پايه بهر زتر هه به، هر نينسانيك به قه دهر خوئى زانيارى هه به بهرامبهر به نيسلام، هه به زانيارى

^{٤٦} سنن ابن ماجه، باب: فضل العلماء والحث على طلب العلم، رقم الحديث ٢٢٤

بهرامبهر به نیسلام هیه وه کو بابه تیکی گشتی، همه لایه نه، ماموستایه که یان زانایه که فه توای لیّ وهرده گیری، کوششکار (مجتهد) ه له هموو بابه ته کانی نیسلام شاره زایه، هه شیانه تهنها له مهزه بیتک شاره زایه، هه یانه تهنها له بابه تیک شاره زایه، هه یانه تهنها له مهسه له یهک شاره زایه، هه یانه تهنها له مهسه له ی بچوک شاره زایه، نه وه نینسانه کان ناوا خوی پوره ردگار (جل جلاله) عیلمی پیداون به قه دهر تیکوشانی خویمان، بو فیروبونی عیلم، خوی گوره (جل جلاله) فیری کردون، ﴿وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ﴾.

به لیّ خوشه ویسته کان، دیاره نیمه ی مسولمان ده بیّ چاوه ری عاقیبه تی کرده وه کانی خویمان بکه یین له قیامه تدا، نه گهر چاکه مان کرد چاکه مان دیتته وه ری، وه نه گهر گونا همان کرد بن سزاو توله ی گونا هه کافان لیّ ده ستینریته وه، یه کیک لهو گونا هانه ی که نیمه لیّ بیئاگاین بریتی یه له شاردنه وه ی عیلم، جا چ ماموستایانی نایینی بن، وه چ مسولمانیک تهنها خاوه نی خیزان و مال و مندالی خوی بی، چ باو کیک بهرامبهر منداله کانی، چ پیاو تیک بهرامبهر به خیزانی، چ خیزانیک بهرامبهر به منداله کانی یان بهرامبهر به میرده که ی که زانیاریه کی سه بارهت به نیسلام هیهو نایگه یه نی، عیلمیک ده زانی، سه بارهت به نیسلام، بابه تیک یان مهسه له یهک شاره زایه و نایگه یه نی، ده بیته چاوه ری سزای دواروژ بکات نه گهر به نه نقه ست نهو عیلمه ی شارد بیته وه نه یگه یه نی!

خوشه ویسته کاتم: پیغه مبه رمان ﷺ کاتیک له ناو سه حابه کان کوده بو یه وه داده نیشته، دوای نه وه ی که وتاری بو ده دان له کو تاییدا ده یفه رموو: (فَلْيُبَلِّغِ الشَّاهِدِ الْغَائِبِ)^{۵۷} واته: نه وانسه ی که ناماده ن، نهو زانیاریه ی که لیتره وه ریانگرت با بهو که سانه بلین که لیتره نین، تهنها به ماموستایانی نه ده گوت!

^{۵۷} صحیح البخاری، کتاب الحج، باب: الخطبة أيام المنى، رقم الحديث ۱۶۵

تهنېا به نه هلی عیلمی نه ده گوت!، به هه موانی ده فهرموو!، هه موو ناماده بوان، نه وهی که لیره به با بهو که سانه رابگه یه نی که لیره نین، هر که س که ده گه پرتوه ناو مال و مندالی خوی، هر که س که ده گه پرتوه ناو قهوم و عه شیرت و هوزو تیره ی خوی ده بی نه وهی که فیری بوه بیگه یه نی، شاهد که ناماده به با به غائب رابگه یه نی، یان ده یه فهرموو: (بَلِّغُوا عَنِّي وَلَوْ آيَةً)^{۵۸} واته: له منوه به خه لکی رابگه یه نن نه گه ر نایه تی کیش بی، با و ته یه کیش بیت که له منوه وهی ده گری و فیری ده بیت با رابگه یه نی، نه لئی من هیچ فیر نه بووم!، نه لئی من زانا نیم!، به لکو هر شتیک بزانی و خه لک پیوستی پتی بی و بیشارتته وه بهر هه ره شه ی خوا ده که وی و گونا هباره.

به لئی خو شه ویسته کاتم، نه بو هورهیره صه حابه یه کی به ریزی پیغه مبه ر صَلَّى بوو، ده یه فهرموو: (لَوْلَا آيَتِنِ مَا حَدَّثْتُ حَدِيثًا)^{۵۹} واته: نه گه ر دوو نایه ت له قورناند نه بوونایه هیچ قسم نه ده کرد بز مسولمانان، نه وه نیسلامم رانه ده گه یاند، له ترسی نه وه دوو نایه ته نه وهنده ماندووم و نه وهنده سوورم له سه ر وهر گرتنی فهرموده کانی پیغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام)، وه له بهر کردنیان و گه یاندنیان به خه لک، چونکه هیچ که سیک به قه ده ر نه بو هورهیره فهرموده ی له پیغه مبه ر وه (عليه الصلاة والسلام) ریوایه ت نه کردوه!، که له پیغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) ودریگرتبی به بی نه وهی بینوسیتته وه، نه وه ترسه تهنېا بز نه بو هورهیره نییه، نه وه ترسه وه نه وه ره شه یه ی له وه دوو نایه ته دا هاتوه بز نیمه شه، بابزاین نه وه دوو نایه تانه چین؟، وه چ هه ره شه یه کیان تیدایه؟، چ مه ترسی گه وره یان تیدایه بز دونیاو قیامت؟، گوئی بگرن یه که له وه نایه تانه خوی پهره ر دگار (جل جلاله) له سووره تی (البقرة) دا نه فهرموو: ﴿إِنَّ الَّذِينَ

^{۵۸} صحیح البخاری، کتاب الأنبياء، باب: ما ذکر عن بني إسرائيل، رقم الحديث ۲۲۴۷

^{۵۹} صحیح البخاری، کتاب العلم، باب: حفظ العلم، رقم الحديث ۱۱۸

يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ
 أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ، إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنَّاهُ فَأُولَٰئِكَ
 أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩-١٦٠﴾ البقرة، واته: به دلنځايي
 نه وانهی نه و زانين و زانياريهی که نيتمه نار دومانته خواره وه له قورناني پيروز
 دواي نه وهی که روغانکردوتموه له کتیبه کانی پيش قورشان که (نينجيل و
 تهورات) ن، دهيشارنه وه به خه لکی ناگه يهن له دواي نه وهی نيتمه بؤ خه لکيمان
 رو نکر دوتموه له کتیبه کاند او نه وانهی که ليبي ناگادارن دهيشارنه وه به خه لکی
 راناگه يهن: ﴿أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ﴾ نا نه وانه خواي پهروه ردگار
 (جل جلاله) له عنه تيان ليده کات!، ﴿وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ﴾: وه له عنه تکارانش
 له عنه تيان ليده کهن (چ مه لانيکه ته کانی خواين چ نيمانداران بن)، بيتجگه
 له خوا (جل جلاله) مه لانيکه ته کان و مسولمانانش نه فرين و له عنه تيان
 ليده کهن له وانهی که عيلم دهشارنه وه ههقيقه تیک که خواي پهروه ردگار (جل
 جلاله) له قورنان و کتیبه کانی نار دويه تيه خواره وه دهيشارنه وه به خه لکی
 راناگه يهن، ﴿يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ﴾ که نه وه هره شهيه کی زور
 گوره يه!، له عنه واتای چی به؟!، له عنه واتا دهر کردن له ژير په همه تي
 خوا!، خوا دهر يان ده کات له ژير په همه تي خوی، خوا (جل جلاله) ليتره داسی
 نه وه ناکات نه گهر عيباده تيان کرد بيت ده يانبوريت، خواي گوره (جل جلاله)
 هه پر شه به وه ده کات که سانتيک نه و عيلمه بشارنه وه که خوا نار دويه تي
 موسته هقی له عنه ت و نه فريني (رب العالمين) و وه نه وانه شن که له
 نينسانه کان و له مه لانيکه ته کان له عنه تيان ليده کهن، ته نها که سانتيک نه بي
 خوا (جل جلاله) فهر موی: ﴿إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا﴾ مه گهر نه و که سانه که تهويه
 ده کهن و ده گهر پنه وه په شيمان دهنه وه، ﴿وَأَصْلَحُوا﴾: کرده وهی باش ده کهن و
 هه لده ست به چاره سهری کاروباری مسولمانان، ﴿وَبَيَّنَّاهُ﴾: وه نه و عيلمه شيان
 که پييه ناشکرای بکهن، به يانی نه و عيلمه بکهن که فيري بوون و هه تا نيستا

شاردويانه ته وه، پټويسته رايگه يه من نه گمر ده يانه وي له له عنه تي خواي پوره ردگار (جل جلاله) پاريزراو بن، له له عنه تي نيمانداران و مه لانيکه ته کان پاريزراو بن، با ته وبه بکن، چاکه کار بن، عيلمی خويان رايگه يه من نه وهی که شاردويانه ته وه له خه لک، ﴿فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ﴾: نا نه وانه ته وبه يان لي قه بول ده که م، ﴿وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ﴾: وه بيگومان من ته وبه له به نده کان قه بول ده که م و خاوه ني به زديسم، نه وه نايه تي به که م.

نايه تي دوهم - که نه بو هوره يره فهرموي زوري لي نه ترسم - نه وه به هر له سوره تي (البقرة) دا دواي نه وه خواي پوره ردگار (جل جلاله) ده فهرموي: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ الْكِتَابِ﴾ (١٧٤) البقرة، نه وانه ي که ده شان نه وه نه وه عيلمی خوا ناردويه تيه خواره وه له کتبي خويدا، ﴿وَيَشْتُرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا﴾ (١٧٤) البقرة: مالي دنياي پي وهرده گرن به هوي شاردنه وهی عيلم، دنياي پي ده خون و له ترسي مالي دنيا دري نابرن، له ترسي سهروه ت و سامانيک که له ده ستیان بجي دري نابرن يان له ترسي دوژمنانيک دري نابرن که لييان نه ترسن، پارديه کی که می پي وهرده گرن به هوي نه وه وه هه قيقه تي خواي نالين و جيبه جي ناکه ن، ﴿أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ﴾ (١٧٤) البقرة، اته: نه وانه ته نها ناگر ده خون له روژي قيامت، نه وانه ناگر له ناو زگيان ده بي له روژي قيامت، ناماده يه له پيناوي وه ده سه تيناني دنيا، له پيناوي لومه نه کردن، له پيناوي له ده ستنه چوني مه سله حه تي دنيا، له پيناوي له ده ستنه چوني مه سله حه تي خوي و مال و خزم و کهس و کاري و سهروه ت و ساماني و حيزه که ي نه وه عيلمی که خوا ناردويه تي بيشاريته وه، خوا ته فهرموي ته نها ناگر له ناو زگيان دا ده بيت له روژي قيامت له جهه نه مه دا، نينسانتيک که بوخوي بجيته ناو جهه ننه م، ناگر ده چيته ناو زگی، ناگر ده چيته ناو ريخوله کاني، ناگر ده چيته ناو هه ناوه کاني، ﴿مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ﴾: ناگر نه بي ناخون، ﴿وَلَا يَكْلُمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ (١٧٤) البقرة،

واته: خوا قسه یان له گه ل ناکات له رۆژی قیامت، ﴿وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (۱۷۴) البقرة، واته: تهزکیه شیان ناکات، پاکیان ناکاتوه له گوناهان، لییان خویش نابییت، مه دحیان ناکات به چاکه و سه رزه نشترکراون، ﴿وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ واته: وه سزایه کی به نیشیان ههیه!

به ریزان، خوی گهوره لهو نایه ته دا شاردرنه وهی عیلم ده هینیته ریزی خواردنی مالی هه تیو، مالی هه تیو که نیمه زور جاران خوی لی ده پاریزین، له بهر نه وهی گوناھی گه وره یه، خوی گه وره (جل جلاله) ده فرموی: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا﴾ (۱۰) النساء، واته: نه وانیه که مالی هه تیو ده خوون به بی ههق، نه وانیه ناگر ده خوون له رۆژی قیامت، وه ده خرینه ناو کلپه ی ناگره وه، نه وانیه ش که عیلم ده شارنه وه به هه مان شیوه ناگر دیته ناو زگیان و له رۆژی قیامت هه ناوه کانیان ده سوتینی و ده کولینی.

به ریزان: جا شاردرنه وهی عیلم تاوانیکه چ ماموستایه کی نایینی هه قیقه تیکی له لایه بیشاریتته وه، یان هه رکه سیکی دیکه زانیاریه کی له لابی و له خه لکی بشاریتته وه له کاتی کدا که خه لک پیوستییان پیته تی.

خوی گه وره (جل جلاله) ده فرموی: ﴿يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ لَنَا إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾ (۱۰۹) المائدة، واته: خوی گه وره (جل جلاله) رۆژی قیامت هه موو پیغه مبه ران ریز ده کات، کۆیان ده کاتوه و لییان ده پرسن: نه ری چۆن وه لامتان درایه وه؟، ته ماشاکه ن زور جینگای سه رنجه!، یه که م پرسیار له پیغه مبه ران (عليهم الصلوات والسلام) ده کریت، یه که م پرسیار له ماموستایان ده کریت، یه که م پرسیار له پیشه و او له نیمامه کان ده کریت، نه ری چۆن خه لک وه لامی نیه وه دایه وه؟ سه رده تا پرسیار له خه لکه که نا کریت چۆن وه لامی پیغه مبه راتان دایه وه (عليهم الصلاة والسلام)؟، به لکو پرسیار له پیغه مبه ران ده کریت (عليهم الصلوات والسلام)،

خوای گه وره (جل جلاله) ده فهرموی، چؤن وه لامتان درايه وه؟ ﴿قَالُوا لَا عَلِمَ لَنَا﴾: ده لئين په روه ردگارمان زانياريمان نيبه، ﴿إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ﴾: هه رنه توي به هموو نه يتيهه كان زاناي و ده زاني چؤن وه لامان درايه وه، نه وهی جيگای سهرنج بيت نه وه يه خو شه ويسته کاتم سه رته تا پرسيار له نه هلی عيلم ده کريت، له پيشه ووا (قاند) و سه رکرده کان ده کريت، نه ري چؤن نومه ته که تان چؤن کومه له که تان چؤن خه لکه که تان که له ژير دستتان دابووه وه لاميان دانه وه؟! که و ابو ده بي بزاني ته وه مه سئوليه تتيکی قورسه له سه ري.

به لتي خوای په روه ردگار (جل جلاله) به پيغه مبه رمان (عليه الصلاة والسلام) ده فهرموی: ﴿يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ﴾ (٦٧) المائدة، واته: نهی پيغه مبه ري خوا (عليه الصلاة والسلام) نه وهی که خوا بو ي ناردوي رايگه يه نه، نه گهر رايه نه گه يه ني واتا ته بليغي ريساله ی خوات نه کردوه، ﴿وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ﴾ واته: خوا ده تباريزي له خه لك، که واته که که ئيماندار بي و نيماني به خوا هه بيت، که خوا خاوه ني ده سه لاته، خوا سودگه يتن (النافع) و زيان گه يتن (الضار)؛ خوا لينگره وه (المانع) و بيددر (المعطي) يه، خودا مرينه ر (الميت) و ژينهر (المحيي) ه نايي ترسي و نهو ترسه وای ليبيکات شتيک پتويستي بگوتري به لام بيشار تته وه!، نهی {گيان} به ده ست خوا نيه؟، مردن به ده ست خوا نيه؟!، کاتيکی تايه تي بو ديار ي نه کراوه؟، نه جهل به ده ست خوا نيه؟، له شويني تايه تي، له کاتي تايه تي؟، به شتيکی تايه تي؟، هيچ شتيک له ده ست نينسانه که نيبه له مردن و له کاتي نه جهلدا نهی بو ده ترسي؟، بو نه وه هه قيقه ته ی که لاته نايلي؟، بو ده يشاريه وه؟، ناگري رؤزي قيامت توشی خؤت ده که ی، سزای سه ختي دوا رؤز بو خؤت ده هتيه پيش، خوای گه وره (جل جلاله) ده فهرموی: ﴿الَّذِينَ يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ﴾ (٣٩) الأحزاب، واته: نه وانه ی که ته بليغي ريساله ی خوا ده که ن، نه وانه ی که په يامي خوا راده گه يه نن و له که س

ناترسن تنہا له خوا نہيٽ، ﴿وَكَفَى بِاللّٰهِ حَسِيبًا﴾ واته: بهسه خواي گهوره چاودير بي بؤ ئينسانه كان، ﴿وَمَنْ يَتَّوَكَّلْ عَلَى اللّٰهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللّٰهَ بَالِغُ أَمْرِهِ قَدْ جَعَلَ اللّٰهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا﴾ (۳) الطلاق، واته: هر ڪه سيٽڪ پشت به خوا بهستي خوا بهسيه تي! زور ماموستا ههيه -ريزم بؤ ماموستاياني ناييني- ڪاتيڪ ڪه له ناو مه جليسيٽڪ داده نيشي، عوزر بؤخوي بهوه دينيتتهوه يان بيانوو بؤخوي دروست ده ڪات دهلي: ڪاڪه وهلاهي ڪه لڪي نه ماوه ناموژگاري خه لڪ بڪهين، چ قسه يان بؤ بڪهي چ قسه يان بؤ نه ڪهي همروه ڪو به ڪه، ئهو خه لڪه تازه به ڪه لڪ نايهت، ناگهريتهوه سهر ديني خوا، زه مانه ڪه زور خراب بووه، فسادو بي نه خلاقي زور بلاؤبوتهوه، خه لڪ زور روي له بي ديني ڪرده بهراستي به ڪه لڪ نايهت ناموژگاريان بڪهي! به لام بهراستي نهوه عوزريڪي بي شهري يه ڪه بؤخوي دينيتهوه! خواي پهروه ردگار (جل جلاله) نه مر به چاڪهو ريگري له خراپهي رانه گرتوه له سهر نهوهي خه لڪ وه لام ده داتهوه يان نايداتهوه، پيغهمبهري واديٽ له روژي قيامت نومته ڪهي دوو ڪه سن! هي وا ههيه ديٽ نومته ڪهي يه ڪه سه! هي وا ههيه ديٽ ڪهي له گهلدا نيهه!!، نه ري ده بي نهو پيغهمبهريه خوي ماندوو نه ڪردي؟!، وازي له ته بليغاتي ديني خوا هينابي؟، نايا ڪه خه لڪ به قسه ي نه ڪر دوو ماناي وايه ئهوه پيغهمبهريه وه زيفهي خوي به جي نه هيناوه؟!، ديساره هه موو ماموستايان نهو ياسايه ده زانن: (الأمر بالمعروف والنهي عن المنكر لا يستلزمان الإجابة): فرمان به چاڪهو ريگرتن له خراپه، نهوه نيهه ڪه خه لڪ وه لامت نه داتهوه ويڪهي يان نه گهر نهيداتهوه نه يڪهي، واجبي سهرشاني هه موو ڪه سيٽڪه ڪه نه هلي عيلمه، وه هه موو ڪه سيٽڪه ڪه شاره زاييه ڪي له نيسلام ههيه، ديني خوا رابگهيه ني.

بهلي بهريزان: موعاڌي ڪوري جبل (خوا لتي رازي بيت) له ترسي نهوهي ڪه عيلمي خواي پهروه ردگار (جل جلاله) عيلمي نيسلام نه شاريتتهوه، يه ڪ

فهرموده‌ی پيغه مبهري له لا بوو (عليه الصلاة والسلام)، که پيغه مبهري
 فهرموبووی: جاري مه‌يلی! له‌سره مهرگدا رايگه ياند، له ترسي نه‌وه‌ی که‌خواي
 گه‌وره موحاسبه‌ی نه‌کات، يه که فهرموده!!، پيغه مبهري خوا رږڅټيکيان سواري
 حوشرتيک بوبو موغاذيشي له‌دواي خڅي سوار کړدبوو، به معاذي فهرموو^{١٠٠}:
 (ما مِنْ أَحَدٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدَ رَسُولُ اللَّهِ صِدْقًا مِنْ قَلْبِهِ إِلَّا
 حَرَّمَهُ اللَّهُ عَلَى النَّارِ)، فهرموي: هر که سيک به‌دلتيکي پاکه‌وه بلی (لا اله الا
 الله و محمد رسول الله) نه‌وه‌ی خواي گه‌وره (جل جلاله) به ناگر نايستوتيني.

دياره زانايان له شرحي نه‌وه فهرموده يه‌دا به‌ماناي کارکردن به (لا اله الا
 الله و محمد رسول الله) يان ليکداوه‌ته‌وه، ده‌لي (معاذ) فهرموي: (يارسول الله
 أَفَلَا أَخْبِرُ بِهِنَّ النَّاسَ فَيَسْتَبْشِرُوا) نه‌ري نه‌چم هه‌واڼ بده‌مه خه‌لکي بو نه‌وه‌ی
 دلخوش بن و خو‌شحال بن؟، پيغه مبهري فهرموي: (إِذَا يَتَكَلَّمُوا): نه‌ختر نه‌چي
 هه‌واليان پي مه‌ده، چونکه نه‌وه کاته پشت به‌وه فهرموده يه‌ده‌به‌ستن و خو
 ماندوو ناکه‌ن، نه‌فهرموي: (وَأَخْبِرْ بِهَا مَعَاذُ عِنْدَ مَوْتِهِ تَأْتِمًا) له‌سره مهرگدا
 مه‌عادي کوري جه‌به‌ل نه‌وه فهرموده يه‌ی راگه ياند له ترسي گونا‌ه، (تَأْتِمًا): بو
 نه‌وه‌ی گونا‌ه بار نه‌بيت، نه‌وه صحابه به‌ريزه که يه که فهرموده‌ی نه‌شاردو‌ته‌وه،
 نه‌وه‌ی ده‌بيت حالي نه‌وه که‌سانه چو‌ن بيت که ديني خوا راناگه يه‌ن؟!، حالي نه‌وه
 زاناو شاره‌زايانه چو‌ن بيت که ديني خوا راناگه يه‌ن؟، جا من چ له عيلميتک
 بکه‌م که هه‌موو کتبه‌کاني له‌ده‌وري خو‌ي کو کړدو‌ته‌وه نه‌گهر ته‌ماشاي
 کتبه‌بخانه که‌ی ده‌که‌ی هيجي که‌م نييه، به‌لام هه‌مووي له‌ناو سينگي خو‌يدا
 سجن کړدوه‌وه نايلي، وه‌کو کانياويک که‌ناويکي زولالي له‌ژيردايه‌وه نه‌نينسان
 و نه‌ه‌يوان سودي لي وه‌رناگري، نه‌وه‌وه‌ه‌تا نيوازي سازگاري و صاف و
 بيگه‌رد بيت، به‌لام من چ له ناويک بکه‌م که خه‌لک نيستيفاده‌ی ليتاکات.

^{١٠٠} صحيح البخاري. كتاب العلم. باب: من خصّ بالعلم قوما دون قوم، رقم الحديث ١٢٨

بۆيه بهراستی عيلم کاتیک که راناگه يه ندری، ته نها عه زاب بۆ خاوه نه که ی زیاد ده کات، بۆيه پتويسته نه وانه ی که خاوه نی عيلم نه له ترسی دویا نه له ترسی رزق، عيلمی خویان نه شارنه وه و خویان توشی خه جاله تی دواړوژ نه کهن، پتغه مبه ریش (عليه الصلاة والسلام) به نيمه ده فهرموی: (لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ أُو لِيُوشِكَنَّ اللهُ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عِقَاباً ثُم تَدْعُوهُ فَلَا يُسْتَجَابَ لَكُمْ) ، واته: نه گهر نيوه فهرمان به چاکه نه کهن و ری له خراپه نه گرن، نزيکه خوی گه وره سزايه کتان بۆ بنیړی پاشان زور دوعا بکهن و له خوا بپاري نه وه دوعاتان قه بول نه کړی و عيقاب و سزايه که تان له دویا له سره لانه چی، به داخه وه زورن نه وانه ی که نه مرؤ ده لاین ده ست به کلای خوته وه بگروه با نه بیات، ناگره سووره له خوّم دووره، بهراستی نه گهر فیتنه که وته ناو مسولمانان، گونا ه که وته ناو مسولمانان، نه وه ی ته نیشتی نه هی لی نه کات، خوشی به ناگری نه وه وه ده سوتی، بۆيه خوی گه وره (جل جلاله) ده فهرموی: ﴿وَأَتَقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً وَعَلَّمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ (۲۵) الأنفال، واته: خوتان له به لاو موسیبه تیک بپاریزن که به ته نها توشی زالمه کان نایه ت، بۆ نیوه ش دیت، که نیوه له ته نیشت زالمه کان و بیان نالین زولمه ده یکهن.

خوشه ویسته کاتم: شاردنه وه ی عيلم له هیچ شتی کدا دروست نیه، کاتیک که پرسیارت لی ده کړیت، نابی نه و عيلمی هه ته بونه و پرسیاره بپشاریه ود، جا نه گهر زانی به هه موو بابته که یان به شتیك زانی یان به به شتیك له بابته که، بۆ نمونه: پرسیارت لی ده کړیت سه باره ت به دزیبه ک که کراوه له و گه ره که دا،

^{۶۱} المغني عن حمل الأسفار، باب: الأول، في وجوب الأمر بالمعروف، رقه التخریج ۲۲۳۵: ۳۰۴۲ من حدیث عمر بن الخطاب والطبراني في الأوسط من حدیث أبي هريرة و كلاهما ضعيف وللمترمذی حدیث حذیفة نحوه إلا.... قال هذا حدیث حسن.

نه گهر زانياريت له سهرې هه بيټ و نه يټي گونا هبار ده بيت، شاهيديه
 كه ده يشاريه وه، نه گهر پرسيارت لي بكرتت سه باره ت به دووكه س زالم و
 مه زلوم كاميان زالم بوو كه به شهر هاتن؟، كاميان مه زلوم بسوو؟، له بازار ت
 بكن به شاهيدو به ناوېزيون، كابر اي زالم به زالم نه زاني و مه زلوم به مه زلوم
 نه زاني هه حقيقه ته كه نه يټي و بيشاريه وه، نه وه شاهيديه كه ت شاردو ته وه و
 له روژي قيامه تدا پتي موحاسه به ده كرېي، يان ته ماشاي هق و ناهق بكه ي،
 ناهق ت به هق له قه له مداو به پيچه وانه شه وه، به راستي نه وه شاهيديه كي
 به درويه و روژي قيامت له سهرې موحاسه به ده كرېي، پيغه مېهر (عليه الصلاة
 والسلام) ده فرموي: (مَنْ سُئِلَ عَنِ عِلْمٍ فَكَتَمَهُ أَجَمَهُ اللَّهُ بِلُجَامٍ مِنْ نَارِ يَوْمِ
 الْقِيَامَةِ) ^{٦٢} واته: هر كه سيك پرسيارتي كي لي بكري سه باره ت به مه سه له يه ك
 يان بابه تي ك بيشار تته وه و نه يټي، هه حقيقه تتي كي له لايه كه پرسيارت لي ده كړي و
 نه يټي، نه وه خوي گوره به له غاوي كي ناگرين له روژي قيامت له غاوي
 ده كات له جهه نه نم، نه پرسياره تنها بو ماموستاياني ناييني نيه، سهر
 نيه كه نه مړو زور كه س پرسيارت لي ده كرتت سه باره ت به بابه تي ك
 ده يشار تته وه و هه حقيقه ته كه نالي جا له ترسي خويه تي يان له ترسي هر
 مه سه له حه تتي كي خويه تي، نايټي!! به لام بير له و فرموده يه ناكاته وه (مَنْ سُئِلَ
 عَنْ عِلْمٍ فَكَتَمَهُ) كه سيك پرسيارت لي كرا سه باره ت به مه سه له يه ك و
 ده يشار تته وه، (أَجَمَهُ اللَّهُ بِلُجَامٍ مِنْ نَارِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ) واته: خوا له غاوي ده كات
 له جهه نه نمدا به له غاوي كي ناگرين.

خوشه ويسته كاتم: شاهيدي قه ت مه شيرنه وه، خوي په روه ردگار (جل جلاله)
 ده فرموي: ﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا
 تَعْمَلُونَ﴾ (١٤٠) البقرة، واته: كي له و كه سه زالم تره كه شاهيديه كي لايه و

^{٦٢} المشترك على الصحيحين، كتاب العلم، رقم الحديث ٣٤٤

نايلی و ده ښاريتپوهه؟!، کي لهو کهسه زالم ترد؟!، شاهيديه کت له لايه سه بارهت به که سيک، سه بارهت به مهسه له يهک، سه بارهت به بابيه تیک، به هيچ شپوه يهک مه ښاره وه بيلي و رايگه يه نه، له لومه لومه کاران مه ترسي؟!، وه له عيب و عاري خه لک مه ترسي عه بيدارت بکن، له بهر خاتري خوا شاهيديه که ت بلي، خوي پروه ردگار (جل جلاله) ده فرموي: ﴿وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثَمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ﴾ (۲۸۳) البقره، واته: شاهيدي مه شان نه وه، هر که سيک شاهيدي ښاريتپوهه نه وه خوي گونا هبار کردوه.

خوشه ويسته کاتم: له باسي قهرزدا، خوي پروه ردگار (جل جلاله) ده فرموي: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ اللَّهُ فَلْيَكْتُبْ وَلْيَمْلِلِ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا فَإِنْ كَانَ الَّذِي عَلَيْهِ الْحَقُّ سَفِيهًا أَوْ ضَعِيفًا أَوْ لَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَمِلَ هُوَ فَلْيَمْلِلْ وَلِيهِ بِالْعَدْلِ وَأَسْأَلُكُمْ عَنْ شَهِيدَيْنِ مِنْ رَجَالِكُمْ...﴾ (۲۸۲) البقره، واته: نهی نيماندارينه نه گهر قهرزتان دا به به کيتک بؤ کاتيکي ديار يکرو با کاتيک بينوسي، ﴿وَلْيَكْتُب بَيْنَكُمْ كَاتِبٌ بِالْعَدْلِ﴾ واته: با کاتيک به عه دالهت له نيوانتاندان بينوسي، له روي نه ونده ي نه ونده، فلانه کهس نه ونده پاره يه ي نه ونده مال ي به قهرز دا به فلانه کهس بؤ نه ونده ساله يان بؤ نه ونده روزه يان نه ونده مانگه، ﴿وَلَا يَأْبَ كَاتِبٌ أَنْ يَكْتُبَ﴾ واته: نابي کاتب ريگر بيت له نوسين، ده بيت بينوسيت، ﴿وَلْيَتَّقِ اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا يَبْخَسْ مِنْهُ شَيْئًا﴾ واته: ده بيت پاريز له خوا بکات و برسي، وه کو خوي بينوسي هيچي لي کهم نه کاته وه، چوني پنده لين ناوا ده بيت بينوسي، شاردنه وه ي هيچ شتيک درست نيه، ده زانن زوريه ي گرو گرفته کان که له نيوان قهرزارو خاوهن قهرزه وه درست ده بيت له زه مه ني نه مړو دا نه وه به که نوسين يان له نيواندا نيه؟!، که سيک له سه ر بنه ماي ممانه به که سيک قهرزيکي نه داتي به بي نه وه ي شاهيديکي بؤ دابني، به بي نه وه ي که سيک بينوسيتپوهه، بويه ش دوايي هر دوو کيان توشي کيشه ده بن، يان له سه ر

نه دنازه ی پاره که توشی کیشه دهن یان له سر نه دنازه ی کاته که توشی کیشه دهن یان هر مانع ده بی ده لی قهرزی نه داومی و راست نییه، به لام خوی پروه ردگار (جل جلاله) ده فرموی ﴿فَاكْتُبُهُ﴾ واته: بینوسن، وه به نیمانداران ده فرموی، که ابو پیوسته نیمانداران له مه سه له یه شدا ناگادارین شت نه شانزوه، شو کاتبه له نیوانیاندا بینوسی وه ک پیوست شتیان لی نه شاریته وه.

له مه سه له ی وه سیه تدا... وه کو ته نکید، وه کو شتیکی گزنگ به کابرای خاوهن وه سیه ت و سه روه سیه ته که خوی پروه ردگار (جل جلاله) نه فرموی: ﴿فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ﴾ (۱۸۱) البقره، واته: کاتیک که سیک تو ده کاته سه روه سیه ت، وه سیه ت ده کات بو خه لکیک به توش ده لی کاکه تو سه ر وه سیه ت به، به هیچ شتیه یه ک بو ت نییه شو وه سیه ته ده ستکاری بکی، ته نها مه گهر بی شرعی بی ت، که بی شرعیش بو شو وه شو کاته له جزوری خویدا له حالی حیاتیدا پی ده لی شو وه بگور، نه گه رنا خوی پروه ردگار (جل جلاله) نه فرموی: ﴿فَمَنْ بَدَّلَهُ﴾ واته: هر که سیک شو وه سیه ته بگوری، ﴿فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ﴾ واته: گوناوه که ی له سر شو وه که سانه یه که ده یگورن، نابی بیشاریه وه، که سیک نه تو ده کات به نه مینی وه سیه ت، به خاوهن نه مانه تیک ده بی وه کو خوی رایگه یه نی و نه یشاریه وه.

سه باره ت به نیوان ژن و میرد، خوی پروه ردگار (جل جلاله) به شافره ت - خیزان - نه فرموی: ﴿وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنُنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِعَوَلْتَهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ فِي ذَلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾ (۲۲۸) البقره، واته: سه لال نییه بو شافره تان که ته لاق ده درین شو وه ی که له ره همیاندا به بیشارنه وه، وه میرده کانیان شایسته ترن به گیزانه وه یان له عیدده دا نه گهر ناشتی و چاکه یان بو ی.

بۆيه وه كو پينغه مېسر (عليه الصلاة والسلام) دواى وتاره كه فهرموى:
 (فَلْيَبْلُغِ الشَّاهِدِ الْغَائِبُ) واته: نه وانهي كه نامادهن، نهو عيلمى كه ليږه
 وه ريانگرت با بهو كه سانه بلين كه ليږه نين، جا چ پياو بن چ نافردت، بهراستي
 باوكى بهرپرز بهرپرسى له مندالته كانت!، بهراستي بهرپرسى بهرامبهر به
 خيزانه كه ت!، براى بهرپرز بهرپرسى بهرامبهر مال و مندالت!، نهو شتهى كه
 فيرى دهى له ههينى دا ده بى بگه رپيه وه پنى رابگه يهينى له ماله وه، نهو نافرده ته
 چ ده زانى نه گهر تو شتيكى بو نه گيرپه وه؟!، يان مه گهر له راديو ته له فزيون
 گوڤى لى بى، نه گهر نا كوا نه مرؤ كوزيك بو نافردتان وهك زه مانى
 پينغه مېسر صلى الله عليه وسلم نافرده تانى تيدا كو ببنه وهو پينغه مېسر صلى الله عليه وسلم رورريك بو نافردتان
 تهرخان بكات و قسه يان بو بكات، بهرپرسى رپيه تى سه رشانى تويه براى بهرپرز،
 تايا چ هند جار جهنابت كه گه رپيه وه ماله وه خيزانه كهى خوت بانگ كرده وه
 بلينى خيزانه كه م وه ره نه وه م گوڤ لى بو له ماموستا با بوت باس بكه م؟، چ هند
 جار گه رپيه وه بانگت كرده پرسى رت ليكرده سه باره ت به بابه تيك و پنى بلينى
 وه ره بابرازم ده زانى يان نازانى يان چوڤنى لى حالى بوويت؟، چ هند جار كه
 گه رپيه وه له وتارى ههينى بو باوك و دايكى خوت كه چاوده ريت ده كهن
 له ماله وه په ككه و ته ن، شتيكت گيراوده ته وه؟، چ هند جار مندالته كانت بانگ
 كرده وه له ده ورى خوت كوز كرده نه ته وه له مالى نه وهى كه فيرى بويت له رورزى
 ههينى رابگه يهينى به مندالته كانت كه په يوندهى به وانده ههيه؟، نه وه
 بهرپرسى رپيه تى يه له سه رشانى تو، بهرپرسى رپيه تى يه كه تو دپيه جومعه كه
 واجبه له سه ر پياوان و واجب نييه له سه ر نافرده تان بو نه وه يه تو كه گه رپيه وه
 نه وهى كه ده يزانى پييان رابگه يهينى، جا شاردنه وهى عيلم ته نها بو
 ماموستا يان نييه، هه موو خه لكينكى مسولمان تاوانباره له وهى كه ده يزانى له
 كاروبارى دين به خيزانه كهى رانه گه يهينى به مندالته كانى رانه گه يهينى، به خوشك و
 براكانى رانه گه يهينى، به دايك و باوكى رانه گه يهينى، به پپرو په ككه و ته كانى

رانه گه پهنې، واجبې سر شاتتانه نه گهرنا له بابه تېكدا برايان باوكان دايكان خيزانه كان منداله كان هله بكن، تو فيرت نه كړدين، كه مته رخه ميت تيدا كړدې، تو تاوانبارى دونياو قيامت ده بې، با له خوا بترسين، نو دینه نه ماته ته به سر شانمانه وه بهلكو خواى گه وره په حمان پيېكات بو خومان با پياده بكمين به پيى توانامان له وهى كه ده يزائين له بهر خاترى خوا، وه به خلكيشى رابگه پهنين.

ياره بې خوايه زياتر حاليمان بكمى له دين، ياره بې خوايه حاليمان بكمى له نو نيسلامه پاكى كه خوټ ناردوته، حاليمان بكمى له سوننه ته كاني پيغه مېر (عليه الصلاة والسلام)، خوايه له سر بنه ماي نيسلام و نيمان بمانزيتنى و بمانزيتنى، خوايه شيفاي نه خو شيه كانمان بدهى، خوايه په حم به مردوه كانمان بكمى، خوايه هيدايه تى گه نجه كانمان بدهى، خوايه نه گه نجه مان كه سر لى شيواون هيدايه تيان بدهى، ياره بې خوايه شيفاي نه خو شيه كانمان بو بينى، خوايه ميلله ته كه مان له به لاو ناره حه تى و دهرده سهرى بپاريزى، خوايه ولاته كه مان له نافات و به لاو موسيبت بپاريزى، ياره بې خوايه عاقيبه تى عومرمان خيتر بكمى، خوايه له گونا هه كاني رابردومان خو ش بى، خوايه دهرگاي خيرو په حه تمان لى بكميه وه، أمين.

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين، فاستغفروهُ إِنَّه كان
عَفَّاراً ،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } أمين.

گولڈپریک له وتاره کانن شهید ماموستا عبداللہ قەسەرن

بەرپرسیاریه تی و چەند رینموونیه ک بۆ خوشکان

بهرپرسياريه تي و چهند رينمونيهك بو خوشكان

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَعِيذُ بِهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْحِجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ صَلَوةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

ٽيمانداراني بهريز، نهى شويتنكه وتواني پيغهمبهري شه كرهه ﷺ، نهى عاشقاني نوري خوداو عاشقاني ديداري پيغهمبهري ﷺ، سهلامى خواى پهروهردگار تان ليبييت، ميهره باني خوا، برزي به سر توهو هه موو مسولماناني دونيا لهه روزه پيروزه دا.

ٽيمانداران ... نهو ٽيسلامه ي كه خواى گهوره نارذويه تي، بهرپرسياري تي به له سر شاني مروهه كان، بهرپرسياري تي به گهستي، نه مانه تي كه به سر شاني ٽينسانه كانهويه، نه مانه تيش به راستي راسپارده يه كي به نرخ و پر له بهرپرسياريه تي، نه گهر تنهها به راورد بكهين له نه مانه تي ٽينسانه كان، كه به كيك نه مانه تيكت له لا داده ني، دوايي كاتيك ديت ليت وهرده گريته وه نه گهر

که موکورتيت تيدا نه نجام داييت، ليت قهبول ناکات و گلهمی و گازاندهت لیددکات، ده بیټ وه کو پتویست که له شوینی تاییه تیت داناو، وه کو پتویست بیده یوه، بؤت دهرده که وی که نه مانه تی خوی په روه ردگاریش (جل جلاله)، که نیسلامه و له لای توی داناو، وه بؤتوی نارده، بهرپر سیاریتیه که ی زور زور قورستره لهو نه مانه ته ی که نینسانیک لای توی داده نی، خوی گه وره (جل جلاله) لهو نیسلامه ددیچیتته وه، له پیغهمبر ﷺ دهرسی سهاره ت به نوممه ته که ی، سهاره ت بهو نیسلام و قورثانه ی که بوی نارده، نهو دینه نه مانه ته، به سهر هممو نینسانیکدا، بهرپر سیاریتی هیه، به کیک لهو بهرپر سیاریتی به دهریته دایک و باوک، باوک و دایک له بهرامبر منداله کانیا ندا بهرپر سیاریه تیکی گه وره یان له سهر شانه!، نه مانه تیکی گه وره یان له سهر شانه!، جا جاری وا هیه باوک و دایک نه مانه ته که یان جیبه جی ده که ن، هر له سهره ت ای مندالیتی منداله کانیا نه وه گرنگی پیته ده ن، له ته مهنی گه وره یی دا له بهر دهستی منداله کانیا ن نیسراحت ده که ن، جاری واش هیه گرنگی به منداله کانیا ن ناده ن، نهو دایک و باوک دهرده سهری و سهری شه له بهر دهستی منداله کانیا ندا ده یینن کاتیک که گه وره دهن، خوی په روه ردگار (جل جلاله) سهاره ت به بهرپر سیاریه تی دایک و باوک دهره رموی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾ (٦) التحريم، واته: نه ی نیماندارینه، خؤتان و مال و مندالتان له ناگر بیاریزن، نهو ناگره ی که سوته مهنیه که ی بهر دو خه لکه!، ناده میزاده کانن!، ﴿وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾، خوی گه وره (جل جلاله) سهره تا داوی خؤپاراستن له نیمانداره کان ده کات بؤ خؤیان: (قُوا أَنْفُسَكُمْ) نه فسی خؤتان بیاریزن له ناگر، پاشان کی؟ (وَأَهْلِيكُمْ) وه مال و مندالیستان!، نه وانمی که له ژیر دهستی نینسان دان، نه وانمی که له ژیر دهسه لاتی سهرپر شتیته تی نینسان دان، نه وانم نه هلی نینسانن، وه زور جار خزم و که شیش هر ده که ویته ژیر عیباره تی

نمو نه هله، خوټان و خيزان و مال و مندالتان پياريزن له چي؟ (ناراً) له ناگر، ناگريک: ﴿وَقُودَهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ﴾، سوتهمه نيه کهي چيه؟ (النَّاسُ): خه لک، به هوځي خه لکه وه بليسي ناگره که زياد ده بيت، ناگريک نيه به دارو دره خت کرايسته وه، به نهوت بسوتي، به لکو سوتهمه نيه کهي چيه؟ (النَّاسُ): خه لکه بوځوي ده سوتي و گروتين و بليسي زياد ده کات و ده بيته سوتينمري خه لکه کهي تر، (وَالْحِجَارَةُ): به رد، به رد سوتينمري نينسانه کانه له دوزه خ، سوتهمه نيه و سوتينمري، بوځوي ده سوتي و ده سوتيني، جا ناگريک بيت له به رد بيت ده بيت نمو ناگره چنده به تين بيت؟! ﴿عَلَيْهَا مَلَانِكَةٌ غَلَاظٌ شِدَادٌ﴾ واته: له سمر دوزه خ، مه لانيکه ته ده رگاوانه کاني دوزه خ راوه ستاون، نمو مه لانيکه تانه (غَلَاظٌ شِدَادٌ): مه لانيکه تي رق و توندو تيژن، مه لانيکه تي وا که کاتيک که داواي په حيان ليده کري په حم به دوزه خيه کان ناکه، وختي هاواريان بو ده کري په حيان پينا کهن!، چونکه فرماني خوا جيبه جي ده کهن، ﴿لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ﴾ واته: بي فرماني خوا ناکه، خوا چيان پي به رموي ناوا له گهل دوزه خيه کان ده جولينه وه: ﴿وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ﴾.

جا بهر پرسياريه تي باوک و دايک قورسه!، بويه پينغه مېهر صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده فرموي، (الرَّجُلُ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ) واته: پياو چاوديزه وه بهر پرسيار شه لتي، نمو خه لکه ي که له بهر ده ستي دايه: منداله کانيه تي، خيزانيه تي، باوک و دايکه تي...، که له ماله وه سه په رشتيان ده کات بهر پرسياره لتيان، بهر پرسياره نه که هر له وه ي که خوارديان بداتي و جلوبه رگيان بو بکات، بهر پرسياره له دين و نه خلاق و نه دهب و په وشتيان!!، (وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ فِي بَيْتِ زَوْجِهَا وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْ رَعِيَّتِهَا) واته: نافره تيش چاوديزه له مالي ميژده کهيدا، وه بهر پرسياره له وه ي له ژير ده ستي دايه، روي قيامت باوک و دايک موحاسبه به ده کرين سه باره ت به منداله کانيان، باوک سه ردارو سه روي مالي، دايکيش په روره ده کهرو قوتابخانه يه له مال، چون مندال په روره ده بکات نمو منداله ناواي ليده رده چيت!.

گولڊبريک له ونار، کاني شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

به لتي، بويه پتغه ممبر ﷺ له سهره تادا به دايك و باوك ده فرموي: (مروا اولادكم بالصلاة لسبع)^{٦٣} واته: فرمان به منداله کانتان بکهن به نويژ کردن له تمه مني حوت سالي دا، بونه وهی نهو منداله کاتيک که گوره بوو ليت نه بيته به لا و سهرت نه هيشيني، ته شقه لهو کيشهت بو دروست نه کات، سهرگر دانت نه کات، له دواييدا که خم و خفته تي له سهر بخوي و چاره ت پتغه کريت، (مروا اولادكم): فرمان به منداله کانتان بکهن (کورپن يان کچ بن) به نويژ کردن له تمه مني حوت سالي دا، نهو دايك و باوکانه ي که تيستا له بهر ده ستي منداله کانيان نار حه تن، که به قسه يان ناکهن، نه نجامه که ي نه وه يه کاتي خوي به مندالي گرنگيان پتغه داون!، که ده فرموي له تمه مني حوت سالي نويژيان پي بکهن له بهر نه وه يه که نويژ کوله که ي دينه!، ماناي وا نيه ههر فرماني بيده کهن به نويژ، نه، ماناي وايه به گرنگرين شت ده ست پتغه کات که نويژه، تينجا به فوزه کاني تر، به خوور هوشتي ئيسلامه تي، ورده ورده باوك و داينک له گهل خوي رادتين، له تمه مني حوت ساليه وه که مندا (ميميز) ده بيت، چاکه و خراپه ليک جيا ده کاته وه، پاك و پيس ليک جيا ده کاته وه و عه قل و شعوري بو پيدا ده بيت، هه ست به داهاتوي خوي ده کات، لهو کاته وه ده بيت ري نيشانده ري بو بکريت له لايه ن باوك و دايكه وه، بويه ش ده فرموي: له ده سالي شدا لتي بدهن، واته لتي قه بول نه کهن ته گهر به قسه ي نه کردن، هه تا ده سالي ته گهر ليشي نه دن ههر ناموزگاري بکهن، به لام له ده سالي دا ده بيت لتي بدهن، (وفرقوا بينهما في المضاجع) واته: جتيان ليک جيا بکهنه وه، کورپو کچ با به يه که وه له يه ک ژورودا نه خون، به تاييه ت له ده سال به ره و ژورور.

^{٦٣} ((حدثنا مؤمن بن هشام يعني الشكري ثنا إسماعيل عن سوار أبي حمزة قال أبو داود وهو سوار بن داود أبو حمزة المزني الصيرفي عن عمرو بن شعيب عن أبيه عن جده قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم مروا أولادكم بالصلاة وهم أبناء سبع سنين واضربوهم عليها وهم أبناء عشر وفرقوا بينهم في المضاجع))، سنن أبي داود - كتاب الصلاة، باب: متى يؤمر الغلام بالصلاة، رقم الحديث ٤٩٥.

خوشه ويسته کاتم، زورچار باوک و دايک له نه نجامي نه وهی که زور به غم - دلی - منداله کانيانه وهن و دلپان ناشکينن توشی سرگردانی و ناخوشی و نارېحه تی دهن له داهاتودا، هرچی منداله کان بيانه وی بزيان جيبه جي ده کهن: له جلويه رگدا، له سه فهدا، له خوارده مه نيدا، له خانوبه رده، له هر شتيک که منداله کان حمزيان ليبييت دايک و باوک بزيان جيبه جي ده کهن، ناله وه زهره ری ليده کهن له دواړوژدا، دايک و باوک ده بيت ته رازوو (ميزان) يک و هاوسه نگی يه که رچاو بکهن نه زور به قسه ی منداله کان بکهن، وه نه هر به قسه يان نه کهن و (عطف و حنان) يان بزيان نه بيت.

بويه کاتيک که باوکيک سرپهرشتی منداله کانی خوی ناکات يان برسيان ده کات يان بارودوخيان باش به پيوه نابات گوناهار ده بيت، وه کو پيغه مبه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فرموی، (كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُضَيِّعَ مَنْ يَقْتُولُ) ^{٦٤} واته: به سه بو پياو تهو گوناوه کاتيک که خه لکيک سرپهرشتی مال و مندالی خوی ده کاو (قوت) ^{٦٥} يان ناداتی، برسيان ده کات، جاری وا هه يه مال و منداڼ له نه نجامي برسييتی دا توشی تاوان و گوناوه ده بيت، جاری واش هه يه، له نه نجامي تيری که هه موو شتيکيان به قسه ده کريت توشی تاوان و گوناوه دهن، بويه ده بی باوک و دايک هاوسه نگیه که رچاو بکهن بو په روه رده کردن و راگرتنی منداله کانيان.

جا نه گهر باوک و دايک به غم منداله کانيانه وه نه بن، له دواړوژدا بزيان دهنه به لاو سرگردانی، دوايي تهو باوکه يان تهو دايکه به هوی منداله کانيه وه توشی ناگری دوزه خ ده بيت، که خواي گه وره (جل جلاله) پئی فرموی: ﴿قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا﴾، چونکه پيغه مبه صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده فرموی: (ثَلَاثٌ لَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ) ^{٦٦} واته: سی کهس ناچنه به هه شت، يه کهم: (الْعَاقُ الْوَالِدِيَه) تهو که سه ی

^{٦٤} المستدرک علی الصحيحين، کتاب الزکاة، رقم الحديث ١٥١٥

^{٦٥} قوت: نهو پرده خورا که يه که تيسان پئی تيرده بی وده ژبی.

^{٦٦} مسند أحمد بن حنبل، مسند عبدالله بن مسعود، رقم الحديث ٦١٨٠

که نازاری دايك و باوكی خۆی بدات، ناچیتته بههشت با نویتیش بکات و با
 رږژووش بگریت، با مسولمانیش بیت بهلام مادام نازاری دايك و باوكی خۆی
 ددهات بهناهق نهوا فرموده‌ی صهحیحی پیغه مبهره ﷺ که ناچیتته
 بههشت، وه دووه میان: (والدیوث) نهو پیاوهی که گونا له مالله کهیان ده کری،
 نافرته کهی یان کچه کهی یان خوشکه کهی خراپه ده کات له مالله وه، زینا ده کات
 یان له گهله پیاوان بی شهرعی نه نجام ده دات به مهر جوریک بیت، وه نهو پیاوه
 چاوپوشی لیدد کات ههولتی چاره سهری بو نادات، که مته رخه مه له بهرام بهر
 چاره سهری نهو کیشه یه ی که له ماللی خویدا هه یه، جا نه گهر خیزانیه تی، نه گهر
 کچه تی، نه گهر خوشکیه تی، نه گهر دایکیه تی، خراپه له ماللی خویاندا هه بیت،
 مدنعی نه کات و چاوپوشی لیبکات، نهو ده پیی ده گوتری (دیوث) که ناچیتته
 بههشت، وه سییه میان فرمودی: (ورجله النساء) نهو نافرته ی خۆی به پیاوان
 ده چوینی، جا له جلوبه رگ دا بیت یان له قسه کردندا بیت یاخود له ره فتارو
 هه لسو کهوتی رږژانه ی دابیت، نافرته نافرته وه پیاویش پیاوه!، له عنته لهو
 پیاوانه کراوه که خویان ده شو بهیتن به نافرته تان وه له عنته لهو نافرته تانهش
 کراوه که خویان ده شو بهیتن به پیاوان، بویه ده بیت نهو سی مه سه له یه به جددی
 باوک و دایکان لیی ناگادار بن، بو خوشیان و بو مال و منداله کانیشیان، جا من
 له ژیر تیشک و رږژنایی نهو بهر پر سیاریه ته قورسه دا که له سهر شانی باوک و
 دایکانه چهند رینمونیه ک پیشکهش به خوشکان و دایکان ده کهم له جیاتی باوک
 و دایکان، بو نهو دی انشاء الله رینونینی بکن، قسه کاتم له چنده خالیکدا کورت
 ده که مه وه تاییهت به خوشکان، به لام وه نه بی پیاوانیش تییدا به شدار نه بن،
 به گشتی بو پیاوان وه تاییهتیش بو نافرته تان، چونکه به راستی هه م پیاوان
 پیوستیان به کۆرو کۆیونه وه هه یه شهوانه پیاوان پیکه وه داده نیشن، له سهر
 که سابهت پیکه وه یه کتر ده بینن، له کاتی ناغواردن پیکه وه نان ده خۆن، له کاتی
 پشودا پیکه وه داده نیشن، به لام به هه مان شیوه، نافرته تانیش مافی نه وه یان

هيه که بهيه کهوه دابنیشن و سهردانی يه کتری بکهن، سهردانی خزمه کان بکهن، له موناسه باتی پرسه دا یان له موناسه باتی گشتی دا، له سهردان و زیاره ت و سه فهدا، نافره تان بهيه کهوه بویان هيه دابنیشن و کو بینه وه. سهردانی يه کتری بکهن، به لام با بزانی داب و ده ستوری کو بونه وه ی نافره تان چیه؟

چند خالیک وه کو رینموونی پیشکش به خوشکانی به ریزم ده کهم، له جیاتی باوکان و دایکان، بهو نومیده ی که سودی لیبینن:

یه کهم: خوشکان و دایکانی به ریز، که داده نیشن له مالته وه یان له دهره وه یان له هر جینگایه ک پیوسته شهرف و کهرامه تی خوین و کهس و کاریان و مسولمانان به ریزن، نهو مه جلیسه ی که خوشکینک له گهل خوشکینک کو ده بیته وه تییدا یان کو مه لیک نافره ت تییدا کو ده بنه وه له سهردانینکدا، له ماوه ی پشودا بو قسه کردن بهيه کهوه نه وه ی که زیاتر له هه موو شت ره چاوی ده کهن پاراستنی شهرف و کهرامه ته، که ده لاین پاراستنی شهرف و کهرامه ت، نیشانه ی نیسلام و نیمانیی نهو خوشکانیه، چونکه شهرف و کهرامه ت نیشانه ی سه ره رزی و روو سوری و روو سپیه تی دونیاو قیامه ته!، نه گهر به کینک حه یای نه بیت. له ناو خه لکدا شه رمه زارو و خه ساره تمه نده، ریسوايه، له دونیاشدا حیسابی رویشته وه له قیامه تی شدا حیسابی هه رویشته بویه پیوسته یه کهم شت حه یای خو ی به ریزی.

حه یاو شهرف و کهرامه تی چون ده به ریزی؟ به وه که له گهل پیای نامه حره مدا له مه جلیسه کونه بیته وه، له هر سهردانینکدا پیوسته نه وه چاودیزی بکات که له ژورینکدا له گهل پیایان دانه نیشی، له شوینینکدا له گهل پیای نامه حره م رانه وه ستی، چونکه ده بیته هوی گونا ه بوخوی و بو نهو پیاهه ش، شهرف و کهرامه تیش به پاره ناکرری!، که شهرفی شکا به هه موو دونیا بوی نا گهر پیته وه!، شهرفی نافره تیش شهرفی باوکه، شهرفی برایه، شهرفی خرم و کهسه، شهرفی میرده که یه تی، بویه که ده لاین شهرف و کهرامه تی خو ی به ریزی زامنی شهرف و کهرامه تی باوک و براو میردو که سوکاریه تی، نه گهر

نافره تېک له شه ردف و کهرامه تدا سه ريلند بيټ باوک و براو ميړده کهى و که سوکاري هم مو پيى سه ريلندن، نه گهر نافره تېکيش خوانه خواسته له ره وشت و نه خلاقا نزم بيټ نهوا هم مو خزم و که سوکاري پيى سه رشوړن، هم زنا کهن باسى بکهن له هيچ مه جليسي تدا و خوځيان به خزم و کهسى نازانن!، بويه يه کهم شت ده بي خوځى له پياوانى نامه حره م پيار تيزي، پيغه مبه ر ﷺ فه رموى: (لا يخلون رجل بامرأة إلا مع ذي محرم)^{٦٧} واته: با هيچ پياوتیک له گهل هيچ نافره تېکدا کو نه بيته وه مه گهر مه حره ميکی خوځيانيان له گهل دايټ، بويه ده بيټ پياو و نافره ت له بهرام بهر يه کدا دانه نيشن و له گهل يه ک رانه وه ست، چونکه له نه نجامى له گهل يه ک راوه ستان و دانيشتن نه زهر دروست ده بيټ، نه زهر يش سه رته اى گونا هانه که نافره ته که زياتر تييدا که مته رخه م (مقصر) ه چونکه نهو هوکاري نه زهره که يه، جارى وا هه يه نافره ته که بوخوځى نه زهر ناکات به لام پياوه که نه زهر ده کات، جارى واش هه يه پياوه که بوخوځى نه زهر ناکات به لام نافره ته که نه زهر ده کات.

پيغه مبه ر ﷺ دوو خي زانى خوځى له لا راوه ستابون، (عبدالولاي کورى نومي مه کتوم) به وي دا هات که بانگده ر (مؤذن) ي بو، کوير بو، پيغه مبه ر ﷺ فه رموى: خوځان داپوشن!، وتيان نهى پيغه مبه رى خوا خو نه وه عه بدولايه و کويره!، نه ده مان بينى و نه ده مان ناسى نيتمه ليتره راوه ستاوين، فه رموى: (أفعمياوان أنتما ألتما تبصرا نه؟)^{٦٨} نايا نيته کويرن؟، نهى نيته نايبينن؟، نه وه نه زهره بو نيته، له خي زانه کانى خوځى قه بول نه کرد، که عه بدولاي صه حابه يه که و کويره به لاياندا ره ت ده بيټ، فه رموى ده بيټ خوځان داپوشن و

^{٦٧} صحيح البخارى، كتاب النكاح، باب: لا يخلون رجل بامرأة، رقم الحديث ٤٩٣٥

^{٦٨} صحيح ابن حبان، جزء ١٢، صفحة ٣٨٧، باب: ذكر الزجر عن أن تنظر المرأة الى الرجل، رقم الحديث

شپوه نزهه نه کهن، که و ابو نزهه هر بۆ پیاوان نیه، بۆ نافرده تانیسه، نه گهر به چاری نزهه ته ماشای پیاوان بکهن وه کو پیاوان گونا هیان ده گاتی شه وانیش، چونکه خوی گه و ره به یه که شپوه روو له پیاوان و نافرده تان ده کات بۆ نه وه ی که نه زه نه کریت، خوی په و ره دگار (جل جلاله) ده فرموی: ﴿وَقُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَعْضُوا مِنْ أْبْصَارِهِمْ﴾ (۳۰) النور، واته: نه ی محمد به نیمانداران بلی با چاویان بگر نه وه له ناستی نافرده تی نامه حره م، (وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَعْضْنَ مِنْ أْبْصَارِهِنَّ) (۳۱) النور، واته: وه به نافرده تانیسه بلی با چاویان بگر نه وه (نزم بکهن) له به رامبه ر پیاوی نامه حره مدا، بۆ هه ردوولا هه ر نزهه ره.

دوو هه میان: دانه نیشتن له کۆلان و سه ر جاده و ریگا و بان، له راستیدا شه و نیستا نه که هه ر خوی نافرده تانه به لکو خوی پیاوانیسه!، زۆریک له پیاوان له سه ر ریگا داده نیشتن حیسایی شه وه ناکه ن نافرده ت به ویدا ره ت ده بیته یان پیاو به ویدا ره ت ده بیته، خه لکیک به ویدا ره ت ده بیته که پیته ناخۆشه له سه ر شه و ریگایه گشتی به دانیشتیوی، شه و ریگایه یان شه و جاده یه مادام تایبه ت نیه به ماله که ی تۆ، هه قی گشتی مسولمانانی تیدایه، بۆت نیه له سه ر شه و ریگا و بانه دابنیشی با پیاویش بی، بۆت نیه له سه ر شه و ریگا و بان و کۆلان و له سه ر شه و جاده یه رابوهستی، پیغه مبه ر ﷺ فرموی: (إِيَّاكُمْ وَالْجُلُوسَ فِي الطَّرِيقَاتِ) ^{۹۹} ناگادارتان ده که مه وه شه ی صه حابه کان له سه ر ریگا و بان دانه نیشتن، (قالوا یا رسول الله، ما لنا بئذ من مجالسنا نتحدث فيها) گوتیان: شه ی پیغه مبه ری خوا چاره مان نیه، له سه ر ریگا و بان داده نیشتن چونکه که سابه تمان له سه ر شه و ریگایه یه و قسه ی تیدا ده که ین، پیغه مبه ر ﷺ فرموی: (فَأَذَا أَيْتُهُ إِلَّا الْجُلُوسَ فَأَعطُوا الطَّرِيقَ حَقَّهُ) نه گهر هه ر دانیشتن له سه ر ریگا هه قی ریگه بده ن، گوتیان: (وَمَا حَقُّ الطَّرِيقِ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟) هه قی ریگه چیه شه ی پیغه مبه ری

^{۹۹} صحیح البخاری، کتاب النظام، باب: اثنیة الدور والجلوس فيها، رقم الحديث ۲۳۳۳.

گولڊبريک له وناره کانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

خو! ﷺ؟، فهرموى: پينج شته، (غَضُّ البَصْرِ، وَكَفُّ الأذَى، وَرَدِّ السَّلَامِ،
والأمرُ بالمعروفِ، والنَّهْيُ عَنِ المُنْكَرِ) يه كه م: چاوت نزم بكمى له بهرام بهر هر
نافره تيكي نامه حرم كه به ويډا ديت، نه وه بينگومان نه گهر پياو چاوى خوى نزم
بكات ده بيت نافره تيش چاوى خوى نزم بكات، به لام دياره نه وه كه بو پياوان
دروست نه بيت له سر ريگاو بان و بهر ده رگاو كولاڼ دابنیشن، بو نافره تان هر
دروست نه!، نهو خيطابه بو پياوانه نهك بو نافره تان، دوهم: (وكفُّ الأذى) كه
لهوى راوه ستاوه نه زيه تى نه بيت بو هيچ كه سيك، سى يه م: (وَرَدِّ السَّلَامِ)
سه لامى هم موو كه سيك وه لام بداته وه، كاتيك كه يه كيك ديت سه لامى
ليده كات وه يه كيك ديت قسه يه كى خوشى له گهل ده كات وه لامى بداته وه،
چوارهم: (والأمرُ بالمعروفِ) فهرمان به چا كه بكات، پينجهم: (والنَّهْيُ عَنِ
المُنْكَرِ) كاتيك كه خراپه يه كيشى بينى ريگرى ليكواو بيگوري به چا كه، اته
فهرمان به چا كه و ريگرتن له خراپه.

جا نه گهر نينسانيك ناچار بو و نيشى له سر نهو ريگايه بوو ده بيت نهو
پينج هقه بدات نه نجا ده توانى له سر نهو ريگايه رابوه ستى و كاره كهى خوى
جيبه جى بكات، جا نه گهر نهو بو پياوان دروست نه بيت به راستى بو خوشكانى
به ريز قه ده غيه و حرامه كه له سر ريگاو بان يان له سر جاده يان له بهر ده رگا
دابنیشن، له به يانيه وه هتا نيواره، باسى نه م و نهو يان باسى نه م جيران و نهو
جيران يان كيشى فلاڼ و كيشى فيسار، خه لكيش به ويډا ديت ده بيت له جياتى
نه وهى نافره تان سه رى خويان شوږ بكن، خه لكه كهى تر كه به ويډا ديت سه رى
خوى نهوى بكاو به ويډا تيبه رى!، له بهر نه وه نافره تان ناييت له سر ريگاو بان و
بهر ده رگا دابنیشن.

سيه م: نه گهر ان به دواى عه يى خه لكدا، به خوشكان ده ليم: خوشكانى
به ريز، دايكانى خوزه ويست، كاتيك كه له كوزونه وه يه كدا داده نيشن يان

له سردانيكدا بولاي خوشكه كانت، بولاي جيرانه كانت، بولاي خزمه كانت، بولاي كوملتيك مسولمان كه داده نيشن ههولېدهن به دواي عهيب و عاري خه لكدا نه گهړيڼ، باسي عهيبى خه لك مه كهن!، كه به داخه وه نه وه نهك هه عاده تي زورتيك له خوشكانه بهلكو عاده تي زورتيك له پياوايشه!، داده نيشي نازاني مه جلسه كه ي به چي پرازينتته وه، فكر ده كاته وه: نهرې له گهړه كندا كي كيشه ي هه يه بونه وه ي كيشه ي نه و باس بكهن، كي عهيبدار بروه له و گهړه كه ي؟، بونه وه ي عهيبه كه ي نه و باس بكهن، مه جلسه كه ي به باسي كي پرازيننه وه؟، به دواي عهيبى خه لكدا گهړان حهړامه، جا جاري واهيه عهيبى باوكته، عهيبى ميترده كه ته، يان عهيبى براته يان عهيبى خزم و كه سوكراته، نافرته بزي نيه عهيبى خوځي بگيړيته وه، چ جا ي عهيبى كه س و كارو خزم و ميرو خوځه ويست و مسولمانان!، وه هه روها پياويش بزي نيه عهيبى خوځي و عهيبى خيزاني بگيړيته وه يان عهيبى خزم و كه سي بگيړيته وه، گوي بگرن له فهرمووده ي پيغه مبه ر عَلَيْهِ كه نه فهرموي: (كُلُّ أُمَّتِي مُعَاْفَى إِلَّا الْمُجَاهِرِينَ)^{٧٠} واته: نوممت هه مووي قابيلي عهفووه، ته نها نه وانه نه بن كه عهيبان كه شف ده كهن، نه وه كه نينسان عهيبى خوځي كه شف بكات، نه وانه كين كه عهيبى خوځيان كه شف ده كهن؟، نه فهرموي: (وَإِنَّ مِنَ الْمُجَاهِرَةِ أَنْ يَعْمَلَ الرَّجُلُ بِاللَّيْلِ عَمَلًا ثُمَّ يُصْبِحُ وَقَدْ سَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ فَيَقُولُ يَا فُلَانُ عَمِلْتُ الْبَارِحَةَ كَذَا وَكَذَا) واته: پياويك شهو كاريكي بي شه رعيي كردووه هه لده ستيتته وه به ياني له ناو مه جلسيكا دانيشتووه، يان نافرته تي كه وه شهو كاريكي بي شه رعيي كردووه، به ياني هه لده ستيتته وه له گهړه نه وه ي كه خواي گه وره پاراستويه تي و نه يتي نه وي كه شف نه كردووه، نه و بوخزي به ياني له ناو نه و كومله خه لكه دا نه يتي خوځي كه شف ده كات! ده لي فلانه كه س من دويني ناواو ناوامكرد... بينگومان خواي

^{٧٠} صحيح البخاري، كتاب الادب، باب: ستر المؤمن على نفسه، رقم الحديث ٥٧٢١

گهوره (جل جلاله) بهو شته لیتی توره ده بیټ، جا نه گهر پیاو بیټ یان نافرهت بیټ، نه وه به راستی بی شرعی یهو حه رامة، نابی بکری.

پاشان نافرهتیک نابیت نهیسی نیوان خوی و میړده کهی کشف بکات ههروه کو چون پیاو بوی نیه نهیسی نیوان خوی و خیزانه کهی کشف بکات، پیغه مبر ﷺ نه فرموی: (إِنَّ مِنْ أَشْرِّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ مَنْزِلَةَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ يَفْضِي إِلَى الْمَرْأَةِ وَتَفْضِي إِلَيْهِ ثُمَّ يَنْشُرُ سَرَّهَا) ^{۷۱}، نه فرموی: خراپترین کس له لای خوا له پلهو پایه دا نهو کهسه یه شهو چوته لای خیزانی خوی، به یانی لای خه لک باسی ده کات، یان نافرهت له گهل میړده کهی خوی رایبواردوه، به یانی لای نافرهت ان باسی ده کات!، نه وه خراپه و حه رامة، نه وه لهو کهسانه یه که له رژی قیامت له پلهو پایه ی نرمی بی ریزو بی نرخی رژی قیامه تن، جا پیویسته هم پیاو خوی بیاریزی، عهیبی خوی و خیزانی، وه هم نافرهت عهیبی خوی و میړده کهی کشف نه کات، چونکه شه رده و که رامة تی خیزان شه رده و که رامة تی میړده که یه تی، شه رده و که رامة تی باوکیه تی، شه رده و که رامة تی برایه تی و خزمه کانیه تی، وه ههروه ها پیاونیکیش شه رده و که رامة تی خیزانه کهی هی خوی، وه هی خوی هی خیزانه که یه تی، ته واو کهری یه کن.

به لئی، پاشان ناگات له شه رده و که رامة تی جیرانه کان و خزمه کان و مسولمانان بیټ، خوشکی به ریز هه رگیز پیته خوش نه بیټ کاتیک خوشکان داده نیشن با نه گه رین بیر بکه نه وه چ بابسه تیک نه مرؤ پیویستی به باسکرده نو مه جلسه که یانی پی بیه نه سهر، سه عاتیک و دوو سه عات دابنیشن، فلانه مسولمانیک، فلانه نافرهتیک که کیشه ی هیه له گهل میړده کهی، ته لاتی دراوه، ماره براوه، یان عهیبیکیان تیدایه، که پییان ناخوشه باس بکریت باسیان ده کریت، هه ر مسولمانیک پی خوش بیټ له ناو مسولماناندا کیشه و نازاوه

^{۷۱} صحیح مسلم، کتاب النکاح، باب: ترک إفشاء سر المرأة، رقم الحدیث ۱۴۳۷

ناخوشی بلاؤ بیتوه، فسادو بیته خلاقى بلاؤ بیتوه، نهوه عهزابى به تیش و به نازاریان همیه له پروژى قیامت، وه له دونیا شدا خوا ریسوایان دهکات، خوای گهوره (جل جلاله) به دهقى نایه تی خوی له قورنانی پروژ له سوره تی (النور) دا نه فرموی: ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (۱۹) النور، واته: نهوانه ی که پیان خوزه خراپه و خراپه کاری (فاحشه) له ناو نیمانداراندا بلاؤ بیتوه، سزای به تیش و نازاریان همیه له دونیاو له قیامتیش!، جا باپیاوان و نافرتهان وریا بن هز نه کن به بلاؤ بونه وهی فیتنه و ناخوشی و فسادو بیته خلاقى و به ره لایى له نیوان نیمانداراندا، خوانه خواسته نه گهر مسولمانی تکیش هه له یه کی لی روودا ده بی بوی پوژن، هه ولبدری به ناموژگاری چاک بکری، بو نه وهی نیسلام له سهری قهزار نه بیتوه، بو نه وهی مسولمانان له سهری زهره نه کن و سومعهی نیسلام و مسولمانان پاریزراو بیت.

به لی، بویه پیغه مبه ر ﷺ هانان ده دات، که نیمه نهینی و عهیبی مسولمانان بیاریزین، ده فرموی: (لَا يَسْتُرُ عَبْدٌ عَبْدًا فِي الدُّنْيَا إِلَّا سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ) ^{۷۲}، واته: هیچ عهبدیک عهیبی عهبدیک داناپوشی له دونیا دا مه گهر خوای گهوره (جل جلاله) له دونیاو له قیامتیشدا عهیبه کانی داده پوژیت، مادام تو له بهر خاتری خوا عهیبی مسولمانی تکت پوژیه (چ پیاوه چ نافرته) خوای گهوره (جل جلاله) هم له دونیا وه هم له قیامتیشدا عهیبه کانت داده پوژشی، وه شه ره ف و که رامه تت ده پاریزری، وه هه رکاتی تکی ویستت باسی عهیبی خه لک بکه ی، بیر له عهیبه کانی خوت بکه وه!!، نایا هه ر نیسانیتک عهیبه کانی خوی بی نیته بهرچاوی خوی، بوی همیه باسی عهیبی

^{۷۲} صحیح مسلم، کتاب البر والصلة والادب، باب: بشارة من ستر الله تعالى عبیه فی الدنيا، رقم الحديث

خه لک بکات؟، بږيه نيين مه سعود {ره زای خواي له سهر بيټ} صحابه ي بهرېزي پيغه مېهر ﷺ، نه فرموي: (اذا اَرَدْتَ أَنْ تَذْكُرَ عَيْوَبَ صَاحِبِكَ تَذْكُرْ عَيْوَبَكَ) واته: کاتيک ويستت عه يبي براي خوت باس بکهي، بير له عه يبي خوت بکوهو و بينه بهر چاوي خوت!، بږيه خوشکي بهرېزيش له مه جلسدا له گهل نافرده تان کاتيک که بيه وي عه يبي که سيک باس بکات با عه يبي خوي بيټته بهر چاوي خوي، نه وهک خوانه خواسته عه يبي جيرانه که ي بيان عه يبي مسولمانتيک له گه رده که که ي يان له فلائه عه شيرت و هوزو بنه مالته به باس بکات و مه جلسه که ي بي پرازينتيته وه.

پاشانيش خوشکي بهرېز که داده نيشي له مه جلسه که دا ده بيټ زماني خوي له نه زيه تداني خه لک بپاريزي: جا چ به غه ييهت بيټ، چ به بوختان بيټ، چ به درو بيټ، چ به قسه هينان و بردن (نيمه) بيټ و نهو گونا هباريه ي توش بيټ، ده بي خوي له و شتانه بپاريزي، پيغه مېهر ﷺ له هه مو نه وانه هه رده شه مان ليده کات، خواي گه وره (جل جلاله) پيش نه وه سه بارهت به غه ييهت ده فرموي: ﴿وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا﴾ (١٢) الحجرات، واته: هه نديکتان غه ييه تي هه نديکتان مه کن، چ پياوان چ نافرده تان، غه ييهت کردن و اتا باس کردن يه کيک له پاشمله به شيويه که که پي ناخوشي ﴿أَيُّحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ﴾ (١٢) الحجرات، واته: نايا هه ريه کيک له نيوه پي خوشه گوشي برا که ي بخوا به مردو وي!، برايه که ت مردو وه هيشتا نه نيتر او وه له گوزر نه راوه، پيتخوشه بجي گوشته که ي بخوي؟! (فَكَرِهْتُمُوهُ): که نيوه هه زي پيتاکن و چه نده بي له زه ته؟، چونکه نا جو رو ناريسک و ناخوشه، نه وه نده ناخوشه خوا بخوي ده فرموي (فَكَرِهْتُمُوهُ): پيتان ناخوشه!، جا که پيتان ناخوشه ماناي و ايه غه ييه تي يه کتريش مه کن، غه ييهت نه وه يه وه کو پيغه مېهر ﷺ ده فرموي: (أَنْ تَذْكُرَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُهُ)^{٧٣}، واته: به شيويه که

^{٧٣} فتح الباري، جزء ١٠: صفحه ٤٦٩، كتاب الادب، باب: الغيبة وقول الله تعالى (ولا يغتب بعضكم

بعضا...) اشير بانه قول الإمام غزالي (رحمه الله).

گولڊزېرېك له وناره كانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

باسی بکهی که پیی ناخوښه، پاشان پیغه مېبر ﷺ ده فرموی: (المسلم من سلم المسلمون من لسانه ویدیه) واته: مسولمان نه وده یه مسولمانان له ده ست و زمانی سه لامهت بن، (جا نه گهر پیاوه یان نافرته)، با سهنگی مه حک له لای تو نه وده بیته، نه گهر مسولمانان له ده ست و زمانت سه لامهت بیون نه وده نیشانهی مسولمانه تی خوښه، له ده ست سه لامهت بن: واتا زهره رت به ده ست بویان نه بیته، خیانه تیان لی نه کهیت، وه به زمانیش: غه بیته و بوختان و زه می نه کهی، وه قسهی له سر نه کهی که خوانه خواسته به هوئی قسه کهی تو وه زهره ری پیبکه وئی، نه شاهیدی به دروئی بو بدهی و نه بوختانی بو هه لبهستی، له کاتی کدا که بوختان هه لبه ستن ده بیته مایه می له عنه تی خورا (جل جلاله): ﴿إِنَّ الَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ الْغَافِلَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ لُعُنُوا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ (۲۳) النور، واته: نه و پیاوانه یان نه و نافرته تانهی که زینا یا خود خراپه نه ده نه پال نافرته تیکی صالحه له عنه تیان لی کراوه له دونیا و له قیامه تیش، مسولمان ده بیته زمانی خوئی پیار تری له ودهی که نافرته تیکی پاک تاوانبار بکات، چونکه به هوئی نه وده بهر له عنه تی خوا ده که وئی.

پاشان قسه هیان و بردن، له راستیدا نه وه ش که نه میمه می پیده لاین، گونا هی گوره یه بویه پیغه مېبر ﷺ به سر دوو قه بردا رویشته ^{۷۴} فرموی: نه و دوو که سه له ناو نه و دوو قه برده نا زار ددرین، یه کیکیان له بهر نه وده یه که خوئی له میز پاک نه کردو ته وه، خوئی له پشکه میز نه پاراستوه، وه یه کیکیان به هوئی

^{۷۴} صحیح البخاری، کتاب الأیمان، باب: المسلم من سلم المسلمون من لسانه ویدیه، رقم الحدیث ۱۰

^{۷۵} ((حدثنا عثمان قال حدثنا جرير عن منصور عن مجاهد عن ابن عباس قال ثم مر النبي صلى الله عليه وسلم بمناط من حيطان المدينة أو مكة إنسانين يعذبان في قبورها فقال النبي صلى الله عليه وسلم يعذبان وما يعذبان في كبير ثم قال بلى كان أحدهما لا يستتر من بوله وكان الآخر يمشي بالنميمة ثم دعا بجريرة فكرها كسرتين فوضع على كل قبر منهما كسرة فقبل له يا رسول الله لم فعلت هذا قال لعله أن يخفف عنهما ما لم تيبسا أو إلى أن يبسا باب ما جاء في غسل البول وقال النبي صلى الله عليه وسلم لصاحب القبر كان لا يستتر من بوله ولم يذكر سوى بول الناس))، صحیح البخاری، کتاب الوضوء، باب: من الكبائر أن لا يستتر من بوله، رقم الحدیث ۲۱۳.

ئەو يە كە قەسەى هېتاو و برودە لە نىوان مسولماناندا، ئەو لە بەر ئەو دوو شتانه هەريە كىتيكان لە بەر سيفە تەكەى خۆى لە ناو گۆرە كەيدا سزا دەدرېت!

جا بەرپېزان: جارى وا هەيە گوناھيكت پى زۆر كەمە، بەلام بەهۆى ئەو گوناھەو پى توشى سزاي ناو قەبرو سزاي دواړۆژ دەبيت، لە بەر ئەو ناگادار بن و خۆتان بپاريزن.

خالى كۆتايى: كات بەفېرۆ نەدان، كە بەداخەو خوشكى وا هەيە دەچيټ سى سەعات لە گەل خوشكيك دادە نيشى كات بەفېرۆ دەدات، سوود لە كاتەكەى نايىنى، وە جارى وا هەيە بەشتى بى شەرعىش دەبياتە سەر، بۆنەو: خۆرازان دەئەو بى شەرعىى.

يەك دوو شت هەيە حەز دەكەم بە خوشكانى بەرپېز بلېم كە حەرامەو پىتويستە خۇيانى لىپاريزن: يەكەم: سەرو پرچ رەشكردن بەو سبوغەى كە نىستا لە بازارو لە شوپنەكان پەيدا بوو، ديارە هەم بۆ پياوان حەرامە، وە هەم بۆ ئافرە تانىش حەرامە، ئەبوبەكرى صدديق {رەزاي خواى لە سەر بيت} كاتيك فەتەى مەككە كرا، دەستى باوكى خۆى گرت، سەرو ريشى سپى بوو، هېتايە خزمەت پىغەمبەر (عليه الصلاة والسلام) و مسولمان بوو، كاتيك كە مسولمان بوو پىغەمبەر ﷺ فەرموى: (غَيْرَهَا وَاجْتَبُوا السَّوَادَ) ^{٧٦}، واتە: سەرو پرچى ئەو- كە سپى بوو- بگۆرن و بۆى جوان بكەن، بەلام خۆتان لەرەش بپاريزن!، ئەو فەرمودەى صەحیحە، حەرامە بۆ پياوان، وە هەر وەها بۆ ئافرە تانىش كە پرچيان بەرەش سبوغ بكەن، لە حىكمە تىكندا نەبيت كە قازى و پىشەواى نىمانداران ئەو بەچاك بزانيټ، بۆنەو دەفەرمون: كاتيك كە كۆمەلئيك ريش سپى هاتنە مەيدانى جيهاد، مەيدان روبەروى دوژمن، قەيناكە ئەگەر سەرو پرچيان سبوغ بكەن، بۆ ئەو كە

^{٧٦} صحیح المسلم، كتاب اللباس والزينة، باب: استحباب خضاب الشيب بالصفرة والحمره، رقم الحديث

كافردكان و ابرازن ئەوانه گەنج، ئەمە كاتىكى تايبەتەو سنوردارە، وەكوچۇن جلوبەرگى حەرير كه حەرامە پياو لەبەرى بكات، كاتىك كه ئىنسان نەخۇشى دەيگىرى، زانايان فەتوايان داوه كه ئەگەر ئەو قوماشە بېتتە مايەى لادانى نەخۇشيه كه، بۇى هەيه كاتىى لەبەرى بكات، نەگەرنا حەرامە.

دووه مەين: پىويستە خۇيان له {موو چاندن} بپارىزن، ئەوه كه مووى نافره تىك برىتتەوه و لەسەرى نافره تىكى تر بىچىنى، كه دياره هەيه، بۆيه پىغەمبەر ﷺ فرموى: (لَعَنَ اللَّهُ الْوَاصِلَةَ وَالْمَوْصُولَةَ) ^{۷۷} واتە: خواى گەوره (جل جلاله) لەعنه تى كردوه لهو نافره تەى كه مووى دەرىتتەوه لەسەرى نافره تىك بۆ سەرى نافره تىكى تر، (والموصولة): وه ئەو نافره تەش كه خۇى نامادە ددكات پرچى نافره تىكى تر لەسەرى بچىترىت، لەعنه ت لەهەردو كيان كراوه!، پاشانىش دەفەرموى، كوتان، ئەوه كه شوپىت ك دەكوترى و بەمەرە كه ب شوپىنى ناسارى مەرە كه بە كەى تيدا دەمىتتەوه و ناروا بەناو بەصابون، ئەوه كه بەدەرزى كونى دەكاو پاشان داخى دەكاو نازانم بەچ جوړىك مۆرى دەكاو دەيكوتى، بەهەر پرەنگىك بىت لەرەنگە كان ئەوهش حەرامە، بۆيه پىغەمبەر ﷺ لە درىژەى فرمودە كه يدا دەفەرموى: ... وەهەر وەها خواى گەوره لەعنه تى كردوه له (الواشمة والمستوشمة): لەعنه ت كراوه لهو نافره تەى كه دەكوتى و لەوهش كه دەكوترى!، مسولمانان، نافره تان پىويستە خۇيان لەوشتانە بپارىزن، وه هەر وەها (وَالنَّامِصَةَ وَالْمُتَمِّصَةَ) واتە: ئەو نافره تانەى برۆى خۇيان -بارىك- دەكەن، برۆى خۇيان دەبرن، بۆ جوان بونى برۆ، ئەوانەش پىغەمبەر (عليه الصلاة والسلام) دەفەرموى، خواى گەوره (جل جلاله) لەعنه تى لىكردون، چۆن خەلقى خوا دەگۆرن؟، چۆن پلان و بەرنامەى خواى پەرورەدگار دەگۆرن؟،

^{۷۷} صحيح البخاري، كتاب اللباس، باب: الوصل في الشعر، رقم الحديث ۵۵۸۹

که برزی توی ناوا دروست کردووو تو بیټی به جوړیکي تر دستکاری بکھی، بویه خوی گهوره (جل جلاله) ده فرمویت: ﴿فَلْيَغِيْرَنَّ خَلْقَ اللّٰهِ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطٰنَ وَلِيًّا مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرًا مُّبِيْنًا﴾ (۱۱۹) النساء، واته: نهوانه ی که ده یانهوی خه لقی خوا بگورن، نهوانه شهیتان زه فریان پیده بات، خه لقی خوا له: برؤ و لوت (که پوو) و له دداند، که خوی گهوره (جل جلاله) چونی دروست کردوی دواپی بیگورپی چه پامه، دستکاری کردنی خه لقی خوا چه پامه، وه هه روه ها (والمثقلجۃ) واته: نهو نافره ته ی که ددانه کانی خوی چاک ده کات، نیوان ددانه کانی ده بری، ده یان تراشی وه کو نه چار، ده یان تراشی بونه وه ی شاش و جوان بن، نهو نافره ته ش به هه مان شتوه ده که ویته بهر نهو هه ره شه ی پیغه مبه ر (علیه الصلاة والسلام).

وه له کو تایی شدا ده لیم: پیویسته خوشکانی به ریز، له کو زیونه وه کانی اندا، له دانیشتنی اندا، له سردانی اندا، ناگایان له عیباده ته کانی خویان بیټ، جاری وا هیه نویژی له سر تاخیر ده کهن، جاری وا هیه بی فرمائی میړده کانیان ده کهن، کابرای واهیه له نیش و که سابت هاتوته وه له ماله وه چاوه رتی خیزانیه تی که چی خیزانه که ی ریشته بؤ سردان و دوو سعات و سی سعاتی پیده چی، به راستی نه وه گونا هه تاوانباریه به رامبه ر خوا، تاوانباریه به رامبه ر به میړده که ی یان باوکیکی فه قیر حال و پیرو به سته زمانی به جیهی شتوه یان دایکیکی پیرو به سته زمانی به جیهی شتوه یان نیشی خوی و ماله که ی له سر فه وتاندوه یان مال و مندالی یان مندالی ساوای به جیهی شتوه، خوشکانی به ریز پیویسته لهو شتانه دا ناگادربن چونکه تاوانباری هه نه وه نیه نینسان نویژی نه کات!، به لکو قسوری هه بیټ یان زولمی هه بیټ به رامبه ر به میړده که ی، به رامبه ر به باوکی، به رامبه ر به دایکی، به رامبه ر به منداله کانی، هه مووی هه ر گونا هه، بونه وه ی که نیستی فاده له نویژیو روروو و له حج و له زه کات و له عیباده ته کانی تر وه رگری،

گولبژیریک له ونا، هکانس شهید ماموستا عبدالله قهسری

جا نهوانهم تنها بۆ نافرەتان نهبو به لکو بۆ پیاوانیشه به راستی، پتویسته مه جلیسه کاغان به بیر کردنه وه قسهی خیر به سه ره برین، پیغه مبه ر (علیه الصلاة والسلام) ده فرمو، (مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكَلِّمْ خَيْرًا أَوْ لِيصْمُتْ)^{٧٨}، واته: هر که سیك باو دري به خواو به رۆژی قیامت همیه، با قسهی خیر بکات یان بیدهنگ بیت!، نه گهر قسهی خیر نازانی یان بۆت ناکری بیدهنگ بیت باشتره، که سیك پیت بلیت: "چهنده مۆن و مرچه!"، باشتره له وهی که قسهیه ک بهی له قیامت له سه ری قهرزار بیه وه، با گوناخت پینه گات باشتره.

خوای په وهر دگار عاقیبه تی عومری هه موو لایه کمان خیر بکات، یاره بی خواجه ئیصلاهی حالمان بکهی، یاره بی خواجه چاکه مان بۆ بیئیه پیش: له خراپه بمانپاریزی، شیفای نه خویشیه کاغان بیئنی، خواجه دل و دهر ومان به نوری نیسلام و به نوری نیمان روناک بکه یته وه، له سه ر بنه مای ئیسلام بمانژیئینی، له سه ر بنه مای ئیسلام بمانژیئینی، خواجه خو شه ویستی خۆت و دینه که ت و پیغه مبه ره که ت زیاتر له دلماندا جیگیر بکهی، هیدایه تی مال و مندالمان بدهی، خواجه هه موو مسولمانان له ژیر سته می بی دینان له هه موو دنیا پرزگار بکهی، یاره بی خواجه بمانپاریزی له دهر دو به لآو ناخۆشی، خۆمان و ولاته که مان، میلله ته که مان له دهر سه ری زه مانه پپاریزی، آمین.

أقول قولي هذا وأستغفر الله لكم ولسائر المسلمين، فاستغفروه إنّه كان غفّاراً ،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ} آمين.

^{٧٨} صحیح البخاری، کتاب الأدب، باب: من كان يؤمن بالله واليوم الآخر...، رقم الحديث ٥٦٧٢

کرین و فروشتن و خوڤاراستن له کهسابه تی چه رام

كړين و فروښتن و خوږاستن له كه سابه تي چه رام

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلِيلَ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْمِحْجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلِهَا كُنْهَارُهَا، لَا يَزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ صَلَوةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء..

تيماندارانی بهر ټيز، شوټنکه وتوانی پټغه مبهري پيشه و امان محمد ﷺ، په جمته خوی په روهردگار، میهره بانی و بهر ده کته خوی په روهردگار بر ټی به سر ټیمو هه موو موسولمانانی دنیا له م روزه پر روزه دا، یاره بی خوی په رحم به حالی ټیمو هه موو موسولمانانی دنیا بکه، خوی به موسولمانی بان ټینی وه به موسولمانی بان ټینی، خوی له گوناھی خو مان و باوک و دایکمان و مال و مندالمان خو ش بیت، شیفای نه خو شیه کاغان ټینی و له مردوه کاغان خو ش بیت.

بهر ټیزان... شه ریه ته ټیسلام، هه موو لایه نه کانی ټیانی کومه لگه ټیسانی په چاو کردووه، چاره سه ری هه موو نه خو شیه کانی دیاری کردووه، په کتیک له لایه نانه ی که خوی په روهردگار (جل جلاله) زور گرنگی پیداوه

له قورناني پيروز، وه پيغه مېهر (عليه الصلاة والسلام) له فرموده پيروزو بهرزه كاني شريعتي ئيسلام به گشتي و زانا پايه بهرزه كاني ئيسلام زور گرنگيان پيداوه، بریتی به له چوڼيه تي هه لسوكه وتی نينسانه كان له گه له يه كتری، وه له ناو نهو لايه نه شدا چوڼيه تي موعامه له و كه سابه ت له گه له يه كتریدا، نايینی پيروزى ئيسلام كۆمه لتيك بنچينه ی داناون بۆ نينساني مسولمان، بۆته وى بزانی كامه كه سابه ت هه لآله، كامه موعامه له هه لآله و ده بيته مایه ی رده زابونی خوا و ده ديه ينياني به خسته وهری دونيا و قیامت و كامه شيان هه رامه و ده بيته مایه ی شهره مزاری لای خوا ی په روهر دگار (جل جلاله) و مایه ی سزا له رۆژى قیامت.

به پيويستم زانی له وتاری نه مرۆی هه ينی دا هه موومان له خزمه تي نهو بابه ته گرنگه دا بين، نهوانه ی كه گوڼيان ليته، نهوانه ش كه گوڼيان ليتايت پتيان رابگه يه نين وه كو بهر برسياريه تيهك، بابزاني نهو كه سابه ته هه رامانه چين؟، نهو موعامه لانه چين كه هه رامن و شريعتي ئيسلام نه ه ی ليتكردوون؟، بۆ نه وه ی خو يانی لی پيازيين، بۆ نه وه ی قه بری خو مان پر له ناگر نه كه ين، بۆ نه وه ی قیامت ي خو مان له خو مان تيك نه ده ين و ویرانی نه كه ين، بۆ نه وه ی خو مان هه جاله تي به رده ستی خوا نه كه ين له رۆژى قیامت، بۆ نه وه ی مال و مندالمان به هه رام په روه رده نه كه ين، پارووی هه لآيان پی بده ين، نهك پارووی هه رام، له بهرته وه ی به داخه وه كه زۆر به ی كه سابه ته كاني نه مرۆ، زۆر به ی موعامه له كاني نه مرۆ هه راميان تيكه وتوه!، بۆ به پيويستم زانی له وتاری نه مرۆ دا باسی نهو بابه ته بكه ين.

پيش وه خت پيويسته بزاني موعامه له ی هه لآل كامه يه؟! بنچينه كاني موعامه له ی هه لآل كامانه؟، زانايان ده فرمون: بنچينه كاني موعامه له ی هه لآل بریتين له شش شت، هه موو موعامه له يهك كه هه لآل بيتت، شش روكنی هه يه، چوڼ نينسان ده چيته هه ج، ده بی روكنه كاني هه ج جيبه جي بكات

ئەوجا ھەجھە كەي تەواو، دەبى لە كرىن و فرۆشتىشدا ئەو شەش روكنانە جىبە جى بگەي، نىنجا موعامەلە كەت راستە:

يە كەم: (طهارة العين)، پاكى ئەو شتەي كە دەيفرۆشى يان دەيكېرى، لەزاتى خۆيدا ئەو شتە دەبىت پاك بىت، كە دەيفرۆشى يان دەيكېرى، دووھم: (الإنْتِفاع به) سود لى بىنين، شتىك بفرۆشى سودى لى نەبىنرى و بى كەلك بىت، موعامەلە كە راست نايىت، شتىك بگېرى، سودى لى نەبىنرى، كرىن و فرۆشتى ئەو كەلپەلە ھەللا ئە، سى يەم: (مُلْكِيَة العاقد له) واتە: ئەو كەسەي كە ئەيفرۆشى دەبى مولكى خۆى بىت، كە سىك شتىك دەيفرۆشى دەبىت مولكى خۆى بىت، مولكى ھىچ كەسى تر نەبىت با دىنارىكىش بىت، يان ودىكىلى خاوەن مولك بىت، چوارەم: (القدرَةُ على تسليمه) واتە: دەبى بتوانى ئەو كەلپەلەي كە فرۆشيار دەيفرۆشى، تەسلىمى موشتەرى بگات، ئەگەر نەتوانى تەسلىمى بگات ئەو فرۆشتەنە كە دروست نايىت، وە پىنچەم: برىتى يە لەو كە (كون المبيع مقبوضاً) واتە: ئەو شتە دەبىت بگاتە ژىر دەستى موشتەرى و بتوانى دەسلەتى بەسەردا بشكى و وەرىگىرى، وە ھەرەھا تەعبىرو شىتوازىك كرىن و فرۆشتەنە كە بگەينى و ديارى بگات.

جا خۆشەويستە كانم، ئەو بابەتە زۆر ھەلدەگى بەلام ئىمە وەك گولبژيريك بۆ سەردەمى خۆمان يان ئەوانەي كە پىويستە بىانزانىن ژمارەبەك لەو موعامەلەو ژمارەبەك لەو كەسابەتەنە دەستىشان دەكەين كە ھەرەمە يان پىويستە خۆيان لىتپارزىن، بۆ ئەوئەي كە نەبىتە مايمى تورەبوونى خودا (جل جلاله) باسيان دەكەين:

يە كەم: غەش و خىنانەت لە موعامەلەدا، بە عىبارەتتىكى تر: شاردنەوئەي عەببەكانى ئەو كەلپەلەي كە دەيفرۆشى، بىگومان ئەوانە كۆمەللىك جۆر و شىتوازو كۆمەللىك نمونەي ھەن، غەش بەشىوئەي كە گشتى ھەرەمە، ئەگەر چەند نمونەبەك باس بگەين بۆ زياتر ھالى بون: پىاوتىك دەبەوى خانوئەكەي

بفروشي، نو خانوه له لای موشته ری زور مه دح ده کات، ده لای نو خانوه ته ملیکوه، نو خاوه تاپزيه و بناغه که ی وایه و سره که ی وایه و حالی وایه و حیسابی وایه! له راستیشدا کیشی له سره و وانیسه!، نه وه غه شه، یان خانوه که ی کون بووه بونه و ی بیفروشیته وه به پاره یه کی چاک، دیت ته عمیری کی ده کاو نو ده رزو نو شهق سوون و نو هه موو خراپه کاری و نه وانه ی که له خانوه که دا دیارن، سوغیکیان لیته داو ته عمیری کی ها که زایی و به سینیایی ده کاو پاشان به پاره یه کی چاک ده یفروشیته وه، کابرای کریاریش وا ده زانی خانوه که تازه دروستکراوه و هیچ عه بیی نین، له نا کاو پاشی مانگیک، پاشی سالیک دهرده که و ی که خانوه که ی هه موو شهقی برده و بناغه که ی ویران بووه، وه عه بیه کانی ورده ورده ده کون، نه و هه ش غه شه و حرامه، یان له کریین و فروشتندا به تابهت میوه جات نه وه که کابرای فروشیار (باع) شته چا که کان له سره و ده داده نی و ه شته خراپه کان له ژیره وه داده نی، ته ماته ده فروشی سره ی سندوقه ته ماته که ی هی چا کی لی دانی و هی ژیره وه هه خراپه کان بیت، پی که بیت شوتی هه یه، شوتیه باشه کان له سره وه دانیت و خراپه کان له ژیره وه بن و یان خیارو ته ریزی بینی به هه مان شیوه یان هه ر که لوپه لیکی هه یه بیفروشی، چا که کان و باشه کانی له سره وه داده نی بۆ رازاندنه و ی یان له دوکانیک هی شوه تری چاک و جوان و ریکوپیک له پی شوه داده نی، دوايش که کابرا دیت له ژیره وه بوی له ترازوو ده کات و بوی ده کیشی، نه وه غه شه و حرامه، پاره که ی لی حرام ده بیت، یان شتیک ده فروشیته وه سره که ی یان رواله ته که ی هیچ عه بیی نیه، به لام له ناوه رډکدا عه بیداره، پیغه مبر ﷺ به بازاری مه دینه دا رډیشت، بینی کو گه نیک هه لدرابویه وه، نه ویش دهستی له ناو راکرد، دهستی ته ر سوو، که دهستی کیشایه وه به خاونه که ی فرموو: نه وه چی یه؟، گوتی: (أَصَابَتْهُ السَّمَاءُ يَارَسُوْلَ اللهِ)^{۷۹}: باران لی ی داوه نه ی پیغه مبره ی خوا،

^{۷۹} صحیح المسلم: کتاب الایمان، باب: قول النبی ﷺ من غشنا فلیس منا، رقم الحدیث ۱۰۲

گولڊزېرېک له وتاره کانس شهيد ماموستا عبدالله قهسري

پيغه مبهرو ﷺ فرموي: (أَفَلَا جَعَلْتَهُ فَوْقَ الطُّعَامِ كَمَا يَرَاهُ النَّاسُ) واته: نه وه
بؤ - که تهرېووه - له سه روه دت دانه ناوه تا خه لک بيبيني و بزاني تهره؟، دوايي
فرموي: (مَنْ عَشَّ فَلَيْسَ مِنِّي) ههر که سيک غهش بکات له نيتمه نيه،
له شويکه وتواني نيتمه نيه، که واپو غهش کردن خيانه تکر دنه له موعامه له، له
کريار، نه وهش حه پرامه و پاره کهش حه پرام ده کات، وه شو هه رده شه ي پيغه مبهرو
ﷺ ده مانگرېته وه که فرموي: (لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ بَاعَ مِنْ أُخِيَةِ شَيْئًا بِيَعًا فِيهِ
عَيْبٌ إِلَّا بَيِّنَةٌ)^۸ واته: حه لال نيه و دروست نيه بؤ نينساني مسولمان شتيک
بفروشي و عه بيکي تيدابي و شاکر اي نه کات، ههر شتيک ده فروشي پيوسته
بليي شو عه بيه ي تيدايه، بؤ نه وه ي نينسانه که بزاني و شاره زايي، يان
سه ياره يه و کونه يه و ده يه وي بيفروشي، هه لده ستيت سبوغيکي ده کاو تو زويکي
تعه ميرات و ده سکار يه کي ده کاو پاشان ده بات له پيشانگا (معرض)
ده يفروشي ته وه و کابراي پي هه لده خه له تي ني، وه کومه لنيک پاره ي ليوه رده گري،
دواي هه فته يه ک مانگنيک نه و جار ده زاني شو سه ياره يه ناوه روه که که ي چونه؟، که
به داخوه زوريک له مسولمانه کان نه مروه تووشی شو ده رده بوون، تووشی شو
نه خو شيه بوون، وا ده زانن ههر نه وه ننده به سه که پاره که يان بيته ده ست تيدي
نازانن عاقبه تي شو پاره يه چيه؟!، شو پاره يان ليده بيته به شاگر له روه زي
قيامت يان نا؟!، حه لاله يان حه پرامه؟!، ده چي ته قورگي منداله کان و
خيترانه که ي و نه وان قازانجي ليده که ن يان زهره ر؟!، نازانين له ولاتي خو مان شو
شته بووه يان نا ان شاء الله نه بووه، به لام بيستراوه که له لايه ن مريشک
فروشه کان، شو مريشکه فه قيرو به سته زمانه، ناوي سوپري ده ده ني يان شتي
سوپر کراوي ده ده ني بؤ نه وه ي ناو زور بخواته وه و گرن بي له سه ر ته رازوو يان
له کاتي فروشتندا، دان و دانه ويله ي زور ده داتي بونه وه ي قورس بيته، چونکه
نه گهر ههر يه کي کيان غه رامنيکيشي بچي ته سه رو گرانبي، نه وه بؤ شو کيشان و

^۸ سنن ابن ماجه، کتاب التجارات، باب: من باع عيب فالبينه، رقم الحديث ۲۲۴۶

پټوانه يه زوره!، نهوه لهو شټوازه يه که پټغه مېهر (عليه الصلاة والسلام) نه هي ليکړدوه، يان هر حيوانيتک پټش نهوه ي بېهيه مهيدان، قه لهوي بکهي له ماله وه، نهو روزه ي که نه تهوي بېهيه ت زور خواردني پټدهه ت بؤ نهوه ي بهرچاو بټت و ديار بټت، يان مانگايه ک ده بهيه ت بيفروشي، نهو روزه شيري گوانه کاني نه دوشي بؤنهوه ي له مهيداني حيوانات، پټي بلټن نهو مانگايه زور چاکه و زور شيردهره و شيري زوري تيدايه، يان نهو ناشه ي که تاوي ده گټري - وهکو له شهردعا باسکراود - ناوه که ي بگريه وه، نهو کاته ي که مرشتهري ناشه که دټت، ناوه که ي بهر ده بهوه و بؤ نهوه ي جوان بسوري و بلټن ناشيکي چاکه!، يان کابري سمعات چاکه ره وه، هه لده ستيت سمعات بؤ که سيک چاک ده کاته وه، پاش هه فته يه ک تيکده چي، يان ته له فزيون چاکه ره وه شاشه که ي فول ده کات بؤنهوه ي عه يبي پټوه ديار نه مي تټت، پاش ماوه يه ک مانگيک به ديار ده که وي ت که شاشه که ي فول کراوه، بؤ خوي ده زاني چي ليکړدوه، به لام کابري هه ژار لينازانيت، دوايي بوي دهر ده که وي که نهوه کاتييه و لي تي که شف ده بټت، نه وانه هه موو غه شن.

يان پاره ي دوو ره قه م، که نه مرې به داخه وه نهو فيل و فرته زوره، پاره ي دوو ره قه موه له ناو شه دده ي پاره کاني ده خا، بؤ کابري ده باو پټي ده دات يان پټي ده لي يان پټي نالي، نه گهر پټي نه لي نهوه هه ر قه باحه تيکي گه وره تره، نه گهر پټشي ده لي و پازي ده بي، نهوه ش هه ر گونا هه و حه را مه، پاره يه ک دوو ره قه م بټت با به کابراش بلټي نهو پاره دوو ره قه م، چونکه لي زه وه نهو بهر پټي ده کات، به لي له ناو شه دده ي پاره کاند ا ده روا، به لام ده چټه وه بانق و دوو باره جاريکي تر دټه وه ناو خه لک و فه رمان بهرو کار مه نده کان، جاريکي تر دټه وه سه رو گويلاکي خه لک، له بهر نه وه نه گهر پاره ي دوو ره قه م بټت يان نه گهر پاره يه ک بټت لايه کي دراو بټت، نهوه نهو پاره يه جيا بکري ته وه چاکه، چونکه روزه تيک دټت هه ر دټه وه سه ر نهو خه لکه و ديسان ده گه رټه وه و دا به ش ده بټه وه، بزيه

نوههش بهراستی حهرا مه، نوههش گونا مه، نوههش فیتله، تو پارده چاک وهرده گری، بهلام پارده خراب ده گپړیه وه بو خه لک.

شتیکې تر که به داخوه له ناو کومه لگای نیمه دا به دی ده کریت، نوههش نوههیه پارده به قهرز ددها، له بهرامبه ردا مانگانه شتیک وهرده گری، بومونه: نه ندازدیه ک پارده به قهرز ددهاته که سیک، نهو که سه روژانه بره پارده یه کی ددهاتی وه پارده کش هر له شوینی خویه تی، واته: کابرا ده لئی نه ندازدیه کم به قهرز پتیده، هه موو روژی نه من پارده کت ددهه می، دواش که ی هه موو پارده کت ویسته وه من ددهه مه وه، نهو حهرا مه و ریبایه، یان ده لئی بو ماو دی شهش مانگ پانزه هزارم بدی، نهو کاته هه ژده هزار دینارت ددهه مه وه. نوههش حهرا مه و ریبایه، نهو ریبایه ی که چندین فرموددی پیغه مبه ریت^{صنایه} و چندین نایه تی قورناتی له سر هاتوون، نهو ریبایه ی که پیغه مبه ر^{صنایه} ددهه رموی: بچو کترین به شیان، و دکو نهو وایه نینسان دایکی خوی ماره بکات!، نهو ریبایه ی که نه مړو له بانقه کاندا زوره، نهو ریبایه ی که نه مړو خه نک هه ستیشی پیناکات له بهر نه وه ی پرسى نه کردوه لای ماموستایه ک بلئی نهو مو عامه له ی که ده دیکم حه لاله یان حهرا مه!.

سیه م: نهو که به ناو ره هن کردنه، بهلام ره نی هه قیقی نیه، ره هن له نیسلا مده لاله، بهلام نهو که کابرا بیت پارده به قهرز بداته که سیک له بهرامبه ردا شتیک وهرده گری لیتی، دواپی سودی لیده بینیت یان خانوویه کی لیوهرده گری و بو خوی ده چیته ناو خانووه کهو دواش ده بی پارده کشی به ته وای بداته وه و نیستیفاده شی له خانووه که کرده!، نهو حهرا مه، کابرایه ک پیوستی به پارده، کوره که ی دهنیری بو هنده ران، پارده ی له که سیک وهرده گری و خانویه کی ددهاتی به ره هن له لای بیت، بهلام ناییت کابرای خاوه ن پارده که بچیته ناو خانووه که، به لئی خانووه که له ژیر دهستی دایه، وه هه رکاتیک داوای پارده که ی کردو قهرزداره که نه یوو نهو خاوه ن پارده که ده توانی خانووه که

بفرۆشې و پاردهى خړۍ لى هه لگړى، به لآم ناييت نيستيفاده لهو خانوه وهربرگړى، جا نيستا جوړيکى تريش ههيه به داخوه که همر خاوهنى خانوه که له ناو خانوه که دايه، به لآم کابراى خاوهن پارده که ده لى، قهينا که بوخوت له ناوى دابه به لآم ده بى مانگانه کرىم بده بى، دوايى پارده کهى خړۍ هه موو همر ليوه رده گرته وه، نه وهش ريبايه و حه رآمه.

چواره مينيان: برىتیه له شار دنه وهى که لويه ل (احتکار)، نه وه که له وتار يکدا به دوو رو دريژى باسما ن کردوه، نيحتيکار: برىتى به له هه لگړنى که لويه لى بازار، بازارگانىک (تاجر) که لويه لى بازار هه لبرگړى، جا هه نديک له زانايان ده فرمون: ته نها {قوت} بو نيحتيکار حه رآم، هه نديکيش ده فرمون هه موو مه سله حه تىکى مسولمانان حه رآم ده ستى به سر دا بگرى، بويه هه موو نهو که لو په لانهى که هه لده گيرين به مه به ستى به قيمه ت بوون، دوايى له گرانيى دا له کاتىکى وادا که له بازار کم ده بيت، دواى نه وهى که به قيمه ت ده بيت، نهو ديت شته کانى خړۍ ده خاته روو، له مالى و له مه خز نه کان ده به يتيته ده رى و ده يفرۆشيتته وه: نه وده حه رآم و نيحتيکاره، پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) فرموى: (لا يَحْتَكِرُ إِلَّا خَاطِئٌ)^{٨١} واته: نه وهى که نيحتيکار ده کات - شت هه لده گړى به مه به ستى گرانسون و به قيمه تبون، دوايى به قيمه تىکى گران بي فرۆشيتته وه - نه وه گونا هه باره و تاوانى کردوه.

پينجه ميان: بو برا شوفيره کانمان، له که سابه تى حه رآم برىتى به له که لويه لى حه رآم بارکردن، ماده ده سرکه رو بيته وشکه ره کان، نه وه که نينسانىک شوفيره و نازانى چى بارکردوه، ناپرسى هه لاله يان حه رآم، مه شروب بيت همر بارى ده کاو مه وادى بيته وشکه رو سرکه ر بيت همر بارى ده کات، هه تا که سانىک که بو شويى خراب ده چن، بو کارى خراب ده چن، همر بارى ان ده کاو ده يانبات،

^{٨١} صحيح مسلم، كتاب المساقاة، باب: تحريم الإحتکار، رقم الحديث ١٦٠٥

نوهش حهرامه، همموو نهو گوناهاهش که نهوانه دهیکهن که سوازی نهو سهپارهيه دهبين بؤ نهو شوينه، له همموو گوناهاهکان شوفيره که بهشدار دهبيت، چونکه نهو هوکاره و بر دوونی بؤ نهو شوينه؛ خوی په روهردگار (جل جلاله) دهفرموی: ﴿وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْاِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ اِنَّ اللَّهَ اِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ (۲) المائدة، واته: هاوکاری یه کتری بکهن لهسر چاکه و پاریزی، هاوکاری یه کتری مه کهن لهسر گوناهاو تاوانکاری، که سینک بؤ کاریکی خراب دهروات بؤ شوینیک، ناییت بیگه یه نی، که سینک شتیکی حهرامی پییه، بؤ شوینیک دهیات ناییت بیگه یه نی، نه گه رنا توش له هه موو قومه مه شروبیکی نهو کابرای مه شروبخوره که ده بخواته وه، گوناهاهبار دهبيت، تو گه یاندوته نهو شوينه!، چونکه پیغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) فرموی: (لَعَنَ اللهُ الْخَمْرَ) ^{۸۲} واته: خوا له عنه تی له مه شروپ - خه مر - کردوه، (وشارېها): نهو که سهی که نه بخواته وه، (وساقیها): نهو که سهی که دهیگیری بؤ نهوانه ی که نه بخونه وه، (وبانعهها): نهوه ی که نه یفروشی، (ومبتاعها): نهو که سهی که پیی ده فروشی، (وعاصرها): نهوه ی که دروستی ده کات، (ومعتصرها): نهو که سهی که بوی دروست ده کری، (وحاملها): نهوه ی که هه لیده کری و دهیگوازیته وه، (والحمولة اليه): وه نهوهش که بوی ده گوازیته وه و نهقل ده کری و له دوکان دانه نری، نهوانه هه موویان نه عله تیان لیکراوه.

شه شه مینیان: کرین و فروشتن له مزگهوت، زور جار موعامه له له مزگهوت ده کری، نهوهش حهرامه، موعامه له کردن له مزگهوت حهرامه، لهسر پای زوربهی زانایان حهرامه، چونکه پیغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) فرموی: (اِذَا رَأَيْتُمْ مَنْ يَبِيعُ أَوْ يَبْتَعُ فِي الْمَسْجِدِ فَقُلْ: لَا أُرَبِّحُ اللَّهَ تِجَارَتَكَ) ^{۸۳} واته:

^{۸۲} المستدرك على الصحيحين، كتاب البيوع، رقم الحديث ۲۲۳۵

^{۸۳} المستدرك على الصحيحين، كتاب البيوع، رقم الحديث ۲۳۳۹

نه گهر بينيتان که سيک موعامه له دهکات له مزگهوت، شتيک ده فروشي يان شتيک ده کړي، پي بلين: خوا قازانچ نه خاته ناو بازارگانیه کهت و بهره کهه تي ليه لگري، ده بي واي پي بليني!، چونکه مزگهوت بو شهوه دروست نه کراوه!، هروه کو چون دروست نيه له مزگهوت بو شتيک که ون بووه بانگ بکري، پيغه ممبر (عليه الصلاة والسلام) فرموي: (مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يَنْشُدُ ضَالَّةً فِي الْمَسْجِدِ فَلْيُقِلْ: لَا رَادَّهَا اللَّهُ إِلَيْكَ)^{۸۴} واته: نه گهر بينيتان که سيک له مزگهوت بانگ دهکات، بلت فلان شتم لي ون بووهو خه لکينه کي دوزيوه تيه وه؟، يان هر که سيک دوزيه وه بيه نيته وه مزگهوت، پي بلين: ياره بي خوايه نه يدوزيه وه، چونکه مزگهوت بو شهو شته دروست نه کراوه.

هوه ته مينيشيان: سه ياره ي دزياري و بي ژماره، که نه مړو زوره له بازاره کاندا، کړين و فروشتي پيده کړي، که نه گهر بزاني شهو سه ياره يه نه صلي نيه و بنچينه ي نيه، له کوپوه هاتووه؟ چون هاتووه؟، شهوه بهراستي شهو موعامه له يه راست نيه و خو له و موعامه له بپاريزن چونکه دروست نيه، مادام نازاني شهوه له کوپ هاتووه گوماني له سره، مادام نازاني نه صل و بنچينه ي چيه؟، دروست نيه شهو سه ياره يه بکړدري و بفروشي.

هه شتم له و موعامه له و که سابه تانه ي که دروست نين: فروشتي بهروموي کشتوکالي پيش نه وي بهره که ي ده رکوي، نينسانتيک زهويه که کردويه تي به گه نم بيفروشي بهر له ودي که گهغه که بگاتي و بزاني بهرومويه که ديته بهرهم يان نا، شهوه حهرا مه، تنها به مارجي شهوه نه بيت که شينايي و گيا بو حيوانات بپريته وه و به کاري بهيني، شهوه جيايه يان فروشتي بهروموي باغيک، که هيشتا بهرومويه که ي نه هاتوته بهر، نه گه سيوه يان پيش گه شتن

^{۸۴} صحيح مسلم، کتاب المساجد، باب: النهي عن نشد الظالة في المسجد، رقم الحديث ۶۸

نه گه يشتو ته قوناغی پيش گه يشتن، نه گيشتو ته تام وهر گرتن و مزره مه ني،
 فروشتنی هر بهر بوميك لهو حاله تانه دا، پيش نه وهی بگاته نهو وادهی که
 خهريکه ده گاته بهر، نهوه دروست نيهو چه رامه، چونکه پيغه مبر (عليه
 الصلاة والسلام) به يه کيکی فهرموو: (أرأيت ان منع الله الثمرة)^{٨٥} نایا نه گهر
 خوی گوره (جل جلاله) بهر بومي نهو باخچه يه، بهر بومي نهو زهويه
 نه هيتته بهر هم (بم يأخذ أحدكم مال أخيه)؟ فهرموی: باشه به هو ی چيه وه نهو
 پاره يه وهر ده گری؟ نه گهر بهر بومه که خوی گوره (جل جلاله) نه هيتته نهو
 پاره يه له بهر امبري چيدا له برايه که ی خو ی وهر ده گری؟ که و ابو هه تا
 بهر بومه که ديارو روون نه بيت دروست نيه، نهوه نهو بهر بومه ناييت بکر دري.
 تينجا کار کردن و نيشته جي بوون و مانه وه له ولاتيکی بی باوه رو له ولاتي
 کافر اندا، تنها بو نه وهی که خو ی و خاو خيزانی له و ی بيت. له ژير سايه و
 سيبهري قانونی کافر اندا، نهوه دروست نيه، به لام له حاله تيکی زه ور دا بو
 نه خو ی ده چی یان له حاله تيکدا که ده نير دري بو جي به جيکردنی کاريک و
 بگه رپته وه، يان له حاله تيکدا که بو خو يندنی ده چی که شهو خو يندنه له ولاتي
 تيمه نيه، بو زانست وه دسته يانتيک ده چی، له حاله تيکدا که نيژنه يه که وه ده چی
 و مبه ستیکی هه يه، بو مه سلله حه تي ميلله ته که ی ده چی نهوه جيايه، وه
 نه وان هه که خه لکی به قاچاغی ده بن، پاره يان ليوه رده گرن، نهو که سابه ته ش
 دروست نيه چونکه سه فهره که مه ترسی تيدايه و زور به ی نهو خه لکه شی که
 ده روا بو هه نده ران له و ی سه رگه ران ده بيت! هه موو نهو گونا هه ی که خه لکيک
 ده يکات له ده ره وه، نهو که سه ی که خه لک ده بات ليروه بو نه و ی
 له گونا هه کانيان به شدار ده بيت، چونکه نه ویش هو کاره به وه که نهو خه لکه
 ده روا بو ده ره وه، ري ثاسانيان بو دکات، پيغه مبر (عليه الصلاة والسلام)

^{٨٥} صحيح البخاري، كتاب البيوع، باب: إذا باع الثمار قبل أن يبدو صلاحها. رقم الحديث ٢٠٨٦

گولډبريک له وټاره کانسې شهيد ماموستا عبدالله قاسم

ده فرموي: (مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ)^{۸۶} واته: هر که سيک بيته مایه چاکه يهک، وهکو نهو کهسهی چاکه که دهکات خيري بو دهچیت، وه هر که سيک بيته مایه خراپه يهک وهکو نهو کهسهی که خراپه که دهکات خراپه ی بو دهچی (که مفهومی موخاله فعی فرموده که وايه) (مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً فِي الْإِسْلَامِ فَلَهُ أَجْرُهَا وَأَجْرُ مَنْ عَمَلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجْرِهُمْ شَيْئًا)^{۸۷} واته: هر که سيک کارو ريگايه کی چاک به که سيک يان به خه لکيتک نيشان بدا، وهکو نهو که سانهی چاکه ده کهن خيري بو دیت، به لام هر که سيک ريگايه کی خراپ به خه لک نيشان بدا، نهوه وهکو نهوانه ی خراپه ده کهن نهویش گونا هه که ی بو دیت.

جا که سيک بيته ري نيشاندر بو نهوهی خه لک بيات بو هه ندهران، خه لک له گه ل خوی بيات و له ولا تاندا له ناو خراپه و خراپه کاری (فسق و فجور) دا به جيبان بهیلي، نهوه هه موو گونا هيتک که لهو ی دهیکه ن نهو لي ره له هه موو گونا هيتکياندا به شداری دهکات که هاوکاری کردوون، ته نانهت نهو باوک و دايکانهش که پشتگيري کوره کانيان ده کهن پرؤن بو نهو ی نهو گونا هانه بکهن، نهواني ش لهو گونا هانه دا به شدار ده بن.

خالی دهيم: نهوانه ی به دوا ی شتی مه تر سیدار دا ده گهرين، بو نمونه: وده سه تي تانی مه وادی تی نين تی (TNT) و هه لگرتنه وهی لوغم و نهوانه، که به مه به ستي پاره پهيدا کردن بيت، له کاتي کدا چاکي لی نه زانيت، هه روا له خوی هه و به چيته ناو بابه ته که و به چيته ناو کاره که و ليی نه زانی مه ترسی فهوتانی خوی و سهرو مالی خوی زیاتر بيت، نهو کاته حه رانه نهو وه زيفه يه بکات وه نهو پاره يه ش لهو شوينه دا وده دست بهي ني ت.

^{۸۶} صحيح مسلم، كتاب الأمانة، باب: فصل إعانة الغازي، رقم الحديث ۱۸۹۲

^{۸۷} المسند المستخرج على صحيح مسلم، كتاب الزكاة، باب: الصدقة ووجوبها، رقم الحديث ۲۲۷۷

خالې يانزه: دروستکردنی هېکهل و موجهه مات {شپوه کارى}. نهوه ش وه زيفه يه کى حېرامه، جا هې ئينسان بيت يان هې حېوان، که به داخه وه زور کهس تهنانه له ماله کانيشدا هلايده واسن، پيشانگانيان پى دېرازيننه وه بوز جوانى مال و رازانده وهى مال، نهو موجهه ماتانه، نهو هېکه لانه، نه گهر هېکه لى که ويکه، کوترېکه، نه سپېکه، شتيکه که له شويينکدا دايدنه يت، بوز نه وهى که ماله کهى پى برازينيته وه، نهوه ش حېرامه، نهوه ش که دروستى ده کات خوى توشى حېرام ده کات، پيغه مېرېش (عليه الصلاة والسلام) ده فېرموى: نهو که سهى که نهوه دروست ده کات، له روژى قيامت داواى ليدنه کريت روحي به بهردا بکا به لام ناشتوانى!

زانايان (خوا ليسان رازى بيت) که لويه لى يارى پيکردنى منداله کانيان جياکردو ته وه، که يارى پيدکه ن له ماله وه، به لام نه وهى که بوز جوانى له سر تاق و ديوار هلبواسرى، نهوه ش دروست نييه: دياره مېه ستيشمان ره سمى فو توگرافى نييه، که نهو يش هندنېک له زانايان ده فېرمون هر حېرامه، به لام نهوه شيخيلافى تيدايه، هندنېک ده فېرمون کيشه ي تيدا نييه، به لام ره سمى به سېبه رو به هېکه ل، نهوه دياره خيلافى تيدا نييه و دروست نييه.

که سابه تېکى ترى حېرام برېتويه له فروشتنى جگهره، که زانايان ته فېرمون: جگهره کيشان حېرامه و کرين و فروشتنېشى دروست نييه، جا هندنېک کهس نه گهر عوزر و بيانوو (مېرر) به وه بوخوى بينيته وه بلې: نهها ماموستا فلان جگهره ده کيشى، نهوه عوزر نييه، نهوه ده قى راي زانايان و قسه ي زانايان با ئينسان ته ماشا بکات، نهک فلانه ماموستا له بهر نه وهى جگهره ده کيشى، - حاشاى ماموستايان و زانايانى ئايينى - زور ماموستا هيهه کارى پيچه وانه ي دينى خوا نه نجام نه دات، به لگه نييه له سر نه وهى نهو کاره چاکه له بهر نه وهى ماموستا ده بکات، جگهره هم زهره رى گيانى ئينسانى تيدايه و هم زهره رى مالى ئينسانى تيدايه و ههم زهره رى خه لکيشى تيدايه، جا چ شتېک که

پيغه مېر (عليه الصلاة والسلام) زه رېرى تيدا بينيبيت بو خه لك و بو مال و مندالي، قه ده غې كړوود؟، ناي ته گهر نهو جگه ربه له سه رده مي پيغه مېر (عليه الصلاة والسلام) بويابه قه ده غې نه ده كړد؟!، ناي نهو كه سانه مي قه ده غه نه كړد كه شتي بو ناخوش ده خوڼ بينه مزگهوت؟، مه گهر جگه ربه بو ناي ناخوشر نيه؟!، له بهر نه وه مو عامه له كړدنيش به جگه ربه، ته نانهت كړدني توتن له زه وي و زاردا، له سه راي زور له زانايان دروست نيه، چونكه دروست كړدنيه تي و هو كارن بو نهو كه سانه مي كه جگه ربه نه كيشن، پيوسته خو ي لېب پاريزن، پيغه مېر (عليه الصلاة والسلام) ده فرموي: (لا ضرر ولا ضرار).

خالي چواره: فروشتني شتيك له سه ر فروشتني كه سيكي تر، نه وه كه نينسانيك شتيكي فروشتوود به كه سيك، به كيك بچي به و كه سه كړپاره بلې لي ي مه كړه من به هم زانتر ده تده مي، نهو مو عامه له يه ش حرامه، يان كړپن له سه ر كړپني كه سيكي تر، نه وه كه نينسان بچي به فرو شياره كه بلې كه شتيكي به فلاته كه س فروشتوود، پتي مه فرو شه من به پاره يه كي باشتر ليت ده كړم، نه وه هر دو كيان حرامن، شه ريعه تي نيسلام به جواني روني كړدونه ته وه له ده قه كاني شه رعدا.

خالي شانزه: تو مارگاو قيديو خانه كان به داخه وه نه مرؤ زوريان ده وري خراپيان هيه، بو بلاو كړدنه وه ي فلمي پرووت و قوت و به ره لايي و بيتشابروي تافرهت، نافره تاني نه وروپا ديتن ليره بو مان ده خنه روو و ديتن له به رابه ر مندالي مسولمانان و عائيله ي مسولمانان ده خنه روو، زور كه سي ره وشت نرمن به داخه وه كه له زور شويتان فلمي خراب ده خنه سه ر سي دي، به لكو له ده ورو به ر ودر بگري و خه لك ته ماشاي بكات، بو خو ي بي نه خلاقه و ده يه وي خه لكيش توشي ره وشت نرمن و بي نه خلاق ي بكات، خوي په روه ردگار (جل خاله) بو نهو جوړه كه سانه سزاي داناوه له دونياو له قيامت، خوا ده فرموي (جل خاله): ﴿إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ

گولڊپرېک له وتاره کانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ (النور، واته: نهوانه‌ی که‌ده‌یانه‌وی خرابه له‌ناو مسولمانان بلاویتیته‌وه سزای به‌ئیش و به‌نازاریان هه‌یه له‌دونیاو له‌قیامه‌ت، ریسواییان بۆ هه‌یه، ریزو حورمه‌تم بۆ هه‌موو نه‌و تۆمارگاو هه‌موو نه‌و قیدی‌خانانه‌ی که‌ کاری چاک ده‌که‌ن و له‌خزمه‌تی ره‌وشتی باش دان، به‌لام هه‌ندیکیان به‌داخه‌وه!، له‌شاره‌کاندا ده‌وریان ده‌وری خرابه‌گیرانه، به‌وه که‌فیلمی خراب و فیلمی خیلاعی و گۆرانی و هه‌لپه‌رکی و ره‌قس و سه‌مای تافه‌تان تۆمار ده‌که‌ن و به‌ناو خه‌لکیدا بلاوی ده‌که‌نه‌وه، نازان هه‌ر نه‌زه‌رێک له‌هه‌ر مالێک هه‌ر که‌سه‌یک بیکات گوناهی‌ک ده‌که‌ریته‌وه بۆ نه‌و که‌سه که‌ تۆماری کردووه.

خالی حه‌قده: وه‌زیفه‌ی تافه‌رته‌یک یاخود وه‌زیفه‌ی کاری تافه‌رته‌یک که‌ له‌ناو شوینی‌ک دابیت شوینی نه‌و نه‌بیت، له‌ناو کۆمه‌له‌ پیاوی‌کی خراب. وه‌زیفه‌ی تافه‌رته‌یکی مسولمان که‌ له‌دینی خۆی نه‌مین نه‌بیت، له‌نه‌خلاق و ره‌وشتی خۆی نه‌مین نه‌بیت، نه‌وه‌ شرعی نییه، نه‌و موعامه‌له‌یه یاخود نه‌و که‌سابه‌ته شرعی نییه، وه‌ به‌هه‌مان شیوه‌ پیاوی‌کی دیندار له‌ناو کۆمه‌لته‌یک تافه‌رته‌ی سافیره‌و به‌ره‌لا کارو وه‌زیفه‌و موعامه‌له‌که‌ی خۆی به‌رپه‌سه‌ری، نه‌و موعامه‌له‌یه‌ش له‌و شوینه‌دا دروست نییه‌و پتویسته نه‌و پیاوه له‌وی نه‌بیت.

هه‌ژده‌یه‌م: فرۆشتنی چه‌ک و که‌لوپه‌لی شه‌ر به‌که‌سانیکی خراب و نا‌ژاوه‌گیر، سیلاح دووسه‌ر (ذوالحدین)ه بۆ چاکه‌ به‌کاردی و بۆ خرابه‌ش به‌کاردیت، تۆ خه‌نجه‌رێک یا سیلاحێک، چه‌قۆیه‌ک یا هه‌ر که‌لوپه‌لێکی تری شه‌ر بفرۆشی به‌که‌سه‌یک که‌ خرابه‌گیر بێ، فیتنه‌گیر بێت، شه‌رانگیر بێت، نه‌وه‌ هه‌رامه‌ پتیی ده‌فرۆشی، پتیه‌مبه‌ر (عليه الصلاة والسلام) نه‌هی لێکرده‌وه.

خالی نۆزده‌یه‌م: کرین و فرۆشتن له‌کاتی بانگی نوژی هه‌ینی دا، خوا ده‌فه‌رموی (جل جلاله): ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ﴾ (٩) الجمعة، واته: نه‌گه‌ر بانگی

نوږځی جومعه درا وهرن بؤ نوږو کرین و فروشتن به جیبهیلن، خوا ددهرموی (جل جلاله) ﴿وَذُرُوا الْبَيْعَ﴾: کرین و فروشتن به جیبهیلن، به لآم لهو کاته دا که نینسانه کان هر واز له کرین و فروشتن ناهینن، نهوه خوځان توشی حه پام کردوه و له سره رای زوریهی زانایان نهو موعامه لانه حه پامیان تیده کهوی و دروست نین.

خالی بیست: پیتش لینگرتن، نهوه که نینسانیتک له هه ولیره ده بیت که لویه لیککی پتیه بؤ بازاری شاره که مان، که سیک بیت له ده روزهی شار یان پیتش نهوهی بگاته وه شار ریځای پتینگرت، پتی بلی: وهره من به ونه لیت ده کرم!، نهو کابرای که ده پتیه تته وه نازانی چ باسه له بازاری نیرهو به چه نده، نهوهش که لیره دپروا له سره ریځا لیتی ده کړی ده زانی به چه نده، به قیمه تیککی هرزان لیتی ده کړی بؤ نهوهی بؤ خووی بیت لیره له بازار به قازانجیککی زور بيفروشتته وه، نهوهش حه پامه.

بیست و یه که م: (بیع العین)، نهوهش له شرعدا که باسکراوه ددهرموی: جوړتیکه که که سیک پیوستی به پاره یه، پاره شی نییه شتی پتیکړی، پاره یی نییه بؤ نهو مه به سته ی که هه یه تی به کاری بهیتنی، پاره یی پتی دهوی، هه لدهستی له مه جلیسه کدا شتیک له کابرایه ک ده کړی بؤ نمونه به ده هه زار دینار، هر لهو مه جلیسه دا پتی ده فروشتته وه به نو هه زار دینار، بؤ نهوهی نو هه زاره که ی وهرگړی، نهوهش حه پامه.

بیست و سیهم و کوڅایی: وه زیفه ی که سیک - پیاو بیت یان شافره ت - له گه ل که سیککی زالم و سته مکاردا، که نازانی نهو زالم و سته مکاره چ ده کات، له گه لیدایه بهس بؤ مه به سته ی پاره وهرگرتن و مووچه، سری مانگ مووچه که ی لیوره ده گړی و نیدی له هه موو گونا هه کانی نهو نینسانه شدا که زالم و سته مکاره، خراپه کاره، به شدار ده بیت، نهو وه زیفه یه ش دروست نییهو شریعه تی نیسلام نه هی لیکر دووه، نایه تی قورنان ددهرموی: ﴿وَلَا تَرْكُنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ﴾ (۱۱۳) هود، واته: مهیل به لای نینسانی زالم دا مه که ن، نه گه رنا ناگرتان توش ده بیت.

به لې خۆشه ويسته كاتم: نه وانه بيست و سې حالت و كه سابهت و موعامه له بوون كه شهريعتي نيسلام ريگاي پينه داون: نه هي ليكردوون، پتويسته مسولمانان دهرسي لي وهرگرن و له وانه دوور كه ونه وده، وه ههرودها زوري تر...، وه كو: به شداريكردن له يانه سيب كه پاره ي نه داو به حيسابي خوي شتي بو درده چي، نه وهش هه پامه، وه زوريك كه نيمه باسي ناكه ين ليتره، وه كو فروشتني مه شروبات و كه سابهتي ريگري و كومه ليك مه ساتيل، فرقه ي موسيقاو زورنا ليدان و ته پلي وده شانندن و... هتد.

له خوي په رو دردگار (جل جلاله) ده پار پينه ووهو ده ليين: ياره بي خوايه له هه موو نهو كارو موعامه لانه بمانپاريزي كه هه پام، ياره بي خوايه خومان و مال و مندالمان له پاره ي هه پام و له مالي هه پام بپاريزي، ياره بي خوايه خومان و مال و مندالمان وه مسولمانان به گشتي له هه پام بپاريزي، خوايه بو هه چي هه لاله ته و فيقمان بده ي بو نه ودي وده هستي بيتن، وه هه چي هه پامه ته و فيقمان بده ي بو نه ودي بيناسين و خوماني لي دوور بگرين، ياره بي خوايه به مالي هه لال ده و له مهنده مان بكه ي، ياره بي خوايه به مالي هه لال په رو درده مان بكه ي، بمانپاريزي له پاره ي هه پام، له موعامه له ي هه پام، له كه سابهتي هه پام، امين، خوايه شيفاي نه خوشيه كانمان بيتني، خوايه له مردووي هه موو لايه كمان خوشبي، په حم به دايك و باوكمان بكه ي، خوايه په حم به مال و مندالمان بكه ي، هيدايه تمان بده ي زياتر بو نه ودي بتوانين زياتر خوايه رستي بكه ين، يارب العالمين. اقول قولِي هذا وَاستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين، فاستغفروهُ اِنَّه كان غَفَّاراً ،

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

سوڻد خواردن و شايهدي داني به درو

سویند خواردن و شایه دی دانی به درۆ

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهِدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا
وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ
أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ،
هَذَا الرَّسُولَ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ حَقَّ
جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْمِحْجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلِهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكُ
صَلَاةِ اللَّهِ وَسَلَامِهِ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ. فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ
الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

نیمانداره به ریزه کان، نهی نومته پیغمبری محمد ﷺ، صلوات وسلامی
خوای گه وردهی له سه ربی، ره حمهت و به زه بی و میهره بانی خوای په روه ردگار (جل
جلاله) برژی به سه ر نیمه و هموو مسولمانانی دنیا لهم رۆژه پیرۆزه دا، له خوای
گه وره ده پارینه وه ده لاین یارهبی خوایه ناخیری عومرمان خیر بکهی، خوایه
شاخیری کرده و کافمان پیتش درچوونمان له دونیادا له سه ر خیر بی، خوایه
به مسولمانی بمانرینی نهو رۆژهی که نه جهلمان دیت، خوایه نیمه ش و هموو
مسولمانانی دنیا له ناخوشی و درده سه ریه کان پیاریزی، له مردووه کافمان
خوشی، و د شیقای نه خوشیه کافمان بینی، یارهبی خوایه ره حم به نه خوشه کافمان

بکهی، یارهبی خواجه هیدایه تی خۆمان و مال و مندالمان زیاتر بدهی، خواجه هیدایه تی گه نجه کافغان زیاتر بدهی، رحم به پیره کافغان بکهی، آمین.

به پرتزه کان، نایینی پرۆزی نیسلام دابهش بووه بۆ چهند به شیک، که بریتی یه له عه قیده و باوهر و عیبادهت و خواپه رستی، به شی سییه میان بریتی یه له شخلاق، که ته و او کهری ههردوو به شه کهی تریانه که عه قیده و عیباده ته کانن، له ناو عه قیده دا، وه له ناو عیباده تدا، وه له ناو به شی ته خلاقدا کۆمه لیک بنه ماو بنچینه هه ن که خوی په روه ردگار (جل جلاله) هیدایه تی نیمانداره کانی داوه و ئینسانه کانی رینمونی کردوون بۆ شه و بنه مایانه، که ته گهر هه ر ئینسانیک دهستی پیوه بگری رینگای سه عادهت ده گریته بهرو دهر و ا بۆ به هه شت!

هه ر ئینسانیکیش فه رامۆشیان بکات شه و ئوباله کهی له ملی خۆیه تی و توشی سزا ددیتت، جا نیمه له وتاری ته مرۆی ههینی دا باس له دوو خه سلته ده که یه له به شی ته خلاق و خوو ره و شتدا که ههردووکیان پتچه وانهی ره و شته چاکه کانن! به داخه وه ته مرۆ له کۆمه لگهی کورده واری خۆماندا دوو دیاردهی ناشرین و خراب زۆر هه ستیان پتده کری، دوو سیفه تی زۆر خراب له ناو مسولماناندا ده بئیرین، شه و هی که خۆشیان لی ده پاریزی زۆر که مه! شه و دوو سیفه ته خرابه ش یه کتیکیان سویند خوار دته به درۆ، دوو هیشیان شاهیدی دانه به درۆ، دیاره هه ریه که له مانه گوناھی گه وره ن به لام پتیش شه و هی بچینه سه ر شه و دوو خاله گرنکه، پتویسته هه ندیک شت بزاین:

گومانی تیدا نییه زمان که نیعمه تی خواجه (جل جلاله) و داویه تی به نینسان، شه و زمانه ش تینسانی بۆ به هه شتی راده کتیشی یان بۆ جه هه ننه می!، وه کو زانیه کی عه رهب ده لئی: (سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ فِي حِفْظِ اللِّسَانِ) سه لامه تی تینسانی له پاراستنی زماندایه، کوردیش وته نی: زمان به لائی سه ره!، به راستی زمان به لائی سه ره له دونیا شدا زۆر جار وه له قیامه تیشدا، چونکه زۆر کهس به هۆی زمانه وه له دونیا توشی به لآو موصیبهت و کتیشو دهرده سه ری ده بی،

به هڙي قسه يه كهوه كه له زماني دهرده چي و بيري ليٽاڪاته وه، كه غه مي بڙ ناخوا، قسه يه كه ده يكا فكري ليٽاڪاته وه چ ده لي؟، بڙ كي ده يكا؟، بڙ چي ده يلي؟، وه له قيامه تيشدا سرگرداني نه وه ده بي كه ڪڙمه ليٽڪ قسه ي کردوه له دونيا له سر نه و قسانه موحاسبه به ده ڪري كه له قسه ڪردنه ڪاني دا ره چاوي شهرعي نه کردوه، به هڙي نه و قسانه وه كه له دونيا دا کردوني، نه و زمانه ي لي بووه به به لا له رڙي قيامه ت، درڙي پي کردوه وه غه يبه تي نه وي کردوه وه جويني به نه و داوه بوه تاني بڙ نه وه هه لبه ستوه، جاسوسي له سر نه و نه و کردوه وه قسه ي هيناوه و بردوه وه نه ميمه ي کرده، شاهيدي به درڙي داوه سويندي به درڙي خواردوه وه له غوي پي کرده به و زمانه ...!

نه و زمانه خيري زور پيوهن!، به لام شهريشي زور پيوهن!، بڙيه كه سانتيك كه زمانيان له شهر ناپاريزن سوود له خيره ڪانيشيان وه رناگرن، وه ڪو زور له نايه ته ڪاني قورسان و زور له فهرموده ڪاني پتغمه مبهر (عليه الصلاة والسلام) ده ماتر سينن و ناماڙه به وه ده ڪهن. ههر قسه يه كه له و زمانه دهرده چي خوا ده ينوسي: ﴿مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ﴾ (١٨) ق، واته: نينسان هيچ قسه يه ناڪا مه گهر چاوديريٽكي به سه ره ويه و ناماده ي نو سينه: ههر قسه يه كه له زمان دهر چي ده ينوسي، خوا نه فهرموي مور اقيبتيكي له سه ره، جا ده بي نينسان رڙي چند قسه بڪات؟!، مانگي چند قسان بڪات!، سالي چند قسان بڪات!، له عومري دا چند قسه ي ڪردبن!!، نايه ده بي چند قسه ي خيري ڪردبن؟ وه چندي شهري ڪردبن؟، چند قسه ي باش و چندي خراب؟، خو نه گهر خوا ره حمان پي نه ڪا قه ت له بهر نه و زمانه رزگارمان ناييت!، بڙيه پتغمه مبهر (عليه الصلاة والسلام) به يه ڪيٽڪ له سه حابه ڪاني فهرموي: (كُفَّ عَنْكَ هَذَا)^{٨٨}

^{٨٨} فيض القدير، جزء ١، صفحه ٤٨٨، يقول الطيبي في شرح حديث (وليحفظ البطن وما حوى):

..جعل الرأس وعاء وظرفاً لكل ما لا ينبغي من رذائل الأخلاق كالغم والعين والأذن وما يتصل بها وأمر أن يصونها كأنه قيل كف عنك لسانك فلا تنطق به إلا خيراً.

فهرموى نهوه (زمان) پياريزه؛، زمانت پياريزه، سرکه وتن و نه جاتی تو، دواى عيباده ته کانت به زمانه وديه، به لآم ژيرکه وتنت دواى عيباده ته کانيش به هوږى زمانه وديه نه گمر له شهر به کارى بينى، که واته هر چه نده زمان زور کارى چاکه پى ده کړين به لآم چه ندين گوناھيشى پتده کړين که زور به يان گوناھى گوره ن.

خوشه ويسته کانم: ههروه کو چوڼ پيغه مبر (عليه الصلاة والسلام) ده مانتر سينى له وه که نه گمر نينسان به رور و بى، به لآم واز له قسه ى خراپ و له درو نه هينى رور و بى قه بول نابى، ههروه باقى عيباده ته کانيش به هه مان شپوهن، پيغه مبر (عليه الصلاة والسلام) فهرموى: (مَنْ لَمْ يَدَعْ قَوْلَ الزُّورِ وَالْعَمَلَ بِهِ فَلَيْسَ لِلَّهِ حَاجَةٌ فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ)^{۸۹} واته: ههروه سيك واز له قسه ى درو زمان شرى نه هينى، خوا پتويستى به وه نيبه نه وکسه واز له خواردن و خوار دنه وه بينى و خوږى برسى و تينوو بکا، ماناى وايه نه گمر که سيك به رور ووش بى، به لآم زمانى سه لامه ت نه بى، خوا رور ووه که ى لى ودرناگرى چونکه ده بى تينسان هه مو نه ندامه کانى به رور و بى، نه که تينسان هه م عيده ى به رور ووبى له خواردن و خوار دنه وه، به لکو ده بى چاويشت به رور ووبى و ده ستشت به رور ووبى و قاچه کانيشت به رور ووبى بن بو شويتى خراپيان پى نه روى، وه دلشت به رور ووبى به رنامه ى خراپى پى دانه نتي و، وه ههروه ها زمان و گوتچکه هه مو نه ندامه کانى تر... بويه پيغه مبر (عليه الصلاة والسلام) نه فهرموى: (مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَصْمُتْ) واته: ههروه که سيك باوه رى به خواو به رور ى قيامه ت هه به يان با قسه ى خير بکات يان با بيتده نگ بى، له ناو کورده وارى خو ماندا نه گمر که سيك قسه نه کات يان بيتده نگ بى سه رزه نشترکراوه و هه لک رقى ليه تى، ده لئين تينسان تىکى مونه!، به لآم که سيك زور قسه بکات مه دحى ده کرى!، شانازى

^{۸۹} صحيح البخارى: كتاب الصوم، باب: من لم يدع قول الزور، رقم الحديث ۱۸۰۴

پيوه ده کړې ده لئين مه جليسي خوښه!، به پيچه وانه ي تهو فهرموده ي پيغه مبهه (عليه الصلاة والسلام) که نه فهرموي: هه رکه سيک باوه رې به خواو به رږږي قيامت هه يه، باوه رې به مو حاسه به ي رږږي قيامت هه يه که له سهه هه موو قسه کان لي پيچانه وه هه يه، با يان قسه ي خيتر بکات يان بيده نگ بي، نينسانيش که م وايه هه موو کاتيک قسه ي خيري به دهم دا بيت!، بويه زور جار بيده نگي باشتره له وه که نينسان قسه ده کات و بيري ليتا کاته وه و نازاني سهه نه نجامه که ي بؤ کو ي ده بي؟، زورن نه و که سانه ي مه جليس خوښ ده که ن، شه وانه، رږږانه، خه لکيان لي ده تالي بؤ نه وه ي قسه ي خوښيان بؤ بکات، بؤ نه وه ي حيا کايه ت و سهه رگوزه شته يان بؤ بگي رپته وه وه فه خرو شانازيشي پيوه ده کات، حيا کايه ت هه لده به ستي، درو و ده له سه هه لده به ستي، په نه ده لده به ستي، کومه لتيک قسه هه لده به ستي بؤ نه وه ي خه لک پتي پيکه ن، نه و جو ره که سانه مان زورن، وه نه وانه شمان زورن که پييان بيده که ن، ته ماشا که ن پيغه مبهه ﷺ ده فهرموي: (وَيْلٌ لِّلَّذِي يُحَدِّثُ بِالْحَدِيثِ لِيُضْحِكَ بِهِ الْقَوْمَ فَيُكْذِبُ وَيَيْلٌ لَهُ وَيَيْلٌ لَهُ) ^{٩٠} نه فهرموي: (وَيْلٌ) که سزايه کي جهه نه مه، بؤ نه و که سانه ي که قسه ده که ن، حيا کايه ت ده که ن، له ناو خه لک داده نيشن و مه جليسي به قسان خوښ ده که ن، بؤ نه وه ي خه لکيان پي پيکه ني، له کاتيکدا قسه کان يان درويه، فهرموي: (وَيْلٌ لَهُ وَيَيْلٌ لَهُ) سي جار فهرموي: نه و شوينه ي جهه نه مه، نه و عه زابه ي جهه نه مه بؤ نه و که سه يه که له ناو خه لک دائه نيشي، قسان ده کا، قسه ي راست و خراپ تيکه ل ده کات، حيا کايه تي پرو پوچ و بي سهه رو شوين ده گي رپته وه، به سهه رها تي بي مه عنا ده گي رپته وه، بؤ نه وه ي خه لکي پي پيکه ني، مه جليسي پي خوښ کات، وه نه وانه ش که پتي پيته که ن بيگومان

^{٩٠} المستدرک على الصحيحين، كتاب الايمان، رقم الحديث ١٤٢

گوناهبار دهبڼ و شهريکڼ له و تاوانه ي که نه و نينسانه ده يکات، نه م فرموده يه داوود و ترمذي و نسانى و بهيه قى گيړاويانه ته وه، وه خواى پهروه ردگار (جل جلاله) نه و نه فرينى له درو و دروژنان کردووه، نه فرموي: ﴿إِلَّا لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الْكَافِرِينَ﴾ (٦١) آل عمران، واته: ناگادارين نه وانه ي که دروژنن بي بهشن له ره همى خوا، له عنته ي خوا له وانه بي که درو ده کهن، که دروژنن، نه گهر نه وه حالى نه و که سانه بي که درو ده کهن، نه ي ده بي حالى نه و که سانه چوڼ بيت که سويند به درو ده خوڼ!!، ده بي حالى نه و که سانه چوڼ بي که شاهيډي به درو ده دهن!!، پيش نه وه ي بچينه سر نه و دوو خال وه به تاي بهت باسيان بکه يڼ پيوسته نه وه بزايڼ که سويند ته نها به ناو و سيفه ته کاني خوا ده خوري، به داخه وه تا نيتاس خه لکي نيمه مسولمانانيش هه تا زانايه کانيش به داخه وه که هه نديکيان خوڼا پاريزن له سويند خوار دن به غه يري خوا!!، سويند يان به زاتي خوا يان به سيفه ته کاني، به (الله)، (الرحمن)، (الرحيم) جل جلاله، هه تا نه وه دو نو ناوه که ي... نينجا قورنانش يه کي که له سيفه ته کاني خوا، چونکه و ته ي خوا (کلام الله) يه، نه گهر نا سويند به پيغه مبه ر ﷺ، سويند به که عبه، سويند به سهري شيخ: سويند به گوري شه هيدان، سويند به سهري فلان يان به سهري نه و لا د يان به سهري باوکم، نه وانه هه مووى چه رامه!، هه مووى ناره وا (باطل) ه، نه ک هه نينسان خيري ناگاتى به لکو گونا ه ي ده گاتى، چه رامه، چه راميتي کردووه، چونکه هيج شتيک نايه ته ريزي خوداي گه و ره تا سويندى پي بخوري، سويندن خوار دن مانايه که ي نه وه ده گه يه ني که نه و شته ي سويندى پي ده خو ي، شتيکي گه و ره يه، چوڼ ده بي خواى پهروه ردگار بينيه ريزي مه خلوقات!!، که سويندى پي بخوري، بويه ته نها سويند به خواو به سيفه ته کاني ده خوري، هه ر که سيک بل ي به سهري پيغه مبه ر (عليه الصلاة والسلام) نه وه گونا ه ي کردووه!، چه راميتي کردووه، يان به سهري شيخ يان به سهري حاجي يان

بهسهری کورم یان بهسهری باوکم یان بهگژړی شهید فلائی، نهوانه هه مووی
 چهرامه، تنانته (كَعْبَةُ اللَّهِ) لهسهر رووی زهوی لههه موو شوینیک پیروزتره
 بهلام دروست نیبه سویندی پی بخوری!

جوړه کانی سویند: سویند چند جوړیکن، پیویسته بزاین، پیش نهودی که
 باسی سویندی به درو بکهین. به که میان: سویندی (لغو) ههیه، که زانایان
 دهفرمون نهوه که بهسهر زمانی نینسان دادیت، نینسان ناگای لی نیبه، وهکو
 که دهلی: وهلا نایم، وهلا ناچم، وهلا ناخوم، نهوه که بهسهر زمانی نینسان دا
 دیت و ناگای لینیه، بهدل نیرادهی نه کردووه، نهوه سویندی (لغو) د، خوای
 پهرو دردگار لئی ناگری، خوای پهرو دردگار (جل جلاله) دهفرموی: ﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ
 اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ قُلُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ﴾
 (۲۲۵) البقرة، واته: خودا لیتان ناگری که سویندیک بهسهر زمانتان داییت
 نیرادهی دلی له گه لدا نه بی و ناگاتان لینه بی و تنهها زمانتان بیللی، بهلکو
 سویندیک حیسابی بو ده کری که بهدل و مه بهست بخوری.

جوړی دووه می سویند: سویندی دامه زراو (مُنْعَقِدَةُ) ی پینده لیتن نهوه که
 سویند به خوا بی لهسهر شتیک که له داهاتوودا بهوی بیکه یان لهسهر شتیک
 که له داهاتوودا بهوی نهیکه ی، نهوه ش نه گهر بیشکینی ده بی که فاره تی
 بدهی، نه گهر سوینده که نه گه یه نیبه سر ده بی که فاره تی بدهی، جا زانایان
 دهفرمون شکانندی نهو سوینده چوار جوړی ههیه: به که میان: شکانندی
 واجبه، واته پیویسته سوینده که بشکینی!، نهوه که سویند بخوای بلیسی نهو
 واجبه جیبه جی ناکم یان نهو گوناوه ده کهم، نهوه واجبه سوینده که بشکینی
 و که فاره تیش بدهی! دووه میان: نهوه یه که واجبه بیگه یه نیبه سهرو سوینده که
 نه شکینی، نهوه که نینسان بلی، وهلاهی نه من نویژی عسر ده بی له وهختی
 خویدا بکه یان مانگی رهمه زانی بهر ژوو بم، نهوه ده بی بیبه یه سهرو نابی
 سوینده که بشکینی چونکه عبادته و واجبه، سی یه میان: نهوه یه که شکانندی

باشتره له گه ياندنه سهرې، نهوه که نينسان بلې سوتند به خوا له گهل فلانه کهسى مسولماندا قسه ناکه، نهوه پټويسته سوتنده که ت بشکيتنى چونکه قسه نه کردن له گهل مسولماندا گوناوه، بويه پټويسته بيشکيتنى و که فاره تيش بدهى، چواره ميشيان: نهويه که له سهر شتټکى رې پټدراو (مباح) سوتندى بخوا، بلې نهو خواردنه ناخوم يان نهو سهر دانه نه مړو ناکه، نهوه به که يفى خويه تى نه توانى بيشکيتنى و نه توانى بيباته سهر، نهو چوار جوړه سوتنده پټويسته نه گهر سوتنده کهى شکاند که فاره تى بدا.

که فاره ته کهى چى يه؟: خواى په روه ردگار (جل جلاله) ده فهرموى: ﴿فَكَفَّارَتْهُ اِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ اَوْسَطِ مَا تُطْعَمُونَ اٰهْلِيكُمْ اَوْ كِسْوَتُهُمْ اَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ اَيَّامٍ﴾ (۸۹) المائده، واته: هر که سيک سوتندى خواردو سوتنده کهى نه برده سهر - سوتنده کهى شکاند - که فاره ته کهى نهويه يان خواردنى ده کهسى فقير بدات، ژه مينک ده کهسى فقير به خواردنيتكى گونجاو نان بدا، يان جليکيان بو بکا له جياتى خواردنه که، يان بهنده يه که نازاد بکات، عه بدتک نازاد بکات، هر يه کټک لهو سيپانه به که يفى خويه تى، نه گهر نه وانه شى پټنه کرا نهوه سى روظان به روظوو بى، له جياتى هر سوتنديتک که خواردو ويه تى به لام نه يگه ياندو ته سهر و ده يه وى بيشکيتنى. تايا نيمه مى مسولمان چنده خومان پاراستوه لهو سوتندانه!، چنده سوتندى وا ده خوږين و ناگاشان له که فاره ته کهى هر نييه، خو نه گهر روظى يه که سوتندمان خواردبى مانگى ده کاته سى (۳۰) روظ!، نه گهر هر روظتک سى روظانى بو به روظوو بين، ده کاته نهوه د (۹۰) روظ، واته مانگى نهوه د روظرومان ده که ويته سهر که به روظوو بين، نيمه مانگى رهمه زانيمان به زه حمت بو ده گيرى، هه تا ره مه زان ته و او ده بى نارهمه حمت ده بين، نهى بوجى خومان لهو سوتندانه ناپارټيزين که که فاره تيان له سهره؟!، نهوه نده سوتند ده خوږين و نهوه نده که فاره تمان ده که ويته سهرى که دوايى به سهر و مالمان لى ده رناچين، بويه خواى گهره نهو عقوبه يه ي داناه.

خوشه ويسته كانم، جوړی سييه ميان: که بابه تی نيمه يه و به تايبه تی تر باسی ده که م پتی ده گو تری (اليمین الغموس) واته: سویندی به درو که خواهه نه که ی له گوناها تقوم ده کات، سویندی به درو چیه؟ نه و ديه که نينسانیک سویند بخوا له سهر کاریکی رابردوو، له سهر حاله تیکي رابردوو، به لام دروی تیدا بکات، نه و سویندهش دياره يه کیکه له گوناها گه وره کان و ده عه رقه خوار د نه و، نه و سویندهی که وه کو زينا يه کیکه له گوناها گه وره کان!، نه و سویندهی که وه کو ريبا وایه!، نه و سویندهی که وه کو ریا وایه!، نه و سویندهی که وه کو خوار دنی مالی هه تیوان وایه!، نه و سویندهی که وه کو راکردن له مهیدانی جهنگ و جيهاد وایه!، نه و سویندهی که له ریزی شهريک برياردان بوخوای په روره درگارو قه تلی نه فی حه رام ریزگراوه!، نه و سویندهی که وه کو ته زيه تدانی باوک و دايک وایه!، نه و سویندی به درو یه!، له سهر حاله تیکي رابردوو وه له سهر کاریکی رابردوو، سویند ده خوی به لام نيعتيماديش له سهر درو ده که ی، سوینده که ت به درو یه.

بو یه خوشه ويسته كانم، له پیغه مبه ریان پرسى ﷺ، فه رمویان: گوناها گه وره کان کامانه؟، (نه وه کو مه لیک فه رموده هیه له سهر گوناها ی گه وره نیمه لی ره دا هه نه وه فه رموده باس ده که ین که په یوه ندی به سویند خوار دنی به درو هیه)، فه رموی: (الکبائرُ أَلأَشْرَکُ بِاللّهِ وَعَقْوَقُ الْوَالِدِیْنِ وَقَتْلُ النَّفْسِ وَالِیْمِیْنِ الْغَمُوسِ) ^{۹۱} نه وه فه رموده یه نیما می بوخاری ریوا یه تی کردووه، فه رموی: گوناها گه وره کان بریتین له شهريک برياردان بوخوا - به هه مو جوړه کانیه وه - (که له وتاریکی رابردوودا باسما ن کردووه)، وه ته زيه تدانی باوک و دايک، ته زيه تدانی باوک و دايک به دووه م گوناها ی گه وره هاتووه دوا ی شهريک برياردان بو خوا!!، بو یه ته گه ر که سیك خواهنی نویژ بی و خواهنی رُوژو بی و

^{۹۱} صحیح البخاری، کتاب الایمان والنذور، باب: الیمین الغموس، رقم الحدیث ۲۲۹۸

خاوهنې زه كات و حجېش بې به لآم باوك و دايكي خړې نه زيهت دابې، ده بې بزاني كه گوناھيكي گه وړه ښه غامداوه، به داخوه وژوكهس پيې نيعتيا ديه نه زيهتي دايك و باوك بدات و گوي ناداته رهنې دايك و باوكي و دليسان، نه زيهتيان نه دات، بويه ده بې بزاني كه نه زيه تداني دايك و باوك گه وړه تره له زور گوناھي ديكي گه وړه.

نينجا كوشتني نه فسيتك به ناهق، نه فسيتكي مسولمان به ناهق بكوړي نه ودهش گوناھيكي گه وړه يه، كه پيغهمبر (عليه الصلاة والسلام) له ريزي نه واندها هيناويه تي، خواي گه وړهش (جل جلاله) ثايه تي له سر هيناوه ته وه كه نه و كه سه ي به ناهق مسولمانيتك بكوړي ده چي ته جهه ننه م، وده تييدا ده مي ني ته وه؛ فرموي گوناھي چواره ميان: سوي تڼد خوار دني به درو له سر حاله تيك يان نه مريكي رابردوو، به لآم درو بيت كه نه وه نقومي گوناھي ده كات، نه ودهش به چي ند جوري كه بونه وه ي زياتر ليې حالي بين:

يه كه ميان: مه سه له ي وه كو ناماده بون و ناماده نه بون، وه كه نه وه ي نينسان بلي: وه لاهي نه من له فلان شوپنه ي له كاتي رووداني نه و حادي سه يدها من ناماده بووم، له وپش نه بويي، نه وه پي ده گوتري (اليمن الغموس) نه وه يه كه گوناھي گه وړه يه و له ريزي نه و گوناھه گه وړه اندها باسكراوه، بلي وه لاهي من ناماده بووم له وي، به لآم له وپش نه بويي و درو بكات، يان بلي وه لاهي نه من له وي نه بووم، له كاتي كدا له وي بووي يان بلي وه لاهي فلا نه كهس له وي بوو، له كاتي كدا له وي نه بويي، يان وه لاهي له وي نه بوو، له كاتي كدا له وي بووي، نه وانه پييان ده گوتري (سوي ندي به درو)، يان له كرين و فروشتندا، بلي وه لاهي به نه وه ندهم كړيوه، كه هه مويان په يوه نديان به رابردوو وه هه يه، سوي ندي به درو نه وه كه په يوه ندي به رابردوو وه بيت، بلي وه لاهي به نه وه ندهم كړيوه، كه چي به جوريكي تر كړي يي، يان به نه وه ندهم نه كړيوه، كه چي به نه وه نده ي كړي يي، يان فلا نه كهس به نه وه نده ي كړيوه يان فلا نه كهس به وه نده ي نه كړيوه، يان

گولڈزیریک له وناره کانئ شهید ماموستا عبدالله قەسەری

حادیسە یەك روویداود، بلیتی وەلاهی بینیم بەو شتو بەو، بەلام بەشێودیه کی تر بوو!، ئەوانە هەمووی بەسۆیندی بەدرۆ دەژمێردرین و گوناھی گەورەن، جا وەسفی کارێک بکات، وەسفی شتێک بکا لەپراپر دوو، سۆیندی لەسەر بخوا، واش نەبی، یان بلی وەلاهی ئاگام لەو شتە هەیه، ئاگام لەو شتە هەبوو، بەلام لەراستیدا ئاگاشی لی نەبووی، ئەو دەش بینگومان دیارە سۆیندی بەدرۆیەو لەگوناھی گەورەیه .

جا خۆشەویستە کاتم، ئەو سۆیندی که گوتمان لەو گوناھانە گەورە ترە، وە ئەگوناھە گەورە کانه، پێویستە نێمە میسولمان خۆی لی پپاریزین، چونکه بەراستی جاری وا هەیه سۆیندیک که بەدلتمان دادیت، بەسەر زمانمان دادیت، بەگوناھی گچکە می دەزانین، مالتۆیرانی دونیاو قیامەت دەبین!، قەبری خۆمان پیر ئاگر دەکەین!، بۆیە دەبی خۆمان پپاریزین و ئەوانەش که خۆیانی لیناپاریزین پپیان بلیین.

مەسەلەیه کی دیکه که باسی بکەین، بریتیه له **مەسەلە می شاھیدانی**

بەدرۆ:

دیارە ئەو دەش یەکیکە لەگوناھە گەورە کان، پپساریان لە پپغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) کرد لەبارە می گوناھە گەورە کان، فەرموی: (الشِّرْكَ بَانْتَه، وَقَتْلُ النَّفْسِ، وَعَقْوُقُ الْوَالِدَيْنِ، وَكَانَ مَتَّكِنًا فَجَلَسَ وَقَالَ اِلَّا وَقَوْلُ الزُّورِ وَشَهَادَةُ الزُّورِ)^{٩٢} واتە: لە گوناھە گەورە کان: هاوبەش پپیراردان بۆخوا، ئەزیه تەدانی باوک و دایک، کوشتنی مسولمانیک بەناھەق یان کوشتنی خۆت بەناھەق، چونکه پپغەمبەر (علیه الصلاة والسلام) فەرموی: هەرکە سیک خۆی بەشتیک بکوشی بەناھەق - که خۆ کوشتن بینگومان حەرامە - ئەو بەو شتە لەجەھەننەمدا بەبەردەوامی خۆی دەکوشیتەو!، جا بەھەرشتیک خۆی کوشتی لەدوینا!، وەکو ئەوە وایە که سیک مسولمانی کوشتی، مادام نەفسیک کوشتوو، نەفسی

^{٩٢} صحیح البخاری، کتاب الأدب، باب: عقوق الوالدين، رقم الحدیث ٥٦٣١

خوږى بى يان که سيکى تر بيت، نهوه بيگومان له قيامه تدا ناوا پيى نازار دودرېته وه، نهوهش له گوناوه گوره کانه.

پيغه مېر (عليه الصلاة والسلام) پالى دابزه که نهو سيپي ژماردن، هل ساوه دانيشت فرموي: ناگادارين وه قسهى درو شهاده تي درو، شهاده ت به درو نهوهش له تاوانه گوره کانه!، نهو صه حابه يه ده فرموي، به رده وام دوباردى ده کرده ده نهو قسه يه هتا خوژگه مان خواست ده مانگوت خوژگه پيغه مېر صلى الله عليه وسلم بيدنگ ده بو!!، هر دوباره ي ده کرده وه ده يفرموي: شاهيدى به درو، شاهيدى به درو، نهوهنده به گوره ي ده زانى چند جاران دوباره ي کرده وه، هتا ته نکيدى له سر بکاته وه بو مسولمانان.

جا شاهيدى به درو چند جوړيکه:

يه که ميان: نهوه که نينسان بوخو شاهيدى به درو بدات، دوو ميان: نهوه که ته نييدى که سيک بکات که شاهيدى به درو ته دات، نهوه ي يه که ميان چند حاله تيکه:

حاله تي يه که ميان، که پيناسه ي خه لکيتک ده کات يان ليى ده پرسن سه باره ت به دوو کهس، سه باره ت به دوو دى يان دوو جه ماعه ت، ليى پرسن کامه کهس باشتره، فلائه کهست پى چاکتره يان فلائه کهس، نهو نينسانه شاهيدى بدات بلئ فلائه کهسم پى چاکتره، له کاتيکدا که نهويان خراپتر بيت له نهوي تر، نهوه شاهيدى به درويه، نهوه که نينسان که سيکى خراپه کار به رز بکاته وه به سر که سيکى چاکه کاردا، که سيکى گونجاوتر به خه راپتر ته ماشا بکات به سر که سيکى خراپه کاردا، نهوه شاهيدى به درويه که ده سزاني وانيسه، نينساني مسولمان ده بي هق بلئ، خاوه ني {هق بيژى} بيت، نابى ده ست بو که ساني خراپ و خراپه کار له سينگ بداو به پياوى چاک له قه له ميان بدا، بويه ده بي نيسلام هقى داوه ته کى ته وکه سهش نهوه بلئ، هتا نه گهر خاوه ن کيشهش بن، دوو کهس خاوه ني کيشه بن يه کيان خاوه ن هق بى و نهوي تر خاوه ني

ناهق بي، دهبی بلی ٿو هريان خاوهن ههقهو ٿو هوشيان خاوهني ناههقه، ٿو هريان راستي ڪردووهو ٿو هوشيان ههلهي ڪردووه، ٿو گهري شاهيدي به درويه لهسري ٿو گهر به ناههق و پيچهوانهي ههق شاهيدي به ڪه بدات، وه لهسري به گوناوه گهوره ڪان دهنوسريت.

حاله تي دووهم: ٿو هيه ڪه شاهيدي ٿو دات لهسر شتيڪ ڪه ناگاي لي نيهه، پيم خوشه سهرنج بدنه ڪه دوو حالت ههيه به راستي به تايه تي له مه ڪه مه ڪاندا خه لڪ زور تييدا به سه هوو چووهو زوريش تييدا تاوانبارده! ڪه سيڪ ده چي ته مه ڪه مه عه قدي زهواجي ههيه، شاهيدي له مالهوه له گهل خوي نه بر دووه، لهوي داواي شاهيدي ليده ڪهن نه ويش هر له نار مه ڪه مه چاوي خوي ده گيري و دوو ڪه سي خزم يان دوو ڪه سي ناسيار ته دوو زيته وهو ده لي سلام عليڪم و چونن چاڪن، چاڪه نيوه لي رهن و وهرن ڪاڪه شاهيدي به سو بدنه حال و قهزيه ڪي وايه، ٿو وانش به بي ٿو هوي ناگايان لي بي ٿو نه نينسانه رني هيتاوه يان نه هيتاوه، به بي ٿو هوي بزائن ٿو هوي ڪه له گه لي دايه خيزانيه تي يان نا، به لي ده يناسن، به لي له وانويه خه لڪي به ڪي دي بن، به لي له وانويه ناسيارو براده رو جيرانه تي بيست ساليان پيشتر پيڪه وه بووي، به لام نيسا نازانن ڪه ٿو هه خيزانيه تي له گه لي دايه، به ڪه سر ده چن ده لپين زور ناسانه شاهيدي سو ٿو دهن ڪه ٿو هوه خيزانيه تي و له گه لي دايه، نه وهش به ڪي ڪه له جو ره ڪاني شاهيدي به دروه، بوچي؟! به لي سيقه مان بهو ڪه سه ههيه ڪه له گه لي دا رويشتووين، له وانويه ڪابرا بلي ٿو گهر بلي ڪاڪه نايتم شاهيديت بونادهم، بلي ڪاڪه جا سيقهت به من نيه ڪه ٿو هوه خيزانه؟، به لي ڪاڪه من سيقه پيت ههيه به لام ٿو من نازانن ٿو هوه خيزانته يان نا، ڪي ده لي ٿو هوه نافرته تي ڪي تر نيهه؟!، ڪي ده لي تو رنت هيتاوه من نه مزانيوه، له بهر نه وه با سيقه شم پيت هه بي، مادام ناگام له زهواجي تو نيهه، مادام ناگام له رن ماره ڪردن و گواسته وهي تو نيهه، مادام ناگام لي نيهه تو مالي خوت داناوهو خاوهن خيزاني نايتم

شاهيديت بڼو نادم، با براشم بڼو، چونکه شاهيديه کت له سره حاله تیکه که تاگام لڼي نيه، زانياريم دهر باره ي نيه، شاهيدی چيم پيښه دهی؟!، بلیم چی؟! بلیم نه وه خيزانيه تي تاگاشم لتي نيه!، چون دهبی شتی وا؟! له کاتيکدا هی وا هديه شارو مهمله که تیکيشيان له يهک جياوازه، بهلام هر له بهر نه وهی ناسياريه تي شاهيدی بڼو نهدات، نه وه هر اموه دروست نيه، نه وه شاهيدی به دروڼه نه گهر بڼو عيلم شاهيدی بڼو بدا، نه وه جوړتیکه له شاهيديه کان.

جوړتیکي تر هر له شوينانه دا به دی ده کړی، نه وه که کابرايهک کيشه يه کی هديه له گهل که سيک، يان دهبه وي زهويه کهی تاپو بکات يان خانووه کهی تاپو بکات، يان کيشه کهی له گهل که سيک بپرينيته وه، پويستی به دوو شاهيدان هديه، دتته دهر وه دوو که سان ده کات به شاهيد، نه وان هس به بی عيلم له سره سيقه کی کابرا ده چن شاهيدی بڼو نهدن يان له وه خراپتر به پاره ده چن شاهيدی بڼو نهدن، نازانن هقه يان ناهقه!!، بهلام پاره ی ليوه ده گرن و شاهيديه کی به ناهه قيش ده دن، نه وه پاره ش وهر ده گرن، نازانن بهو پاره يه خوڼيان مالوئيران ده که له قيامت.

به لڼي خو شه ويسته کاشم: حاله تیکي تر نه وه که نينسان بچي شاهيدی بدا له سره بابه تیک که زانياری دهر باره ی نه بيت يان زانياری دهر باره ی هديه به لام به نه نقه ست ناهق ده کات به هق، وه هه قيش ده کات به ناهق!، دوو که س به شه پ هاتون، مه که مه يان ده کړی، يه کیان دوو شاهيدان ده با يان نه وی تريان دوو شاهيدان دتني، نه شاهيدانه به ناهقه کهی ده لڼن هقه، به هقه که ش ده لڼن ناهقه!، يان تاگاشيان لڼي نيه به لام شاهيديه کهی نه دن و يه کیان به هق ده زانن و نه وی تريش به ناهق ده زانن!، نه وه بيگومان هه موويان له وه به شه دانه نرين که (شهادة الزور) ه، که گوناھی گوره ن.

خو شه ويسته کاشم، جوړی دووه میان: نه وه که نينسان ته ئيدی که سيک بکات شاهيدی به درو بدات، که سيک له مه جليسيک دانيشتووه شاهيدی به درو

نهدات، باسي بابه تېكي رابردو ده كات، له ناكاو ناورېك نه داتوه به لای چهپ و به لای راست و ده لې فلانه كس وانه بوو؟، نه ویش به بې نه وه ی بزانی ابوو یان وانه بوو، ده لې: به لې ابوو!، نهو به لې یه شاهیدی به درو یه له سر بابه تیک که ناگای لی نییه، ته نیید کردنی که سی که که شاهیدی به درو نهدات، جا نه گهر شاهیدی به درو شی نه بې، به لام نهو ناگای لینه بې بو نهو هر ده بیته شاهیدی به درو!، چونکه با نه وه ی که قسه ده كات ناگاشی لی بې و شاهیدی که ی به درو نه بې، به لام نه وه ی که راسته وخو ده لې به لې وایه و ناگاشی لی نییه، نه وه بو ی ده بیته شاهیدی به درو!، نایا چند که سمان نیمه له مه جلسه کان که دانه نیشین و خه لکینک قسان ده کاو قسه ده گپریته وه و له فلان کاره ساتیک ابوو له فلان شوینه ی یان له سه فهری فلائی ابوو، له فلان بابه ته ی ابوو، له ناکاو ناورېك ده داتوه و ده لې، وانه بوو فلانه كس؟، که گوايه نه ویش له سه فهری له گه لې دابووه، له کیشه که ی له گه لې دابووه، خو له وانه یه له گه لې دابووبی به لام ناگاداری بابه ته که ی نه بې، بویه ده لې به لې ابوو!، نهو به لې یه گونا هه و زوری له سر حیسابه!، نهو به لې یه قه بری پر له ناگر ده كات نه گهر ناگای لینه بې و نه گهر شاهیدی که ی له سر نه زاین بیت!، نهو به لې یه ناسان نییه!، وشه یه که به لام (شهادة الزور)ه!، به لام نهو گونا هه یه که خوی په روه ردگار (جل جلاله) منعی کرده و وه سفی مسولمانان به وه ده كات که خویان لهو گونا هه ده پارین، ده فهرموی ﴿وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا﴾ (۷۲) الفرقان، واته: مسولمانی راسته قینه نه وه یه که شاهیدی به درو نادات و نه وه ی که ده یلی هه قه، نه گهر شتیک ناگای لینه بې قسه ی له سر ناکات.

به لې خو شه ویسته کام، حاله تېکی تریشی هه ر له شاهیدی ناراسته وخو نه وه یه، که وا ته نیدی که سی که ده كات که شاهیدی به درو نهدات، سه ری بو ده له قینی، زور جار له مه جلسیک پیاویک قسه یه که ده كات، قسه ده گپریته وه بو مه جلسیک، نه وه ی به راهه ریشی سه ری بو ده له قینی!، که نه نه ما تو راست

ده کهي، فکري ليته کړدو ته وه نه وه ته ئيده؛ ماناي وايه فلان کس راست ده کات، نه وه رازيبيونکي نيقراريه؛ چؤن له فرموده کاني پيغه مبر (عليه الصلاة والسلام) سوننه تي پيغه مبر سي چوره: يان گوفتاري (قولي) يه، يان ردفتاري (فعلي) يه، يان نامازهي (اقرار) يه، واته پيغه مبر (عليه الصلاة والسلام) سي جزر سوننه تي هيه، قسه يه که خؤي فرموي تي نه وه سوننه ته، نيشيک که خؤي کړدي تي و صحابه کان ته ماشايان کړدي نه وه سوننه ته، شتيک که له بهر چاوي نو دا کرابي و بيدهنگي ليکړدي، نه وه سوننه تي نيقراريه و ثيقرار پيکړدنه و پي رازيبيونه، جا تو که که سيک قسه ده کات له مه جليسي و سهری بؤ دله قيني ماناي وايه پي رازي، جا نه گهر گوناهي له گوناهه کهي به شداري، نه گهر راستيش بي له راستيه کهي و له خيره کهي به شداري.

خؤشه ويسته گانم، بؤيه نه وانه هم مووي حساباتيان له سهره، سويندي به درؤ، شاهيدي به درؤ، پيويسته خؤماني ليپساريزين، له گوناهه گوره کانيشن که به داخوه زؤرجار که مته رخه ميمان کړدوه له قهزيانه دا، به تايه تي له مه سه له ي شاهيدياندا، بؤيه ده ليتين: نه گهر که سيک داواي شاهيدي ليکړدي بؤ هر بابه تيک، با نزيکترين که سيشت بي، با خؤشه ويسترين که سيشت بيت، نه گهر ناگات له بابته کهي نه بوو، مه چؤ له گه لي دا شاهيدي بؤ مه ده با ليت عاجز بيت به لام خوا ليت توره نه بيت، چونکه ناگات له قهزيه يه که نه بيت شاهيدي بؤ به دي، شاهيدي له سهر به دي، نه وه شاهيدي به درؤيه.

هر بؤ ترساندنان له وه پيغه مبر (عليه الصلاة والسلام) ده فرموي: (لَنْ تَزُولَ قَدَمَ شَاهِدٍ الزُّورِ حَتَّى يَرْجِبَ اللَّهُ لَهُ النَّارَ)^{۹۳} ده فرموي: رؤزي قيامت نه وه که سه ي که له دونياي شاهيدي به درؤ داوه پي له مه يداني مه حشر ي لاناچن دواي زيندوبونه وه، هتا خواي گه وره ناگري بؤ واجب نه کات؛ ده بي به نه ندازه ي نه وه

^{۹۳} سنن ابن ماجه، كتاب الأحكام، باب: شهادة الزور، رقم الحديث ۲۳۷۳

تاوانه ناگر بچيزي، چونکه هه قی کرده به ناهه ق!، نینسانیک هه ق بکا به ناهه ق، سزای جهه ننه مه، پیاوی چاک به خراب له قه له م داو پیاوی خراب به چاک له قه له م بدا، دهست بۆ پیاوی خراب له سینگی بدا، بلن تۆ پیاوی چاکي و تاوړنیش له پیاوی چاک و فه قیر نه داته وه، نه وه جهزاکه یه تی!، شاهیدی به درۆ بدا له سر نه وه که تاگای له بابا بیتک نه بووه، عیلم و خهبری به شتیک نه بووه، بۆخوی بۆ ره زابونی خه لکیک بۆ وه دهسته یانی مالی دنیا، بۆ وه دهسته یانی مه نسه ب و مه کسه بیتک، شاهیدی به درۆ نه دات، نه وه جهزاکه یه تی!.

جا کۆتایی وتاره که م به فهرموده یه کی پیغه مبه ر صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ده هینه که تا که ریگای نه جاتی تیمه ی نینسانی مسولمان ته نها له وه دایه، و ده گیشتمنان به مه نزلتی هه تا هه تایی لای ره زابونی خوی گوره (جل جلاله) که به هه شته ته نها نه وه یه!، نه وه که زمانان پیاوړین له درۆ، له ناراستی، پیغه مبه ر صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فهرموی: (انا زَعِيمٌ بِبَيْتِي فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْكِذْبَ وَهُوَ مَازِحٌ)^{۹۴} فهرموی: من که فیلی نه وه م، زامنی قه سرتیکی ناوه راستی به هه شتم بۆ نه وه که سانه ی له بهر خاتری خوا زامنی خویان له درۆ ده پاریزن با به گالته ش بیت!، واته درۆی به گالته ش نابیت، جا بانیمه ش زامنی خۆمان پیاوړین، که زمان پاراستنمان ده بیته مایه ی پاراستنی سه رمان، پاراستنی سیمامان، پاراستنی سومعه مان له دنیا شدا، وه ده مانگه یه نی به به خته وه ری قیامه ت و ره زابونی خوی پهروه ردگار (جل جلاله).

یا ره بی خوايه راستیمان پیببه خشی، یا ره بی خوايه (صدق و صفا) مان پیببه خشی، خوايه له درۆ بمانپاریزی، له بوهتان بمانپاریزی، له غه بیه ت بمانپاریزی، له جاسوسی بمانپاریزی، له قسه هینان و بردن بمانپاریزی، له شاهیدیدانی به درۆ بمانپاریزی، له سویتد خواردنی به درۆ بمانپاریزی، خوايه له جوین و قسه ی خراب

^{۹۴} معجم الاوسط للطبرانی، باب: من اسمه ابراهیم، رقم الحديث ۸۷۸

گولڈبریٹک له وتارمکانی شهید ماموستا عبداللہ قہسری

مانپاریزی، یارہیبی خویہ تیموہ ہموو مسولمانانی دونیسا، یارہیبی خویہ
ہیدایہ تی مالّ و مندالمان بدهی، خویہ شیفای نہ خوشیہ کائمان بیئی، یارہیبی
خویہ عاقیبہ تی عومرمان خیر بکہی، خویہ ژیانی ہموو مسولمانان لہ دونیا
لہ دہرہ سہری و بہ لاؤ نہ گبہ تی و نارہ حہ تی پپاریزی، یارہیبی خویہ
بہ مسولمانی مانژیئی، وہ بہ مسولمانی مانگریئی، نامین.

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين، فاستغفروهُ إِنَّه كان
غَفَّاراً ،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

نیشانہ بچووکہ کانی قیامت

(۱)

نیشانه بچووكه كاني قيامت

(۱)

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَعِذُّ بِهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْمِحْجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ صَلَوةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (۱) النساء.

برایانی بهرېتر، مسولمانانی خوښه ويست، شونښکه وتوانی پيغه مبهري پيشهوا
حه زه تهی محمد المصطفى ﷺ، نه مړو له روژگاري ژيانی ښاده ميزاد دا، له بهر
مه شغه له ت و خهريك بوونمان به كاروباری ژيانی دونيا، خهريك بوونمان
به كوړدنه وهی سامان و به كاروباری مال و منداډا و كيشمو گرفته كانی دونيا
ويډاويستيه كانی دونيا زور شتی گرنگمان له بهر چوته وه، زور شتی نادیارو
غه ييب كه چاوه پيمان ده كات ناگامان ليی نيه، به داخه وه، نيمه ی ټينسان بی
تاگين له رووداوی ترسناك، له رووداوی گهوره كه روژ به روژ ليی نزيك ده بينه وه.
يه كيك له رووداوه گه ورانه ټيټچوونی دونيايه، كه نيمه ناگامان ليی نيه،
نازانين و بیری ليټاكه بينه وه، ثم دونيايه ته مه نيكي هميه، سه ره تاو كوټاييكي

ههيه، نهو دونيايه ههروانابې، نهو سهياره و قهسرو پارو و سهروهت و سامان و مال و مندال و خزم و عهشيرهت و ههموو نهو پيداويستيانه‌ی ژيان ههر بهردهوام نابن، رُوژيک دى نهو دونيايه تيک دهچى، نهو دونيايه ناميتى، خواى پهروهردگار پيمان دهفرموى: ﴿اَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مَّعْرُضُونَ﴾ (١) الأنبياء، حسابى خه لک نزيك بوتهوه، نهو خه لگهش غافلته، نهو خه لگه بى ناگايه و نازانى و بى خه بهره، (مَعْرُضُونَ): پشتيان له نيسلام کردووه، پشتيان له دينى خوا کردووه، بى خه بهر له وهى حسابيان زور نزيکه!

بهريزان دياره ژيانى دنيا کوتايى ههيه، قيامه تان له پيشه، حسابان له پيشه، نهو ژيانه‌ی دنيا ههروه كو خوى نابى رُوژيک دى نهو دونيايه تيک دهچى و عومرى تهواو دهبى، ناسمانه کانش دهپنچرينه وه، وهكو خواى گهوره دهفرمويت: ﴿يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السَّجِلِّ لِّلْكَتٰبِ كَمَا بَدَأْنَا اَوَّلَ خَلْقِ نُعِيدُهُ﴾ (١٠٤) الأنبياء: ناسمانه كان دهپنچينه وه وهكو سيجلي كتاب، نهو نه رزهش ناميتى، نهو چياو دهشت و بهرو به حره ناميتى، نهو نينسانه ناميتى، رُوژيک دى خواى پهروهردگار دهفرموى: ﴿لَمَنَ الْمَلِكُ الْيَوْمَ﴾ (١٦) غافر، نهو مولکه هى كييه؟!، كهس نييه وه لام بداته وه!!، ههر خوى دهفرمويت: ﴿لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾ (١٦) غافر، تنها بوخوايه كى خاوهن دهسته لاته، ناسمانه كان و زهوى كهسى تيدا ناميتى، بيتجگه له خوا (جل جلاله)، مه لانيكه ته كانش نامينن!، نينسان و جنوکه هيچيان نامينن، جا بابزانين نهو پروداوه گه ورهيه له پيشمانه، چاوه پيمان دهكات، نازانين به يانى به يا مانگيكي تر، يا ساليكي تر، يا دهسالى تر، يا هزار سال و زياتر له وه...، بهريزان، هاتنى قيامت كومه ليك نيشانه‌ی ههن، نيشانه‌ی گوره، وه نيشانه‌ی بچوك، به نيزنى خواى پهروهردگار، له وتارى نه مرودا ههندي له نيشانه كانى - دنيا تيكچوون و - قيامت باس ده كهين، نيشانه بچوكه كان، وه خوا پشتيوان بى له دوو وتاراندا نيشانه بچوكه كانى قيامت تهواو ده كهين و، نه گهر خوا عومر بداو باقى بى،

له وتارىكى تىرىشدا دەچىنە خزمەتى نىشانە گەورەكانى رۆژى قىامت، بۆئەوى ھەندى بىدارىنە، ھەندىك ناگامان له خۇمان بى، ھەندىك وشيارىنە، بزانين قىامتەمان له پىشە، قىامت نزيك بو، ھەندىك عەلاماتى قىامت ھاتوون و بەسەرچوون ناگامان لىيان نيە!، بەكورتى بەسەرياندا تىدەپەرىن بزانين ئەو عەلاماتە گچكانە چين، كەھاتوون و تىپەرىون يان نەھاتوون و ئىستا چاودەرىمان دەكەن.

خۇشەويستە كام، يەكى له نىشانە بچووكەكان ھاتنى پىغەمبەرە ﷺ، پىغەمبەرە ﷺ دەفەرموى: (بُعِثْتُ أَنَا وَالسَّاعَةَ كَهَاتَيْنِ) ۹۰ فەرموى: من و قىامت ناوا بەيەكەو ھاتووين، (وَضَمَّ اصْبُعِيهِ السَّبَابَةَ وَالْوَسْطَى): ھەردوو پەنجەكانى شاھتەمان و پەنجە ناو ھەراستى بەيەكەو ھەنان و فەرموى: من و قىامت ناوا بەيەكەو ھاتووين - بەجوت -، كەوابو قىامت ، لەگەل ھاتنى پىغەمبەرە ﷺ و زۆر نزيكە، چونكە پىغەمبەرى ئاخىر زەمانە، دونيا ناخىر زەمانىتە، ئىمە ناگامان لىي نيە، ئەو له فەرموودەيەكدا كە موسلىم و بوخارى رىوايەتبان كەردو، خۇشەويستە كام: لەپىغەمبەرە ﷺ دەپرسن: بۆ پىناكەنى؟، فەرموى چۆن پىبەكەم تەماشائەكەم ئەو فرىشتەيە دانراو فووكا بە كەرەنادا بۆ دونيا تىكچوون كە مەنموورى خواي پەروەردگارە، ناوا دەمى پىتو ناو، چاوى بەرز كەردۆتەو تەماشائەكات كەي خواي پەروەردگار فەرمانى پىدەدات!، ناوا قىامت نزيكە لەگەل ھاتنى پىغەمبەرە ﷺ!!.

دووە ميان: لە عەلامەتە بچووكەكان، و ھەفاتی پىغەمبەرە ﷺ، نەدەشيان لە فەرموودەيەكى صحىح دا كە فەرموى: (يَا عَوْفَ ابْنَ مِيَاكِ احْفَظْ خَلَالَ سِتِّ بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ احْدَاهُنْ مَوْتِي) ۹۱، فەرموى: ئەي عەوفى كورى مالىك، شەش شتان بزائە لەبەريان بەكو ناگات لىيان بى پىش ئەو ھى قىامت بى ئەو شەشە

۹۰ صحیح البخاری، کتاب التفسیر، باب: تفسیر سورة (والنازعات)، رقم الحديث ۴۶۵

۹۱ صحیح ابن حبان، باب: ذکر الأخبار عن فتح المسلمین بیت المقدس، رقم الحديث ۶۶۷۵

دینه پیش و رووددهن، یه کئی له وانه مردنی منه، به لئی هاتنی پیغه مبه ر ﷺ له نیشانه کانی قیامه ته، وه وه فاتنی پیغه مبه ریش ﷺ له نیشانه کانی قیامه ته! سییه مینیان: فه تحکردنی {بیت المقدس}، که پیغه مبه ر ﷺ له دریتزه ی فرمودده که دا فرموی: (ثُمَّ فَتَحَ بَيْتَ الْمَقْدَسِ) فرموی: -له پاش مردنی من- فه تح کردنی {بیت المقدس}، که به لئی له سالتی ۱۸ کوزجیدا عومهری کوری خطاب {خوالیی رازیبی} فه تمی کردوه، به لئی نه وه سی له نیشانه کانی بچوک له نیشانه کانی روژی قیامه ت هاتون و تیپه ریون.

چاره م: نیشانه له نیشانه بچوک که کانی روژی قیامه ت، په دابوونی که سانیکن که به دروژ خویان ده که نه پیغه مبه ر، خویان ده که نه نیردراوی خوا، که پیغه مبه ر ﷺ له ده دیسیکی صه حیحدا که نیمامی بوخاری ریوایه تی ده کا ده فرموی: (لَا تَقْرُمُ السَّاعَةَ حَتَّى يَبْعَثَ الدَّجَالُونَ كَذَّابُونَ، قَرِيبٌ مِنْ ثَلَاثِينَ، كُلُّهُمْ يَزْعُمُ أَنَّهُ رَسُولُ اللَّهِ) ^{۹۷}، نه فرموی: قیامه ت دانایی هه تا تریکه ی سی (۳۰) که س په دیدا نه بن که هه موویان ده جالن و زور دروژنن، نه وانه تریکه ی سی که س ده بن له هه ر زه مه نیکدا یه که یه که په دیدا ده بن و، نه وانه هه ریه که یان پییان وایه پیغه مبه ری خویه، به لئی هه رله دوا ی پیغه مبه ر ﷺ موسه یله مه ی کذاب په دابوو که پیتی وابوو پیغه مبه ری خویه، هه تا نه بوبه کری صدیق {خوالیی رازیبی} جهنگی له گه ل کردن، به لئی دوا ی نه وه ش زوریتر په دابووه، ده کری بلتین له و جوژه که سانه زوریکیان هاتون و زوریکیشیان ماون!

خوشه ویسته کاتم: نیشانه ی پینجه م نه وه یه: نومه تی نیسلام پارچه پارچه ده بی، پیغه مبه ر ﷺ فرموی: (سَفَتَرَقَ أُمَّتِي عَلَى ثَلَاثَةِ وَسَبْعِينَ فِرْقَةً كُلُّهُمْ فِي النَّارِ إِلَّا وَاحِدًا) ^{۹۸}، فرموی: نومه تی من پارچه پارچه ده بی ده بیته هه فتا و

^{۹۷} صحیح البخارین کتاب الفتن، باب: خروج النار... رقم الحديث ۶۷۰۴

^{۹۸} معجم الأوسط للطبرانی: باب: من اسمه عمود، رقم الحديث ۷۸۴۰

سَيِّ (۷۳) فِرَقَه، هه مموويان پڻ دڙهه ڏهن تنهنها يه ڪيان نه بي، فهر مموويان نه ي پيغه مبهري خوا نه و فِرَقَه ي که ده چي بڙيه هشت ڪييه ؟، نه و حه فتا و دوو ي که ده چن پڻ دڙهه، ته وانه ناتوانين له بهر بکهين، به لام بايزانين نه وديان کامه يه که ده چي بڙيه هشت !! فهر ممووي: (... مَا أَنَا عَلَيْهِ وَأَصْحَابِي): نه وانه نه و که سانهن له سهر نه و ريپهن که من و هاو له کاهم له سهرين، نه وانه ده چن پڻ به هشت!؛ فِرَقَه به و مانايه نايي کڙمه ل کڙمه ل، فِرَقَه به ماناي بيرو پڻ چوون دي، بڙيه ده بي نيمه بزانين ره وشت و ريپازي پيغه مبهري ﷺ چوون بووه، ره وشتي نه صحابه به ريپزه کان چوون بووه و ده ستيان پيوه بگرين، چونکه پيغه مبهري ﷺ فهر ممووي: (عَلَيْكُمْ بِسُنَّتِي وَسُنَّةِ الْخُلَفَاءِ الرَّاشِدِينَ الْمُهَدِّدِينَ)^{۹۹}: ناگاتان له سوننه ته کاني من و ري و شويني من بي، وه ناگاتان له ري و شويني خه ليفه کاني راشيدين بي، (عَضُوا عَلَيْهَا بِالتَّوَّاجِدِ): به ددانه کانتان چاڪ بيگرن. برابه ريپزه کان، مسولماناني خو شه ويست: رزگار بووني نينسان له دونيا و له قيامت ، به گرتي ريپازي پيغه مبهري ﷺ، ري و شويني پيغه مبهري ون مه کهن، (مَنْ أَحْيَى سُنَّتِي فَقَدْ أَحْيَى) ، فهر ممووي هه رکه سيک سوننه تي من زيندو و کاته وه له وه ختيکا که ده مري، نه و مني خو شه وي: (وَمَنْ أَحْيَى كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ)، هه رکه سيکيش مني خو شه بوي له گهل مندايه له به هشت،

^{۹۹} استدرک على الصحيحين، كتاب العلم، رقم الحديث ۳۲۹

^{۱۰۰} ((حدثنا مسلم بن حاتم الانصاري، قال: حدثنا محمد بن عبدالله الانصاري، عن أبيه، عن علي بن زيد، عن سعيد بن المسيب، قال: قال أنس بن مالك: قال لي رسول الله (صلي الله عليه وسلم): ((يا بني إن قدرت أن تصبِّحَ وَتُمسِيَ لَيْسَ فِي قَلْبِكَ عِشْرٌ لِأَخِي فَأَفْعَلْ)) ثُمَّ قَالَ لِي: ((يا بني وَذَلِكَ مِنْ سُنَّتِي، وَمَنْ أَحْيَا سُنَّتِي فَقَدْ أَحْيَى وَأَمَّنْ أَحْيَى كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ))، وَفِي الْحَدِيثِ قِصَّةٌ طَوِيلَةٌ، هَذَا حَدِيثٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ مِنْ هَذَا الرَّجُلِ وَضَعْفُهُ الْإِلْبَانِي.

سنن الترمذي، كتاب العلم عن رسول الله (صلي الله عليه وسلم): باب: ما جاء في الاخذ بالسنة واجتناب البدع، صفحة ۶۰۳، رقم الحديث ۲۶۷۸.

جانه گهر ده مانه وې بچينه به ههشت، ده بې پيغه مبهرمان ﷺ خوښ بوي، بوته وې بزائين پيغه مبهرمان خوښ ده وې ياننا !! ده بې شوين پيغه کاني هه لگرين، سوننه ته کاني جي به جي کهين، بوته وې راست کهين که پيغه مبهرمان خوښ ده وې، به لې فهرمووي: (كُلُّ أُمَّتِي يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ أُبِي) ، هه موو نوممه تي من ده چي ته به هه شتي ته نها که سيک نه بې که ريگر (مانع) ده بې !! ، فهرموويان: (وَمَنْ يَأْبَى يَأْسُوكَ اللَّهُ) ، کي هه يه مانع بي نه ي پيغه مبهري خوا؟؟ فهرمووي: (مَنْ أَطَاعَنِي دَخَلَ الْجَنَّةَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ أُبِيَ): که سيک گوې رايه لې من بکا ده چي ته به هه شت، وه که سيکيش گوې رايه لې من نه کا نه و هه يه مانع ده بې!، جا با گوټر رايه لې پيغه مبهر بکهين ﷺ، که رږږي قيامت دل سوزي نه و پيغه مبهره خوښه ويسته بو نيمه درده که وې، کاتيک که قيامت دادې هه موو نينسانيتک راست ده بيته وه له مه يداني مه حشر، هاوارده کا (نفسی .. نفسی): نه ي هاوار بوخوم، نه ي هاوار بوخوم!، ته نها پيغه مبهر نه بې ﷺ، که زيندو ده بيته وه هاوارده کا (أُمَّتِي .. أُمَّتِي): نوممه تي خوم، نوممه تي خوم...، نه گهر نا هه موو نينسانه کان بوخويان هاوارده کن، نه وه ره حم و به زه ي پيغه مبهره ﷺ بو نوممه ته که ي، به لام نوممه ته که ي زور بي ناگايه!، نيمه زور بي ناگايين، زور غافلين، زور دوورين له روه شته کاني پيغه مبهر ﷺ، زور دوورين له سوننه تي پيغه مبهره وه ﷺ، نه گهر نيزيک بين ده بې ليتي لانه دهين و خوښه ويستان نه و بې، به لې خوښه ويسته کام، ده بې وريابين سوننه تي پيغه مبهر ﷺ به رنه دهين.

١٠١ صحیح البخاری، کتاب الاعتصام بالكتاب والسنة، باب: الاقتداء بسنن رسول الله، رقم الحديث

خالي شه شهم: کوشتنی بهی هؤ زور دهبی!، خه لک زور ده کوژری و نازانی هؤ کار (سبب) چیه!، گوی بگرن له فهرموودهی پیغه مبه رﷺ که بوخاری ریویایه تی کردووه، فهرمووی: (وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَأْتِيَ عَلَى النَّاسِ يَوْمٌ لَا يُدْرِي الْقَاتِلُ فِيمَ قَتَلَ وَلَا يُدْرِي الْمَقْتُولُ فِيمَ قُتِلَ) ^{۱۰۲}، فهرمووی سویندم بهوزاته می گیانی منی به دهسته، دونیا ناروات ههتا رپوژنیک به سهر خه لکدا نه بیته قاتل نازانی که سیکی له بهرچی کوشتووه!، و دکا برای کوژراویش نازانی له بهرچی کوژراوه!، ده بیته نه ورپوژه بیت!، نه ورپوژه ش نه توانین بلین نیستایه که زور کهس خه لک ده کوژری نازانی له بهرچی دهیکوژری، نه گهر له بهر پاره دهیکوژری زور ههرزانه، وانهزانی چوله که یه کی کوشتووه!، نه گهر له بهر مه سله حه تیکی دونیا بی، نه گهر له بهر ههواو هه وه سی خوی بی، نه گهر له بهر هه مه به ست وغه رنیک بی، خه لک کوشتن زور ناسان بووه!، به لئی خو شه ویسته کانه هه وه ش یه کی که له عه لاماتی قیامته.

حه وته میان: زه مه ن نریک ده بیته وه، پیغه مبه رﷺ فهرمووی: (لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَتَقَارَبَ الزَّمَانُ فَتَكُونَ السَّنَةُ كَالشَّهْرِ، وَالشَّهْرُ كَالْجُمُعَةِ، وَالْجُمُعَةُ كَالْيَوْمِ) ^{۱۰۳}، فهرمووی: قیامته دانایی، ههتا وای لی نه بی زه مانه کان لیک نریک ده بنه وه، به جوړنیک سال و ه کومانگی لیدی، مانگ وه کو جومعهی لیدی، جومعه وه کو رپوژنیک لیدی، زورچاک دیقه ت بگرن و فکری لی بکه نه وه، نیستاش ده بینین زور جاران که ته ماشانه کهین سال زور به سهریعی ده روات، جومعه زور به سهریعی ده روات، هه رواده کهین ده لیین جومعه هاته وه، هه رواده کهین ده لیین فلانه کهس عومری پانزه ساله، پانزه ساله له فلانه شوینه یه، یان هه ونده ساله مالی له فلانه شوینه یه، یان ته ماشاده کهین رپوژ

^{۱۰۲} صحیح المسلم، کتاب الفتن، باب: لاتقوم الساعة حتى یر الرجل بقبر الرجل، رقم الحدیث ۲۹۰۸

^{۱۰۳} سنن الترمذی، کتاب الزهد، باب: ماجاء فی تقارب الزمان، رقم الحدیث ۲۳۳۲

به سهریعی ده گاته نیواره، یان ته ماشاده کهین گه نجه کان زوو پشیمان سپی ده بی!، سهریان سپی ده بی!، نهوه هه مووی له علاماتی قیامته، زه من زور سریع بووه، زه من زور زور به رهو پیش ده چی و نیمه ناگامان لیتی نیه، هه رواده کهین کابرا پرده بی، واده کهی کابرا سالتیک ته واو ده کات، هه رواده کهی کابرا ده گاته وه جومعهی داهاتوو و ناگای لیتی نیه و وا چاوه ریی ده کات، نهوه له لایه ک... له لایه کی دیکه شهوه هه ندیک له وانسهی شهرحی هه دیس ده کهن ده لین: نهو مانایه شی هیه که زه من له یه ک نزدیکه بیته وه واته شهوی جاران به سالتیک ده کرا نیستا به مانگیک یان زور که متر ده کری، عیلم و ته کنه لوژیا پیشکه وتوه، فرۆکه وه نه نته رییت و مزیایل و ده یان شتی دیکه شته کان نزیک ده که نه وه و زه من کور تبوته وه .

به لئی خو شه ویسته کام، نیشانه ی هه شته م له نیشانه بچو که کانی قیامت: دونیا به دین و درده گیری، دین به دونیا ده فرۆشری، نینسان ناماده یه دونیا و ده هست بیتی دینی له پیناو دابنی، نهوه که پیغه مبه رمان ﷺ هه رمووی: له پیش هاتنی رژی قیامت هه ندیک شت ده بن، (فَتَنُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلَمِ)^{۱۱۴} کومه لیک فیتنه و ناشووب و موسیبه ت په ی داده بن و ده کو شهوی تاریک وان - نهوهنده ره شن-، نهو فیتانه نهوهنده گه وره ن، نهوهنده نالوزن، وه کو شهوی تاریک وان، (يُصْبِحُ الرَّجُلُ فِيهَا مُؤْمِنًا وَعُيُ كَافِرًا)^{۱۱۵}: کابرا به یانی له خه وه هه لده ستی مسولمانه نیواری کافره!، زه مانیک ی وادی، به یانی هه لده ستی له خه وه مسولمانه نیواری کافره، نهوهنده ناماده یه دینی خو ی له سه ر دونیا دابنی!، به یانی که هه لده ستی ته وه به شایه تمان هه لده ستی ته وه، که له خه وه هه لده ستی {بسم الله} ده کات، به لام کاتیک که ده چی ته به رو بازار، کاتیک که ده چی ته

^{۱۱۴} هي قطعة من الحديث: سنن الترمذي، كتاب الفتن، باب: ستكون فتنة كقطع الليل، رقم الحديث ۲۱۹۷

^{۱۱۵} المستدرک على الصحيحين، ذكر الضحاك بن قيس، رقم الحديث ۶۲۳۴.

گوئیو پریک له و تاره کانی شهید ماموستا عبدالله قهسری

مهیدانی نیش و کار، کاتیک که ده چپته ناو خه لک، له بهر دونیا دینی له یاد نامینی، ناماده به له پیتاوی وه ده دست هینانی دنیا و ره زابونی هه واو هه وه سی نه فی خوی تهودینهی خوی به قوربان کات، به لئی (بیع أقوام دینهم بعرض من الدنيا القلیل)^{۱۰۶}، ته فرموی: هه ندیک له قهومه کان - هه ندیک له خه لک - دینی خویان به به شیک له دنیا ده فرۆشن، ته مرۆ ده توانین بلیین جزریک له و خه لکانه هه ن و هاتون، زۆرن ته و که سانهی که دینی خویان له پیتاوی دنیا دا داده نین و دینی خویان ده فرۆشن.

به لئی خۆشه ویسته کام: نیشانهی نویم له نیشانه کانی قیامت: عیلمی دین له لای کهسانی کهم ته مه ن و گه نج ده ست ده که ویت، ته وه به کیکه له عه لاماتی قیامت، پیغه مبه ره ﷺ ده فرمویت: (إِنَّ مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ يُلْتَمَسَ الْعِلْمُ عِنْدَ الْأَصَاغِرِ)^{۱۰۷} فرموی: به کیکه له عه لاماتی قیامت ته وه به عیلمی دین له لای کهسانی گه نج و کهم ته مه ن ده ست ده که ویت، به لئی نینسانی گه نج خۆشه ویستی خواجه نه گهر بگهر پته وه سه ردین، بگهر پته وه لای خوا، بگهر پته وه لای ئیسلام، میشکی سافه، چاک دین و ره ده گری!، ته وه به کیکه له عه لاماتی قیامت که گه نجه کان به ره و ئیسلام ده گهر پته وه، به ره و مزگه وت ده گهر پته وه، عیلم و زانستی ئیسلام تهی په یدا ده که ن.

نیشانهی دهیم: حوکم و فرمانه وایی ده که ویت ته دهستی کهسانی ناشیاو، به لئی پیغه مبه ره ﷺ فرموی: (إِذَا وَسَدَّ الْأَمْرُ إِلَى غَيْرِ أَهْلِهِ فَانْتَظِرُوا السَّاعَةَ)^{۱۰۸} فرموی: کاتیک به رپوه بردنی کاروبار و فرمانه وایه ته درایه غه بری ته هلی خوی ته وا چاره پتی قیامت بکه ن.

^{۱۰۶} المستدرک علی الصحیحین، کتاب الفتا واملاحم، رقم الحدیث ۸۳۵۴ و ۸۳۵۵

^{۱۰۷} المعجم الکبیر للطبرانی، أبو أمیه اللخمی، رقم الحدیث ۹۰۸

^{۱۰۸} صحیح البخاری، کتاب العلم، باب: من سئل علما وهو مشغول فی حدیثه، رقم الحدیث ۵۹

بهريزان، په کيکي تر له علاماته کاني قيامت: زيناو داوین پيسي زور دهبيت، به شيويه که پتغه مبهري عليه السلام له فهرمووده په کدا که نيمامي بوخاري ريوايه تي کردووه ده فهرمويت: (ان من اشرار الساعة): له علاماتي قيامته: ... - کومه ليک شت ده زميري - ، دوايي ده فهرموي: (ويظهر الزنا) ^{١٠٩} ، زينا زور دهبيت، زينا ناشکرا دهبيت، به ناشکرا زينا ده کريت!!، زينا به عهيب دهرناچيت و به عهيب ته ماشا ناکريت، نانه وهش نيستا له ولاتاني روژتاوا ده بينين چنده ده ولتان - شمريکا به تاييه تي - چنده توشي شو نه خوشيانه دهن که به هزي زيناوه په يدا بووه، نه خوشي (نايدن) ^{١١٠} ، که ناماده يه هموسه هروت و ساماني له پيتاوي نه وه دانسي که نمم نه خوشيه بنه بر بکات، به لام! ناتوانيت، شو نه خوشيه ي که له داوین پيسي بلاو ده بيته وه و له يه کتري ده گره وه.

به لي خو شوه ويسته گانم، نيشانه ي دوانزه: نافره تان خو يان روت و قروت ده کهن، پتغه مبهري عليه السلام فهرمووي: (صيفان من اهل النار لم ارحما) ^{١١١} ، فهرمووي: دوو صنف - پول - همن، له نه هلي دوزه خن من نه مبيونيون: (صيف يديهم سيات كاذناب البقر يضربون بها الناس ونساء كاسيات عاريات مانلات مميلا رؤوسهن كاسنمة البخت المائلة لايدخلن الجنة ولايجدن ربحها)، فهرمووي: کومه ليک نافره ت پيدا دهن جليان له بهر دايه و له بهر دانيه!، جليان پوشيوه به لام روتن!، (كاسيات): جليان پوشيوه، (عاريات): به لام روتن، يه معني چي؟! يه معني يا زور ته نکه، له شي له ناودا دياره، يازور ته نکه و جهسته ي بويه که ده بيتته وه، جهسته ي له ناودا درده که وي، به لي، له نجوه لار ده کهن، له پيش چاوي گه نجه کان له نجوه لارده کهن، له پيش چاوي پياوه کان، بوي نه وه ي سه رنجيان راکيشن، (رؤوسهن كاسنمة البخت المائلة)، پرچي سه ريان وه کو به رزايي سه

^{١٠٩} صحيح البخاري، كتاب العلم، باب: رفع العلم وظهور الجهل، رقم الحديث ٨٠ و ٨١

^{١١٠} کو نيشانه ي که مبي بهرگري ودهسته اتوو (AIDS): Acquired Immune deficiency syndrome

^{١١١} صحيح المسلم، كتاب الاثرية، باب: النساء الكاسيات، رقم الحديث ٢١٢٨

پشتی حوشر وایه، پرچی سهریان دهرارزیننه وه، دهیکه نه پۆیکه، (لایدخلن الجنة ولا یجدن ریجها): نهوانه ناچه بههشت، (ولا یجدن ریجها): وه بزنی بههشتیش ناکهن؛ جا دهبی خوشکانی ئیمه له وه زۆر ئاگادارین، خوشکی وامان ههیه طاعت و عباددهتیشی ههیه بهلام جلی زۆر تهنک له بهر دهکات؛ یان جلی زۆر تهنگ له بهر دهکات: بۆسه فهری، بۆمالتی دراوستی، بۆمالتی خزمه کانی، بۆدهه چوونی بۆ نهو شوینانهی کهریگای پیده دریت که پروات، ده بیته وشیاری و ئاگاداریته نه وه که بهر هه ره شهی پیغه مبهه علیه السلام بکه ویت!

نیشانهی سیانزه ههم: سیلهی رهحم نامیته؛ خه لک رقی لهیه کتر ده بیته وه، هاتوچۆی خزمایه تی نامیته، نهو عیلاقه کۆمه لایه تی یه له نیوان خزمه کان و دراوستیه کانه نامیته، خزمی واهیه پیته ناخۆشه خزمه کهی به سال هاتوچۆی بکات؛ پیته ناخۆشه کهم بیته مالیان، جا رِق و قینه زۆر ده بی، کینه بوغز زۆر ده بیته، وه که پیغه مبهه علیه السلام فهرمووی: (من اشراط الساعه الفحش والتفحش وقطیعة الرحم)^{۱۱۲}، فهرمووی: خراپه و خراپه کاری - داوین پیسی -، وه خهراپه به زمان و خهراپه به کردوه له عهلاماتی قیامه ته، وه یه کیک له وانه فهرمووی: وه قه تعی سیلهی رهحم، سیلهی رهحم ده پچری و نامیته، بی رهحمی دروست ده بیته له نیوان خه لکه که دا.

نیشانهی چواردهم: نینسان خۆزگه به مردن ده خوازیت، یه کیک له عهلاماته کان نه وه یه، نینسان به سه ره قه بری یه کیکدا تیده په ری و دهلّی خۆزگه له جینگای تۆ بوومایه؛ نهو فهرمووده یه که نیمامی (مسلم و بوخاری) ریوایه تیان کردوه و ده فهرمویت: (لاتقوم الساعه، حتی یمر الرجل بقبر الرجل فیقول یا لیتنی مکانه)^{۱۱۳}: قیامهت دانایی، تا پیاو به سه ره قه بری پیاو ییکدا

^{۱۱۲} المستدرک علی الصحیحین، کتاب الایمان، رقم الحدیث ۵۵۳

^{۱۱۳} صحیح البخاری، کتاب الفتن، باب: لاتقوم الساعه حتی یغبط، رقم الحدیث ۶۶۹۸

دهين و تى بڼکړين، ددزانين له زورتيک له ولاتان باراني زور ددباري و لافاو (فيضان) هلددهستي، شاري واهديه بن ناو ده که وي، هم موومان ناگادارين که چند سالتک باران ليترانه نده دباري به لام له شوي نيکي وده کو مؤد مبيق يا له شيمالي شمريکا يا له شرفي ناسيا، له شوي تانه تهاشامان ده کرد، شوين واهدبوو به شار به بن تاوي ده که وت!، نه وه خيرو بيړي ولايش ناهي لي نه و بارانه چونکه نه و بارانه باراني به ده که ت ني به، په کيکه له علاماتي قيامت که باران ددباري به لام نيقتصادي ولات زياد ناکات و به لکو ويرانی ده کات، ماليش ويران ده کات، گزو گياش هم موي ودين خو ل و قوري ده خات له بهر نه وه ي نه و بارانه باراني ناسايي نيه.

نيشانه ي حقه ده هم: که ساني فاسق و بي دين خو شه ويست ددين و مه دحيان ده کريت له ناو کومه لگادا، نه ها پيغه مبه ر ﷺ له فهرمو دديه کي صحیحدا که نيمامي مسلم و بوخاري پيوايه تيان کردوود ده فهرموي ت: (فَيُصْبِحُ النَّاسُ حَتَّى يُقَالَ لِلرَّجُلِ مَا أَجَلَدَهُ، مَا أَظْفَرَهُ، مَا أَعْقَلَهُ وَمَا فِي قَلْبِهِ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ إِيْمَانٍ) ^{۱۱۶} ده فهرموي: به نينساني ده گوتري چه نده پياوي باشه!، چند به شان و شه و که ته!، چند زيره ک و چاونه ترسه!، چند نينساني باشه!، له کاتيکيشدا نه و نينسانه تو سقالي ت نيماني له دلدا نيه و تاواش مه دحي ده کريت.

علامه تي هه زده: نه مانه ت ناميني و خيانه ت زور ددبي، نه وه که به جوړتيک پيغه مبه ر ﷺ له ه ديه کدا که (الشيخان: مسلم و بخاري) پيوايه تيان کردووه ده فهرموي ت: (فَيُصْبِحُ النَّاسُ يَتَابِعُونَ لِأَيِّكَادٍ أَحَدٌ يُؤَدُّ الْأَمَانَةَ حَتَّى يُقَالَ إِنَّ فِي بَنِي فُلَانٍ رَجُلًا أَمِينًا) ^{۱۱۷}، نه فهرموي ت: واي ليدي خه لک

^{۱۱۶} صحيح المسلم، كتاب الايمان، باب: رفع الامانة، رقم الحديث ۱۴۳

^{۱۱۷} صحيح البخاري، كتاب الرقاق، باب: رفع الامانة، رقم الحديث ۶۱۳۲

دهگهري ته ماشا نه کات ڪه سيڪ نايينته وه نه مانهت بياريزي و نه مانهتي له لا
 دابني، ههتا واي ليدي دهگوتري له تيره و بنه مالمه فلاني يان له شاري فلاني
 يان له عشيره تي فلاني فلانه ڪه سي (نهمين) ههيه!، (حَتَّى يُقَالَ أَنَّ فِي بَنِي فَلَانَةَ
 رَجُلٌ أَمِينٌ) له بنه مالمه فلاني يا له تيره هوزي فلاني پياويكي نه مين ههيه،
 واي ليدي خيانهت ناوا زور دهبي، بويه پيغهمبه ﷺ فهرمووي: (إِنَّ مِنْ
 أَشْرَاطِ السَّاعَةِ وَتَخْوِينِ الْأَمِينِ وَإِئْتِمَانِ الْخَائِنِ) ^{١١٨}، نه فهرمويت له علاماتي
 قيامت ڪومه نيك شت ههه يهك له وانه نه وهيه ڪه نينساني نه مين به خائين
 داده نريت وه نينساني خائينيش به نه مين دائه نري، بويه به راستي نيتاستاش زور
 شت ناله و جوړه به چاوي خو مان ده بينين.

به لتي علامه تي نوزده - ڪه علامه تي ڪوتايه لهم خوتبه يه دا باسي
 بکهين-: ريبا زور دهبي، نهو ريبايه ڪه نيتستا له بازاره ڪاني دنيا بوته
 شتيكي ناساي. نه گهر له ولاتي خو ماندا هه نديڪ پرسيار بڪري مسولمانان
 بين پرسيار بکهن، ريبا چونهو چ شتيڪ ريبايه و چون پاره ده بيت به ريبا، لاي
 ماموستاياني ناييني، به لام له شويتان ڪهس له وه ناپرسی، به سه دان ههزار
 بانكي ريبا ههيه حساباتي دنيا هه مووي نيتستا له سهر ڪاروباري ريبايه،
 فروشتن و ڪريني به ريبا و جوړيڪ ريبايه له موعامه له دا، بويه پيغهمبه ﷺ
 له فهرمووده يه ڪدا ڪه نيمامي طبراني ريبويه تي ڪردوه فهرمووي: (بَيْنَ يَدَيِ
 السَّاعَةِ يَظْهَرُ الرَّبِّيُّ وَالزُّنَا وَالْخَمْرُ) ^{١١٩}، فهرمووي: له پيش قيامه تي دا ريباو زيناو
 خوار دنه وه عه دهق زور دهبي، به ڪيڪ له علامه ڪاني قيامت نه وهيه ريبا
 زور دهبي، نهو ريبايه پيغهمبه ﷺ ده مانترسي تي له فهرمووده يه ڪدا
 ڪه فهرمووي: گچکه ترين به شي ريبا وه ڪه نه وه وايه ڪه پياويڪ زينا له گهل

^{١١٨} معجم الأوسط للضراني، باب: من اسم إبراهيم، رقم الحديث ١٣٥٦

^{١١٩} المعجم الأوسط للضراني، باب: من اسم محمد، رقم الحديث ٧٦٩٥

دايىكى خۇزى بىكات!، ئائەۋەندە گەۋرەيە ئەۋ رېبىيەي ئىستا خەلك خۇزى لىنا پارىزى!، پىرسىارى لىناكات ئەۋ خاۋەن قەرزانه ئەۋ خەلكەي كە پارە بە قەرز ئەدا له موقايىلدا قازانچىك بۆ خاۋەن پارەكە ددگەرپتەۋە لەپارەكە، ئەۋە رېبىيە، برايانى بەرپىز، مەسولمانان، پىۋىستە لەۋەدا پىرسىار لەمامۇستايان بىكەن، قاعىدەيەكى فەقىھى ھەبە ئەفەرموۋىت: {كُلُّ قَرْضٍ جَرٌّ مَنفَعَةٌ فَهُوَ رِبَا}؛ ھەر قەرزىك مەنەفەعتىك بۆ خاۋەنكەي رابكىشىت ئەۋە رېبىيە: جگە لەۋە پارەي بەقەرزى ئەدەي، ھەرشىتىكى تىرى زىادە لەسەرى ۋەرگىرى ئەۋە رېبىيە، بۆيە پىۋىستە خۆتى لى بپارىزى براى بەرپىزو خۆشەۋىستە.

جائىمە لەۋە وتارى ئەمپۇدا ئىكىتىفا دەكەين بەۋكۆمەلە نىشانە بچوكانەي رۆزى قىامەت، بەپشتىۋانى خۋاي پەروەردگار لە وتارى داھاتوۋدا كۆمەلىكى تر لە نىشانە بچوۋكەكان باس دەكەين، نەگەر خۋا پشتىۋان بى ۋە عومر باقى بى، لەۋەتارىكى دواترىشدا باسى عەلاماتە گەۋرەكان دەكەين، بۆنەۋەي ۋە رىبىيەن ۋە ئاگامان لە خۆمان بى، زۆرىك لەۋە نىشانانە تىپەريون ۋە نىمە ئاگامان لىيان نى، زۆرىكىش تىپىدا دەژىن، با ئاگامان لىبى ئەۋەك رۆزىك لە رۆژان قىامەتقان بەسەردابى ۋە نىمەش ئاگامان لە خۆمان نەبى ۋە مالىۋىرانى دونىابىن ۋە دەست بەتال ۋە خەجالەتى رۆزى قىامەتىش بىن!، يارەبىي خۋايە عاقىبەتى عومرمان خىركەي، خۋايە بە مەسولمانى بمان ژىبىنى، خۋايە لەسەر راستە شەقامى ئىسلام رامان بگىرى، خۋايە دىنى خۆت لەلامان زىاتىر شىرىن بىكەي، خۋايە لەسەر سوننەت ۋە سىرەتى پىغەمبەر ﷺ رامان بگىرى، خۋايە سوننەت ۋە سىرەتى پىغەمبەرمەن لەلا خۆشەۋىست بىكەي، خۋايە ئىمانمان لە دىندا برازىنىسەۋە، خۋايە خراپە ۋە خراپەكارىمان لەلا ناشىرىن بىكەي، خۋايە خۆشەۋىستى (مودە) ۋە رەھمەتقان لەنىۋاندا زىاد بىكەي، خۋايە بوغزو قىن ۋە ناخۇشى ۋە نارەھەتىمان لەنىۋاندا ھەلگىرى، يارەبىي خۋايە ھەرچى خۆشە بۆمان بىنرى ۋە ھەرچى ناخۇشى ۋە نارەھەتى يە لە سەرمەن ھەلگىرى.

گولڈبرٹیک له وناره كانى شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

أقول قولي هذا وأستغفر الله لكم ولسائر المسلمين، فاستغفروه إنَّه كان
عَفَّاراً ،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم
{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

نیشانه بچووكه كاني قيامهت

(۲)

نیشانه بچوکه کانی قیامت

(۲)

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ
أَنْفُسَنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلَالَ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ،
وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ
وَرَسُولَهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ
حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْحِجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ،
صَلَاةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ؛ وَمَنْ تَبِعَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ
...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ
الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

شیماندارانی بهرېز، خوښه ويستاني خواو پيغه مېرور ﷺ، نهی نهوکه سانهی
بوخوا نهژين و بوخوا نه مرن، نهی نهو که سانهی دونياتان له خزمه تی قیامه تی
خوتاندا داناو، نهی نهو که سانهی نامانج و هدهدفتان له ماندر بوونتان
لهرژانی ژياندا ره زابوونی خوايه (جل جلاله)، رهجه تی خواتان ليبيت، سهلامی
خواتان ليبيت لهم روزه پيرودهدا.

بهرېزان: لهوتاری رابردودا باسی هندیك له نیشانه بچوکه کانی روزه
قیامه تمانکرد، هاتنی روزه دوايي، نهو قیامه تهی و تمان هه موومان ليی بی
ناگاین! نهو روزهی که زور نزيکه و چاوهريمان دهکات، نهو روزهی که بیری
ليناکه ينهوه، نهو روزهی که خومان بی ناماده نه کردوه، نهو روزهی

که نايهينينه بهر چاوی خۆمان، رۆژنيکی زۆر ترسناک، پيچانه وهی دونيا، هه لگرتنی نهو بهرو بازاره، نه مانی زینده وهر به گشتی، هیجرت و کۆچکردن له دونيا بۆ دوا رۆژ، نهو رۆژهی که بیری لینا کهینه وه!، هاتنی رۆژی دواپی، رۆژی مو حاسه به، رۆژی لپیچانه وه، رۆژی پاداشتی چاکه به (به ههشت)، وه پاداشتی خهراپه به (دۆزهخ)، و دعدماندا که له وتاری داها توودا باسی هه نديک لهو نيشانه بچووکانهی تر بکهین که پيش رۆژی قیامت دادین، له وتاری رابردوودا نۆزده نيشانه مان باسکرد، که زۆريک لهو نيشانانهی باس مان کردن هاتوون و تیه ريوون!، هه نديکيشيان ماون، له وتاری نه مړوشدا نه وهندهی که فریا بکهوین کۆمه لیکي تر لهو نيشانانه باس ده کهین بهو ئومید هین که وشيارمان بکه نه وه، بان هه ژینن، ته کانی کمان پی بدهن و هاندهرمان بن بۆ خۆ ئاماده کردغان بۆ نهو رۆژه، بۆ نزيك بوونه وه مان له خوا، بۆ حالی بووغان زیاتر له دینی خۆمان له داها تووی ژيانی خۆمان.

به پێزان، بیسته مین نيشانه له نيشانه کانی رۆژی قیامت: نه وه یه مال و سامان زۆر ده بیئت، خه لک ده وه له مه ند ده بیئت، پیغه مبه ر ﷺ له فەر مووده یه کدا که نیمامی مسلم رېوايه تی کردووه ده فەر مویت: (لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُكْفَرَ الْمَالُ وَيَفِيضَ حَتَّى يَخْرُجَ الرَّجُلُ بِزَكَاةٍ مَالِهِ فَلَا يَجِدُ أَحَدًا يَقْبَلُهَا مِنْهُ) ^{۱۲۰} واته: قیامت هه ئناستیت، قیامت دانایی تا مال زۆر نه بیئت، سهروه ت و سامان زۆر نه بیئت، به جوړیک که وای لیدیت ئینسانی ده وه له مه ند به زه کاتی ماله که یه وه وه ده رده که ووی که سیک لئی وه ر بگرت که موسته حه قی نه وه وه بیئت کهس نیه لئی وه ر بگرت!، کهس نیه لئی وه ر بگری بهو مانایه ی که موسته حه قیک نیه که زه کاتی پی بشی، مالی زۆر ده بیئت، (وی فیض): ده رژی، مال زۆر ده باری به سهر نهو ئینسانه دا!.

^{۱۲۰} صحیح مسلم، کتاب الزکاة، باب: الترغیب فی الصدقه، رقم الحدیث ۱۵۷

به لى خوښه ويسته كاتم، مال نه مړو پرژاوه، باريوه، له شويتنيكي وه كو نيره كه كوردستاني خوځمانه وه له ولاتانهى كه مسولمان نشينن دهيينن!، خاوهنى قهسرى زور، خاوهنى سهيارهى زور، خاوهنى مولك و مالى زور، خاوهنى پارهوپول و سهروهت و سامانى زور!، له دهولهته كانى عه ره بيه وه بگره تاشه و شويتانهى كه به زورى مسولمانى تيدايه، مه رج نيه هه موو مسولماننيكيش خاوهن مال بيت، به لام دهوله مهنده خاوهن مال زور دهن، هه ره له فهرمووده يه كى تردا له ويا به ته دا ده فهرمويت: واى ليدى (تكون ابيلى للشيطان وبيوت للشيطان)^{۱۱۱}، كبرا نه سپيكي هه يه حوشتريني هه يه بوخوى سوازي ده بيت يه كيكيانيشى هه يه كه شهيتان سوازي ده بيت، يه عنى زياده يه له خوى!، (وبيوت للشيطان) كومه له خانويكيشى هه يه كه شهيتان تيدا نيسته جي ده بى، يه عنى زيديه، هى وا هه يه قهسريك دروست ده كات پتويستى به دووژوور هه يه ده پانزه ژوورى به تالى بو ده مينيتته وه هه مووى چوله و شهيتان تيدا نيسته جي ده بى، يه كيكه له نيشانه كانى روى دوايى: خانوبه رهى زور، وه ژوورى زور، كه خويشى نه هه موو ژوورانى پتويست ناكات!

نيشانهى بيست و يه كه له نيشانه بچووكه كانى روى قيامت نه وه يه كه: بازارو فروشگاكان له يه كتر نريك ده بنه وه، نه گهر له سه رده مى پيغه مبه رويى^ﷺ، مه عناو ته فسيري نه و حديسه نه زانرايى وه كه پتويست كه به چاوى خويانى بيبنن، تيتستا زور چاك ده زانرى، يانى چى: بازاره كان له يه كتر نريك ده بنه وه؟!، نايا نه رز له يه كتر نريك ده بيتته وه؟!، نه خير، بهلكو هاتووچو و گه يشتنى شينسانه كان به بازاره كاندا زور به نزيكى و زور به ناسانى ده بى، بازاره كان وه

^{۱۱۱} عون المعبود شرح سنن أبي داود، جزء ۷، صفحة ۱۷۰، باب: في الجناب: فيه عن الحديث: .. وقال في الأشراف ليس في الحديث ما يدل عليه بل نظم الحديث دليل على أن جميعه الى قوله فلم أرها من قول النبي ﷺ ... وأما بيوت الشيطان فلم أرها، فإن النبي ﷺ لم ير من المواجد والمامل التي يأخذها المتفرقون في الأنفار كذا في المرقاة.

گولڊبريگ له وتاره كانې شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

له لای په کښ وایه، به هوی چی؟، به هوی وه سائیلی هاتو وچو، نه گهر سه دسال
پیش نیستا په کیڅ بیویستبایه لیره وه بچیته کهرکوک ده بوايه به لای کهم پینج
شهش رژی پیبچی به پیمان تاوه کو ده چی و دیته وه!، به لام نیستا به سیاره
نه توانی به یانی زوو بروات و بۆ نیوه رژی بیته وه، نه وه لیک نریک بوونی
بازاره کانه، لیره کهل و په ل ناکړی له سلیمان دی کړی!، له هه ولیر نایکړی
له کهرکوک دی کړی!، خاوه نی سیاره یو بازاره و له یه کتر نریکه نه گهر
سیاره یه یا نه گهر ته یاره یه یا نه گهر قیتاره...، نیستا یابان قیتاری دروست
کردووه له یه که سعادتا چوارسه کیلومتره دروات!، له یه که سعادتا چوار
سه کیلومتره دروات، به جوړیک له یه که رژی شانه هه زار کهس
ده گوازیته وه، نه و بازاره چو نریکه لیره کتر نریک نابنه وه!، له و بازاره بو نه و بازار،
بو کارو که سابهت، (صدق رسول الله ﷺ)!!.

به ریزان: گوتمان زه مه نه کان لیک نریک ده بنه وه، هرواش بازاره کان لیک نریک
ده بنه وه، له وتاری رابردو گوتمان (فتکون السنه کالشهر، والشهره کالجمهعه،
والجمعه کالیوم)^{۱۲۲}، سال و ده کومانگی لیدی!، مانگ و ده که هه فته ی لیدی!،
هه فته و ده که رژی کی لیدی!، زه مه ن زور سریع دروات، نه وه ش به هه مانشیتوه
نه وه ده گه یه نی که نه وه ی سالنی زوو به سالی که ده کرا نیستا به مانگ یان
که متر ده کړی و به خیراتر نه نجامده دری.

بیست و دووهه مین نیشانه ی بچووک نه وه یه: شهریکی گهره له نیوان دوو
کو مته لای مسولاندا دروست ده بی که هه رده و وکیان بانگه وازه که یان یه که!، نه وه
که هه ندیک له موفه سرین و میژوونوسانی حه دیس ده فرموون: نه وه نه و
جدهنگه یه که له نیوان حه زده تی علی و موعاویه دا رویداده له جدهنگی (صفین)
دا، و دیا خود ده شبی هیشتا نه هاتبی!، نه گهر نه هاتوه خوا بمانپاریزی نه وه که

^{۱۲۲} سنن الترمذی، کتاب الزهد، باب: ماجاء فی تقارب الزمان، رقم الحدیث ۲۳۳۲

يه كيك بين لهو كومه له، خوا بمانپاريزي له وهی كهله گه ل كومه لتيك مسولماندا
روويه روو بينه وه!

بيست و سى همين نيشانه: چيايه كى زير له ناو روباړى فوراتدا
د درده كهوى!، نو روباړه د فورات كه نيسا به روظناواى به غداد دا تى دپه رى
و سه روچاوده كى له تور كياوه هله ده قولى، پيغه مبه روى صلى الله عليه وسلم فه رموى: (لَاتَقُومُ
السَّاعَةَ حَتَّى يُحْسَرَ الْفُرَاتُ عَنْ جَبَلٍ مِنْ ذَهَبٍ) ^{۱۲۳} واته: قيامت دانايى تا
تافورات نه گيرتته وه له نه نجامدا چيايه كى زير د درده كهوى له ناو نو روباړه دا،
(يُقْتَلُ النَّاسُ عَلَيَّ فَيُقْتَلُ مِنْ كُلِّ مِثَّةٍ تِسْعَةٌ وَتِسْعُونَ)، ده فه رموى: له سر نو
چيايه زيره خه لكى به شه ردين و شه رده كهن له هر سه د كه سيك نه وه دو نو
ده كوژرى و به كيان ده مي تى!، به لى زور نزيكه!، نيسا تور كيا خه ريكى دروست
كردنى چندين (به نداو) سه دده له سر روباړى فورات كه هيشتا نه گرتتته وه،
گوره ترين سه دده له روزه لاتى ناوه راست به نيعتيرافى نه ندا زياره كان. عيراق
تاى نو روزه لى ليه كه نه و روباړه بگيرتته وه نو ناوه كه وه كو به ره ميه كى
زيندو و ايه بو عيراق نه مي تى، به لى خوشه ويسته كاتم زور نزيكه، نه وه يه كيكه
له علامته بچو كه كاني روزه قيامت كه ده بى حتمن حديسى پيغه مبه ر
صلى الله عليه وسلم بيته جى كه هزارو چوارسه د سال پيش نيسا فه رمويه تى!

به لى به ريزان، بيست و چواره مين له نيشانه بچو كه كاني روزه قيامت:
پياوانى چاك غه ريب دهن و به سه ير ته ماشاده كرين نه ناو خه لكدا!، گوى بگرن
له فه رموده پيغه مبه رمان صلى الله عليه وسلم كه فه رموى: (إِنَّ الْإِسْلَامَ بَدَأَ غَرِيباً وَسَيَعُودُ
غَرِيباً) ^{۱۲۴}، نو نيسلامه هات زور غه ريب بو - له ناو نه هلى مه ككه -،

^{۱۲۳} صحيح انسلم، كتاب الفتن، باب: لاتقوم الساعة حتى يحسر الفرات على جبل من ذهب، رقم

الحديث ۲۸۹۴

^{۱۲۴} صحيح المسلم، كتاب الايمان، باب: بيان أن الإسلام بدأ غريباً، رقم الحديث ۱۴۵

به غهريبي هات و زور عه جيب بوو، زور جينگاي سهر سورمان بوو، وه ختيك كه پيغهمبر ﷺ له ناو مه ككه دا ده عوه ي ده كرد بو نيسلام خه لكيتك گالته يان لي ده هات و زور به سهر ته ماشايان ده كرد، تنها چند كه سيك بوون، كه متر له ده كه س!، پاشان بوه زياتر له سي كه س و نيعلاني نيسلام كراو، دواي سي زده سال هيجرته يان كرد له مه ككه وه بو مه دينه و ناوا له بچووكي به ره و گه وره يي هات و له غهريبي رزگاري بوو، به لام پيغهمبر ﷺ ده فهرموي (وسيعود غريباً): نيسلام هره وه كوچون به غهريبي په يدا بوو له كوټايي زه مانيشدا هه روا به غهريبي په يدا د بپته وه!، رهنكه يه كيك شهرحي ته و حه ديسه به هه له بكا به ومانايه ي كه نيسلام به غهريبي هاتو وه به غهريبي ده روا ته وه، نه وه غه له ته، نافه رموي (يرجع)، ده فهرموي (يعود): ده گه رپته وه بو مه يداني ژيان، چون به غهريبي هاتو وه ناواش به غهريبي په يدا د بپته وه له ناخيري زه ماندا، به لي (وسيعود غريباً) خه لك پتي سهر ده بي، جا ده فهرموي: (فطوبى للغرباء) مزگيني بو نه و غهريبانه ي كه له كوټايي زه ماندا هه لده ستن به هينانه وه ي نيسلام و خه لك پتي سهر ده بي، مزگيني خوشحالي بو نه و كه سانه ي هه لگري مه شخه لي هينانه وه ي نيسلام له و روژه دا، جا نه و كه سانه كين؟: (أناس صالحون) ^{١٢٥} خه لكيتكن صالح و پاك، پيغهمبر فهرموي ﷺ: (أناس صالحون في أناس سوء كثيرة)، له ناو خه لكيتكي خه راپي زوردان، (من يعصهم أكثر ممن يطيعهم) نه وانه ي كه به قهسيان ناكه ن زور زياترن له وانه ي به قهسيان ده كه ن!

نه وانه كو مه له خه لكيتكن هه ولده دن بو هينانه وه ي نيسلام له ناخيري زه ماندا، سالحن، وه نه وانه ي كه بي فهرمانيان ده كه ن و سهر پيچيان ده كه ن زياترن له وانه ي گوي رايه لپيان ده كه ن، (صدق رسول الله ﷺ)!

^{١٢٥} انجم الأرض للطبراني، جزء ٩، صفحة ١٤، من اسمه مقدم، رقم الحديث ٨٩٨٦

به‌لئی خۆشه‌ویسته‌کاتم، بیست و پینجه‌مین له‌نیشانه‌کان: مسولمانان دوژمنیان زۆر ده‌بی، گوی یگرن له‌فه‌رموده‌ی پیغه‌مبەر ﷺ که چۆن نمونه‌مان بۆ دینیته‌وه‌و ده‌فه‌رموی: (يُوشِكُ أَنْ تَدَاعَى عَلَيْكُمْ الْأُمَمُ) ^{۱۲۶} زۆرنزیکه که ده‌وله‌تان -نومه‌ت و قوم و جه‌ماعه‌ته‌کان- به‌سه‌رتاندا بدن، داتانبینی: (مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ)، له هه‌موو به‌رزاییه‌ک بۆتان بینه‌ خواری، (کَمَا تَدَاعَى الْأَكَلَةُ إِلَى قَصْعَتِهَا)، هه‌روه‌کو چه‌یوانه‌ درنده‌کان بۆسه‌ر نیچیره‌که‌یان دینه‌ خوارووه‌ گوشتی بخۆن که نه‌وه‌نده‌ موشتاقی گوشت خواردنی نیچیره‌که‌ن، ناوا نومه‌تان و قه‌ومه‌کان و ده‌وله‌ته‌کانی نه‌وکات بۆتان داده‌به‌زن!

به‌لئی به‌ریزان به‌چاوی خۆمان ده‌ییسنین نیستا له‌روژه‌ه‌لات و روژتاوا چ دوژمنایه‌تیه‌کی نیسلام و مسولمانان ده‌کری!، هه‌مووشتیگ ئازاده‌ جگه‌ له نیسلام!، نمونه‌مان زۆرن که له‌وتاری جومعه‌دا باسیان ناکه‌ین، هه‌ره‌سه‌زمال و سوودان و میصر و فه‌له‌ستینی خۆیناوی که‌روژانه‌ یه‌که‌م ده‌نگو باسی نيزاعه‌و ته‌له‌فزیۆن ده‌نگ و باسی فه‌له‌ستینه، کێ وایان لیده‌کات!!، مه‌گه‌ر هه‌ر جووله‌که نییه‌؟!، مه‌گه‌ر دوژمنترین که‌س نیه‌ له‌سه‌ر زه‌وی بۆ مسولمانان، ﴿لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالَّذِينَ أُشْرِكُوا﴾ (۸۲) المانده، واته: گه‌وره‌ترین دوژمنی نیسلام و مسولمانان جووله‌که‌(یه‌ود)ن، ﴿وَالَّذِينَ أُشْرِكُوا﴾: وه‌ نه‌وانه‌ن که‌له‌گه‌لیانن و موشریکن، به‌لئی ده‌یسنین له‌شیشان چیان پیده‌کری، له‌بۆسه‌، له‌کۆسۆفۆ، له‌کشمیر، له‌کوی و له‌کوی، نمونه‌مان زۆرن...، هه‌ر عه‌بیگ یان هه‌ر ره‌خنه‌یه‌ک یان هه‌رشتیگی عه‌ییدار بیانه‌وی ده‌ستی خه‌ن بۆ ناشیرین کردنی مسولمانان و نیسلام دروستی ده‌که‌ن، به‌لام و ده‌لاه‌ی خوای په‌روه‌رگار نووری خۆی هه‌ر پیده‌گه‌یه‌نی!، ﴿يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ (۸) الصف واته: ده‌یانه‌وی به‌فه‌ووی ده‌می

^{۱۲۶} مسند أحمد بن حنبل، جزء ۵، صفحہ ۲۷۸، ومن حدیث الثوبان، رقم الحدیث ۲۲۴۵۰

خزيان نووري نيسلام بکړوژتنه د به لآم خوانووري خوی همرته او ده کات با کافرانيش پييان ناخوش بيت: ﴿وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾ (۸) الصف.

به لى خوښه ويستام، بيست و شهه مين نيشانه: ته قليد کړدى بيباوه پان و خوانه ناسان له کارو کړده وه کاند، پيغه مبهرو صلى الله عليه وسلم فرموى: (لَشَرَكَبْنٌ سُنَنٌ مَّنْ كَانَ قَبْلَكُمْ شَبْرًا بِشَبْرٍ حَتَّىٰ لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ جَامَعَ امْرَأَتَهُ بِالطَّرِيقِ لَفَعَلْتُمُوهُ) ^{۱۲۷}، نه فرموى: ټيوه به دواى شوينى بى باوه پان ده کون له کړده وه، ته نانه ت نه گهر يه کيک له ناوهراسى ريگا له گهل خيترانى خوی کويته وه ټيوه به دواى ده کون و ده تانه وى وابکهن!، نه مړو غهرب چى ده کات نيمه ش ته قليدى ده کين، خانوبه رده مان هم مووى بوته غهربى، ناومان ليناوه غهربى، جل و بهرگمان هم مووى نيستيراد (هاورده) بهو ته قليده و عاده ته و له وټوه بو مان دى و نه مړو له وى عهرز ده کرى به يانى له بازاره کاني خو مان ده بيسين، ته نانه ت خواره ده منى و شيوازي دروست کړد نيشى، ته نانه ت موعامه لاتی بازار پان، ته نانه ت له نيداردو ده ستلا تيش زور ته قليدى غهرب ده کرى، به لى روژيک دى مسولمانان و ايان ليدى ته قليدى نه وانه ي پيش خزيان ده کهن - پيش نيسلام هاتون -، ته قليدى خه لکيکى بى باوه ده کهن، به راستى نه گهر له سه داسه ديش نه بى به لآم زور ته قليدى روژناو او غهرب و ولاتانى بى دينمان کړدوه که زهره رى دونياو قيامه تى لى ده کين.

به لى خوښه ويسته کام، بيست و هه و ته مين له نيشانه بچو و که کاني روژى دوايى نه وه يه: خه لکى خوی له حهرام ناپاريزى!، هه لال بى يا حهرام بى تيکه لى ده کاو وهرى ده گرى!، پيغه مبهرو صلى الله عليه وسلم فرموى: (يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ مَا يُبَالِ الرَّجُلُ مِنْ أَيْنَ أَصَابَ الْمَالَ، مِنْ حَلَالٍ أَوْ حَرَامٍ) ^{۱۲۸}، فرموى زه مانتيک دى به سه روهمه تى مندا پيش نه ودى دونيا تيکبچى، له نومه تى من خه لکى پاره

^{۱۲۷} استدرک على الصحيحين، كتاب الفتن والملامح، رقم الحديث ۸۴۰۴

^{۱۲۸} سنن النسائي الكبرى، كتاب البيوع، باب: اجتناب الشبهات في الكسب، رقم الحديث ۶۰۴۱

كۆدەكاتەوہ باكى نىہ لەوہى ناخۆ لہ حەرام كۆى دەكاتەوہ يالە حەلال كۆى دەكاتەوہ، ئەوہش يەكىكە لەنیشانەكانى رۆژى قىامت، كەديارە ئەوہش زۆر بەناسايى دەيىنين، لە سەداسەد پىچەوانەى سەردەمى پىغەمبەرو ئەسحاب، كە تەبوكرى صديق يەك لوقمە نانيان بۆھىنا پرسیارى نەكرد لەكۆيتان ھىناوہ گومانى لىتى ھەبوو حەلالە يان حەرام، پەنجەى لەناو دەمى خۆى پاكرد خۆى پرشىنتىتەوہ تاخواردنەكە بەھىنتىتەوہ، زۆرھەولیدا نەيتوانى، زۆرخۆى نەزىتەدا پاشان گوتيان سەتلىك ناوى بۆ يىنن باھەر ناوہكەى بخواتەوہ كەناوى زۆر خواردەوہ دەتوانى پرشىتەوہ خواردنەكەى يىنتىتەوہ ئەو ھەمەلىيەى چەندجار دووربارە كردهوہ تا ئەو خواردنەى ھىناوہ و زۆر خۆى نەزىتەدا، يەكىك لىتى پرسى: (كُلْ ذَلِكَ مِنْ أَجْلِ لُقْمَةَ يَا أَبَانُكَ)^{۱۲۹}، ئەوھەموو خۆ نەزىتەدانە لەپىناوى يەك لوقمە نان ئەى ئەبوہكر، ئەويش فەرمووى (وَاللَّهِ لَوْلَمْ تَخْرُجْ إِلَّا مَعَ نَفْسِي لَأَخْرَجْتَهَا)، فەرمووى وەلاھى ئەگەر نەھاتبا دەرى، تەنھا لەگەل نەفسى - روھى - خۆم نەبوایە، روھى خۆم بۆ دەنيانە دەرى ھەردەبوایە يىتە دەرى!، چونكە من گويم لى بووہ لەپىغەمبەرﷺ فەرمووى^{۱۳۰}: ھەرگۆشتىك بەحەرام قەلەوبى ئاگر باشترە بۆتەو، ئاگر لايەقە بۆتەو!، (النَّارُ أُولَى بِهِ)، وەھەرۋەھا ئەگەر يەكىك لوقمەنانىكى حەرام بخوا چل رۆژ دوعاى قەبوول نابى!، بۆ دەبى ئىنسان لەحەرام خۆى نەپارتىزى؟!، كەدەزانى فلانە شتە حەرامە، حىسابى لەسەرە، موھاسەبەى لەسەرە، جا زەمەنىك دى خەلك حەلال و حەرام پىكەوہ دەبەستى و پرسیارى لى ناكاو گرنگ ئەوہىە كۆيتەوہ.

^{۱۲۹} كز العمال، جزء ۱۲، صفحہ ۲۳۶، مسند الصديق، عبادتہ رضي الله عنه، رقم ۳۵۶۹۵

^{۱۳۰} (كل جسد نبت من سحت - أي من حرام - فالنار أولى به) أوردہ الترمذى.

بيست و هه شتمين: دهست گرتن به ديني نيسلام زه حمت ده بي،
 فهرموده ي پيغه مبهرد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ كه ده فهرمو ي: (يَأْتِي عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ الصَّابِرِ
 فِيهِمْ عَلَى دِينِهِ كَالْقَابِضِ عَلَى الْجَمْرِ)^{١٣١} واته: پوژيكد ي به سر نومته مندا،
 نه ودي كه دهستي به دينه كه يه وه گرتوه وه كو نه وه وايه كه دهستي به پشكو وه
 گرتي!، پشكو ي ناگري!، نه ونده زه حمت و نارده حته!، له بهر چي؟! له بهر
 فيتنه و ناشوب!، له بهر ناخوشي و نارده حته، له بهر فسادو بي نه خلاق ي،
 له بهر نه وه دين زه حمت ده بي، دوژمنايه تي مسولمانان ده كړي، بويه نه وه
 كه سه ي دهست به دينه وه ده گري، وه كو نه وه وايه دهستي به پشكو وه گرتي، جا
 پشكو عاده تيكي هيه يا دهست ده سوو تي ني، معنای وايه نه گهر دينه كه ت
 بگري، دهست ده سوتي، نازار ده بيني، نارده حته ده بي له دنيا، نه گهر توشي
 نارده حته تيا نيش نه بي ماناي وايه به باشي دهست به دينه وه نه گرتوه، جادهست
 بسوتي باشتره نه وه كه دينه كه ت له دهست چي، چونكه نه وه دينه ديني كه
 سه به رزي دنيا و قيامه تي توي تيدا يه وه نه و دنيا يهش دنيا يه كي كاتي يه و
 ده روا ت: نه گهر دينه كه شان به رده ين هه تاسه ر نازين و عومري كه و تايبه ته وه
 هه رده مرين، خوي په روه رده گار به يه هوود ده فهرمو ي: نه گهر هه زار ساليش
 بزين هه رده بي بمرن، ﴿لَوْ يَعْمُرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمَزْحُوجٍ مِنَ الْعَذَابِ أَنْ يُعْمَرَ
 وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ﴾ (٩٦) البقرة.

بيست و نويه مين نيشانه: نافرته تان زورده بن و پياوان كه م ده بن،
 پيغه مبهرد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ له فهرمووده يه كي سه حيه جدا كه نيمامي بوخاري رپوايه تي
 ده كات فهرمو ي: (مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ يَقْلَّ الْعِلْمُ وَتَكْثُرُ النِّسَاءُ وَيَقِلَّ
 الرِّجَالُ حَتَّى يَكُونَ لِخَمْسِينَ امْرَأَةً الْقَيِّمُ الْوَاحِدُ)^{١٣٢}، فهرمو ي: له نيشانه كاني

^{١٣١} سنن الترمذي، جزء ٤، صفحه ٥٢٦، كتاب الفتن، باب: ماجاء في النهي عن سب الرياح. / باب،

رقم الحديث ٢٢٦٠

^{١٣٢} صحيح البخاري، كتاب العلم، باب: رفع العلم و ظهور الجهل، رقم الحديث ٨١

قيامت ته كه عيلم- ي دين- كه د هبې، عيلميش به نمانی عالمان كه د هبې؛
 وه ژن زور د هبن، وه پياوان كه د هبن، هه تا وای ليدئ: (لِخْمَسِينَ اِمْرَاةَ الْقَيْمِ
 الواحد) بۆ په نجا نافرته يه ك پياو بهر پيوهيان د هبات، وای ليدئ نافرته نه وند
 زور د هبن په نجا نافرته يه ك پياو بهر پيوهيان د هباو سه بهر شتيان د هكات.

جا د هتوانين بلين شوينه واری نهو زياد بوونهش نيستا د هبينين!. بؤغونه:
 له شويتكي وه كو شاری سلیمانی نافرته جوار بهرام بهری پياوه^{۱۳۳}. هه روا
 له شاره كانی تر، وه هه روه ها له دونيا به گشتی، له وانه يه شوینی واهيه نيتمه
 ههستی پيناكەين، زور زور له وه زياتره، به لئ بۆ په نجا نافرته يه ك پياو
 سه بهر شيان د هكات!، نه وهش يه كيكه له عه لاماتی قيامت.

سی يه مين نيشانه: شاهیدی دانی به درؤ زور د هبې و سویند خواردن زور د هبې؛
 پیغمبره ﷺ فه رموی: (إِنَّ بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ شَهَادَةُ الزُّورِ وَكُتْمَانُ شَهَادَةِ
 الحق)^{۱۳۴} واته: له نيشانه كانی رؤزی قيامت ته كه شایه تيدان به درؤ زور د هبې و
 شاردن وهی شایه تیی حق زور د هبې!، كابر شاهیدی كه حقی له لایه د هشيرتته وه،
 به لام له سهر مه سنه له يه ك شاهیدی به درؤ د هبا بؤ كه سينك و شاهیدی هه قيش
 د هشيرتته وه، يان به شيوه يه كی گشتی شاهیديدان به درؤ زور د هبې و وه شاهیديدان
 به حق زور كه د هبې و د هشاردرتته وه، له فه رموده يه كی تر دا فه رموی: (خَيْرُ
 النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ)^{۱۳۵}، فه رموی با شترين خه لك نه وديه
 له - سه رده می - قه رنی مندا بڑی، كه {قرن} يه عنی سه دسال!، با شترين خه لك
 نه وديه كه له قه رنی مندا يه، پاشان نه وانه ی دواتر دين، وه پاشان نه وانه ی دواتر
 دين، (ثُمَّ يَحْيِيْ اَقْوَامًا) پاشان قه وميكي تر دين سویند د هخون (تَسْبِقُ شَهَادَةُ

^{۱۳۳} - دياره بهيتی نامار د كانی نهو كاته بووه، كه رهنگه نيستا زياتر يش بوويت!

^{۱۳۴} المسترك على الصحيحين، كتاب الأحكام، جزء ۴، صفحة ۱۱۰، رقم الحديث ۷۰۴۳

^{۱۳۵} صحيح البخاري، كتاب الشهادات، باب: لا يشهد على شهادة الجور إذا أشهد، رقم الحديث ۲۵۰۹

گولډبرېک له وټارمکانې شهيد ماموستا عبدالله قهرمن

أَحَدَهُمْ يَمِينَهُ وَيَمِينَهُ شَهَادَتَهُ^{١٣٦} ، ده فرمووي: قهومي وادي دواي نهوسې سدهديه، شاهيديدانيان ودهپيش سوينده کهيان ده کهويتتهوه و سوينده کهيان ودهپيش شاهيديدانيان ده کهويتتهوه، په معنی چی؟، په معنی نهوهنده شاهیدی ددهن و نهوهنده سویندی ده خوڼ خهريکه سویند خواردنه کهو شاهيديدانه که ودهپيش په کتری ده کهونهوه!، نهوند به سه ريعي به دهه میان دادی شاهيديدان وه سویند خواردن، که نه وهش په کتيکه له نيشانه کانی رژی قیامت، وه له سيفه ته ناشيرينه کان که ناجی تينسانی مسولمان سویندی زور بخوات، ته نانهت به راستيش نه که هه ربه درو، چونکه سویند خواردن به درو به سوک ته ماشا کردنی خوايه جل جلاله!!، که نه وه هه رگيز له تينسانی مسولمان ناوه شيتتهوه خوابکات به وه کیلی خوی له مو عامه لهی خوی بونه وهی ره واجی تيجاره ته کهی زیاتری یان خه لکيتک لتي رازیبی - خوانه خواسته - .

سی و په که مین نيشانهی بجوکی قیامت: مزگه و ته کان ده رازیندرینه وه، گوې بگرن له فرموده ی پیغه مبه ر ﷺ که فرمووي: (مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ يَتَّبَاحِيَ النَّاسُ بِالْمَسَاجِدِ)^{١٣٧} ، فرمووي: له نيشانه کانی رژی قیامت ی په خه لک مزگه وتان ده رازینيته وه، نه مرو چاک ده بینن که مزگه و ته کان پاره و پول و سه روه ت و سامانی زوریان لی سه رف ده کری!، له ولاتی خومان و له ولاتانی دیکه ش ده بینن مزگه وتیک که شوینی هزار که سی تیدا نابيته وه که چی پاره یه کی یه کجار زوری تیدا سه رف ده کری!، نه وه هه مو رازاندنه وه و هیلکاری (تخطیط) و جوانکاریه ی که له مزگه وتدا ده کری جا له ژوروره و یا له ده روه یه یا له مناره که یدا نه وه هه مووی له نيشانه کانی رژی قیامت تن.

^{١٣٦} هه مان فرموده ی پیشرو.

^{١٣٧} ((أخبرنا سويد بن نصر قال أنبأنا عبد الله بن المبارك عن حماد بن سلمة عن أبيه عن أبي قلابة عن أنس أن النبي صلى الله عليه وسلم قال من أشرط الساعة أن يتباحي الناس في المساجد))، سنن النسائي، كتاب المساجد، باب: البهاة في المساجد، رقم الحديث ٦٨٩.

نېشانه‌ى سى و دووه‌مين: مزگه‌وته‌كان دېن به‌ريگا، خلك به‌لاى مزگه‌وتدا تېده‌په‌رى تنه‌ها نه‌ويه لاده‌داو وه‌كو نه‌مرؤ له زور شوين وايه ده‌چېته ناوده‌ست و پاشان دېراو به جتي دېلى؛ پيغه‌مبه‌ر ﷺ فرموى: (من أشرط الساعه أن يَمْرَأَ الرَّجُلُ فِي الْمَسْجِدِ لِأَيِّصَلِّي فِيهِ رَكَعَتَيْنِ) ^{١٣٨}، نه‌فرموى: له نېشانه‌كانى روژى قيامه‌ته زده‌نيك دى پياو به‌لاى مزگه‌وتدا تېده‌په‌رى و نوپى تيداناکات، مزگه‌وت دې به‌ريگا، قه‌زاي حاجه‌تى خوى ده‌كاو گوى نادا به‌وى كه نه‌وه مزگه‌وته‌و بو طاعه‌ت دروست‌كراوه‌!، به‌راستى نېستا زور مزگه‌وت له‌زور شوينان تاوان.

نېشانه‌ى سى و سييه‌مين: فيتنه‌و كوشتن زور دېلى؛ نه‌ود كه‌له‌وتارى رابردودا نېشاره‌تان به‌كوشتن كرد، كوشتنى بى هو زورده‌بى؛ (لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يُقْبَضَ الْعِلْمُ وَتُظْهَرَ الْفِتْنُ وَيُكْثَرَ الْهَرَجُ) ^{١٣٩}، فرموى: قيامه‌ت دانايى هه‌تا عيلم نه‌ميئى (عيلم كه‌م دېلى)؛ وه‌فيتنه زورده‌بى؛ (وَيُكْثَرَ الْهَرَجُ): وه‌كوشتن زورده‌بى، (هَرَج) يه‌عنى كوشتن، كوشتن زورده‌بى به‌شيويه‌كى گشتى له‌ته‌واوى سهر رووى زه‌وى.

سى و چواره‌مين نېشانه‌ى بچوكى قيامه‌ت: زيادبوونى رووچونى زه‌وى و بومه‌له‌رز (زلزال)، وه‌ك فرموى ﷺ: (يُقْبَضُ الْعِلْمُ وَتُكْثَرُ الزَّلَازِلُ) ^{١٤٠}: قيامه‌ت دانايى هه‌تا عيلم كه‌م نه‌بى و بومه‌له‌رز (زلزال) زورنه‌بى؛ ته‌رز رووده‌چى له‌زور شوينان، كه‌ثيمامى بوخارى نه‌وحده‌يسه رېوايه‌ت ده‌كات، نېستاش له‌ولاتان ده‌بينين زور شوين چور رووده‌چى، نه‌ويه‌كيكه له‌نېشانه‌كانى قيامه‌ت.

^{١٣٨} صحيح ابن خزيمة، كتاب الصلاة، باب: كراهة المرور في المساجد من غير أن تصلي فيها والبيان أنه من أشرط، رقم الحديث ١٣٢٦.

^{١٣٩} صحيح مسلم، كتاب الفتن، باب: إذا تراجة المسلمان، رقم الحديث ١٥٧.

^{١٤٠} صحيح البخاري، كتاب الاستسقاء، باب: ما قيل في الزلازل، رقم الحديث ٩٨٩.

نېشانه‌ی سى و پېنجه‌م: مردنى کت و پر زورده‌بى كه نېستا زوره‌ستى پېده‌كېن!، پېغهمبر ﷺ فه رموى: (مِنْ إِقْتِرَابِ السَّاعَةِ ... وَأَنْ يَظْهَرَ مَوْتُ الْفَجَاءَةِ) له نېشانه‌كانى نزيك بوونه‌وه‌ى روژى قيامت كومه‌ليك شت ده ژميرى پاشان ده فه رموى: (وَأَنْ يَظْهَرَ مَوْتُ الْفَجَاءَةِ) ^{۱۴۱} وه مردنى كت و پر زورده‌بى و ده درده‌كه‌وى، نېستا شه‌ومه‌سه‌له‌ى مردنى كت و پره زور بووه كه زورمان هه‌ستى پى ده‌كه‌ين، فلانه‌كه‌س جه‌لته‌ ليداوه، فلانه‌كه‌سى تر جه‌لته‌ ليداوه و له‌پر ده‌لېن فلانه‌كه‌س كت و پر مردووه!، جاران زوريه‌كه‌مى شه‌وه‌مان ده‌يست، به‌لام نېستا شه‌و جوړه مردنه زورده‌بى، جاهوږيه‌كه‌ى چيه؟ دياره خواى په‌روه‌ر دگار سه‌به‌بى بو ريكده‌خا!.

سى و شه‌شه‌مين نېشانه: نه‌زانين له كاروبارى دين زورده‌بى، هه‌مووخه‌لك كاروبارى دونيا ده‌زانى، به‌لام نه‌زانين به‌كارو بارى دين زورده‌بى وه‌ك پېغهمبر ﷺ فه رموى: (إِنَّ بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ أَيَّامًا يَنْزَلُ فِيهَا الْجَهْلُ وَيُرْفَعُ فِيهَا الْعِلْمُ) ^{۱۴۲}، له‌پېش روژى قيامت‌ى يه كه‌جه‌هل زورده‌بى، وه‌عيلم به‌رز ده‌پېته‌وه، عيلم نامي‌نى و هه‌لده‌گيرى له‌ناو خه‌لك، وه‌جه‌هل زورده‌بى، مه‌عنای وايه عيلمى دين ورده ورده به‌ره و نه‌مان ده‌چى، وه‌نه‌زانينش (جه‌ل) به‌دين ورده ورده زورده‌بى، ته‌وه‌ش يه‌كېكه‌ له‌عه‌لاماتى قيامت، خو‌شان هه‌ستى پى ده‌كه‌ين، كه‌زوركهم خه‌لك به‌ره و دين و به‌ره و مزگه‌وت و به‌ره و لاي ماموستا ده‌چى، بو‌ده‌رس خو‌يندن، بو‌فترى‌وونى دين، بو‌شاره‌زابوون، ته‌نها نيك‌تيفا به‌روژى جومعه ده‌كا.

^{۱۴۱} كنز العمال: جزء ۱۴، صفحه ۹۹، تنمة الفصل الثالث في أشراف الساعة الكبرى...، رقم الحديث

۳۸۴۷۰، وفي حديث آخرى يقول ﷺ: .. أن النفس المؤمن تخرج رشحاً ولا أحب موتاً كموت الحمار

وقيل وما موت الحمار قال موت الفجاءة.

^{۱۴۲} صحيح البخاري. كتاب الفتن، باب: ظهور الفتن، رقم الحديث ۶۶۵۳

سى و ھەوتەمىن نىشانەى بچوڭى قىيامەت: خويىندەوار زۆردەبن، خاوەن قەلەم زۆردەبن، وەك پىغەمبەر ﷺ لە ھەدىسىڭدا كە نىمامى ھەنبەل رىوايەتى دەكات فەرموى: (إِنَّ بَيْنَ يَدَيِ السَّاعَةِ ظُهُورُ الْقَلَمِ)، فەرموى: پىش تەوہى قىيامەتدەبى - خاوەن - قەلەم زۆردەبن، خويىندەوارى زۆردەبى، كە نىستا ھەستى پىندەكەى و دەبىنى، ئەگەر نىستاش ئەم ھالەتە نەبى بەلام شويىندەوارى ئەوہ واديارەو ھىچ مالىك نىە لانى كەم خويىندەوارىكى تىدانەبى و خويىندەوارى زۆردەبى، بەلام بەداخەوہ كەمىكى بۇدەبن و بۇ نىسلام و خواپەرسى بەكاردى.

سى و ھەشتەمىن نىشانەى بچوڭى قىيامەت: قەسرو بىنايەى بەرز بەرز دروست دەكرىن، وەك ھەزرەتى جوپرانىل لە پىغەمبەرى پرسى ﷺ نىشانەكانى قىيامەت، فەرموى: (أَنْ تَرَى الْحُفَاةَ الْعُرَاةَ الْعَالِ رِعَاءَ الشَّاةِ يَتَطَاوُلُونَ فِي الْبَيَانِ)^{۱۴۳} فەرموى: نىسانى فەقيرۆكەو نىسانى شوان كە نىش و كارى نىشى فەقيرانەبووہ كۆپر دەولەمەند دەبى و قەسرى گەورە گەورە دروستدەكاو ھالەتى فەقيرى خۆى لەبىر دەچىتەوہ!

براىانى بەرپىز ئەوانە كۆمەلىك نىشانەبوون لە نىشانەكانى پىش ھاتنى پۆژى دواى، نىشانەى ترىش ھەيە، بەلام بەم دوو وتارە نىكتىفا دەكەين، خواى پەروەردگار زانست و زانىاريمان بەونىشانانە بكات بەمايەى نرىك بوونەوہى زياترمان لىتى، وە بىكات بەمايەى زياتر ھالى بوونمان لەدەبن و نامادە بوونمان بۆپۆژى قىيامەت.

بۆيە لىرەدا دەلىين: يارەبى خوايە لەوكەسانەمان بگىرى كەمسولتان و بەمسولتانى دەمرن، يارەبى خوايە عاقىبەتى عومرمان خىرىكەى، خوايە لە رەھەتى خۆت بى بەشمان نەكەى، خوايە باغھىتە ژىتر رەھەتى خۆت و بمان پارىزى لەغەزەبى خۆت يارب العالمين، خوايە نىمە عەبدى تۆين خىرمان كەمەو

^{۱۴۳} صحیح مسلم، كتاب الايمان، باب: بيان الايمان والاسلام، رقم الحديث ۸

گولپڙيک له وټارمکانې شهيد ماموستا عبداللہ قاسمي

گوناهمان زوره، خوايه بهرهمه تي خوت له گهلمان بکهي، به کرده وي خومان له گهله نيمه نه کهي، ياره بي خوايه حالي مسولمانان له همموو دونيا چاک بکهي، ياره بي خوايه هرچي خيري ده وي بونيسلام و مسولمانان ته و فيقي بدهي، وه هرچي خهراپه ي ده وي بونيسلام و مسولمانان خوايه ريگهي نه ده ي و پستي بشکيني، ياره بي خوايه حالي مسولمانان له نيستاو له زهمه ني داهاتو وشدا له و فيتنامه پياريزي که به سر نومعه تي نيسلامدا دين، خوايه نيمه ش له فيتنه ي ده جال و له فيتنه کاني تر پياريزي. نامين.

امين

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين، أعوذ بالله من الشيطان

الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

گولڈن ٹریک لہ و ناره کانی شهید ماموستا عبدالله قاسم

نیشانہ گہورہ کانی قیامت

نیشانه گهوره کانی قیامت

تیبینی: نیشانه گهوره کان به دوو وتار باسکراون، نیمه به دستکاریهوه
هردوکیانمان له یهک وتاردا کۆکردۆتهوه.

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَعِذُّ بِهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا
وسينات أعمالنا، من يهده الله فلا مضلَّ له ومن يضلل فلا هادي له، وشهد
ان لا اله الا الله وحده لا شريك له وشهد أن سيدنا ونبينا محمداً عبده ورسوله،
هذا الرسول الذي بلغ الرسالة وأدى الأمانة ونصح الأمة وجاهد في الله حق
جهاده وتركنا على المحجة البيضاء، ليلها كنهارها، لا يزيغ عنها إلا هالك
صلواة الله وسلامه عليه وعلى آله وأصحابه، ومن تبعهم بإحسان الى يوم الدين
...، أما بعد يا عبادالله أوصيكم ونفسي أولاً بتقوى الله وطاعته، فإن الله مع
الذين اتقوا والذين هم محسنون، قال الله سبحانه وتعالى في كتابه الحكيم، بسم
الله الرحمن الرحيم: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ
وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

برایانی بهرېژن، مسولمانانی خوښهويست: سهلام وړه همه تی خوای
پهروهردگارتان برېژته سر، نیوه هه موو مسولمانانی دونیا، خوای گهوره
بهرهمی خوی و به لوتفی خوی عاقیبه تی عومرمان خیریکا و له بهه شتی
بهریندا به یه که وه کۆمانکاته وه.

بهرېژان، له دوو وتاری پابردوودا، باسی هه نیدیک له نیشانه بچوکه کانی
هاتی پوژی دوايمان کرد، نهو پوژهی که هه موو که سیک لینی نه ترسی، که
باوهری پیه تی و ده زانی له وشوینه دا لینی ده پرسرېته وه، نهو پوژهی که نه مپو

خه لکي سهر پرووی زهوی لیتی بی ناگایه و له کورپو مه جلیسه کانیشدا زورجار به عیبیه باسی ده کری و ناوی ده هیترئ؛ به داخه وه؛ نه و پروژهی خوای په روهردگار به ته نکید له قورنانی پروژدا بومان ده رده خا و پروون ده کاته وه، نیمه لیتی ناترین: ﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَأْتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا﴾ (۵۹) غافر، نه و قیامه ته ی که دیت و هیچ گومانی تیدانییه، خوا (جل جلاله) ده فهرمووی: ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ﴾ (۷۷) النحل، واته: هاتنی قیامت وه ک چاونوقانیک وایه، ﴿أَوْ هُوَ أَقْرَبُ﴾: به لکو نریکتر!!، خوا (جل جلاله) ده فهرمووی: ﴿أَقْرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مَّعْرُضُونَ﴾ (۱) الانبیاء، پیغه مبه رﷺ له فهرمووده ی صه حیحدا که بوخاری ریوایه ته ده کا، نه فهرمووی: (وَلَتَقْرَمَنَّ السَّاعَةُ وَقَدْ رَفَعُ أَكْلَتُهُ إِلَىٰ فِيهِ لَا يَطْعَمُهَا) ۱۴۴ نه فهرمووی: پروژی قیامت له کاتیکی وادا دیت نینسان دهستی بهرز کردو ته وه پارووه نانه که ی له بهر ده ستدایه، لوقمه نانه که ی له بهر ده ستدایه و بهرزی ده کاته وه بوزاری ده یه وی بیخوات، بیخاته ناو ده می (لا یطعمها): نایخوا، ناتوانی و پی پاناگا؛ که قیامت هات هم مو کرده و کانی نینسان راده وه ستن؛ هم مو حره کاته کانی راده وه ستن، نه فهرمووی: هی واهه یه کوتالی لیکردو ته وه و ده یه وی بیفرؤشی که سیان موعامه له که ته و او ناکهن، نه کپیارو نه فرؤشیار.

به ریزان: نیشانه بچو که کاغمان باسکردن، بایین بزاین نیشانه گوره کان چین، نه و نیشانه گه ورا نه ی که پیش هاتنی قیامت ده بی بین، به لئی نیشانه ی گوره کومه له شتیکن روونه دهن که له ژیانی مرو قدا وه له ته نریخدا نه و شتانه نه هاتوون؛ شتی زورسه رسو په یته زورعه جیب؛ له میژووی نینساندا نه بینراوه شتی و!، نه وانه یه که له دوا ی یه که دین، بویه نه وانه هه ریه که ی به کورتی

^{۱۴۴} صحیح ابن حبان: جزء ۱۵، صفحه ۲۵۹، ذکر بیان بأن الساعة تقوم والناس في أسواقها، رقم

له شوتینى خۇیدا باس ده کهین، دياره له وتارى نه مړوډا ناتوانين هه موویان باس بکهین، به پشتيوانى خوى په وروډگار نه وهى که فریای نه که وتین له وتاره کانی داهاتوډا ده توانین باسى بکهین، به لئى نه وانه هیچیان نه هاتون به لام که دین وه کو حله قهیدک - رسته یهک - وان نه گهر یه که میان هات نه وانیتر هه موویان به دوایدا دین، نیشانه گه وروډه کان نه گهر یه که میان هات نه وانیتر هه موویان به دوایدا دین، له نیتوانیاندا فاصیله و نیتوان نییه.

به لئى خۆشه وسته کاتم: حوزه یفهى کورې نه سه د صه حابه ی پتغه مبه ر ﷺ،
 فهرمووی: (اطَّلَعَ النَّبِيُّ ﷺ عَلَيْنَا) ^{۱۴۰} فهرمووی: روژتکیان نيمه قسه مان
 ده کرد پتغه مبه ر ﷺ لیمان هاته ژوورې، (فَقَالَ مَا تَذَكَّرُونَ؟) فهرمووی نیتوه
 باسى چى ده کهن؟، نه فهرمووی: نيمه ش گوتمان باسى قیامت ده کهین: (قَالُوا
 نَذَكُرُ السَّاعَةَ)، (قَالَ إِنَّهَا لَنْ تَقُومَ حَتَّى تَرَوْا عَشْرَ آيَاتٍ) فهرمووی: قیامت
 دانایى هه تا ده نیشانه ی گه وروډه نه بینن، نه فهرمووی: (فَذَكَرَ الدُّجَالَ وَ الدُّخَانَ،
 وَ الدَّابَّةَ، وَ طُلُوعَ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا، وَ نُزُولَ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ، وَ يَأْجُوجَ وَ مَا جُوجَ
 وَ ثَلَاثَةَ خُسُوفٍ: خَسْفٌ بِالشَّرْقِ وَ خَسْفٌ بِالمَغْرِبِ وَ خَسْفٌ بِالجَزِيرَةِ العَرَبِ وَ آخِرُ
 ذَالِكَ نَارٌ تَخْرُجُ مِنَ اليمَنِ تَطْرُدُ النَّاسَ الى عَشْرِهِمْ)، نه فهرمووډه یه نیمامى
 موسليم له گهل نیمامى ترمذی ریوايه تى ده کات {خوا لیان رازیبى}،
 فهرمووی: هه تا ده علاماتى گه وروډه نه بینن قیامت دانایى، حوډه یفه
 نه فهرمووی: بۆى باسکر دین و فهرمووی نه وانن: یه کیان (ده ججال) ه، نه ویتر
 دوکه ل(دُخَان) ه، نه ویتر (دَابَّةُ الأَرْض) ه که دواتر ده گه ینه سه رى و باسى
 ده کهین، روژه لاتن له روژئاواو ئاوا بوونى له روژه لات، پاشانیش هاتنه
 خواره وهى جه زره تى عیسا (عليه الصلاة والسلام)، یه ئجوج و مه ئجوج، وه سی

^{۱۴۰} صحیح مسلم، جزء ۴، صفحه ۲۲۲۵، کتاب الفتن، باب: فی الآيات التي تكون قبل الساعة، رقم

روچوون: روچوونتيڪ له پوڙههلات، يه كيان له پوڙتاوا، يه كيان له جهزيره
عمره ب، كه نيسٽا پٽي ده گوتري (المملكة السعودية)، وه پاشانيش ناگريڪه كه
له يه مهنه وه دهر دهچي وه خه لڪي كڙده كاته وه له شويتنيڪ..، نه وانه هه مويان
له شويتني خويان به پشتيواني خوي پهره دگار باس ده كه ين.

جا له نيشانه گه وره كاني روڙي قيامت وهك له حه ديسه كه دا باسكراوه:

يه كه م، هاتني ده ججال:

پيغه مبهرو ﷺ ده فرموي: له وه تي كه ئاده م (عليه الصلاة والسلام)
دروستكراوه له لسره زهوي يه هه تا دنيا تيڪدهچي هيچ فيتنه يه كه گه وره تر
نه بووه له فيتنه ي ده ججال كه بو به شهريهت دي!. ده ججال كابرايه كي
يه هووديه، زور به ي نه وانه ي كه وه دواي ده كه ون يه هوودين و نافرهن!
كابرايه كي كورته بالايه، سوركه ليه، نيوچاواني پانه، قري لولوه، وه جار جار
ده شلي، سينگي به رزه، چاوي راستي كويره، چاوي چه پي تارمايه كي ره شي
به سرده اتوره^{١٤٦}، له نيواني همدوو چاوه كاني نوسراوه: كافر!، له فرموده ي
صه حيجي پيغه مبهردا هاتوره (عليه الصلاة والسلام) كه له نيواني همدوو
چاوه كاني دا نوسراوه (كافر) يان (ك. ف. ر.)!، هه رچي نيمانداري نه و نوسراوه
ده خوڻيته وه!، به لام هه رچي كافري ههستي پيناكاو نايبيني!، خواي گه وره
نه و ده ججاله ده نيري بو تاقيكرده وه ي به شهر، كومه ليڪ شتي پييه كه نينسان
تييدا سهري سور ده ميٽي به تاييهت نه گه نيماندارو مسولمان نه بي يه كسه ر
وه دواي ده كه وي و باوه ري پيڊه كا!، زور سه ريع ده روا! پيغه مبهرو ﷺ فرموي:
وه كو هور دروات و به نه رزدا ده سورپته وه، چونكه له پيغه مبهريان پرسى
(عليه الصلاة والسلام): چه ند روڙان له زهوي دا ده ميٽيه وه؟، فرموي:

^{١٤٦} (الذجال مروح العين، مكتوب بين عينيه (كافر) ثم تهجاها (ك ف ر) يقرؤه كل مسلم) ، رواه البخاري (١٠١٨) في الفتن، باب: ذكر الذجال.

چل(٤٠) روزه: (يَوْمٌ كَسَنَةٌ وَيَوْمٌ كَشْهَرٌ وَيَوْمٌ كَجُمُعَةٌ، وسائر اَيامِهِ كَاَيامِكُمْ) واته: روزه كيان وهكو ساليك وايه، يه كيان وهكو مانگيک وايه، يه كيان وهكو ههفته يهك وايه، باقي روزه كاني تری وهكو روزه كاني نيوهن. له وهنده روزه داو لهو كاته دا هه موو زهوی ده گهړی تنها دوو شوین نه بی كه خوی گه وره لیتی مهنه كړوون كه بزيان بچی نه وانیس هه ردوو شاری مه ككه و مه دینه نه! ده ججال ناتوانی بچی له بهر نه وهی مه لانيكه ته كاني خوا له سهر هر رينگايهك له رينگايه كاني مه ككه و مه دینه پراوه ستاون و باله كانيان ليك كړو ته وه و هه راسه تي ده كهن و ده ججال ناوړی ليسان نزيك بيته وه! نه وهی كه ده ججال پييه تي كومه لتي شت كه عاده تبي نين و (خارق العاده)ن! له ته تريخي نينسان دا نه بوون بويه فيتنه يه كي زور گه وريه! بو نمونه: مردوو زيندوو ده كاته وه! يان نينساني زيندوو له بهر چاوی خه لك ده مړيني و پاشان زيندووی ده كاته وه! كاپريه ك دينن به مشار شقی ده كهن به ناو هه ردوو له ته كاني تيده پهړی و پاشان پني ده لتي: هه لسه وه، زيندوو به وه، يه كسهر زيندوو ده بيته وه له بهر چاوی خه لك! له بهر چاوی خه لك به خه لكی ده لتي: باوه رم پی ده هينن كه من خوی نيوه نه گه و با كه م دايك و باوكتان زيندوو بكه مه وه؟ كاپرا ده لتي به لتي، تاقير كړنه وه يه كي زور گه وريه! وهكو له وتاری پابردوودا باسان كړد... به ناسمان ده لتي بساره، ده باری! به گيای زهوی ده لتي بروی، ده وړی! خوی گه وره وهكو تاقير كړنه وه يه ك پيشانی تيمانداران ده دات، پيشانی خه لكی سهر رووی زهوی ده دات، به هه شت و ناگری پييه، وهكو پيغه مبه ر(عليه الصلاة والسلام) فهرمووی: (مَعَهُ جَنَّةٌ وَنَارٌ، فَنَارُهُ جَنَّةٌ وَ جَنَّتُهُ نَارٌ)^{١٤٧} واته: له شيوه ي به هه شتدا شتيكي پييه پيشانی خه لكی ده دات و له شيوه ي ناگريش شتيكي پييه وهكو جهه نهنم پيشانيان ده دات! بويه فهرمووی: به هه شته كه ي ناگرو و ناگرو كه يشي به هه شته! يانی

١٤٧ صحيح مسلم، كتاب الفتن، باب: ذكر الدجال وصفة وما معه، رقم الحديث ٢٩٣٤

که سیک که به قسهی بکات گوايه ده چيته نهو به هه شتهی پييه تی نهو ده چيته ناو جهه ننه م! به لام نه گهر به قسهی نه کات و به قسهی نه ويی بچيته ناو ناگر نهو ده چيته ناو به هه شت! وه فرمووی: (إِنَّ مَعَهُ مَاءً نَارًا) ناوو ناگری پييه! ناوه کهی ناگره وه ناگره کهيشی ناوه! بوييه پیغه مبهرو ﷺ فرمووی: نه گهر هات مه چونه نيو نهو ناوهی که له روو پيشانتان ده دات: (فَأِنَّ مَاءً عَذْبٌ طَيِّبٌ) ^{۱۴۸} نهو ناگره ی که پييه تی ناویکی ساردی شیرينه، بوييه نه گهر تووشی ده جبال بوون ناگاتان ليبي مه چونه لای نهو ناوهی که پييه تی و ناگره که هلبژيرن.

به لئی خوشه ويسته کاتم: به دريژی باسی ده ججالمان کردو ناچينه وه سه ری به لام ده ججال فيتنه یه کی گه وره یه که بو سه ر نومته ی پیغه مبه ر دی ﷺ له کوتایي زه مان دا، له وکاته دا که نومته ی پیغه مبه ر ﷺ زور نار په حه ت ده بی له وکاته دا هه موویان کوډه بنه وه له مه ککو مه دینه که ده ججال ناچيته ناویان، وه له ده وره یی بیت المقدس - له شام - ناله وکاته دا موژده یه کی خوش دیت که نيشانه ی پيئجه مه: هاتنه خواره وه ی پیغه مبه ر ی خوا حه زره تی عيسا (عليه الصلاة والسلام)، نهو موژده یه زور خوشه! له وه ختيکی وادا که مسولمانان زور ته نگاو بوون، له شه رقی ديمشق له سه ر مناره ی سپی (بيضاء) ناله وی حه زره تی عيسا که ده ستی له سه ر شانی دوومه لائيکه تی خوا داناون دپته خواره وه ^{۱۴۹} بو سه ر رووی زه وی، حه زره تی عيسا رهنگی جوانه، قزی دريژو به نيو ملی دا هاتوته خوار ی، پياویکی چوارشانه ی مام ناوه ندييه، وه هه وه کو تازه له حه مام

^{۱۴۸} صحیح مسلم، کتاب الفتن وأشراط الساعة، باب: ذکر الدجال وصفه وما معه، رقم الحديث ۲۹۳۵

^{۱۴۹} يقول ﷺ: (.. فينزل عند المنارة البيضاء شرقي دمشق بين مهر و دتين واضعا كفيه على أجنحة ملكين).

صحیح مسلم، کتاب الفتن وأشراط الساعة، باب: ذکر الدجال وصفه وما معه، رقم الحديث ۲۹۳۷

هاتيتته دهرهوه ناوا جوان و نوې يه!، خهلك سهرهتا باوهري پيناكهن كه بانگ دهكا دهلي خهلكينه بو ناچن وهدوا شهو دروزنه بكهون و بيكوژن، شهوانيش دهلين: دهبي شهوه جنوكه بي؟! كه دهچن ليسي نزيك دهبنهوه ته ماشا دهكهن هزرهتي عيسايه (عليه الصلاة والسلام) بهو وه صفانه ي كه كراوه.

دهججال كه ههوالي هاتنه خوارهوي هزرهتي عيسا دهزاني رادهكات و هزرهتي عيسا بهدواي دا دهچي له گهل مسولماناندا له شويتنيكدا كه پيني دهوتري (باب لد) ^{١٤٠} شويتنيكه ناوه داني يه كه له نيوان ديمه شق و بيت المقدس نالهوي ده يگه ني، لهوي كه چاوي به هزرهتي عيسا دهكهوي دهست به تونهوه دهكات! پيغه مبهرو صلى الله عليه وسلم فرموي: (يَبْدَأُ بِالذُّبَانِ كَمَا يَذُوبُ الْمِلْحُ) كه ته ماشاي هزرهتي عيسا دهكات دهست به تونهوه دهكات و دهكو خوي دهوتيهوه! بهرلهوي بتويتتهوه هزرهتي عيسا به هر به كه ي خوي په لاماري نه دا و دهيكوژي، وهكو پيغه مبهرو صلى الله عليه وسلم فرموي: (يَقْتُلُ عَيْسَى ابْنَ مَرْيَمَ الدَّجَالَ بِبَابِ لُد) عيساي كوري مهريم دهججال له دهركاي (لود) دهكوژي - لهوشوينه ي كه ناوي هيناوه -، پاشان هزرهتي عيسا له گهل مسولمانان دا بهيه كه وه شهر له گهل جوله كه كاندا دهكهن، بهدواياندا دهنين، نا لهو روزه دايه كه داروبهرد بانگي مسولمانان دهكهن و دهلين: مسولمان وهره شهوه جوله كه له پاش نيمه خويان شاردوتهوه وهرن بيانكوژن، پيغه مبهرو صلى الله عليه وسلم فرموي: (حَتَّى يَقُولَ الْحَجَرُ وَالشَّجَرُ تَعَالَى يَا مُسْلِمُ يَا عَبْدَ اللَّهِ هَذَا يَهُودِيٌّ خَلْفِي فَأَقْتُلْهُ) داروبهرد بانگ دهكهن: شهي مسولمان شهي عهبدي خوا وهره شهوه يه هو ديه كه لهدواي من خوي شاردوتهوه وهره بيكوژه!، (إِلَّا الْعَرَقَدُ فَإِنَّهُ مِنَ شَجَرِ الْيَهُودِ): ته نها داري غهرقه دهبي كه شهوداره داري يه هووده، هه موو دارو دره ختتيك، هه موو بهردنيك بانگي مسولمانان دهكهن: وهرن شهوه جوله كه لهدواي نيمه خويان

^{١٥٠} المستترك على الصحيحين، كتاب الفتن، رقم الحديث ٥٨٠٨

شاردو ته وه و بیانکوژن، تنها داریک نه بی که پی دی ده گوتری (غرقه د) که نه و داره بانگی مسولمانان ناکاو جوله که کان سودی لی ده بینن و خوی له پاش ده شاره وه بویه نه و داره نیستا جوله که کان ده چیچین له فله ستینی داگیرکراو، چونکه جوله که کان چاوه پتی نه و پوژه ده کهن که ده جبال دیت و یه هوود پشتگیری ده کهن و یارمه تی دده دن، وه باوه پریان به وه هیه که حه زره تی عیسا دیته خواره وه و ده جبال کوژی و له گه ل مسولماناندا به سر جوله که کان دا دده دن و نه وانیش نیستا نه و داره ی ده چیچین بوته وه ی نه گهر نه وه پویدا خوینی له پاش بشار نه وه! نیستا نه و داره ی زور ده چیچین له وشوینانه ی که ناوه دانی ده که نه وه.

خوشه ویسته گام: حه زره تی عیسا جیا له هه موو پیغه مبه ره کان دیته خواره وه، با نیمه ی مسولمان نه وه ش بزاین که جیا له هه موو پیغه مبه ره کان حه زره تی عیسا نه مردووه له سر زهوی و خوا به رزی کردو ته وه بو ناسمانه کان و دواپی له ناخیری زه مانئ دیته وه خواری و یارمه تی ثومه تی موحه مه د دده دات (صلی الله علیه وسلم)، ده ججالیش ده کوژی و زاوی جوله که کانیش دهنئ و قات و قریان ده کات، نه و عیسا یه ی که له ناو لانکه دا قسه ی کردووه! نه و عیسا یه ی که به مندالیی قسه ی کردووه (صلی الله علیه وسلم)؛ نه و عیسا یه ی که نه یفه رموو: ﴿إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ﴾ (۳۰) مریم: من عه بدی خوام، خوی په روه ردگار که ﴿عَالَمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ﴾ (۶) السجده، زور چاکی ده زانی له ناخیری زه مانئ دا به سهدان ملیون که س سهری لی ده شیوی و گومرا ده بی پتیانوایه حه زره تی عیسا خواجه؛ پتیان وایه (مه ریه مه ی دایکی) خواجه؛ پتیانوایه حه زره تی عیسا هه لواسراوه و کوژراوه! بوئی صه لییان دروست کردووه! صه لییب نه و زائیده ی که صه لییبیه کان و -به حساب- مه سیحیه کانی نه مرو له جیهاندا وه خوینی هه لده واسن و وه کو مه دالییه یه ک به گه ردنیا نه وه یه، له که نیسه کان هه مووی هه لواسراوه، شیویه کیان دروست کردووه گوايه نه وه حه زره تی عیسا یه و له سیداره یانداوه، بوته وه ی

تيسپات بېي بۆ هه موو عالمي مه سيحييهت كه هه زه رته عيسا عه بدى
خوايه و خوا له قورنان فه رمويه تى له سه ر زويانى هه زه رته عيسا: ﴿إِنِّي عَبْدُ
اللَّهِ﴾ (٣٠) مريم: من عه بدى خوام، ﴿آتَانِي الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا﴾ (٣٠)
مريم: كيتابى بۆ ناردووم كه نينجيله، ﴿وَجَعَلَنِي نَبِيًّا﴾: وه منى كردووه به
پيغه مبهري خۆي، وه ديتته وه خواري بۆ نه وهى نه و درويه كه بۆ هه زه رته عيسا
كراوه نه و بوه تانه ي كه پيى كراوه هه لبه وشيته وه.

به لتي خوشه ويسته كامم: بويه خواي گه و ره ده فه رموي: ﴿وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ
إِلَّا لِيُؤْمِنَنَّ بِهِ قَبْلَ مَوْتِهِ وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا﴾ (١٥٩) النساء،
واته: دواي هاتنه خواره وهى عيسا هه موو خاوه ن كتيبه كان پيش مردنى باوه رى
پي دتن، وه عيسا له رۆژي قيامه تدا ده بيتته شاheid له سه ريان كه په يامى پي
راگه ياندوون.

به لتي به ريزان: نه گه ر هه زه رته عيسا خوا بوايه چۆن قبولي ده كرد بجيته نيرو
په حمى نافره تيك؟، چۆن له خوايه ك ده وه شيته وه له ناو په حمى نافره تيكدا بيت؟
له داميني نافره تيك بيته ده ره وه! خوايه ك چۆن قبولي ده كات بيكوژن و
له سيداره ي بدن؟! به راستى نه زانينه نه مپو كه سه جده ي بۆ نه به ن! له عالمي
مه سيحييهت دا نه مپو سه جده ي بۆ ده به ن له كه نيسه كان دا، به راستى نه وه
تايكر د نه وه يه كي گه و ره يه كه به سه ر عالمي نه مپو دا هاتو وه و رۆژي كدى
هه زه رته عيسا ديتته خواره وه وه حوكم به ديني موحه مده ي پيغه مبهري خوا
ده كات ﷺ، هه زه رته عيسا پيغه مبهري خوايه و خاوه ني كتيبي خوايه كه
نينجيله به لام حوكم به قورناني موحه مده ﷺ ده كا! پيغه مبه ر فه رموي
(عليه الصلاة والسلام): (يَكْسِرُ الصَّلِيبَ) ^{١٥١} خاچ ده شكيني!، نه و
خاچ (صليب) هى كه نه مپو له ملي ده كه ن ده يشكيني!، نه و خاچه ي كه له

^{١٥١} انسند المستخرج على صحيح المسلم، كتاب الأيمان، باب: ذكر قوله (ليوشكن أن ينزل فيكم ابن

مريم)، رقم الحديث ٣٩٠

دیواره کانی که نپسه کانیاں هه لیا نواسیوه و سوجدی بۆ ده بهن و ره مزى مدهیحیه تی عالمی یه نه مړو...!، (وَيَقْتُلُ الْخَنزِيرَ): بهراز ده کوژى، (وَيَضَعُ الْجِزْيَةَ): جزیه لاده بات له سهر نه هلی کیتاب، کاتی خوی جزیه لسه ره نه هلی کیتاب دانراوه که ده بی پاره بدن به لام دوا بی جزیه یان لی قبول ناکات به لکو حه قمن ده بی نیمان به دینی موحه محمد بینن ﷺ، به لی فهرمووده ی پیغه مبه ره که حوکم به دینی موحه محمد ده کات (علیه وعلی نبینا الصلوة والسلام).

خوشه ویسته کاتم: حه زره تی عیسا هفوت سالان له زوی دا ده میتیته وه، پاشان دوا ی نه هفوت ساله حه زره تی عیسا وه فات ده کات، له ته مه نی چل سالی دا وه فات ده کات بو یه زانایان و توویانه کاتی پیغه مبه ره ﷺ ده فهرمو ی چل سال له زوی ده میتیته وه هه ندیک ده فهرموون: مانای وایه نهوکاتمی که خوی په روه ردگار به زری کرد ته وه بۆ ناسمان ته مه نی سی و سی سال بووه، هفوت سالانیش دوا ی هاتنه خواروه ی حوکم ده کات نه وه ده کاته چل (۴۰) سال، چونکه جوله که کان پیمان وایه که عیسا کوژراوه، به لام وایه و خوا نه فهرمو ی: ﴿وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ رَسُولَ اللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَّبُوهُ﴾ (۱۵۷) النساء، واته: که ده لپن نیمه عیسا کوزی مه ریم که پیغه مبه ری خویه کوشتومانه، وایه و نه یان کوشتوو وه هه لپشیا ن نه واسیوه، ﴿وَلَكِنْ شَبَّهُ لَهُمْ﴾ (۱۵۷) النساء: به لکو کاتی خوی خوی گموره ره نگی که سیک تری هینایه سهر شیوه ی پیغه مبه ره عیسا و جوله که کان کاتی خوی که دژایه تی حه زره تی عیسا یان کرد و بیستیا ن بکوژن، نه و کابرا یه یان گرت و وایانزانی حه زره تی عیسا یه له سیداره یاندا و کوشتیا ن و وایانزانی حه زره تی عیسا یان کوشتوو ه!، خوا نه فهرمو ی: ﴿بَلْ رَفَعَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ﴾ (۱۵۸) النساء: به لکو خوا به زری کرده وه بۆلای خوی، ﴿وَمَا قَتَلُوهُ﴾: نه یان کوشت، ﴿وَمَا صَلَّبُوهُ﴾: هه لپان نه واسی و له سیداره یان نه دا، ﴿وَلَكِنْ شَبَّهُ لَهُمْ﴾: به لکو خوا شیوه ی بۆ خسته سهر که سیک دیکه، به لی: ﴿وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًا﴾ (۱۵۷) النساء: وه بیگومان نه یان کوشت.

بهلئى حوزره تى عيسا له تمه منى چل ساليى دا وه فات ده کات، پيش نه وهى
 وه فات بکات نيشانه يه کى ديكه ي گوره ي قيامت ديت که بريتيه له يه نجوج و
 مه نجوج، کى هيه ناوى يه نجوج و مه نجوجى نه ييستى؟ زور جار له کورده وارى
 خومان ده لئى: {ناجوج و باجوج}، به هر شيوه زارو شيوه يه کى بى ناوى يه نجوج و
 مه نجوج مان بيستوه! که ده زانين يه نجوج و مه نجوج خه لکينکى زور سر ليشيو او و
 درنده و خرابه کارو گيره شيوينن، يه نجوج و مه نجوج دين وه کو ده فهر مرون: نه وانه
 له نه وهى (يافت) ي کورى پيغه مبه ر (نوح)ن، له شه رقه وه دين و نيشانه کانين
 نه مانن: چاويان بچوکه، لوتيان بچوک و باريکه، قران سوورى تيدايه، دم و
 چاويان پانه... دياره که له شه رقه وه دين وه نه بى نيستا نه بوين که له راستيدا له
 نه وهى ناده من و وه کو نيتمه نينسانن، يه نجوج و مه نجوج له شه رقه وه دين و
 نيستا هنن، وه له ميژه هنن! و چه يان ورده ورده زياد ده کات، ژن و ژخوازيان
 هيه، ناو ده خون نه وه نان ده خون، مه عيشه تيان هيه، به لام له کوين؟! نيستا له ژير
 سيه رى نه و نايه ته قورنانيه دا بوتان باس ده کم:

خوای گوره له سوره تى (الكهف) دا ده فرموى: ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ
 وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا﴾ (۹۳) الكهف، كاتى خوئى
 پياويكى صالح هه بووه، سه ركرد هه كى گوره كه هه موو جيهانى به ده ست بووه،
 جا هه نديك له موفه سيرين ده لئين شه وه نه سه كه نده ره، هه نديك ده لئين شه وه
 پياويكى صالحى تر بووه به هه رحال هه ركى بووه ناوى به (ذوالقرنين) هاتوه،
 (ذوالقرنين) روژه لات و روژناواى كردوه و ده ست لائى به سه ردا هه بووه وه كو
 نيستا شه وه دوله تانه پارچه پارچه نه بوون، وه ختيك گه يشتوته شوئييك چياو
 ده شت و دول بووه: ﴿حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ السَّدَّيْنِ وَجَدَ مِنْ دُونِهِمَا قَوْمًا لَّا يَكَادُونَ
 يَفْقَهُونَ قَوْلًا﴾ (۹۳) الكهف، قه وميكي بينوه كه هيج له قسه حالئى نه ده بوون
 و زمانئى زور تايه تيبان هه بووه، ﴿قَالُوا يَا ذَا الْقُرْنَيْنِ إِنَّ يَا جُوجَ وَمَا جُوجَ
 مُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰ أَنْ تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ سَدًّا﴾

(۹۴) الکھف، ددوربهري (ذوالقرنین) گوتیان: نهی پاشای گموره مان یه نجوج و مه نجوج خرابه کارن له زهوی دا وه زور لیان ده ترسین، خه لکینکی زورن، بوچی نه گهر نیمه یارمه تیت بدهین و هندیك پارهو پول و پیداویستییه کانت بو سازیکهین سه ددیک له نیوان نیمه و نهوانیشدا دروست بکهی بوته وهی که زهره مان لی نه دن، نه ویش گوتی: ﴿قَالَ مَا مَكْنِي فِيهِ رَبِّي خَيْرٌ﴾ (۹۵) الکھف، نه وهی که خوا به منی به خشیوه زور چاکترو ده ستلا تم هیه، پیوست ناکات نیوه یارمه تیم بدهن، ﴿فَاعِينُونِي بِقُوَّةٍ اَجْعَلْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا﴾ (۹۵) الکھف: بیتن هاوکاریم بکهن به هیتر و نه فهرم بدهنی و پیداویستیم بو دابین بکهن هتا له نیوان نیوه و نهوانیشدا سه ددیک دروست بکهم، ته ماشا بکهن نه و سه ددهی چون له بهردهم یه نجوج و مه نجوج دروست کردوه: وه کو خوا فهرمووی ﴿اَتُونِي زَبْرَ الْحَدِيدِ حَتَّىٰ اِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ قَالَ انْفُخُوا﴾ (۹۶) الکھف، واته: گوتی پارچه پارچه ی گموره ی پارچه ناسم بو بیتن، که بو یان هیسا نه و جار هه مووی له سه ریه ک دانان هتا له ناستی چیا یه ک به رزیووه نه و بهرو نه و بهری چیا یه کان پرپو، نه و جار فهرمووی: ﴿قَالَ انْفُخُوا﴾ فووی ناگرینی پیدا بکهن: وه کو چون کوره ی ناگرین هیه کاتیک که ههوا به ناگری دا ده کری و سووری ده کاته وه نه و ناسنه ی هه مووی ناوا سوور کرده وه به هو ی نه وهی خه لک ناله تی فوولیکردنی نه و ناگره ی بو دروست کردن، ﴿حَتَّىٰ اِذَا جَعَلَهُ نَارًا﴾: وه ختی که ناسنه کان هه مووی که له سه ریه کی دانابوون و به قه ده ر چیا یه ک ناوا به رزی کردبوونه وه و ده کو ناگریان لیها ت، نه و جار فهرمووی: ﴿اَتُونِي اُفْرِغْ عَلَيْهِ قَطْرًا﴾ ناسنی تراوه (مس) م بدهنی با به سه ری دابکه م بوته وهی بچیته هه موو کون و که له به ره کانیشی و بیته سه ددیک ی ناسنی گموره، ﴿فَمَا اسْتَطَاعُوا اَنْ يَّظْهَرُوْهُ﴾ (۹۷) الکھف: نه یان توانی به سه ریدا بکهون، ﴿وَمَا اسْتَطَاعُوا لَهٗ تَقْبًا﴾ (۹۷) الکھف: وه نه شیانتوانی کونی بکهن، خوا فهرمووی (جل جلاله): ﴿قَالَ هَذَا رَحْمَةٌ مِّنْ رَبِّي﴾ (۹۸) الکھف، واته: نه وه ره حمتی خوا یه، ﴿فَاِذَا جَاءَ وَعَدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ﴾

(۹۸) الکهف: وهختی که وهعدی خوی پدروهدگار هات شو سدهده تهخت دهکری و له بهرده میان نامینئ.

نهوانه نهونده زورن وهکو پیغه مبهرو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ دهفهرموی: ههريه کيکيان ههزار کس له نهوه کانی خوئی دهبینئ!! بؤيه خه تهرن له سهر به شهريهت، پیغه مبهرو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هه رنه وکاته ناماژهی پنداوهو فهرموويه تي: (وَيَلِّ لِلْعَرَبِ مِنْ شَرِّ قَدْ اقْتَرَبَ) ^{۱۵۲} وهيل بؤ عه ره ب شهريک نزيکيو تهوه شهري يه جوج و مه نه جوجه. به لئ بهريزان: وهختيک که خوی گوره وهعهده که ی به جي ده گه به ني نهوانه دينه خواره وه: ﴿حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِّنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ﴾ (۹۶) الأنبياء، اته: وهختيک که خوی گوره سدهده که يان بؤ تهخت دهکات له هه موو بهر زاييکه وه دينه خوارئ! نازاني نه وه اته نه خواره وهی نهوانه چهنده گوره هه! چيان پييه؟! چه کی قورس و توپ و صاروخيان پي نييه به لکو شيرو تيريان پييه! له هه موو بهر زاييه کی دنيا دينه خواره وه نهونده زورن! هه رچی ناوه نايه يئن!، کانيا وه کان هه موو وشک ده کهن و نه وهی که دينه سهري بيخوته وه ناوی له بهر ناروات!، گزوگيا ناهيئن نهونده ی بيخون!، دانه ويله وه سهوزه وات و ميروه جات ناهيئن!، هه يوانات بنه بر ده کهن و دينه خواره وه ته نانهت پیغه مبهرو صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ نه فهرموی: دينه سهر ده رياجهی (طَبْرِيَّة) که نهونده گوره هه نهونده ناوی لی ده خوته وه تاخير کس که ديت ده لئ: ئيره کاتي خوئی ناوی لی بووه!!، هيچ ناوی لی نه صاوه ته نها شوينه واري نه بي!، هه زه تي عيسا و مسولمانه کان زور نار ههت ده بن و دوعا ده کهن و له خوا ده پارينه وه خوی گوره نهو به لايه يان له سهر هه لگري، به لئ خوی گوره دوعا که يان قبول دهکات و هه موويان له کيوي (طور) کو ده بنه وه له نيواني فه له ستين و ميسر، که خوی گوره له سهر نهو کيوه قسه ی له گهل هه زه تي موسا کردوه وه: ﴿وَتَأْتِيْنَاهُ

صحيح البخاري، كتاب الانبياء، قصة يأجوج و مأجوج، رقم الحديث ۳۱۶۸ ^{۱۵۲}

گولڈزیریک له وټاره کانس شهید ماموننا عبدالله قهسین

مِنْ جَانِبِ الطُّورِ الْأَيْمَنِ ﴿٥٢﴾ مریم، خوای گهوره لهوشوینه به لاؤ نه خوښییه کیان بوډه نیری که کرمیکه پتی ده لین: (النَّغْف) ^{١٤٣}، نهو کرمه له قورگیان پهیدا ده بی، کاتی که نهو نه خوښییه ده یانگری هه موویان به یه ک شو بوگن ده بن و ده مرن نه و جار زهوی بوگن ده بی به هو ی نهو هه موو تهرمه یان!، نه و جار مسولمانان دوعا ده کن و له خوا ده پارینه وه بوته وه ی زهوی بوگن نه بی خوای گهوره بالنده یه کیان بوډه نیری که پیشتر نه بیتراهه، پیغه مبه ر ^{صَلَّى} ده فرموی ملی وه کو ملی حوشر وایه نهو بالنده یه!، وه ختی که هه لیانده گرن که س نازانی بو کویان ده بن نهو تهرمانه، به جوزیک که هیچ تهرمیکیان نامینی و خوای گهوره نه وانه لاده بات و نهرزیان لی پاک ده کاته وه.

به لی خوشه ویسته کام: نا له وکاته دا که خوشی و راحت دروست ده بیته وه هزره تی عیسا خوشی دینیتته وه سهر رووی زهوی، خوای په روهردگار واده کات ده یکاته هوکاری خیرو خوشی و ناسایش و رزقی زور تنانته پیغه مبه ر ^{صَلَّى} ده فرموی: (لَيْسَ بَيْنَ اثْنَيْنِ عَدَاوَةٌ) له زه مه نی هزره تی عیسا دا له نیوانی دوو که سان دوژمنایه تی نامینی!، تنانته له فرمووده یه کی دیکه دا نه فرموی: (يَلْعَبُ الصَّبِيَانُ بِالْحَيَاتِ) ^{١٤٤} مندال یاری به ماری ده کات پیته وه نادات!، ناوا له وزه مانه ماوه یه ک ده میننه وه دواپی هزره تی عیسا وه فات ده کات نه و جا به لاؤ موصیبه ت دروست ده بیته وه دوا ی نهو نیشانه یه کی دیکه گه وره ی قیامت دی:

^{١٥٣} (.. فیرل الله علیهم النغف فی رقابهم فیصبحون فرسی کموت نفس واحده).

صحیح مسلم، کتاب الفتن وأشراط الساعة، باب: ذکر الدجال وصفة وما معه، رقم الحديث ٢٩٣٧
^{١٥٤} صحیح ابن حبان، جزء ١٥، صفحة ٢٣٣، ذکر البیان بأن عیسی اذا نزل یقتل...، رقم الحديث

سى روظان خه لک چاوه رپى ده کات روظ هه لئايى!! نم روظه بو هه لئايى خه لک نازانى!! روظى چواره م تماشانه کهن روظ له روظناواوه هه لات!، واقيعى کسى زور گه وره که کس نه بيبيويه نهو حالته به سهر ئينسان دا دى، همو ئينسانيتک نهوکاته تهويه ده کات!، له خوشى نييه!، پيغه مبهرو ﷺ فهرمووى له صده حى بوخارى دا: (لا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا، فَإِذَا طَلَعَتْ فَرَأَهُ النَّاسُ أَمَنُوا أَجْمَعِينَ)^{۱۰۰} نه فهرموى: قيامت دانايى تا روظ له مه غريبه وه هه لئى، روظ له مه غريبه وه هه لئى تا ناوه راستى ناسمان ديت هه موو خه لک ده بيبيوى دوايى له ناوه راستى ناسمانه وه ده گهرتته وه بو شوينى خوى، پيغه مبهرو ﷺ فهرمووى وه ختى خه لک هه موو ده بيبيوى (أَمَنُوا أَجْمَعِينَ): هه موويان مسولمان دهن به لام نايا ئيمانيان لى وهرده گيرى لهوکاته دا؟ نه ختر، پيغه مبهرو ﷺ فهرمووى: (فَذَلِكَ حِينَ لَا يَنْفَعُ نَفْسًا إِيمَانُهَا لَمْ تَكُنْ أَمَنَتْ مِنْ قَبْلُ) نا نهو روظه وه که هيچ نه فسيتک ئيمانه کهى به که لک نايى چونکه پيشتر ئيمانى نه بووه، نهوه موصيه تهى گه وره وه بوته پيغه مبهرو ﷺ فهرمووى: تهويه له عهبد قبول ده کرى هه تا روظ له روظناواوه هه لئى، جا نالهوکاته وه ده رگاي تهويه داده خرى و تهويه له کس وهرنا گيرى، کرده وهى چاک له کس قبولنا کرى، نييه تهى چاک له کس قبولنا کرى، صولح و چاكيى و ناشتايى له کس قبولنا کرى دواى نه وهى روظ له روظناواوه هه لئى.

به لئى به رپزان: نالهوکاته دا که خه لک تهويه لى وهرنا گيرى ئيدى روظ ناسايى ده بيته وه پاش سى روظان روظ وه کو جاران هه لئى ته وه، نه و جار نيشانهى شه شم پيدا ده بى که گياندارى زهوى (دَابَّةُ الْأَرْضِ) ي پى ده لئى، گياندارى زهوى چييه?: خواى گه وره (جل جلاله) باسى ده کات له قورئاندا:

^{۱۰۰} المسند المستخرج على صحيح مسلم، جزء ۱، صفحة ۲۲۳، كتاب الايمان، باب: في ذكر طلوع الشمس من مغربها، جزء الثاني من المستخرج.

گولڊبريک له وناړمکانې شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

﴿وَإِذَا وَقَعَ الْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَابَّةً مِّنَ الْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ النَّاسَ كَانُوا بِآيَاتِنَا لَا يُوقِنُونَ﴾ (۸۲) النمل، واته: وهختيک فەرمانی سزایان بوډرا شهوه له ناو زهويدا گيانداري زهوی(دَابَّةُ الْأَرْضِ) یان بو ده نيرين، خو گياندار زورن له زهويدا! نهی بوچی خوا شه فرموی (گيانداري زهوی) دياره شهوه تايبه ته.

نهو گيانداره قسه له گهل خه لک ده کات به هه مو زمانیک وه کو خوا ده فرموی: ﴿تُكَلِّمُهُمْ﴾ (۸۲) النمل، واته: قسه یان له گه لده کات، پييان ده لی: به راستی زوربهی نهو خه لکه باوه ريان به نايه ته کانی خوا ناهینن، سرزه نشتيان ده کات، شهونده قسه له گهل خه لک ده کات هه تا پيزارو بيتاقه تيان ده کات، هه تا وای لی دی دهلن وهختی که یه کیک مامه لهی شتيک ده کات حوش تريکی پييه ده لی: کاکه شهوه له کیت کرپوه؟ ده لی: له لوت به موړه کم کرپوه! نهو گيانداره گيانداري زهوی به که نيشانه به که له نيشانه کانی هاتنی قیامت له کاتی چيشته نگاودا پهيدا ده بی.

به پريزان: نيشانهی هه وته م دوای گيانداري زهوی(دَابَّةُ الْأَرْضِ) که بریتی به له دوکهل(دُخَانَ) تیک که دوای شهو دوکله مسولمان له سر زهوی نامینن! خوا ده رياره ی شهو دوکله له سوړه تی (الدُّخَان) دا ده فرموی: ﴿فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ يَغْشَى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾ (۱۰ - ۱۱) الدخان، واته: - نهی موچه ممد - چاوه ری بکه وهختیک که دوکهل تکی ناشکرا له ناسمان پهيدا ده بی هه موو خه لکی داده پو شتی: ﴿يَغْشَى النَّاسَ﴾، شهو دوکله له ناوچه کانی به مه شهوه دیت که هه موو دونیا ده گريته وه، هه موو شارو گونديک ده گريته وه، پيغه مبه ر(عليه الصلاة والسلام) فرموی: شهوهی مسولمان بی توشی هه لامه تی ده کات، شهوهی کافر بی له هه موو کونه کانی ده چي ته ژوروی و ده یئاوسینی و شهووری ده کات!، خوای گه وړه به ره هه نايه وی مسولمانان چي تر له زهوی دا نازارو نه شکه نجهو شهو عذابه سه ختانه ببینن، خوای گه وړه بايهک ده نيری

ههروه کو له خوتبهیه کی پتسودا باسانکرد) بایه کی بۆنخوش دهنیری هه رچی
 موسولمانه و نیمانی به قهدهر میسقاله زهریه که له دل و دهروونی دا هه بی
 دهمری، هه موو موسولمانان به وه ناسه خوشه دهمرن!، تنها کافره کان ده میتن،
 پیغه مبهرو ﷺ ده فهرموی: (تَقُومُ عَلَيْهِمُ السَّاعَةُ) ^{۱۶۶} قیامه تیان له سهه
 هه لدهستی!، تهوانه ده میتنه وه که دونیا یان له سهه خهراپ ده بی!.

پاشان سی پووچوون (خسف) هه گه وه که دی که تهو سی پووچوونه گه وه یه:
 پووچوونیک له پوژهلآت و یه کیکه له پوژناواو نهو یتریان له جهزیره ی عه ره بی،
 که نه رز پوژده چی له وکاته دا و دیاره نه وکاته موسولمانان نه ماون، پیغه مبهرو ﷺ
 ده فهرموی: (يَخْرِبُ الْكَعْبَةَ ذُو السَّوِيقَتَيْنِ مِنَ الْحَبَشَةِ) ^{۱۶۷} نا له وکاته دایه
 کابرایه کی حه به شی به ناوی (ذو السویقَتین) که عبه ده روخینی!، قیبله ی
 موسولمانان ده روخینی، که (ذو السویقَتین) له وشه ی (ساق: قاچ) هه هاتووه
 چونکه نه وکه سه ژیر چوکی واته لاقی گچکه لۆکه و باریکن، بو یه پیغه مبهرو ﷺ
 ناوی ناوه (ذو السویقَتین) که دهسته لاتداریکه له کاتیکدا که موسولمانان نه ماون
 له حه به شه وه دیت په رده ی که عبه لیده کاته وه وه له بنه وه خشتی دیواره کانی
 ده روخینی!، به لئی دوا ی هه موو نه مانه کوتاهه مین نیشانه چییه؟: (وَأَخْرُ ذَلِكْ
 نَارٌ تَخْرُجُ مِنَ الْيَمَنِ) ^{۱۶۸} ناگریکه له یه مه نه وه پهیدا ده بی و ورده ورده فراوان
 ده بی و کافره کان کوّده کاته وه: (تَطْرُدُ النَّاسَ إِلَى مَحْشَرِهِمْ) ورده ورده
 کوّیانده کاته وه بو مه حشه ر!، کوّیانده کاته وه له ناوچه کانی شام، نه و ناگره
 کوتاهه مین نیشانه ی قیامه ته که ناله وکاته دا وه ختی مه حشه ر دیت و خوا ی
 په روه رداگار نه مر ده کات به ئیسرافیل (مه لائیکه تی خوی بو دونیا تیکدان) که

^{۱۶۶} تهذیب الآثار، جزء ۲، صفحه ۸۳۲، مسند عمر بن الخطاب، رقم الحدیث ۱۱۷۶

^{۱۶۷} صحیح البخاری، کتاب الحج، باب: قول الله تعالی (واذ قال ابراهيم رب...)، رقم الحدیث ۱۵۱۴

^{۱۶۸} صحیح المسلم، جزء ۴، صفحه ۲۲۲۵، کتاب الفتا، باب: فی الآيات التي تكون قبل الساعة، رقم

دو فو زياتر- به پيڙي راجيايي و نيختيلافي موفه سيرين- ، له فووي يه كه م همووي دونيا تي ڪده چي و هر چي زينده وهره تييدا ناميني! ﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعَقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ﴾ (٦٨) الزمر، پاشان فووي ڪي تر ده ڪاتوه به (صُور: ڪه رها) دا و همو ڪه سيڪ زيندو ده بيته وه، يه ڪم ڪه س كه زيندو ده بيته وه پيغه مبهري خوايه (عليه الصلاة والسلام)، پيغه مبهري خوي ده فمروي: يه ڪم ڪه س كه زيندو ده بيته وه منم، به لام وه ختي كه زيندو ده به وه ته ماشا نه ڪم حه زره تي موسا ده ستي به پايه ڪاني عهري خواوه گرتوه (جل جلاله)!، ڪه نه وه فمروديه ڪي دوور دريڙه و ناچمه سهري...، نيواني نه وه دوو فوه چنده؟: نه بو هورهيره ده لي: گويم له پيغه مبهري ﷺ بو فمروي: چله، ليسان پرسی: چل سال؟ فمروي نازام! فمرويان: چل مانگ؟ فمروي نازام! فمرويان: چل روڙ؟ فمروي نازام!، نيواني نه وه دوو فووانه يان چل ساله يان چل مانگه يان چل روڙه يان چل هه فته يه...، خوا ده زاني!.

ليردها ڪوتايي به و تاره دتئين، نه و ڪومه له نيشانه گه ورانه نيشانه ي هاتني قيامه تن و واقيعن و قورنان و فمروده ي پيغه مبهري ﷺ باسيان ده ڪا، نيمه ش ده بي به يقينه وه باورمان پييان هه بي و ليسان بترسين و خوشمان ناماده بڪه ين به تايه ت له فيته ي ده ججال، دوعا بڪه ين و يپار يينه وه ڪه خوا له فيته ي ده ججال بمانپار يزي، چونكه زور نزيكه به راستي!، پيغه مبهري ﷺ فمروي: له دواي همو وه حيا ته ڪاني نو يڙدا دوعا بڪه ن و بلتين: (اللَّهُمَّ إِنَّا نَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ).

ياره به بي خوايه له فيته ي ده ججال بمانپار يزي، خوايه له ناخوشي و نار هه تيه ڪاني ناخيري زه مان بمانپار يزي، خوايه له سه ر ديني خوت رامان بگري، به مسولماني بمان يتي و به مسولماني بمان يتي، نامين.

كولبيرنك له وتارة كان شهيداً مايتستا عبد الله قهسرين

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين، فاستغفروه إِنَّهُ كَانَ
غَفَّاراً ،

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ} آمين.

گولڈبريک له و تاريخه کاني شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

تيکچووني دونيا و هاتني قيامهت

تیکچوونی دنیا و هاتنی قیامت

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُشْكِرُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ أَنْفُسَنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلِيلَ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدَهُ وَرَسُولَهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْمِحْجَةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ صَلَوَاتُ اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، صَلَاةً وَسَلَامًا إِلَى يَوْمِ الدِّينِ...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

تیماندارانی بهریتز، خوشهویستانی خواو پیغه مبهسره ﷺ، سهلامی خوی پهره وردگارتان له سهسره بیت، ره جهمتی خوی گه وره برژیتته سهسره نیمه می مسولمان و هه موو مسولمانانی دنیا لهه روژه سپروژه دا، بهریتزان: نهو دنیا یه می که نه مروژ نیمه به چاوی گه شمان ده بیینین، خه لک له سهسری به شهردیت و یه کتری ده کوژی، وه خه لکی مونافه سهی له سهسره ده کات، مملانیته کی توندو بگره و بهر ده یه کی زور له سهسره داریک، له سهسره ناویک، له سهسره سنووریک، نهو دنیا یه می که نیمه ده بیینین، نهو دوکان و بازارو دائیره و نهو میوه جات و زراعت و شهریکات و هه موو نهوشوینته ناوه دانکراوانه می دنیا... روژتیک دیت ده پیچرینه وه!، وه روژتیک دیت نهو روژه پروناکه نامینیت، روژتیک دی دینار و

دولار ناميتي!؛ روژتيك ديت قهسرو سهياره ناميتي!؛ روژتيك دي وه زيفه ي دائره و ده وامي شهريكو شوينه گشتي يه كان ناميتي، دووكان و بازار ناميتي، هم مروي ده پيچرته وه بو ژيانتيكي تر ، وه كو خوي په روه ردگار ده فهرموي: ﴿يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾ (٤٨) ابراهيم. واته: روژتيك دي نه و نهرزه به دل ده بي ، ده گوږي به نهرزيكي تر ناسمانيش هروا.، نه و نهرزه چوډ ده گوږي؟!؛ دنيا چوډ ويران ده بي؟!؛ كه ي و چوډ تيكد ه چي؟!؛ نينسانه كان له كاتي دنيا تيكچوون دا چيان ليدي؟ چ ده قهومي؟ ،.. با له وتاري نه مروي جومعه دا له خزمهت نه و بابه ته دا بين بو نه وي نيمه ي مسولمان بزاني نه و دنيايه هروا گهش و جوان نابيت له بهر چاو مان له بهرام بهر ههست و شعورمان كه تييدا ده زين، شه وو روژ خو مان تييدا ماندوو ده كه ين، شه و ده خهينه سهر روژو روژ ده خهينه سهر شه و، خو مان له سهر ي به هيلاك ده ده ين و ده فه وتين!؛ با بزاني نه م دنيايه ده روات و بو كه س ناميتي!؛ با بزاني نه م دنيايه چي به سهر ديت و چوډ تيكد ه چيت؟؛ له ژير روشنايي قورثاني پيرو و فهرمووده پيروزه كاني پيغه مبه ر ﷺ با سي ده كه ين:

به پيران: به گشتي نينسان زور بينا گايه، زور نه زانه كه غافله له روژي قيامهت، كه خوي په روه ردگار پي ده فهرموي: ﴿اَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مَّعْرُضُونَ﴾ (١) الانبياء، واته: حيسابي روژي قيامهت بو خه لك نزيك بو ته وه به لام خه لك بينا گايه، با گوښگرين له ثايه تيكي قورثاني پيرو بزاني خوي گه وره چوډ با سي ژياني دنيا ده كات، وه كو له سوره تي (يونس) نايه تي ٢٤ ده فهرمويت: ﴿اِنَّمَا مَثَلُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَاءٍ اَنْزَلْنَاهُ مِنْ السَّمَاءِ فَاَخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْاَرْضِ﴾ (٢٤) يونس، واته: نمونه ي نه و دنيايه وه كونه وه وايه ناويك له ناسمان بنيرينه خوار پاشان له زه وي دا گياو گولي پي سهوز سبي و برويست، ﴿مِمَّا يَأْكُلُ النَّاسُ﴾

وَالْأَنْعَامَ ﴿٢٤﴾ یونس، نو پروهک و ګیاو ګوډ و بهره مهی که لهزه ویدا دهروی لهوهی که خه لک دهغوا، وه لهوهی مالایش دهغوا بهچاوی خوتان دهینن، ﴿حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازْبَنَّتْ وَظَنَّ أَهْلُهَا أَنَّهُمْ قَادِرُونَ عَلَيْهَا أَتَاهَا أَمْرًا لَّيْلًا أَوْ نَهَارًا﴾ ﴿٢٤﴾ یونس، واته: ههتا وای لیدیت، نو نرزه و ګوډګیاکهی نهونده جوان دهبیت، سهوزهوات و میوه نهونده جوان دهبیت، باخچهو بیستان نهونده جوان دهبیت و دهرازیتهوه، خه لکه که واده زانی دهتوانی بهروبوومه کهی ههتاسهر بخوات، ههتا فرمانی نیمه یو دیت که کوتایی بهو بهروبوومه و ژیانی دنیا دینی: ﴿أَتَاهَا أَمْرًا لَّيْلًا أَوْ نَهَارًا﴾ ﴿٢٤﴾ یونس، واته: به روژبیت یا بهشو بریاری نیمه یو دیت، نهیفرمووه بهروژ فرمان دهرده کهین وه نهیفرمووه بهشو، به لکو فرموویتهی بهشو یا بهروژ چونکه هه موکاتی لایه کی زوی شوهو لایه کهی دیکه ی روژه، بهوشیویه فرموویتهی بونهوهی هه موو زوی بگریتهوه، ﴿فَجَعَلْنَاهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَبِ بِالْأَمْسِ﴾ یونس ﴿٢٤﴾، واته: نیمه وای لی ده کهین که هه مووی وشک بیت، بهتاو به داره وه وه بهدره ختهوه، به سهوزهواتهوه، بهدانه ویلوه، به هه موو جوړه زراعتیک و ګیاو ګولیکه وه که سهوز سووه لهسر پروی زوی، هه مووی وشک بیت ههروه کوو دوتنی هیچ نه بووی، خوا نه فرموی: ﴿كَذَلِكَ نَفْصَلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ﴾ ﴿٢٤﴾ یونس، واته: نیمه نایه ته کانی خومان ناوا بوتیوه روون ده کهینه وه بو قهومیك و میلله تیک و بهنی ناده میك که بیربکاته وه لهحالی خوی: (لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ)، بیر بکاته وه لهم دونیایه که بزانی دنیا ناوایه، به لی خوشه ویسته کان: دنیا ناوایه جا نه گهر دونیایه کی بی ناوا خوی پهروه ردار به کاتی و به که می ته ماشای بکات، نیمه چون دهبیت هه موو ژیانی خومانی له خزمه تدابین، ژیانیک بهرزو بهرینو ژیانیک هه تاهه تایی له خزمه تی دابین و بیگورینه وه به ژیانیک کهم که دونیایه و بهچند سالیکی کهم بهسهری دههین.

بابزانين ٺهڻو ڇوڙه جوانهي ڪه به بيانين له ڀوڙهه لاته وهه لڏي و ديتته دهر و
 له ڀوڙهه لاته وهه دهي و دهر وٽ و، ٺهڻو مانگه جوانهي ڪه ٺهه بينين،
 شهوان ڀوونا ڪيمان پيڏه به خشي به فزلي خوا خواي گهوره ڪرڏو ويه تي
 به ڀهه جهت بو ٺيمه، وه ٺهڻو ٺهه سٽيره جوانانهي ڪه له ٺاسمانه ڪاندا
 ٺهه درهوش ٺينه وهه، ٺهڻو هه ساره (ڪوڪب) انه ي ڪه له ٺاسمانه ڪاندا هه ن و ٺيمه
 نه مان بينيون...، ٺهڻو انه هه موويان ناميٽن!، ٺهڻو چيا و شاخانهي ڪه ٺيمه
 ده يان بينين ناميٽن!، چيان به سردئ؟، ٺهڻو ده ريا و زه ريا يانهي ڪه هه ن له
 دنيا (ڪه له چوار به شي زه وي سي به شي ٺاوه) ٺهڻو هه مووي ناميٽي!
 چوڻ ناميٽي؟ چي به سردئ؟ چوڻ ويران ده بي؟ بابزانين به چينه خزمه تي
 قورٺاني ڀوڙهه بزائين چوڻ و به چ شي وهه ڪ ويران ده بي به لگو په نڏو
 غيره تي لي وهه برگرين و به خو ماندا به چينه وهه و ده سته لاتي خواي گهوره مان
 زياتر بو ڀوون بيته وهه!

خوشه ويسته ڪانم...، ٺاخيرين نيشانهي قيامت ڪه هات برتي يه له وهه ڪه
 هر چي نيمانداره له سر ڀووي زه وي ناميٽي، خواي گهوره ته قديري وايه دواي
 ٺهه وي نيشانه گه وره ڪان يه ڪ له دواي يه ڪ هاتن پيغه مبهه روي ٺهه فرموي:
 نيشانه ڪان زور به سه ريعي به دواي يه ڪدا دين، هه له ده جاله وهه هه تا ده گاته
 ٺهه ڪه ڀوڙ له ڀوڙهه لاته ديتته دهر بو ڀوڙهه لاته، ٺهه وڪاته ڪه ته ويه له هيچ
 ڪه سيڪه قه بول ٺاڪريت، مسولمانان هه موويان ده مرن به هو ي ٺهه وهه ڪه بايه ڪي
 نه رم ديت، ٺهه و بايه نه رمه به ڙير لووتی هه موو مسولمان ي ڪدا ديت، هر چي ڪه
 ٺهه و بايه هه سٽي ٽيڪات ڀووجه ڪه ي ته سليم به (ملك الموت) ده ڪات و ده مر يٽ،
 ٺهه وي ده ميٽي شيراري خه لقه، وه ڪو له فهرمووده يه ڪي سه حيحي پيغه مبهه
 ٺهه ڪه نيمامي بوخاري ڀويوه تي ڪرڏو وهه ده فرموي: خه لڪان ي ڪن له سر ڀووي
 زه وي ده ميٽن وهه ختي ڪه دنيا خراب ده بيت و ٺهڻو انه ده بينن، بي باوه ران ده بينن

که د دنیا ټيکه چې نه ودهش له پرېحه متی خواجه!، خوی گه وره نيمانداران هم موی بولای خوی د ه باته وه وه بېباوهران ده هیلته وه بو نه وهی کاتی که دنیا ټيکه چې نه و بارود وڅه ناخوښه بېینن به چاری خویان!

بلی خوښه ویسته کاتم... زور به کتوپر و سرعی نه و بارود وڅه روښه دات به جوړی که خوی گه وره د ه فرموی: ﴿وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ أَوْ هُوَ أَقْرَبُ...﴾ (۷۷) النحل، واته: هاتنی قیامت له چاو نووقان د نیک دایه بیان له خیراییدا له وهش زیاتره!، خوا (جل جلاله) د ه فرموی: بهیه که له حزه چی روو نهدات له و که ونه دا، له نه زردا له ناسمانه کاندا، با ته ماشا بکهین: خوی په روه ردگار د ه فرموی: وهختی که نه و بارود وڅانه روښه دن نینسانه کان هه ریه کهی له شوینی خویان، هی واهیه له سر دوکانه، هی واهیه له سه فوره، هی واهیه له دائره هیه، له راستیدا بېباوهره و ماوه!، دهیوی بگه رپته وه مالی خوی وه زعیکی گه وره رووداویکی گه وره له و که ونه پرویداوه، که پیشتر کهس نه بیینیوه به چاری خوی، د ه فرموی: ﴿فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ﴾ (۵۰) یس، واته: نه شهتوانن وه سیهت بکهن، وه نه شهتوانن بگه رپته وه ناو مال و مندالی خویان، نه که سیک شهتوانی بهیه کیکی بلی برولای مال و مندالم منداله کاتم به ته نهان، یان نه وه سیهتت بوده کم برو پتیان بلی: ﴿وَلَا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ﴾ (۵۰) یس، وه نه دهشتوانن بولای شهل و مال و مندالیان بگه رپته وه بو ناو مال و مندالیان، له وه زیفه یان له دائره یان له دوکانی یان له هه ر شوینی که هیه.

ناسمانه کان چیان به سر دیت؟، خوی گه وره (جل جلاله) د ه فرموی: ﴿إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ﴾ (۱) الإنشقاق، وهختی دنیا ټيکه چې که ناسمان شهق شهق ده بیت!، ﴿إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ﴾ (۱) الإنفطار، واته: نه و ناسمانه لهت لهت لهت ده بیت!، له نایه تی تردا نه فرموی: ﴿وَأَنشَقَّتِ السَّمَاءُ فَهِيَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ﴾

(۱۶) الحاقه، واته: ناسمان پارچه پارچه دهبيت؛ له و روژدها بى که لک ده ميتته وه، نو نيزامه ي ناسمانه کانش تیکده چي.

نهو خوږه چي به سهردي؟!، نهو روژه ي که نيمه ده بينين ، خواي گه وړه ده فرموي: ﴿إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ﴾ (۱) التکوير، واته: نهو ناسمانه رووناکي په کمه لي ده ستيرته وه و ده پيچرته وه و ده گوږت، نهو خوږه ي که نيمه لي به هره مه ندين رووناکي نه داته سر هم مو زه وي، تيشکي خوږ که نينساني پي ده ژبي، وه گيانه وهر و رووه کي پي ده ژبي ، نهو رووناکيه ي لي ده ستيرته وه، نهو دونيا به تاريخ ده بيت!

نه ستيره کان چيان به سهر ديت؟!، له ناسماندا نه ستيره کان دوو جوړن: نه وانه ي که رووناکي نه دهن پييان ده گوتري نه ستيره (نجم) که رووناکي ده به خشن و تيشکيان هه به وه کو خوږ، وه نه وانه ش که رووناکي نادهن پييان ده گوتريت هه ساره (کوکب)، له باره ي هه ردو و جوړيان خواي په وړه دگار ده فرموي: ﴿وَإِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ﴾ (۲) التکوير، وه ختيک دونيا تیکده چيت که نهو نه ستيرانه هه موويان ده کوژته وه و رووناکيان لي ده بري، نهو ناسمانه تاريخ ده بيت، ﴿وَإِذَا الْكُوَاكِبُ انْتَثَرَتْ﴾ (۲) الإنفطار، نهو هه موو نه ستيره و هه سارانه که له ناسمانه کان هه ن هه موو ده که ونه خواره وه!، خوږ و مانگ و نه ستيره کان به وانه ش که رووناکي ده به خشن، وه به وانه شه وه که رووناکي نابه خشن هه موويان تیکه له دهن!، وه هه موويان ليک نزيک ده بنه وه، وه کو خواي په وړه دگار ده فرموي: ﴿وَجَمَعَ الشَّمْسُ وَالْقَمَرُ﴾ (۹) القيامه، واته: نه ستيره و مانگ هه مووي کو ده کرينه وه، وه ختي که ليک نزيک بوونه وه: ﴿يَقُولُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ أَيْنَ الْمَفْرُغُ﴾ (۱۰) القيامه، واته: نينسان ده لي بوکوي بروم؟!، له کو يوه خوږ رزگار بکه م؟!، هاوار بو کي ده کات و بو کوي بروات؟!، ﴿كُلًّا لَّا وَرَرَ * إِلَى رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمُسْتَقَرُّ﴾ (۱۱-۱۲) القيامه، واته: نه خير، هيچ په ناو پري

ده ريازبون نييه، نهی ټينسانه بهره و خواي خوت دهبی بروی، له ورژده دا نيشته جيی بنده کان بږ خوايه.

به لئی خوشه ويسته کام...، شتيکی روون و ناشکرايه که خور ۹۳۰۰۰۰۰۰ نه و ددوسی ملیون ميل له زهوی ټيمه دووره!، پاشان تيشکی خور به هه شت ده قيقه ده گاته ټيمه!، واته هه شت ده قيقه نه و ددوسی ملیون ميل دهبريت، به لام با ټوه بزاین که نه ستيره ی واهيه يه ک ملیون سال تيشکی به پړويه. نينجا ناگات به ټيمه!!، يه ک ملیون سال تيشکی ټوه نه ستيره به رينگاويه هتا ده گاته زهوی، ټوه که ټينسان به نزيک کراوډی ده رکي کردوه نه گهرنا زور شت هيه که ټينسان نيزانی، وه کو خواي گوره ده فمر مويت: ﴿وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ﴾ (۸) النحل، واته: خواي گوره شتي وای دروست کردوه که نيوه نيزانن!، ﴿وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ (۶۶) آل عمران.

به لئی خوشه ويسته کام، نه گهر هارینان صاف بيت و شو سهرنجان دا بيت له سهربانیک ته ماشای ناسمان بکهی، ده بينی شتيکی سپی له ناسمان راکشاده، ټوه پنی ده گوترې رپی کاکيشان که به عهړه بی پنی ده گوترې (دربُ التبان)، وه کو که سيک که چون کای ده کيشي ټوه له رينگا کای لی دهرژی و ده که وې، ټوه رينگايه سپی ده کات، ناوا ټوه رينگايه له ناسماندا دياره وه کای لی رږابی وايه، ټوه هه صوی نه ستيره يه، له بهر دووری ټوه نه ستيرانه وه کوو سپيايه تيه که دياره، زانايان ده لټين: ۳۰ مليار نه ستيره له م مده رپه يه (مه جهره ی رپی کاکيشان) هيه، که هر تهوزانايانه ده لټين: (۵۰۰۰۰۰) پينج سده هزار مه جهره ی له وشيوه له ناسماندا هيه!، که هره يه کيکيان ۳۰ مليار نه ستيره ی ټيدايه، که نه ستيره ی واهيه سدان و هزاران جار له وودونيايه گه وره تره که ټيمه له سه ری ده ژين!، که تيشکی نه ستيره ی واهيه سدان به لکو هزاران سالی رووناکي به پړويه تا ددگات به ټيمه!، وه هيه انه يه ک ملیون سالی رووناکي تيشکی به پړويه تا ددگات به

ٽيمه!!، له کاتيڪدا كه تيشكي خوڙ به ههشت دهقيقه دهگات به سه رزهوي...، جا با ته ماشابكهين ٺهو ٺهستيرانه كه نه كه ونه خواره وه، ٺهو هه موو ٺهستيره وهساره و مانگ و روڙيش، كه هه ريهك مانگ و خوڙ نييه بو زانياريتان چونكه ٺهو خوڙه ي كه خوڙي ٽيمه يه خوڙي زهوي پينده ٺيٺن، به لام زور خوڙي تر له ناسمانه كانداهيه كه دووره له ٽيمه ناييينن...، تيشكي به زهجهت دهگات به ٽيمه، زور مانگي تريش هديه به لام ٺهو مانگه ي كه ٽيمه نه بييينن پيٺي دهوتري مانگي زهوي، خواي گهوره وه كو نيعمه ٽيڪ بو ٽيمه ي داناهه، جا ٺهو هه موو ههساره ٺهستيره و خوڙو مانگه كه ده كه ونه خواره وه و پيٽكده كهون ده بيٺي چي روويدات؟! ٺهو واقيعه گهوره يه! ٺهو قيامه ته، هاتني ٺهو وه زعه، چوڙن نينسان ته حه موولي ده كات بميٺي؟، بويه خواي گهوره ره جي ڪردوه به نينساني مسولمان له وڪاته دا نه ميٺي و بولاي خواي گهوره بجيٽه وه، ٺه وهش فه زلي خواي گهوره يه (جل جلاله).

له زهويدا چي روونه دات؟!، خواي پهروه رديگار ده فهرمويٽ: ﴿وَحَمَلَتِ الْأَرْضُ وَالْجِبَالُ فَذُكَّتَا ذُكَّةً وَاحِدَةً﴾ (١٤) الحاقه، واته: وه زهوي و شاخه كان هه لگيران و به رزكرانه وه يهك جار پيٽكده كهون و هه پرون به هه پرون ده بن، ليٽكده درين و پيٽكده درين، ٺهو چي اياهي سه رزهوي ناميٺن، ٺهو شاخانه ي كه خوڙيان داکوتاهه له سهه رووي زهوي: ﴿وَالْجِبَالُ أَوْتَادًا﴾ (٧) النبأ، واته: چي اكاغان وه كو سينگ داکوتاون، ٺه وانه ناميٺي، چيان به سهه ديٽ؟ خوا (جل جلاله) ٺه فهرمويٽ: ﴿وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ الْمَنْفُوشِ﴾ (٥) القارعه، واته: ٺهو چي اياهه ٺه ونده سووك ده بن وه كو خوري ليٽكه ٺه و شاهو، چوڙن ٺهو خوريه ليٽك جيا ده ڪريٽه وه و داو داو ده بيٺت، ٺهو چي اياهه ٺه و ناوا سووك ده بن و هه ٺه وهه شين به شيٽه يه كه ٺه فهرمويٽ: ﴿وَإِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ﴾ (٣) التكوير، واته: وه خستي كه زنجيره چي اياهه ٺه و ڪرين و ده روڙن!، ٺهو زهويه تهخت ده بيٺ!، ٺهو ده رياهو زه رياهو گه ورانه ...، ٺهو زه رياهو يه كه چاو هوڪمي ناکات و نايييني چي به سهه ديٽ و

نمو هممو ناوه يو کوي ده چيت؟!، ته ماشا بکهن خوي پهروه دگار (جل جلا) چي ده فمر مويت! ده فمر موي: ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ﴾ (۳) الانفطار، واته: ده ریاکان، زه ریاکان هم موویان به تيکرا ده ته قنه وه!، هر دلويه ناويک لهو به حرانه وه کو زه رپه ده ته قيته وه!!، نيمه نيستا ده بينين ده لئين: به شهريهت قونبه لهي (نوي) دروست کردوه، ياخود هاي درو جيني و ناي ترو جيني و جرثومي ...، نهوانه ي که هه ن نه موي، يان که نه مريکا نه وه وي له جهنگي دووه مي جيهاني به کاره يئاوه دزي يابان له سالي ۱۹۴۵ز دا بزانه کاري گهري چهنه بسوه!، نيستاش باس ده کريت له هيروشيما و ناکازا کي که ليسان در به چهنه چرکه يهک زياتر له ۲۵۰۰۰۰ دوسه دو په نجا هزار که سي کوشت!، جا ده بي نيستا نهو قونبه له زه رپه ي که به کار دي و له لايه ن به شهر دروست کراوه چهنه که س بکوژي!، به لام نهو به حرانه ي که ته ته قنه وه هر دلويه ناويک ده بيته قونبه له يه کي زه رپي!، وه کو س هيد قوتب (ره جمه تي خوي لينيست) له ته فسيري (في ظلال القرآن) دا نه فمر موي: نه گهر به راورد ي ته قينه وه ي به حره کان له کاتي دوني تیکچوون و له گه ل قونبه له ي زه رپي به شهر دا بکه ين وه کو ياري مندالان ديته به رچاوا!

جا ته ماشا بکه نهو به حرانه ناوا نه ته قنه وه که هر دلويه ناويک له شوي ني خوي ده ته قيته وه وه هممو نهو هه وايه ده ته قيته وه، پاشان هه ربه وه خوي پهروه دگار ليني ناگه رپت، ده فمر مويت: ﴿وَإِذَا الْبِحَارُ سُجِّرَتْ﴾ (۶) التکویر، پيشتر نه فمر موي: (فجرت) ده ته قنه وه، به لام نهو جاره نه فمر موي: (سجرت) ناگريشي تي به رده دريت!، هر دلويه ناويک لهو دلويه ناوانه له گه ل ته قينه وه که ي گريش ده گريت!، نهو گر گرتنه له له حزه يه کدا که ناسمانه کان (بهو هممو نه ستيره وه هه ساره و مانگ و روژه وه) هم موویان ده که ونه خواره وه، هم موویان ليک نزيکده بن و خو ليکده دن، ...، ده بي چ مه شه دنيک بيست!!، ده بي چ وه زعيک بيست؟، ده بي چو ن نينسان به رگه ي بگريت ته ماشاي بکات؟!، خوا ره جي به نيمه کردوه .

به لى خوښه ويسته گانم، نا له و هزغانه دايه که به حره کان ټيکړا ده تفنه وه و
 دنيا ده بيته يه ک پارچه ناگر: ﴿يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ﴾ (٤٨)
 ابراهيم ، واته: نا نهو نهرزه به دل ده بي به نهرزيكى تر، شم نهرزه خراپه ي
 له سره کراوه: ﴿ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ﴾ (٤١) الروم،
 واته: گراني و ناخوشي و نانه منى له وشکاني (البر) و ده ربا (والبحر) ده رکهوت
 به هوى کرده وي نينسانه کان، نهو نينسانه نه ونده بي و هفايه، نه ونده بي نمه که،
 نه ونده سپله و خراپه کاره، نه ونده جاهيله که نه که هر وشکاني پيس کردوه
 به لکو ناو به حريشى پيس کردوه! (بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ) به هوى خراپه کارى و
 تاوانى خه لکى، جا هه مووى ده سوتى و ده گوږى به رويه حر!!

نيمه زور جار ده بينن له تله فزيوته کاند ا که بورکانيک له شونتيک دروست ده بي
 چنده پيمان سهيره و تيزوومان به له ش داديت!، ته ماشاکه ين نهو ناگره له ونهرزه
 ديتنه دهره وه جارى واهيه نهو ناگره له ناو ده ربا ديتنه دهره وه چنده گوره بيت نه ونده
 مه شهه ديتكى بچوکه خوا پيشانمان نه دات!، نهى ده بيت چون بيت نه گهر نهو هه موو
 که ونه بيته ناگر .. سبحان الله پاکى بو نه وخوايه که تاك و ته نيايه تا که
 ده ستلا ت که ده مي نى نه وکاته هر ده ستلا تى (رب العالمين)ه!.

نهو نهرزه ، نهو ناسمانه، نهو نه ستيرانه، هه موويان نامينن، که س
 نامينى!، هچ شتيک نامينى که فه خرو شانازى پتوه بکريت!، نهو قه سره جوانه
 که نيتسا که له بهر چاوى خو مان ده بينين، نهو مال و سه ياره و ريگاويان و
 باخچو و بيتس تانه جوانه!، نهو دينارو دولاره، نهو هه موو پيشکه وتنهى که نه مرپو
 له سر رووى زهوى هه يه، وه کو پتغه مبه ر ﷺ ده فهرمويت: بينايه ي به رز به رز
 دروست نه کرين ، له نيشانه کاني ناخيري زه مانه و، له نيشانه کاني دنيا
 تيکچوونه، نه وانه هيچيان نامينن!، جا کاتى که که س نه ما ته تانه ت (ملك
 الموت) فريشته ي گيانکيشانيش نامينى، دواى مردنى هه موو فريشته کان
 جو برائيل و نيسرافيل و ميکائيل و ملك الموت ..، نه وهى که هه ميشه وجودى

دهبى تنها زاتى {الله} يه (جل جلاله)، بويه خواى ګهوره نه وکاته ده فمرمويت: ﴿لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ﴾ (١٦) غافر: نهو مولکه نه مړو هي کتبه؟، نهو دونيايه تا دويتى له سهرى به شه رده هاتن، نهو نه رزهى تا دويتى شه رتان له سهرى نه کرد به روژه لات و روژناوا ، باکوور و باشور .. باخچهى نه م و بيستانى نه م ، سنوروى نه م دتبه و سنوروى نهو دتبه، نهو قهوم و نهو عه شيره ته، نه م حيزبه و نهو حيزبه .. هيچى نه ما!، خوا نه فمرمويت: ﴿لَمَنِ الْمُلْكُ الْيَوْمَ﴾ (١٦) غافر، نه مړو مولک و ده ستلا ت هي کتبه؟، که س نييه وه لامى بداته وه، دوايى هه ربو خوي ده فمرموي: ﴿لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ﴾ (١٦) غافر، واته: به ت نهيا هي نهو خوايه يه که تا که وه ده ستلا تداره، تا که زاته که خواهنى لى ترسان و کړنوش بو برده، هه نه و خودايه خواهنى دونيا و قيامه ته، هه رنه وه که ده ژيبتى و ده مريتى، هه مو شتيک هه به ده ستى نه وه و خواهنى هه مو سيفه تتيکي به رزو په سنده.

به لى خوشه ويسته گانم، دواى نه وه وه کو پتغه مبه ر ﷺ فمرموي: چه ند سالتک - هه نديک نه فمرمون چل سالان که متر له نيوان نه فخره يه که م و دووم، هه نديک نه فمرمون نيسرافيل سى جار نه فخر ده کات، فو ده کات به (که رنه نا) دا، وه هه نديک نه فمرمون دوو جار ه، جارى نه خير خواى په روه ر دگار نه مرده کات نيسرافيل زيندو ويکاته وه بوته وهى جاريکي تر فو ويکاته وه به که رنه نا نه وکاته هه رچى روو له به ره له ميدانى مه حشر زيندو ده بيتته وه به نه مرى خوا (جل جلاله).

يه که مين روو له بهر که زيندو ده بيتته وه (نيسرافيل) ه، دواى نه وه هه موو خه لکه که ته نانه ت گيانله به رانيش له ميدانى مه حشر هه مرويان زيندو ده کرينه وه!، به ريده کرين بو نه وشو تنه ي که حه شريان ليده کرى، بويه خوا نه فمرموي: ﴿وَأَتَقُواْ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ﴾ (٢٨١) البقره، واته: پاريز بکن له وروژه ي که هه مووتان

تیدا ده گریښه بولای خودا!، نهو کهونه ناوا ده گورې نهو نینسانه ش همووی زیندوو ده کریته وه، جا خه یالیان خاوه نهو که سانه ی که نه لین: به دونیا نه جاتمان نه بی!، نهو که سانه ی که نه لین: سزای خراپه کارو پاداشتی چاکه نییه!، نهو که سانه ی که نه لین: دونیا هر نهو دونیا یه که نه مړه هیه، ژبانی تر نییه...، خه یالیان خاوه!، خوی پوره دگار نه فرموت: ﴿أَيْحَسِبُ الْإِنْسَانُ أَنْ نَجْمَعَ عِظَامَهُ بَلَىٰ قَادِرِينَ عَلَىٰ أَنْ نُسَوِّيَ بَنَانَهُ﴾ (۳-۴) القیامه، واته: نینسان وا گومان ده با که نیمه زیندوی ناکهینه وه و نیسکه کانی کوناکهینه وه، به لئی نیمه ده سته لآتمان هیه که سره په نجه کانی شیان وه کوخوی دروست بکهینه وه!، (بنان) به عنی: سره په نجه کان نهو خه تانه ی که له سهری په نجه هیه که بو موزکردن به کاردیت، چونکه هی هیچ که سیک وه هیچ که سیک ناچیت!، خوی گوره وه ک چون توانای دروستکردنی سره په نجه کانی بهوشیویه هیه ناواش مردووان زیندوو ده کاته وه، وه کو کابرای بیباور گوتی: ﴿مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ﴾ (۷۸) یس: نهو نیسکه رزیوه کی زیندوی ده کاته وه له دوی مردن؟، خوی پوره دگار وه حی نارد بو پیغه مبه رﷺ فه مووی پی بلئی: ﴿قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ﴾ (۷۹) یس، واته: پی بلئی“ نهوه زیندوی ده کاته وه که به کهم جار دروستیکردوه که خوی، وه ده ستوانی دروستی بکاته وه، خوی که نهو کهونه ده گوریت و دروستی ده کاته وه نینسانی زه عیفی بی ده سته لات چیه جار یکی دیکه دروست نه کریته وه؟! ﴿لَخَلْقُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ خَلْقِ النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾ (۵۷) غافر، واته: دروستکردنی ناسانه کان و زوی گوره تره له دروستکردنی نینسانه کان، نه گره نینسان بزانی و لئی ناگاداریت، که واته دروستکردنه وی نینسانه کان ناسانه تره له دروستکردنی ناسانه کان و زوی.

جا که فوی ناخیر له لایه ن نیسرافیل لیدرا، نهوه موو زینده وهره بو مهیدانی مه حشر ددرون و راده وستن، نهو کاته چی پرونده ات؟ چ ده قهومی؟ چ

نه وکسانه ی له قیامه تدا به کویری حه شرده کرین

نه وکسانه ی له قیامه تدا به کویری حه شرده کرین

بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّ الْحَمْدَ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ وَنَسْتَهْدِيهِ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ وَأَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا ضَلِيلَ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَنَشْهَدُ أَنَّ سَيِّدَنَا وَنَبِيَّنَا مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، هَذَا الرَّسُولُ الَّذِي بَلَغَ الرِّسَالَةَ وَأَدَّى الْأَمَانَةَ وَنَصَحَ الْأُمَّةَ وَجَاهَدَ فِي اللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِ وَتَرَكْنَا عَلَى الْحِجَّةِ الْبَيْضَاءِ، لَيْلَهَا كُنْهَارُهَا، لَا يُزِيغُ عَنْهَا إِلَّا هَالِكٌ، صَلَاةَ اللَّهِ وَسَلَامَهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ، وَمَنْ تَبِعَهُ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ ...، أَمَا بَعْدُ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَوْصِيكُمْ وَنَفْسِي أَوْلًا بِتَقْوَى اللَّهِ وَطَاعَتِهِ، فَإِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ، قَالَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى فِي كِتَابِهِ الْحَكِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ (١) النساء.

سوپاس و ستایش بو خوی پسروردگار، درود و سه لام و بارانی په حمت بو سر گیانی پاکی پیغه مبه رمان موحه مد ﷺ، وه بو سر گیانی هه موو شوینکه وتوانی تا روژی قیامت.

ثیماندارانی به پرېز، له روژی قیامه تدا که سائیک هه ن که خوی پسروردگار به کویری حه شریان ده کات و له مهیدانی مه حشه ردا کویرن!، له کاتی موحاسه به کردن دا کویرن!، له کاتی وه رگرتنه وهی شهادهی خویناندا کویرن!، نهوانه چ که سائیکن؟ وه بوچی وایان لیتهاتوه؟... به کورتی له وتاری نه مروی جومعه دا نهو بابه ته باس ده که یین، خوی پسروردگار له قورنانی پیروز فهرمووی:

﴿وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَىٰ وَأَضَلُّ سَبِيلًا﴾ (٧٢) الإسراء ،
 واته: هر که سيک له دنيا په دا کوټريټ له قيامه تيشدا به کوټري حشري
 ده کړيټ!، عه بدولای کورې نوم مه کتوم که بانگيټري پيغه ممبر بوو ﷺ که
 گوټي له و نايه ته بوو گريا چونکه کوټر بوو!، فرموي جامن چون له دنيا شدا
 چاوم نه بووه له قيامه تيشدا چاوم نايټ؟! به لام پيغه ممبر ﷺ به وحی خوي
 په روډر دگار ناگاداري کرده وه: ﴿فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي
 فِي الصُّدُورِ﴾ (٤٦) الحج ، واته: مه به ست کوټري چاوم نيبه، که سيک له دنيا دا
 کوټر بووي له قيامه تيش به کوټري حشري کړيټ! کوټري چاوم نا - به و مانايه که
 چاوم نه بيټي - مه به ست نه و په نه گهر چاوم دل کوټر بي ، نه و که سهی که به دل
 کوټري نه و که سه له قيامه تدا به کوټري حشري ده کړيټ!، بوټه نه توانين بلين:

يه کيک له و که سانهی له قيامه تدا به کوټري حشري ده کړيټ نه و که سه په که
 به ديني خوا رازي ني يه! ، ديني خوي که ئيسلامه قبول نيبه، راستييه کاني
 ئيسلام نايټي و له ناست راستييه کاني دیندا کوټره، يا به شپوه په کی گشتي
 ئيسلامی قبول نيبه يان به شيکی له ئيسلام قبول نيبه، ره خنه ی له هموو
 ئيسلام هيه يان له نايه تيکی قورنان هيه، يان له فرموده په کی پيغه ممبر
 هيه ﷺ، پي وايه که نه و نايه ته له جي خويدا نيبه، نه و فرموده په که
 فرموده ی پيغه ممبر ﷺ راست نيبه، نه و ئينسانه که ره فزي نايه تيک يان
 فرموده په که ده کات، ره فزي ئيجماعي ئيتيفاقی زاناياني ئيسلام ده کات،
 نه و يه کيکه له و که سانهی که له قيامه تدا به کوټري حشري ده کړيټ!، جا
 به دل ره فزي بکات يان به زمان ره فزي بکات، خوي په روډر دگار ده فرموي:
 ﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾
 (١٢٤) طه، واته: هر که سيک پشت له ئيسلام و قورنان بکات و شوټي
 ئيسلام نه که ويټي، ره خنه له ئيسلام بگريټ، له دنيا دا ژيانتيکی تهنگي
 ده ده يټي، ژيانتيکی تهسک و تهنگ و تاريک ده که ين، نار هه تي ده که ين

له دونیادا، به لآم همریوهش لیناگه پری ده فهرموی: له قیامه تیشدا به کویری
 حشری ده کهین! ﴿قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِي أَعْمَى وَقَدْ كُنْتُ بَصِيرًا﴾ (۱۲۵) طه ،
 نهو ئینسانه له قیامه تدا پرسیار ده کات، ده لئی: په روره دگارم خو من چاوم
 هه بوو له دنیا، دونیام ده بیینی! چاوم ساغ بوو، بو به کویری حشرم ده کهی؟!
 دیاره هوکار هه یه بی حکمهت نییسه، خوا کار به جی (حه کیم) ه له بهر نه وه
 ده فهرموی: ﴿قَالَ كَذَلِكَ أَتَتْكَ آيَاتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى﴾ (۱۲۶) طه،
 واته: ناوا نایه ته کانی ئیمهت له دنیا بو ده خویرایه وه، ئیسلامت له پیش
 دانرا بوو، ناموژگاریت کراو بو ت روونکرایه وه ﴿فَنَسِيتَهَا﴾: توش له بیره خوت
 برده وه و ملت لی لا دا!، پشتت تیی کرد و به قسه ت نه کرد، ناموژگاریت ده کرا
 به قسه ت نه کردن، پیغه مبه رانم ناردن ﴿عليه الصلاة والسلام﴾، ناموژگاریان کردن و
 وه چی خویان بو خویندنه وه، دنیاو قیامه تیان بو روونکرده وه. به هه شت و
 جهه ننه میان بو روونکرده وه، چاکه و خراپه یان بو روونکرده وه. حه لال و
 حه رامیان بو روونکرده وه، به لآم به قسه تان نه کردن، له بیره خوتان برده وه
 ﴿وَكَذَلِكَ الْيَوْمَ تُنْسَى﴾: ناوا نه توش نه مرو له بیر ده کر تیی، به کویری حشرت
 ده کری! ﴿وَكَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنْ بِآيَاتِ رَبِّهِ وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَشَدُّ
 وَأَبْقَى﴾^{۱۴۹} (۱۲۷) طه.

به لئی خو شوه ویسته کاتم، خوی گه و ره له قیامه تدا قسه له گه ل سی نه ندانان
 ده کات بهر له وهی قسه له گه ل نه ندانان تر بکات، ئینسان چاوی هه یه ده ست
 و گوچی که و دل و زمانی هه یه، قاچی هه یه ..، نه وان هه مووی بهر پرسیارن له
 پروژی قیامه ت به لآم پیش نه وان له قیامه تدا پرسیار له سیان ده کر تیت: له گوی
 ، له چاو، ئینجا له دل، نهو سی نه ندانان پیش نه وان تر پرسیاران لی

^{۱۴۹} واته: نا بو شیوه توله ده که بینه وه له وکه سه ی که له سنور د: تراژیت و باور به نایه ت و
 فرمانه کانی په روره دگاری ناهیتیت، بیگومان سزای قیامه ت زور هخت ترو بهر ده و امتره (له سزای
 دنیا).

ده ڪري!؛ بويه خواي پهروهردگار له سوره تي (الإسراء) ده فرموي: ﴿إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا﴾ (۳۶) الإسراء، واته: گوٽچکه و چاوو دل، پيشوخته بهرله نهدامه کاني تر بهرپرسيارن، بوچی؟ چونکه نهوانه مهرکهزي قهبولن، نهوانه سرچاوهي قهبولکردن يان رَهْفَزکردن!؛ چونکه دهست ناميزي جيبه جيتکردنه، ههتا گوي قسه يک وهرنه گري و نه چيسته ناو دل، وه دل برياري له سهر نهدات نهودهسته جووله ناکات!!؛ نه بو چاکه جووله دهکات، نه بو خهراپه جووله دهکات... له بهرتهوه دهست نامرازي جيبه جيتکردنه، دهست ته نفيز دهکات بهلام دل برياردهدات!؛ دل پايتهخت (عاصمه) ي نينسانه، مهلبندي ممله که تي نينسانه، ههتا دل بريار نهدات له سهر چاکه دهست حدره که ناکات!؛ وه زمان حدره که ناکات!؛ وه قاچت حدره که ناکات بو شويتنيک جا له سهر چاکه بيت يان له سهر خراپه بيت! دهبي دل برياربدات، دهبي گوٽچکه قسه يک بيستي وه دل فيکري ليتکاتهوه ينجبا به زمان وه لامی نه داتهوه که نهو زمانه ناميزي جيبه جيتکردنه، بويه گوي و چاوو دل بهر له هدموو نه دتامه کان بهرپرسيارن له روژي قيامهت!؛ بهو گوٽچکه يهت گوٽ له چي گرتوه؟ چيت وهرگرتوه؟ وه نهو چاوه چيت پي بينيره؟ وه نهو دله چ بريارت له سهر داوه؟ نايا نهو دلته له پيتناوي ههزم کردني ديني نيسلام به کارهيتناوه يان باوهشي له دونياداوه؟!؛ بويه ده ليتين: کاتنيک که خواي گهوره موحاسه بهي نه دتامه کان دهکات زمان له روژي قيامهتدا وه لام ناداتهوه، نهو جار خواي پهروهردگار خهتم له سهر زمان ده دات: ﴿الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ﴾ (۶۵) يس، خهتم له سهر زماني گوناهاران و بي باوهران و سته مکاران ده دات، زمانيان لال دهبي!؛ ﴿وَتَكَلَّمْنَا أَيْدِيهِمْ﴾ واته: نهو جار دهسته کانيان قسه مان له گهل ده کن!؛ وه ختي که زمان شاهيتدي نه داو خوي کهرو لال کرد نهوکاته دهبي دهست قسه بکات ﴿يَوْمَ تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ أَلْسِنَتُهُمْ وَأَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (۲۴) النور، بهلتي دهست قسه دهکات، قاچه کان

قسه ده کهن، زمان قسه ده کات، نه وانه هموویان قسه ده کهن و شاهیدی له سر نهو نینسانه نه دهن، وه گوی و چاوو پیستیان شاهیدیان له سر ده دهن، بویه نفسی نینسان دپته قسهو به پیسته کانیان ده لیتن: بو شاهیدیان له سر ده دهن؟ ﴿وَقَالُوا لَجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا﴾ (۲۱) فصلت، نه وانش ده لیتن: ﴿قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ (۲۱) فصلت، واته: نه وخوايه به قسهی هینانین که همووشتیکی به قسه خستوه، به ده دست نیمه نییه!، ته نانهت پیستی نینسانیش قسه ده کات له سر نه وهی چی کردوه له دنیا!!، بویه خوشه ویسته کاتم: وه ختی که زمان مانیع ده بی نه وچار ختم له زمان ده دری و دواپی ده ست و قاچ و شوینه کانی تر دپنه قسهو قسه ده کهن، بویه ده توانین بلین مه سولیه تی به کهم ده که ویته سه رشانی دل!، نه وچار گوی چکه و چاوو نه ندامه کانی تری نینسان.

که واته نه وانه له قیامه تدا به کویری چه شریان ده کری نه وکه سانهن که چاویان کویره که گوئیان کویره، وه دلین کویره!، خوی پهروه ردگار له سوره تی (الأعراف) دا ده فرموی: ﴿وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾ (۱۷۹) الأعراف، واته: بو دوزه خمان دروست کردون و ناماده کردون (که سوته مه نی چه هه ننه من) زور له جنوکه و نینسان که دلین هه یه و پی تی ناگه ن، حق وه رناگرن، بیر له حق ناکه نه وه، حق و ناحق لیک جیانا که نه وه!، ﴿وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا﴾: چاویان هه یه به لآم به چاوو حق نابین و حق و ناحق لیک جیانا که نه وه، به یه ک چاوو ته ماشای حق و ناحق ده کهن، ﴿وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ بِهَا﴾: گوی چکه یان هه یه به لآم به گوی حق وه رناگرن و گوی له حق راناگرن، له ناحق به کاری دینن، حق و ناحق تیکه له ده کهن، ﴿أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أَوْلَئِكَ هُمُ الْعَافِلُونَ﴾: نه وانه وه کو ئاژهل و مالات وان به لکو سه رلیشی و تریشن!، نه وانه بیناگان!

چون دل کوير دهبی؟، نایا دل چاوی همیه همتا کویری؟!!، بهلی دل کویر دهبی: ﴿فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ﴾ (٤٦) الحج، دلی کویر نمو دلهمه که نیمانی تیدا نییه، که خواناسینی تیدانییه، که داهاتووی خوئی نازانی، دلی کویر نمو دلهمه که قورنان کاری تیناکات!، قورثانی بهسهدا دهخویندریتتهوه کاری تیناکات، نمو قورثانهی که بهسمر بهردو شاخ و چیاکاندا له دونیا بخویندریتتهوه و نازل بیی پارچه پارچه دهبن!، ﴿لَوْ أَنْزَلْنَا هَذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ حَشْيَةِ اللَّهِ﴾ (٢١) الحشر، واته: شهگم نمو قورثانه نازل بکهین بهسمر شاخ و چیاکاندا، نمو چیاپانه له ترسی خوا پارچه پارچه دهبن!، خوا نه فرموی: ﴿وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ لِنُضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ﴾ (٤٣) العنکبوت، واته: نمو نمونانه بو خه لک دینینهوه بهلام عاقل و بیرمهندهکان نه بی تیناگن و بی لیتناکه نهوه!، بهلی نمو قورثانهی که بهسمر شاخدا نازل بیی پارچه پارچه دهبی بهلام نمو دلهمه کاری تیناکات!!، نمو دلهمه که قورثان کاری تیناکات له بهرد ره قتره!، بوته کاری تیناکات!.

بوچی قورثان بهرد پارچه پارچه دهکات بهلام ته نسیر له دل ناکات؟! نمو دلهمه که قورثان ته نسیری تیناکات له شاخ و بهرد و چیاکان ره قتره! نایا دهبی دل له بهرد ره قتر بی؟ بهلی خوا نمونه مان بو دههیتیتتهوه لهسهردهمی یه کیتک له پیغه مبهراندا که حهزرتی موسایه که بهنویسیرائیل چون دلان رهق بووه؟ وهختی که له دهشتیکدا بوون داوای ناویان کرد، داوای خواردنیان کرد، داوای سیبهریان کرد...، خوا هموو نهوانهی بوتاردن: ههوری بو ناردن سیبهریان لهسهر بکات، خوای پهروهردگار فرماتی به حهزرتی موسا کرد که به گوچانه کهمی له بهرد بدات نهو بهرده شق بوو دوانزه کانیوای لی هاته دهروهه، دوانزه تیره بوون هر تیره که چویه سهر کانیواوه کهمی خوئی و ناوی لی خواردهوه و مهرو مالاته که میان تیر کرد، نیحتیاجیاتی خویشان پیکرد، نینجا داوای خواردنیان کرد خواردنیان له ناسمانهوه بو هاته خوارهوه، داوای سیبهریان

کرد هه‌وریان بو‌هات سینه‌ریان له‌سه‌ریکات ئینجا نه‌وان هه‌ر مانع بوون و ناسویاسگوزار بوون بو‌یه خوی په‌روه‌ردگار غه‌زه‌بی لیگرتن!، نه‌فه‌رموی: ﴿ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِّنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً﴾ (٧٤) البقرة، واته: دلشان په‌ق بوو (نه‌ی به‌نی ئیسرائیل) له‌به‌رد په‌قتر!!، دلنیک له‌به‌رد په‌قتر بی‌ت ده‌بی چون بی‌ت؟! ﴿أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً﴾، ﴿وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشْقُقُ فَيُخْرَجُ مِنْهُ الْمَاءُ﴾ (٧٤) البقرة واته: به‌ردی واهه‌یه په‌ویاری لی‌ دیته‌ده‌روه وه‌کو نه‌و به‌رده‌ی که‌هه‌زه‌تی موسا شه‌قی کردوه‌ه!، به‌ردی واهه‌یه شه‌ق ده‌بی و ناوی لی‌ دیته‌ده‌روه‌ه! به‌ردی واهه‌یه له‌ ترسی خوا له‌ت له‌ت ده‌بی و ده‌تو‌یته‌وه ﴿وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ﴾ (٧٤) البقرة، واته: به‌ردی واهه‌یه له‌ ترسی خوا ده‌تو‌یته‌وه!، نه‌ی بو‌ دل‌ی ئینسان قورئان کاری تیناکات؟! نه‌ی بو‌ دل‌ی ئینسان که‌ نایه‌تی به‌سه‌ردا نه‌خو‌یندریته‌وه ناله‌رزى؟!، دل‌ی نیماندار نه‌و دل‌یه‌ه: ﴿إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تَلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا﴾ (٢) الأنفال، واته: وه‌ختی که‌ خوی په‌روه‌ردگار باسکرا دل‌ی ده‌له‌رزى و ده‌ترسی! وه‌ که‌ نایه‌ته‌کانی به‌سه‌ردا خو‌یندرانه‌وه ئیمانیاں زیاد ده‌بی، به‌لام دیاره نه‌وانه‌ی که‌ قورئان ته‌ئسیریاں تیناکات دل‌یاں له‌ به‌رد په‌قتره‌ه!

به‌ل‌ی خو‌شه‌ویسته‌کام، بو‌یه خوی په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموی: ﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ﴾ (٣٧) ق، واته: نه‌و قورئانه ئاموزگاریه بو‌ که‌سانیک که‌ دل‌یاں هه‌بی، واته دل‌نیکیاں هه‌بی بیری لی‌ بکاته‌وه‌و وه‌ری بگری، بو‌یه خو‌شه‌ویسته‌کام زور جار نه‌وه‌که‌سانه‌ی که‌هه‌زیان له‌ گو‌یگرتن له‌ قورئان نییه، که‌هه‌زیان له‌ گو‌یگرتن له‌ ئاموگاری نییه، به‌ گو‌یگرتن له‌ نیسلام نار‌ه‌حت ده‌بن و تیکده‌چن! خوی په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموی: ﴿وَإِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَحْدَهُ اشْمَأَزَّتْ قُلُوبُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ﴾ (٤٥) الزمر، واته: وه‌ختی که‌ باسی خوا کرا، باسی دین کرا، نه‌وانه‌ی که‌ باوه‌ریان به‌ خوا نییه، باوه‌ریان به‌روژى قیامت نییه یان

زه عيفه... دلپان ده گوشري و تيكده چي و نار هحت ده بن!، نه تو نه تواني ته جروبه ي بكي كه سيك كه باسي نيسلام و دينت بو كرد و پتي خوشبو نه وه دياره نه و نينسانه مسولمانه، وه كو چون مسولمان پتي خوشه، خوا نه فرموي: ﴿الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ﴾ (٢٨) الرعد، واته: دلپان به زيكري خوا نارام ده بي، وه ختي كه باسي خوا كرا دلپان مطمئن ده بي و ده كرتيه وه.

به لام نه گهر دلي به نيسلام تيكچوو، دلي به ناموزگار يه كاني نيسلام و گونگرتن له قورنان تيكچوو و نار هحت بوو، نهوا نه و كاته بزانه كه نه و نينسانه دلي رهق و كوتره!، زور جار بينيومانه زوركه س كه كاتيک ماموستا يه ك وتار ده دات و ناموزگاري ده كات هي وا هه يه هزي له ناموزگاريه كه نييه هه لده ستی له مه جليسه كه ده روات و ده چي ته ده ره وه!، مه جليسه كه به جيده هيلي يان خوي مه شغول ده كات به ته نيشتي خوي بو ته وه ي كه گوي له قسه كاني ماموستا نه بيت!، نه وه دلي رهش بووه، دلي رهق بووه، ﴿كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ﴾ (١٤) المطففين، واته: به هوتي نه وه ي كه زور گونا هي كروون دلي موزي ليدراره و دلي رهق بووه، كه مره و ژهنگي لي نيشتووه، دلي رهش بووه: ﴿خَتَمَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ﴾ (٧) البقرة.

به لي خوشه ويسته كاتم: جا نه گهر دل رهق بوو نيسنان واي ليدي گونا ه كات يان نه كات، گونا ه بيني يان نه بيني پتي ته بيغي يه!!، به داخه وه زور جار ني مه مسولمانيش وامان ليدي، به لاي شافره تي روت دا تيده په رين پيمان شتيكي زور ني عتيادي يه!، شتيك به دلماندا نايه و نار هحت نابين!، به لاي مه شروياتدا تيده په رين دلمان هيچ ناكات و نار هحت نابين!، به لاي زولم دا تيده په رين ده بينين زولمي كه وه ده كرى پيمان شتيكي ته بيغي يه!، به لاي گونا هدا تيده په رين پيمان ته بيغي يه، نه هي له خراپه ناكه ين و فرمان به چا كه ناكه ين!، به لاي سو كايه تي كردن به دين تيده په رين پيمان ته بيغي يه!!، نه وه هه موي هو كاره كه ي چي يه؟ هوتي كه ي نه وه يه دلمان رهق بووه!!، دلمان

نيمانى تيدا لاواز بووه پيويستی به شهحن کردنهوه ههيه، چونکه نهو نيمانه زياد دهکات و کم دهکات؛ به نهندازهى نهوهى گويى له قورشان بگري، گويى له ناموزگارى دينى بگري و هاتوچوي مزگهوت بکهي عيبادهتت زيادبکهي نيمان زياد دهکات، بهنهندازهى نهوهى که له قورشان دوور بيت و له مزگهوت و مسولمانان دووربيت، وه له ناموزگارى مسولمانان دووربيت و عيبادهتت کم بيت يان گوناهان بکهي... نهو دلّه رهن دهبيى، نهو نيمانه زهعيف و لاواز دهبيت وه نهوشهيتانه زياتر کاربگري خوي دهکات لهسهر دهرووني نينسان.

جا نهگهر دل رهن بوو بينگومان شوکرى خوا ناکات، نهگهر دل کويزر بوو قناعتى ناييت، صهبرى نايى لهسهر بهلاوموصيهت، نهگهر ههر بهلايهکي بوهات تووشى گوناوه دهبيى؛ زمانى قسهى ناشيرين دهکات و ناشکور دهبيت، به نهخوشى وبهلا ناشکور دهبيى، ناتوانى سهبربگري لهسهر عيبادهت و نهکردنى گوناوه، وههروهها تووشى نيفاق دهبيى، جارى واهيه دل درو لهگهل زمان دهکات دل شتيکي تيدايه زمان شتيکي تر دهليت؛ خوا سهبارت بهوکسانه دهفرمويى: ﴿يَقُولُونَ بِأَفْوَاحِهِمْ مَا لَيْسَ فِي قُلُوبِهِمْ﴾ (١٦٧) آل عمران، واته: به زمان شتيک دهليت بهلام شتيکي تريان له دلدايه؛ لهبهرتنهوه کاتيك که دل کويزر بوو وادهکات که لهگهل زمانيشدا موافيق نهبيى و درو له گهل زمانى خويشى دهکات.

خوشهويستهگانم، نهوه نهگهر دل کويزر بوو، نهى نهگهر چاو کويزر بوو؛ ﴿وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا﴾ (١٧٩) الأعراف، واته: چاويان ههيه بهلام حقه بهچاوى خويان نابينن؛ حقه و ناحق تیکهل دهکات، نهو چاوه بوتهويه نينسان ريگاي هيدايهتى خوي بدوزيتهوه، خوائهفرمويى: ﴿وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ﴾ (١٠) البلد، واته: ريگاي راست و خراپان بو نينسانهکان روونکردوتهوه، دهى نهو چاوه بوتهويه نينسان ريگاي راست بزانيى و ريگاي چهوت بزانيى نهکويته ههلديروه، نهکويته تهلان و ههلهموتهوه و ههلنهديريى؛ بوتهوهى بوخوي بهريتي خوي بينيى و بهريتي خهلکيش روون بکاتهوه، دهستى خهلکيش بگري،

به لآم كه سيك بوځوي ريځگای خوې نه زانې به ته نكيد ناتوانې ريځگا به خه لكيش نيشان بدات چونكه كوټير بوځوي كوټيره وهری هه يه چوڼ نه توانې خه لكی هيدايت بدات، ژيانی نه وكه سانهش كه شويني ده كه ون تووشی كوټيره وهری ده كات، دياره مه به ست كوټیری دلّه، كوټیری به و مانايه كه نيلتيزام به دينی نيسلامه وه ناكات، به لې وه ختې كه چاو كوټيروو به يه ك چاو ته ماشای حلال و حرام ده كات، قسه ی چاك و خراب وه حق و ناحق و پياوی چاك و خراب ليك جيانا كاتمه، له يه ك ته رازوويان داده ني!، نالې نه وه پياوی چاكه و قسه ی چاكي كرووه و كرده وه ی چاكي كرووه به پي شريعته ی نيسلام پتويسته من مه دحي بكه م، نا له به رنه وه ی كه خزميه ته ی يان دوتسيه ته ی يا خود مه سلحه ته ی پاراستوه، يان له به رنه وه ی كه موعامه له ی له گه لدايه و وه زيفه كه ی پاراستوه و ديفاعی ليك كرووه ديفاعی ليده كات، نالې نه وه چنده له نيسلام نزيكه يان دووره!!، له به رنه وه نينسان نه گهر حق و ناحقی به چاو ليك جيا نه كرده وه به پي شريعته ی نيسلام نه و نه و نينسانه به كوټیری ناوده برت و به كيكه له وكه سانه ی كه به كوټیری حشر ده كريت، نه وه كوټیری چاوه.

نينسانی چاوساغ نينسانيك كه چاوی كوټير نه بي ده بي عيبره ت له ده ورو به ری خوې وه برگرې، ده بي عيبره ت له نيعمه ته كانی خواي په ورو دگار وه برگرې و ته ماشای نيعمه ته كان بكات، دلې به نيعمه ته كانی خوا بكرتته وه، ته ماشای خوې بكات نه و نيعمه تانه ی خوې بهينه بهرچاوه، نه و نيعمه تانه ی خواي په ورو دگار كه پي داوون: چاوه، ده ست، زمان، دل..، نه وه هه مووی نيعمه ته ی خوان، بو چاو نابيني!! ﴿فَلْيَنْظُرِ الْإِنْسَانُ مِمَّ خُلِقَ﴾ (۵) الطارق، واته: با نينسان ته ماشا بكات له چي دروست بووه؟!، له سه حیحی بوخاری دا هاتوه پينغه مبه ر صلى الله عليه وسلم بو مان ده كي پتته وه ده فرموي^{۱۶}: روتيك خواي په ورو دگار ويستی

^{۱۶} شعب الايمان (الطبعة الأولى - بيروت)، فصل/ ما جاء في كراهية رد من جاء سائلاً رقم الحديث

سې که سان تاقي بکاتهوه، سې کهس هه بوون: يه کيان کوير بووه، يه کيان که چهل بووه (سهری پروتاوه تهوه)، يه کيکيشيان جسمی به لکه بووه!، خواي گه وره يه کيک له مه لائيکه ته کان ده نيری بوئه وهی که تاقيان بکاتهوه، نهو مه لائيکه ته ده چيته لای هدرسيکيان... ده چيته لای کويره که پيی ده لئی: ته مه ننای چي ده که ی له دنيا؟ نهویش ده لئی: ده مه وی چاوم هه بيته، نيعمه تی دنيا م هه موو لی حرام بووه، که چاوم نه بی پيم وايه دنيا م نييه!، پيم خوشه چاوم هه بی، نهو مه لائيکه ته دوغای بو ده کات و خواي په روه ردگار چاوی نه داته وه، وه دوغاشی بو ده کات مالائيشتی بداتی بوئه وهی که پيی بزيی، ده چيته لای کابرای به لکه به هه مان شيوه ليی ده پرسې: ته مه ننای چي ده که ی؟ نهویش ده لئی: خه لک گالته م پي ده کات به لکه کم جسم تهواو نييه، پيسته که م باش نييه ده مه وی پيسته م وه کو هی ناده ميزاده کان بيته، دوغای بو ده کات و چاک ده بيته وه خواي په روه ردگار (وه کو تاقي کردنه وه) مالائيشی ده داتی!، وه هه روه ها نه وهی تريشيان که که چهل بووه و سهری پروتاوه تهوه به هه مان شيوه...، پاش چند سالیک خواي په روه ردگار نهو مه لائيکه ته ده نيری ته وه بولای هدرسيکيان که ده وله مه نده بوون، ده چيته لای کابرای به لکه که پيی ده لئی: نهو من هاتووم موسا فیرم لييم قه وماوه هاتوومه لهو مه رو مالائهی شتيکم بده بی، نه تو خواي په روه ردگار نيعمه تی له گهل کردووی کاتی خو ی ناواو ناواو بووی به لام نيستا خوا چاکي کردوويته ته وه...، نهو نينسانه ده لئی: نه خيتر من له باب و باپيرافه وه هه ر ده وله مه نده بووم و، نهو نازو نيعمه ته ش که هه مه هی خو مه و به خو م په يدام کردووه، به هه مان شيوه ده چيته لای کابرای سهر پروتاو نهویش به هه مان شيوه هه ر نهو وه لامه نه داته وه...، ده چيته لای کويره که و پرسيا ری لي ده کات ده لئی: هاتووم نه گه ر خي ريکم پی بکه ی موسا فیرم، نهویش پيی ده لئی: راسته خواي په روه ردگار نهو چاوه ساغانه ی به من دانه وه که پيشتر کوير بووم، نهو نازو نيعمه ت و مه رو مالائيه ش که نه بيینی هه مووی نيعمه تی خوايه و خوا به منی به خشی که هه ژار بووم، برو هه رچی

گولډبريک له وټارمکانې شهيد ماموستا عبداللہ قسري

ده ته ویت هه لږ ژیره و چه ندهی ده ته وی بیبه!، نهو نینسانه به چاوی راسته قینه وه ته ماشا ده کات، به لئی نهو مه لائیکه ته ده لئی: نهوه من ته نها هاتووم بز تا قیکردنه وه تان، نهوه نه تو خوت و نیعمه ته کانت به ردهوام بی به لام نهو دوانه ی تر وه کو خویان لیبتته وه، خویا په روه ردگار وای کرد که نهو کویره خوا چاوی ساغی دایه وه و بهو نازو نیعمه ته ی شاد کرد به لام نهوانیتر وه کو خوی لیکردنه وه مالیشی لی سندنه وه و توشی نه خوشیشی کردنه وه!.

نهوه فرموده ی پیغه مبه ره ﷺ که نینسان نه گهر نازو نیعمه ته به چاوی خوی نه بینئ و ته ماشای خوی نه کات، شوکر نه کات له سهر نیعمه ته کانی خویا په روه ردگار خوا دهسته لاتی هیه له دونیاشدا لیمان بسینتته وه بهرله وه ی له قیامه تدا مو حاسه به مان بکات.

به لئی خوشه ویسته کاتم: چاوی کویر نهو چاوه یه که به بینینی مسولمان و سهر که وتنی نار هحت بی، وه به موقه ده ساتی نیسلام نار هحت بی، چاوی به مسولمان هه لته یه ت!، چاوی به حقه هه لته یه ت!، نهو چاوه کویره وه له قیامه تدا به کویری حه شری ده کریت، بویه نینسانی مسولمان ده بی به بینینی مسولمانان بگه شیتته وه، وه به بینینی سوننه تی پیغه مبه ره ﷺ دلخوش بیت، که نه بینئ که سیک راستی ده لیت زور دلی پی خوش بیت، که نه بینئ که سیک نویژده کات دلی پی خوش بیت، که نه بینئ مسولمانیک له خوشیدایه یان ده وله مهند ده بی دلی پی خوش بیت، به پیچه وانه وه دیاره نهو چاوه کویره!.

به لئی خوشه ویستانم، نهی نهو گوی یه ی که کویره!، نهو گوی چکه یه کویره وه ختی که گویی له فورنان ده بی یان وه ختی که گویی له حقه ده بیت پتی نار هحت ده بی!، وه ختی که ناموزگاریه کی ده کریت پتی نار هحت ده بی، خوا نه فرموی: ﴿وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللَّهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَيْسَ الْمُهَادُّ﴾ (٢٠٦) البقرة، واته: نهو که سه نه هلی نیفاقه و دوپروه که کاتیک پتی ده گوتری له خوا بترسه و پاریزی لی بکه خویه زل ده گری! ههر که سیک ناموزگاری

کرا پيې ناخوش بوو، قسهی حقی پي گوترا پيې ناخوش بوو نهوا يه کيک له صيفاتی نیفاقی تيدايه که خو به زل زانينه (خوا بمانپاريزيت).

برای بهر پريم: هر مسولماننيک ناموزگاريت بکات پيت خوش بيت! وه لاهی له گه وره ترين نيعمه تي خوا که به تو به خوشي له دنيا ناموزگاري خيروچاکه يه! مائی دنيا راسته نيعمه تي خواه به لام نيعمه تي گه وره ني يه، يه کيک له گه وره ترين نيعمه ته کان نه ويه له دنيا دا که سيک ناموزگاري چاکه ت بکات نه وه نيعمه تيکي گه وره ي به تو داوه! ريگاي به هه شيتت نيشان بدات نه وه له گه وره ترين نيعمه ته گانه! نيمانت له دلدا بچه سپيني و قسه به کي خيتر بو بکات جا بتناسيت يان نه تناسي نه وه باشترين چاکه ي له گه ل تو کردووه! خواه گه وره هيدايه تي داوه له سر دهستي نه وه نيعمه تيکي گه وره به تو به خوشي چونکه ريگاي به هه شتي نيشانداوي، نه گه له هر اميکت دوور خاتوه نيعمه تي باشي له گه ل تو کردووه، چونکه توش نه گه نه وه نيعمه ته گه وره يه قه بول نه که ي بي وه فو سپله ي، جاهيل و نه فامي! له بهر نه وه نه وه نيعمه ته گه وره يه قه بول بکه خو نه گه قه بولي نه که ي و خو به زل بگري يه کيک له صيفاتی نیفاقت تيدايه، له بهر نه وه پيت خوش بيت هر که سيک ناموزگاريت بکات، وه هر که سيک ناموزگاريت بکات له سر چاوي خوتي دابني و بلي زور مه منون، زور سوپاست ده که م مادام له بهر خاتري خواته خوا خيتر بنوسيت!، وه نه وه که سه ش که ناموزگاري ده کات به راستي ده بي زور دلي به وه خوش بيت که ناموزگاري مسولماننيکي کردووه... پيغه مبه ر ﷺ به نيمامي عه لي ده فهر مويت: (لَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ بِهْدَاكَ رَجُلًا وَّاحِدًا خَيْرٌ لَّكَ مِنْ حَمْرِ النَّعْمِ)^{١٦١} واته: نه گه خواه گه وره له سر دهستي تو که سيک مسولمان بکات، تو بکاته هوکاري نه وه ي له هر اميکي بگير يته وه، بو تو له دنيا وه له هر چي تيدايه باشتره! جا به راستي

^{١٦١} حلية الأولياء (الطبعة الرابعة - دار الكتاب العربي) / علي بن أبي طالب، جزء ١ ، صفحة ٦٢

نیعمه تی گه وړه نه و د یه که نینسان به هره مه ند بیټ له ناموژگاری خه لک وه گوئی له ناموژگاری خه لک بگریټ و خوږه گه وړه زانین (تکبُر) ی نه بیټ که نه گهر ماموستایه ک ریځگای ناموژگاری پی نیشان بدات.

له کوتابی دا ده لیم: با نیمه دلمان به نووری نیسلام و قورنات زیاتر روشنا بکهینه وه، هه تا گوئی له قورنات بگریټ زیاتر نیمانان زیاد ده کات، هه تا هاتوچوئی مزگهوت بکهین نیمانان زیاد ده کات و دلمان زیاتر به نووری نیسلام ده دره وشیتته وه، به نه دازه ی هاتوچوکر دنی جومعهو جه ماعهت و گوئی گرتن له وتاری جومعه، گوئی گرتن له وتاری ماموستایان، نزیکبوونه وه له مه جلیسی ماموستایان و پیاوچاکان نینسان نیمانی زیاد ده بیټ و دلئی مطمئن ده بیټ، وه نینسان له کویری دل ده پارټیزیت، نینجا هه تا گوئی بگریټ له قورنات نه و گوئی هه مان زیاتر واده کات به هوئی دلوه که به یه که وه په یوه ستن و په یوه نندیان پیکه وه هه یه بتوانن چاکه بکهن و فرمان به چاکه بکهن، چونکه نه گهر دل نیمانی تیدا چه سپا وچاک بوو نه وکاته ده ستیش باش ده بیټ، قاچ و زمان و چاویش باش ده بن: وده به چاوده کانیشمان عیبرهت وه بگریټ له ده وروبه ری خو مان نینسان که ته ماشای مه خلوقاتی خوا ده کات نیمانی پی زیاد ده بیټ به هوئی چاوه وه!، ته ماشا کر دنیکی ورد به چاوه پاشان بیر کر دنه ویه کی چاک به می شک و، پاشان بریاردان به دل نیمان زیاد ده کات!، نه وکاته هه موو نه دنامه کاغان سه لامهت ده بن و هه موو نه دنامه کاغان له خیر کارده کهن و خویمان له گوناهان ده پارټیزن.

جا له خوای په روه د رگار دا واکارین و ده پارټینه وه و ده لیمین: یار په بی خوایه نیمانان له دلدا زیاتر بچه سپینی، نیمانان زیاتر له دلدا جوش بده ی، خوایه خو شه ویستی خو ت و خو شه ویستی پیغه مبه ره کهت و دینه کهت زیاتر له دلماندا بچه سپینی، خوایه هه رچی که تو بیټ ناخو شه له دلمان بیبه یه ده روه، یار په بی خوایه هی دایه تمان بده ی بوته وه ی به زمان و ده ست و گوئی چکه مان، به ده ست و

کولبژیریک له وتاره کانس شهید ماموستا عبدالله قهسری

قاچمان چاکه بکهین یا رب العالمین، خواجه شیفای نه خوشیه کافمان بهیئی، خواجه له مردووه کافمان خوش بی، خواجه هیدایه تی هه مروولایه کمان بدهی، خواجه خویمان و میلله ته که مان له ژژیر ئالوو سیبهری ئیسلام بجه سینیه وه، یاره بی خواجه خویمان و میلله ته که مان له دهر دو به لاو نه هامه تی نه و زه مانه بیاریزی، یاره بی خواجه هه موو مسولمانانی دونیا له دهر دو دهر ده سه ری بیاریزی، رزگاریان بکهی له دهستی زولم و ستم یا رب العالمین، خواجه له مردووه کافمان خوش بی، خواجه هیدایه تی گه نجه کافمان بدهی، خواجه دوعای پیره کافمان قه بول بکهی، یاره بی خواجه له مردووه کافمان خوش بی، خواجه شیفای نه خوشیه کافمان بهیئی، خواجه به مسولمانی بمانژیینی و به مسولمانی بمانژیینی.

ثامین

أقول قولي هذا وأستغفر الله لي ولكم ولسائر المسلمين أجمعين،

وبعد أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

{ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ } آمين.

سوپاس و پيژانين

جيی خوښه تی سوپاسی کی گهرمی هه موو نهو که سانه بکه م که هاریکارو یارمه تیده رم بوون بو به جیگه یان دنی شه م کارو پروژیه نه گهر به سهرنج و پیشنیاریکیش بی؛ به تاییه ت سوپاسی جه نابی ماموستا علی باپیر و ماموستا حسنن بابه کر ده که م که نه رکی پیدا چونه وه و رپروونیان گرتنه نه ستو.

وه ههروه ها دستخوشتی له کاک موسلیم ی برام و کاک سه لاهه دینی پوزام ده که م که نه رک و ماندوبوونی باشیان کیشا له تایپکردنی وتاره کان، وه ههروه ها ماموستا شاخه وان که دیزاینی ناوه وه ی کتیبه که ی جیبه جی کرد، خوی کارزان (سبحانه وتعالی) پاداشتی به خیری هه موان بداته وه.

ناماده کار

گولڈبرېجک له وتاره کانس شهيد ماموستا عبدالله قهسرين

شهيد ماموستا عبدالله قهسرين له چند وینهك دا

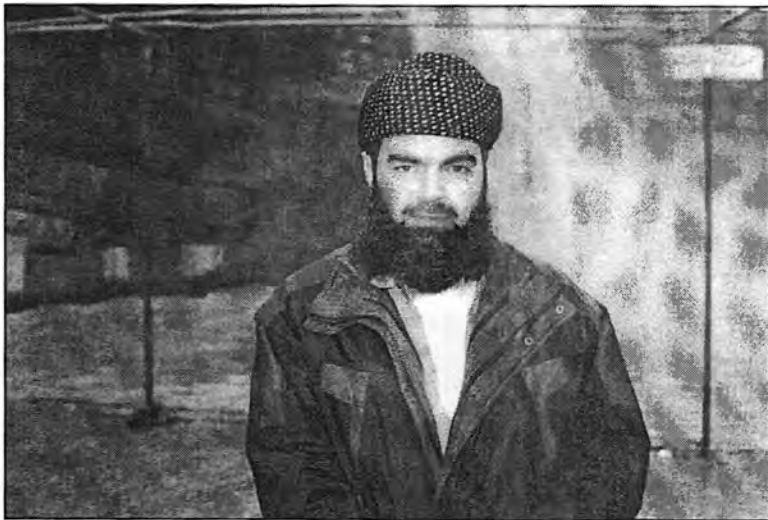
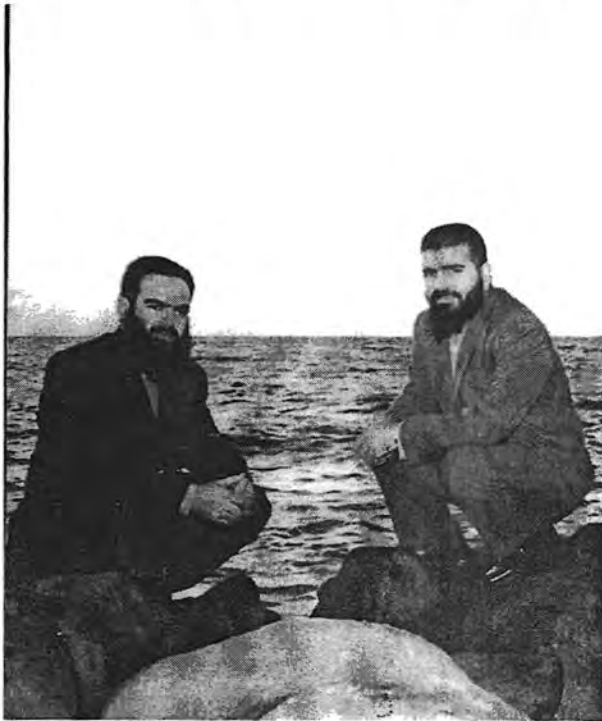
گولڈبرېک له وټارمکانې شههید ماموستا عبدالله قهسرين

گولپڑیٹیک له وناړه کانی شهید ساموئنا عبدالله قوسرین

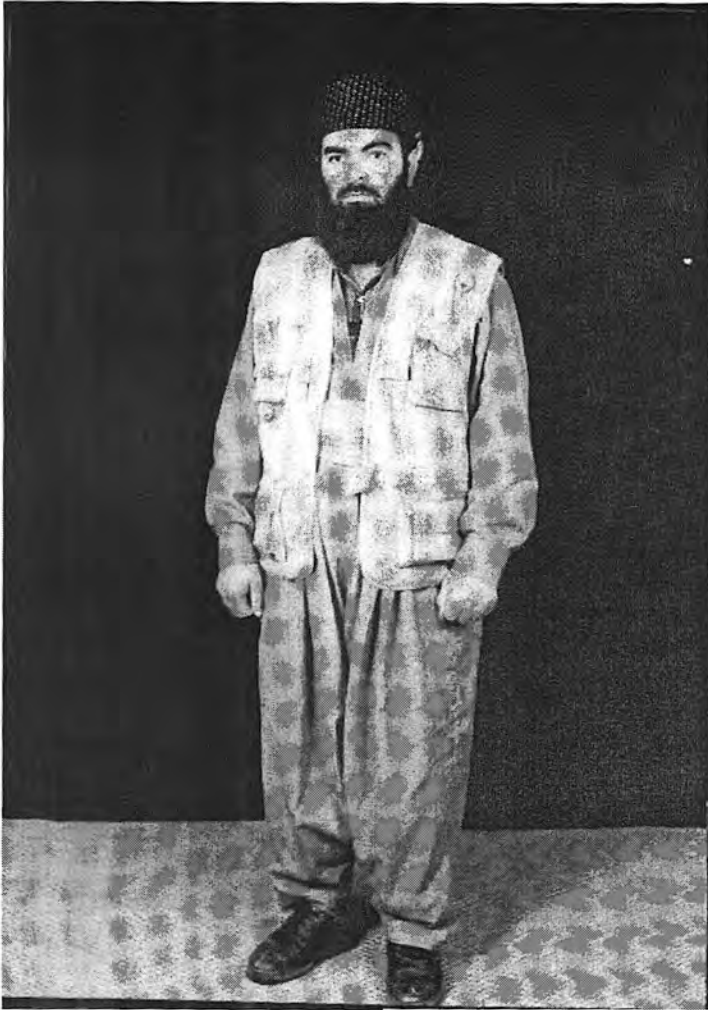

گولڈبریک له ونارمکانی شهید ماہستنا عبداللہ قہسری

کولمبیا پریک له و تارمکانی شهید ماؤستا عبدالله قەسەین

گولڈبریک له و نارمکانی شهید ساموئنا عبدالله قاسم

گولڈبرېک له وټارمکانی شهید ماموټنا عبدالله قوسون

گولڈن گلوبز پر ایک لمبا و تاریک مکانی شہید ماموستا عبداللہ قاسمی

په راویز

بابه ت	لاپه ره
پيشکېشه	۲
کوشتنی به ناهه ق	۱۱
برایه تیبی مسولمانان	۳۱
نیسلام نه مانه ته	۵۳
پاکیبی و ساغیبی دل و دهر وون	۷۷
روڼی گهنج له نیسلامدا	۹۷
شاردنه و دی عیلم تاوانه	۱۱۷
به پر سیاریه تی و چهن د رینموونیه ک بو خوشکان	۱۳۵
کرپن و فرؤشتن و خو پاراستن له که سابه تی حهرام	۱۵۷
سویند خواردن و شایه دی دانی به درؤ	۱۷۷
نیشانه بچو و که کانی قیامت	۱۹۷
نیشانه بچو و که کانی قیامت	۲۱۵
نیشانه گه و ره کانی قیامت	۲۳۳
تیکچوونی دنیا و هاتنی قیامت	۲۵۵
نه و که سانه ی له قیامتدا به کویری حشرده کرین	۲۷۱

شەھید مامۇستا (ئابداللاھ ئەسرى)

شەھید مامۇستا ئابداللاھ قەسرى ئە چەند دېرىگدا:

- ناۋى (ئابداللاھ رسول ئاھمەد)، ئە سالى 1968 ئە گوندى (ناوخانى)
دۆلى (بالەپپان)ى سەر بە پارىژگاي (ھەولير) ئە داىك بووہ .

- زۆربەى زانستە شەرعىيەگانى لاي مامۇستايانى دەوروبەرى ھەولير
تەواۋ کردوہ و وتاربيژىكى ليھاتوو بووہ .

- ئە سالى 1990 تىكەل بە كارى سياسى ئىسلامىي بووہ و ئە
بزووتنەوہى ئىسلامىي پيشوو ماۋىيەك بەرپرسى مەلبەندى ھەولير و
دواتر بەرپرسى مەلبەندى رانيە بووہ .

- ئە سالى 1998 پروانامەى بەكالۆريۇسى ئە كۆليژى شەريەى دھۆك
بە دەستھيئاوہ .

- ئە كۆمەلى ئىسلامىي كوردستاندا ئەندامى مەكتەبى سياسى بووہ و
رۆلى بەرچاۋى ھەبووہ .

- ئە 1ى محرمى 1424ى كۆچى بەرامبەر 4/3/2003ى زاپىنى
خۆى و چوار ئە پاسەوانەگانى ئە بازگەى (تاسلوچە)ى سلىمانى شەھيد
كرا.